

www.libtool.com.cn

27
www.libtool.com.cn

✓
~~59 d. 296~~

Presented to
the

by
E. S. Dodgson, M. A. of
Jesus College.
20/VII 1911.

Vet. PH2899.2.B5.1840

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

By H. V. Stokfleth,
Bible History, from
the five Books of Moses,
and 22 Psalms of David,
in the Lappish tongue.

Presented by E. S. Dodgson,
to the Taylorian Library,
in Oxford, July 20, 1911.

Confer the Norsk-lappisk Ordbog
by the same author (12. K. 17.)
See the article on the Lapps
in the newest edition of the
Encyclopædie Britannica. (Cambridge.)
There is a copy of this book
in the Bodleian Library.

www.libtool.com.cn

Bibel-Historia,

www.libtool.com.cn

mailme sivnedume rejast

Moses jabmem ragjai,

bibel ječas saniguim muittaluvvum;

ja

22 David psalmak.

N. V. STOKFLETHAST.

KRISTIANIAST, 1840.

Kr. Gröndahl lut prenttijuvvum.

www.libtool.com.cn

V u o s t a s
www.libtool.com.cn
M o s e s g i r j e.

1. K a p i t a l.

Algost sivnedi Ibmel alme ja ædnam. Ja ædnam avden læi ja guoros, ja sævdnjadvuotta ċieghalvuoda bagjel åroi, ja Ibmel vuain sadatallamen læi ċaci bagjel. Ja Ibmel celki: Šaddus ċuovgas! ja ċuovgas Šaddai. Ja Ibmel åini ċuovgas buorren, ja Ibmel æroti ċuovgas sævdnjadasast erit. Ja ċuovgasi addi Ibmel dam nama bæivve, ja sævdnjadassi sãn addi dam nama igia. Ja ækked Šaddai ja idded vuostas bæive. Ja Ibmel celki: Šaddus nanosvuotta ċaci gasski, mi ærot ċacid ċacin erit! Ja Ibmel nanosvuoda dagai ja ċacid æroti, mak nanosvuoda vuolabæld legje, ċacin erit, mak nanosvuoda bajabæld legje. Ja nuft Šaddai. Ja nanosvutti addi Ibmel dam nama albme. Ja ækked Šaddai ja idded nubbe bæive. Ja Ibmel celki:

ʔoagganek̄kusek ʔacek alme vuold ʔft
 sierra sagjai, ja ittus mi gáikes læ! Ja
 nuft dakkujuvui. Ja mi gáikes læi dasa
 addi Ibmel dam nama ædnam, ja ʔaci
 ʔoagganæbmai sán addi dam nama appe.
 Ja Ibmel dam buorren áini. Ja Ibmel
 celki: ʔaddadekkus ædnam gilvvijægje ra-
 sid ja urtasid, ja ʔaddo-muoraid, mak ʔad-
 doid ʔaddadægje læk slajasek miel̄d, mak
 gilvvaġidæsek sistæsek adnek ædnamest.
 Ja nuft ʔaddai. Ja ædnamest rasek ʔadde
 ja urtasak, mak gilvvagidæsek gilvve, sla-
 jasek miel̄d, ja muorak, mak ʔaddoid ʔad-
 dadeġje, ja gilvvagidæsek sistæsek adne,
 slajasek miel̄d. Ja Ibmel dam buorren
 áini. Ja ækked ʔaddai ja id̄d̄ed goalmad
 bæive. Ja Ibmel celki: ʔaddusek ʔuov-
 gasak alme nanosvutti, mak bæive ja ija
 ærotæmen læk, ja mærkak dak galggek
 læt aigidi ja beividi ja jagidi, ja ʔuovga-
 sak dak galggek læt alme nanosvuod̄ast
 ædnam ʔuv̄gḡit. Ja nuft ʔaddai. Ja daid
 guoft stuorra ʔuovgasid dagai Ibmel, stuor-
 rab ʔuovgas bæive rad̄d̄emen, ja ucceb
 ʔuovgas ija rad̄d̄emen, ja nastid̄; ja alme

nanosvutti sán biejai daid, ædnam bagjel baített, ja bæive ja ija radðit ja ærotet ʒuovgas ja sævɗɗɗadasa. Ja Ibmel dam buorren áini. Ja ækked ʒaddai, ja idðed ʒaddai njæljad bæive. Ja Ibmel celki: gidðodekkusek ʒacek hæggalaʒ siɓɓnadusain, ja girddusek láðdek ædnam bagjel alme lebbijuvvum nanosvuoða vuold. Ja Ibmel stuorra fallaid siɓɓnedi, ja buoklagas hæggalaʒ siɓɓnadusaid, mak ʒacidi sakanek slajasek mielɗ, ja buoklagas soajalaʒ siɓɓnadusaid slajasek mielɗ, ja Ibmel dam buorren áini. Ja Ibmel buristsiɓɓnedi daid, ja celki: lækket ʒaddulaʒak ja lassanækket, ja dævddet ave ʒacid; ja lassanekusek láðdek ædnam! Ja ækked ʒaddai, ja idðed ʒaddai viðad bæive. Ja Ibmel celki: addus ædnam hæggalaʒ siɓɓnadusaid slajasek mielɗ, ʒivetid ja maðoid ja ædnam fuoðoid slajasek mielɗ. Ja nuft ʒaddai. Ibmel ædnam fuoðoid dagai slajaidæsek mielɗ, ja ʒivetid slajaidæsek mielɗ, ja buok ædnam mattosiɓɓnadusaid slajaidæsek mielɗ. Ja Ibmel dam buorren áini. Ja Ibmel celki: dakkop mi

olbmu muođoidæmek mielđ ja min lak-
 kai, gutte rađđijægje galgga læt ave guli
 bagjel ja alme loddid bagjel ja šiveti bagjel
 ja ábba ædnam bagjel ja buok mađoi ba-
 gjel, mak ædnamest likkek. Ja Ibmel
 sivnedi olbmu muođoides mielđ, Ibmel
 muođoi mielđ sivnedi sán su, álbma ja
 nisson sán sivnedi. *) Ja Ibmel burist-
 sivnedi sáđno ja sáđnoidi celki: lække
 šaddulažak ja lassanække, ja dævdde æd-
 nam, ja dakke dam aldside vuolebužžan,
 ja rađđijække čaci guli bagjel ja alme lod-
 di bagjel ja šiveti bagjel ja buok mađoi
 bagjel, mak ædnam ald likkek. Ja Ibmel
 celki: gæč, buok ædnam gilvvagid gilvi-
 tægje urtasid mán addam dáđnoidi, ja
 buok šaddo muoraid, mak šaddulaš læk,
 mak gilvvagidæsek gilvvijægjek læk; dáđ-
 noidi dak biebmon galggek læt. Ja buok
 ædnam spiridi ja buok alme loddidi ja
 buok sivnadusaiddi, mak ædnam ald lik-
 kek, mai sist ælle hæg læ, buok ruonas
 urtasid biebmon mán addam. Ja nuft

*) Mark. 10. K. 5. V.

šaddai. Ja Ibmel āini buok, maid dak-
kam lāi; ja gæc, buokrakkan hui buorre
lāi. Ja ækked šaddai, ja idded šaddai
gudad bæive.

2. Kapital.

Nuft allašuvvum lāi albme ja ædnam
ja buok sādno vægak. Ja čēcad bæive
de Ibmel su dagoides olliti, maid dak-
kam lāi, ja čēcad bæive vuāiṇadi sān buok
su dagoinēs, maid dakkam lāi. Ja čēcad
bæive Ibmel buristsivnedi ja basoti dam;
dastgo dam ald sān vuāiṇadi buok su da-
goines, maid sān sivnedam ja dakkam
lāi. Dat læ alme ja ædnam algo, go dak
sivneduvuiga, go Ibmel Jehova dagai alme
ja ædnam, ja buoklagas ædnam muoraid,
mak āudal ædnamest æi lēm, ja buokla-
gas mæce urtasid, mak āudal æi šaddam
lēm; dastgo Ibmel hærri i lēm vela ar-
vetam ædnam ala, ja i āftage olmuš lēm
ædnam barggat. Mutto lievl ædnamest
bagjani, ja ābba ædnam gastadi. Ædnam
muoldast rakadi Ibmel hærri olbmū, ja
su njudnai ælle vuāiṇ sān sisavuāiṇai;
nuft šaddai olmuš ælle siellon. Ja Ibmel

hærra garden gilvvam læi Edeni *) idðed guvllui, ja olbmu dasa biejai, gæn rakadam læi. Ja Ibmel hærra gáčoi buoklagas muoraid ædnamest bajassaddat, mak havsske legje oaidnet, ja njalgis bárrat, ja ællem muora guovdo garden, ja buore ja baha dávdo muora. Ja Edenest dædno gálgai garden gastašæmen, ja dast dat jukkuvui, ja njællja stuorra jákkan šaddai. Vuostemuš jága namma Pison læi, mi ábba dam ædnam Havila birra gálgga, gást gälle læ; Ja dam ædnam gälle buorre læ, dast Bdeilion læ ja gæðgge Oniks. Ja nubbe jága namma Gihon læi, mi ædnam Rusk birra gálgga. Ja goalmad jága namma Hiddekel læi, mi Assur guvllui gálgga, ja njæljad namma Phrath læi. Ja Ibmel hærra valdi olbmu, ja biejai su Eden gardeni dam barggat ja varotet. Ja Ibmel hærra gáčoi olbmu ja celki: buok garden muorain oažok dán bárrat, mutto buore ja baha dávdo muorast ik dán galga bárrat; dastgo dam bæive, go dast bá-

*) dat sadue Eden mafsá: šabbavuot.

rak, de ainasrakkan dān jabmet galgak. Ja Ibmel herra celki: buorre i læk, go olmuš āfto læ, guoime mān dagam sunji, gutte su lut matta ārrot. Ibmel herra ædnamest sivnedam læi buoklagaš mæce spirid ja buoklagaš alme loddid, ja daid sān doalvoi Adam oddi, oaidnem ditti, maid namaid sān daidi addet datoī; ja moft olmuš buok hæggałāžaid navdi, nuft sin namma galgai læt. De addi olmuš buoklagaš šivetidi ja alme loddidi ja buok mæce spiridi, ješguttegi, su namas; mutto guoibme i gāvdujuvvum olbmui, gutte mati su lut læt. De addi Ibmel herra lossis nakkarid olbmu bagjeli boat-tet, ja sān āđi; de āft su ærteg davtin sān valdi, ja āžin fast saje gāvčai; ja ærteg dav-test, maid Ibmel herra olbmust valddam læi, nissonen sān dagai, ja doalvoi su olb-mu oddi. De celki olmuš: dat læ dafte muo davtin ja oazžē muo oazest! ālbma nisson galgga su namma læt, dastgo ālb-mast sān læ valddujuvvum. De damditti galgga ālmai āces ja ædnes guođđet, ja bælalažas lut ārrot, ja āft oazžen sai galg-

gaba šaddat. Ja gugtug alas læiga, Adam ja su nisson, ja æva sâi hæppanam.

www.libtool.com.cn

3. Kapital.

Ja gærmaš sluokkasabbo læi go buok mæce spirik, maid Ibmel hærra sivnedam læi, ja nissoni dat celki: lægo Ibmel cælkam: æppe dâi bârrat galga buok muorain, mak gardenest læk? De celki nisson: azzu mâi galle garden muorai šaddoin bârrat; mutto dam muora šaddo harrai, mi gassko garden læ, de celki Ibmel: æppe dâi galga dast bârrat, ja æppe dâi galga dam likatala, amade dâi jabmet. De celki gærmaš nissoni: æppe guðege lakkai dâi šadda jabmet; mutto Ibmel dietta, guðe bæive dâi dast bârrabætte, de dâdno cælmek rappasæmen læk, ja Ibmel lakkai dâi šaddabætte, atte dâi oazzobætte diettet, mi buorre ja bahha læ. Ja go dal nisson oaidnegâdi, muorra buorre læi bârrat, ja havsske læi cælmidi oaidnet, ja siega muorra læi jierme addet; de sân šaddost valdi ja bârragâdi; ja boadnjasis maida dast addi, ja sân bârai. De rappasegje

gugtui čalmek, ja sái fuomašeiga, atte alas sái læiga, ja fikkon lastaid sái oftī čanaiga, ja biftasid aldsesga dagaiga. Ja go sái gulaiga Ibmel herra jena, gutte garden sist važaši go bæive bakka čoasskom læi, de čiekkaleiga Adam ja Eva ječasga Ibmel herra čalmi audast erit garden muorai gasski. Ja Ibmel herra ravkai Adam ja sunji celki: gäst læk? Sån vastedi: du jena gullim gardenest, ja ballim, dastgo alas læm, damditti čiekkalim ječcam. Ja Ibmel celki: gi celki dunji, dån alas læk? Alma dån dalle bårram læk dam muorast, mast gilddim bårrat? De celki Adam: nisson, gæn munji guoibmen addik, sån muorast munji addi, ja mæn bårrim. De celki Ibmel herra nissoni: manne dån dam dakkik? Nisson vastedi: gærmaš muo beti, ja borrim. De celki Ibmel herra gærbinači: go dån dam dakkik, de læge garrotuvvum buok šiveti ja buok mæce fuođoi gaskast; čoavgjad ald dån njammot galgak, ja ædnam muoldast dån bårrat galgak ábba du ælededinad. Ja vašid du ja nisson gasski mæn biejam, ja

gaba šaddat. Ja gugtug alas læiga, Adam ja su nisson, ja æva sái hæppanam.

www.libtool.com.cn

3. Kapital.

Ja gærmaš sluokkasabbo læi go buok mæce spirik, maid Ibmel hærre sivnedam læi, ja nissoni dat celki: lægo Ibmel cælkam: æppe dái bārrat galga buok muorain, mak gardenest læk? De celki nisson: āžžu mái galle garden muorai šaddoin bārrat; mutto dam muora šaddo harrai, mi gassko garden læ, de celki Ibmel: æppe dái galga dast bārrat, ja æppe dái galga dam likatala, amade dái jabmet. De celki gærmaš nissoni: æppe guðege lakkai dái šadda jabmet; mutto Ibmel dietta, guðe bæive dái dast bārrabætte, de dādno čalmek rappasæmen læk, ja Ibmel lakkai dái šaddabætte, atte dái oazžobætte diettet, mi buorre ja bahha læ. Ja go dal nisson oaidnegādi, muorra buorre læi bārrat, ja havsske læi čalmidi oaidnet, ja siega muorra læi jierme addet; de sán šaddost valdi ja bārragādi; ja boadnjasis maida dast addi, ja sán bārai. De rappasegje

gugtui čalmek, ja sái fuomašeiga, atte alas sái læiga, ja fikkon lastaid sái oftī čanaiga, ja biftasid aldsesga dagaiga. Ja go sái gulaiga Ibmel herra jena, gutte garden sist važasi go bæive bakka čoasskom læi, de čiekkaleiga Adam ja Eva ječasga Ibmel herra čalmi audast erit garden muorai gasski. Ja Ibmel herra ravkai Adam ja sunji celki: gást læk? Sån vastedi: du jena gullim gardenest, ja ballim, dastgo alas læm, damditti čiekkalim ječčam. Ja Ibmel celki: gi celki dunji, dån alas læk? Alma dån dalle bårram læk dam muorast, mast gilddim bårrat? De celki Adam: nisson, gæn munji guoibmen addik, sån muorast munji addi, ja mæn bårrim. De celki Ibmel herra nissoni: manne dån dam dakkik? Nisson vastedi: gærmaš muo beti, ja borrim. De celki Ibmel herra gærbinači: go dån dam dakkik, de læge garrotuvvum buok šiveti ja buok mæce fuodoi gaskast; čoavgjad ald dån njammot galgak, ja ædnam muoldast dån bårrat galgak åbba du ælededinad. Ja vašid du ja nisson gasski mæn biejam, ja

du siebman ja su siebman gasski; sãn du
 oaive cuovkkemen læ, ja dãn su sušme
 gasketak. Ja nissoni Ibmel celki:  llo
 baf asid dunji biejam, go mana vuosstai
 l k; ja baf asin manaidad riegadattet gal-
 gak; ja du boadnjasad du hallo galgga l t,
 ja isedvuoda sãn du bagjelist adnet galgga.
 Ja Adami Ibmel celki: go akkad jena j -
 gadik, ja muorast borrik, mast gild im
 b rrat, de galgga  ednam du ditti l t garro-
 tuvvum; m rrašin dast dãn je  ad biebmat
 galgak buok du  ellembeividad. Gasskalas
 lanjaid ja s  agasaid dat dunji  addadet
 galgga, ja m  e urtasid dãn b rrat galgak.
 Gallad bivastagai sistlaibbad b rrat galgak,
 dassa i go  ednamen dãn fast  addak, mast
 valddujuvvum l k; dastgo  ednam muold-
 da dãn l k, ja  ednam muolddan dãn fast
 dakkujuvvut galgak. Ja Adam addi ak-
 kasis dam nama Eva, dastgo buok olbmui
  edne sãn læ. Ja Ibmel h rra nakkebif-
 tasid dagai Adami ja su akkai, ja s dno
 garvoti. Ja Ibmel h rra celki: g  , Adam
  addam læ nuftgo muttom mist, ja dietta,
 mi buorre ja bahha læ; mutto dal, amas

giedas sán geiggit, ja ællem muorast valddet, ja bárrat, ja agalažžat ællet; de Ibmel hærta gardenest. Edenest. su olgus gáčoi ædnam barggat, mast valddujuvvum læi, ja Adam sán olgus aji Eden muorragarden bævččaguovlost, ja Kerubid sán biejai lætgodægje dállamikin gæino gattemen ællem murri.

4. K a p i t a l.

Ja Adam dávdai su aka Eva, ja mana vuostai sán šaddai, ja Kain sán riegadatti, ja celki: álbma oažžom læm, gutte hærta læ. Ja dasto su velja Abel sán riegadatti; ja Abel šaddai savccagæčče, mutto Kain šaddai bælddoálmaj. Ja dappatuvui muttom aige gæčest de áuddanbuvti Kain hærta oaffer ædnames šaddoin, ja Abel maida oafferušai ælos algošaddoin ja buoide, ja hærta áini Abel ja su oaffer bællai, mutto Kain ja su oaffer bællai sán i oaidnam; de Kain manai moarrai, ja vuolas guvllui, ædnam guvllui su čalmek legje. De sarnoi Jehova Kaini: manne lækgo moarest, ja manne anakgo čalmidad ædnam guvllui? Igo nu læk, jáš

burid dān bargak dakkat, de čalmek bajas
 alme guvllui orruk? mutto go burid ik
 dān bargak dakkat, de suddo uvsā gurast
 āro, ja du dat datto, mutto dān dam ba-
 gjel radđit galgak! Ja de Kain veljaines
 sarnoi. Ja go sāi mæcest læiga, de čuož-
 želi Kain veljas vuosstai, ja gčddi su. De
 sarnoi Jehova Kaini: gāst læ Abel du vel-
 ljad? ja sān vastedi: im dieđe! læmgo
 mān velljam gæčce? Mutto Jehova sunji
 celki: maid lækgo dakkam? du velljad
 vara jedna munji čuorvvomen læ ædna-
 mest. Ja dal læge dān dam ædnamest
 garrotuvvum, mi njalmes ravasti velljad
 varaid du gieđast valddet! Go ædnam
 dān bargak, de šaddoides dat i galga dunji
 šat æmbo addet, gālgolaš ja bataradde ol-
 muččen dān vāgjolet galgak ædnamest.
 De Kain celki Jehovai: muo suddo nuft
 stuores læ, atte andagassi dat addujuvvu-
 mest i læk. Gæč, ādnabæive dān muo
 gāčcom læk dam ædnamest erit, ja fertim
 mān ječcam barggat čiekkat du čalmidad
 āudast erit, ja gālgolaš ja bataradde olmuš
 mān læm, ja dappatuvvut aiggo, atte

juokkaš, gutte muo gavnai, muo gádda. De celki sunji Jehova: i! gutte Kain gádda, čecča gærdasaš rangastusa gillat galgga! ja Jehova addi Kaini mæarka, atte i juokkaš, gutte su gavnai, su gáddet galggam. De vulgi Kain Jehova čalmi áudast erit, ja ædnami Nodi asai, Eden bævča bæld. Kain eli akaines, gutte mana vuostai šaddai ja Hanok riegadatti, ja go Kain baike bajas hufsemen læi, de navdi sán baike barnes Hanok nama miel. Hanoki riegi Irad; Irad sakkanatti Mehujael, ja Mehujael sakkanatti Methusala, ja Methusala sakkanatti Lamek. Ja Lamek guoft akaid valdi, nubbe namma læi Ada, ja nubbe Zilla. Ada riegadatti Jabal, gutte goatteolbmui ja šivetoibmui ačče læ; ja su velja namma læi Jubal; gutte Zithar ja harpe čuogjategji ačče læ. Ja Zilla riegi datti maida Tubalkain, gutte buokslai væikke ja ruovddenævoid dagai; Tubalkain oaba namma læi Naema.

Fastain eli Adam akaines, gutte barne riegadatti, ja navdi su nama Seth; dastgo, celki sán, Ibmel munji addam læ

nubbe barne Abel sagjai; dastgo su goddi Kain! Ja Sethi riegadi bardne, ja su nama sán Enos libnavdi; dalle Cuorvvogátte olbmuk Jehova nama.

5. Kapital.

Adam sákkagádde girje. Dam bæive go Ibmel sivnedi Adam, de sivnedi sán su Ibmel muođoi mielđ; álbma ja nisson sán sivnedi, ja sádno buristsivnedi, ja gáđoi sádno namaid olbmuid, dam bæive go sádno sán sivnedi. Go Adam 130 jagid ællam læi, de sán barne sakkanatti muođoides mielđ ja gávas mielđ, ja navdi su nama Seth. Ja Adam bæivek, maŋnel go sakkanattam læi Seth, 800 jagek legje, ja barnid ja nieidaid sán sakkanatti. Ja buok Adam bæivek, maid sán eli, 930 jagek legje, ja sán jami. Seth læi 105 jagid boares, go Enos sán sakkanatti. Ja maŋnel go Enos sakkanattam læi, de eli Seth 807 jagid, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Ja buok Seth bæivek legje 912 jagek, ja de jami. Ja Enos 90 jagid boares læi, go riegadatti Kenan. Maŋnel go sán Kenan sakkanattam læi, de eli Enos 815 jagid,

ja riegadatti barnid ja nieidaid. Ja Enos buok bæivek 905 jagek legje, ja de jami. Ja Kenan 70 jagid boares læi, go sãn Mahalalel sakkanatti. Maññel go sãn Mahalalel sakkanattam læi, de eli Kenan 804 jagid, ja riegadatti barnid ja nieidaid. Ja buok Kenan bæivek 910 jagek legje, ja de jami. Ja Mahalalel 65 jagid boares læi, go sãn sakkanatti Jared. Maññel go sãn Jared sakkanattam læi, de eli Mahalalel 830 jagid, ja riegadatti barnid ja nieidaid. Ja buok Mahalalel bæivek 895 jagek legje, ja de jami. Jared 162 jagid boares læi, go sãn Henok sakkanatti. Ja maññel go sãn Henok sakkanattam læi, de eli Jared 800 jagid, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Ja buok Jared bæivek 962 jagek legje, ja de jami. Ja Henok 65 jagid boares læi, go sãn sakkanatti Methusala. Maññel go sãn Methusala sakkanattam læi, de 300 jagid sãn Ibmelin vagjoli, ja riegadatti barnid ja nieidaid. Buok Henok bæivek 365 jagek legje. Ja Henok Ibmelin vagjoli, ja i šaddam šat æmbo gavdnujuvvum, dastgo Ibmel valdi

su. Methusala 187 jagid boares læi, go Lamek sãn sakkanatti. 'Maŋŋel go sãn Lamek sakkanattam læi, de eli Methusala 782 jagid, ja riegadatti barnid ja nieidaid. Buok Methusala bæivek 969 jagek legje, ja de jami. Go Lamek 182 jagid boares læi, de barne sãn sakkanatti, ja navdi su nama Noah, dastgo sãn celki: sãn min jedđijægjamek šadda min bargoinæmek, ja min giedaidæmek vaivin ædnam ald, maid Jehova dubmi. Maŋŋel go Noah sãn sakkanattam læi, de eli Lamek 595 jagid, ja riegadatti barnid ja nieidaid. Ja buok Lamek bæivek 777 jagek legje, ja de jami. Go Noah 500 jagid boares læi, de sakkanatti sãn Sem, Kam ja Japhet.

6. Kapital.

Ja šaddai, go olbmuk ædnanišgátte ædnam ala, ja nieidak sigjidi riegadegje, de oaidnegátte Ibmel barnek (dai suddogaslaš) olbmui nieidaid čabbasen, ja akaid si dai gaskast aldsesek valdde sin ječaidæsek halo miel. De celki Ibmel: olbmuk æi adde ječasek muo vuáina raddim vuol-lai, go oazze si læk; lekkusek sin bæivek

(ain) 120 jagek. Ja gievvr ålbmak, gigan-
tak, dain beivin legje ædnamest, ja maida
dastmanñel, dademiæld go Ibmel barnek
olbmui nieidaiguim elle, ja dak manaid
sigjidi rieġadatte; dak læk dak gievvrak,
guðek dālin aigin bægalmas ålbmak legje.
Ja hærre åini, atte olbmui bahhavuotta
stuores læi ædnam ald, ja atte sin vaimo
jurddagak ja bivddemak bahab guvllui legje
juokke bæive, ja hærre dalle gattagāđi, atte
olbmuid sån sivnedam læi ædnam ala, ja
dat bavčagatti su vaimo. Ja hærre celki:
olbmu, gæn sivnedam læm, fertim mån
ædnam ald dušsadet, im dušše fal olb-
mu, mutto vela šivetid, mađoid ja alme
loddid, dastgo gađam, atte dam mån læm
sivnedam; mutto Noah armo gavnai hærre
čalmi åudast. Dak Noah sagak læk. Noah
vanhurskes ja vuoigadlaš olmuš læi aigga-
sis; Ibmelin sån vagjoli. Gālm barnid
sån sakkanatti: Sem, Kam ja Japhet.
Mutto ædnam billašuvvum læi Ibmel čal-
mi åudast, ja verudagast dievva; ja Ibmel
åini ædnam, ja gæč, billašuvvum dat læi;
dastgo buok sivnadusak billedam legje

gæinosek ædnamest. De celki Ibmel No-
 ahi: ábba sivnadusa duššadæbme must
 arvvaluvvum læ; dastgo ædnam dievva
 læ sin verudagain; ja gæc, hævatet mán
 aigom sin áftanaga ædnamin. Mutto
 daga dán aldsid arka bæccemuorast;
 rakad moadde árrom sajid dam sisa,
 ja bikkad dam siskebæld ja álggobæld
 bikain. Ja nuft galgak dán dam rakadet:
 300 aršin galgga arka gukko læt, 50 aršin
 dam gávddo, ja 30 aršin dam allo. Lasa
 dán dakkat galgak bagje bællai aršin vido-
 dekki; mutto arka uvsá ærteg bællai dán
 biejjat galgak, ja rakad vuolle lafto, gasko
 lafto ja bagje lafto. Dastgo gæc, čacce
 dulvid mán biejjamen læm ædnam ba-
 gjeli buok sivnadusaid hævatet, mai sist
 ælle hæg ælla alme vuold; dastgo buok,
 mi ædnam ald læ, jabmet galgga. Mut-
 to littom mán dakkat aigom duin, ja
 arka dán sisamannat galgak, sikke du ja
 du barnidad, ja du akkat ja du barnidad
 akak áftanaga duin; ja buok hæggala-
 žain ječainad dán doalvyot galgak arka
 sisa guoftasi guoftasi juokke slajast, varras

ja njiḡalas, daid hæggastæsek bisotet åfta-
naga duin; loddin slajasek miêld, šivetin
slajasek miêld ja buok spirin, mak æd-
nam ald likkek, slajasek miêld guoftasi
guoftasi dak du lusa boattet galggek hæggasek
gagjom ditti; ja valde buokslai bår-
ramušaid, mak båratatte læk, ja čoage
aldsid, dunji ja sigjidi biebmon. Ja nuft
dagai Moses; buok Ibmel bakkomi miêld
sån dagai.

7. K a p i t a l.

Ja hærra celki Noahi: mana dal arka
sisa, dân ja åbba du dallo; dastgo vån-
hurskasen mån du oaidnam læm aldsim
dam såkkagåddest; ja valde aldsid buok
butes spirin čecča ja čecča, varras ja njiḡa-
las, ja buttesmættom spirin guoftasi guof-
tasi varras ja njiḡalas; nuft maida alme
loddin čecča ja čecča, varras ja njiḡalas, sin
nalid aimoin bisotam ditti åbba ædnami.
Dastgo čecča bæive gæčest arvetet mån
aigom ædnam ala njællja låge bæive ja
njællja låge ija, ja ædnam ald duššadet
mån aigom buok hæggalažaid, maid siv-
nedam læm. Ja Noah dagai buok hærra

bakkomi miel'd. Mutto Noah 600 jage boares læi, go dulvvečacek ædnam bagjeli bätte. www.saintoj.com Ja sán ja su barnek, su akka ja su barni akak áftanaga suin arka sisa manne dulvvečaci ditti. Butes šivetin ja buttesmættom šivetin, ja loddin, ja buok spirin, mak ædnamest likkek, guoftasi guoftasi dak Noah lusa bätte arka sisa, vares ja njihalas, nuftgo Ibmel gáčcom læi Noah. Go dak čecča bæivek nákkam legje, de bättegátte dulvvečacek ædnam ala. Go Noah gut čuođe jage boares læi, čecad nubbe lákkai bæive nubbe mannod, aido dam bæive de luoddanegje buok dam stuorra čieghalvuoda agjagak, ja alme balvak rappasegje; ja de arvi ædnam ala njællja láge bæive ja njællja láge ija. Damanaga bæive de manai Noah ja su barnek, Sem, Kam ja Japhet, ja su akka ja su barni gálm akak singuim arka sisa, si ja buok fuođok slajaidæsek miel'd, ja buok šivetak slajaidæsek miel'd, ja buok mađok, mak ædnam ald likkek, ja buok láddék slajaidæsek miel'd, ja buokak, mak soajaid ja dolgid adnek, dak buokak Noah lusa

bátte arka sisa, guoftasi guoftasi, buok
 sivnadusain, mai sist ælle hæg læi, ja guof-
 tasi dak bátte buok sivnadusai gaskast,
 nuftgo Ibmel su gáccom læi; ja Hærra
 dapai uvsu su mannel. Njællja låge bæi-
 ve bátte dulvvečacek ædnam ala, ja čacek
 lassanegje, ja arka dak bajedegje, ja dat
 bajeduvui ædnam ald; ja čacek saggarak-
 kan ædnanegje ja lassanegje ædnam ala,
 ja arkka manai čaci ald; nuft saggarak
 lassanegje ja lassanegje čacek ædnam ala,
 atte buok alla varek, mak alme vuold
 læk, čikkujuvvujegje; vit nubbe lákkai
 arsin bagjanegje čacek dai bagjel ja varid
 dak čikke. De havkaduvvujegje buok
 sivnadusak, mak ædnam ald likkamen
 legje, láddek, šivetak, fuođok, ja buok
 olbmuk; buok, mi ællem ja hæg sistes
 ani, ja mi gáikke ædnamest eli, jami; buok
 sivnadusaid, mak ædnam ald legje, Ibmel
 duššadi sikke olbmuid, ja spirid ja šivetid
 ja mađoid, ja alme loddid; dak buokak
 ædnam ald javkaduvvujegje; ja i áftage
 baccam ærebgo Noah, ja guđek su lut legje

arka sist. Čuode ja vit låge beivid lassanegje čacek ædnam ala.

8. K a p i t a l.

De muiiti Ibmel Noah ja buok fuođaid ja šivetid, mak su lut legje arka sist; ja biege sán addi mannat ædnam bagjel, atte čacek coakkogátte; ja čieghalvuoda agjagak buottosegje ja alme balvak, atte arvve nákkagáđi almest. Ja manistaga manistaga de erit golgge čacek ædnam ald, ja 150 beivid dak gæppanaddamen legje; ja čečad nubbe lákkai bæive čečad mannodest de árosti arkka Ararat varidi. Ja manistaga manistaga vela coakkomen legje čacek lágad mannod ragjai; lágad mannod algo bæive de vari čákkak ittegátte. Nællja låge beivi gæčest de ravasti Noah lasa, maid dakkam læi arkkai; ja bulldogas sán olgus luiti, mi dákká dek girdi, dassači go čacek erit gáikkam legje ædnam ald. De sán duva luiti oaidnem ditti, jáš čacek coakkom legje ædnam ald. Mutto go duvvá vuáinadusa i gavdnam juolggašis, de ruoftot dat macai su lusa arkkai, dastgo čacek vela ain ábba ædnam

bagjel legje, ja giedas sán olgus geigi, ja valdi dam lusas arkkai. De vurdi sán čecča ærra beivid, ja fastain sán dalle duva arkast biejai; ækkedes báddo dat ruoftot bádi su lusa, ja gæč, varas álljolassta su njunist læi; de varoti Noah čacek coakkom legje ædnam ald. Ja vela sán čecča ærra beivid vurdi, ja de fastain sán duva biejai; mutto i dat šat æmbo su lusa maccam. Ja gut čuode ja áft jage vuostas mannod algo bæive de šaddai, atte čacek gáikkam legje ædnam ald, ja Noah valdi gáfčas arka bagjelist erit, ja áini, ja gæč! ædnam gáikkagoattam læi; ja nubbe mannod čecčad nubbe lákkai bæive de ædnam aibas gáikkam læi. De sarnoi Ibmel Noahi, ja celki: vuolge dal arka sist, dán ja du akka, du barnek ja du barnidad akak áftanaga duin; buok spirik, mak du lut læk buok sivnadusain, sikke láddek ja šivetak, ja buok mađok, mak ædnam ald likkek, daid olgus dán doalvvot galgak ječainad, ja dak viddanet galggek ædnam mietta, ja šaddulažak dak galggek læt, ja lassanet dak galggek ædnami. De olgus

manai Noah ja su barnek, su akka ja su barni akak åftanaga suin; buok spirik, buok mađok ja buok lāddek, buokak, mak ædnam ald likkek, arka sist olgus manne slajaidæsek mielđ. Ja Noah bajasrakadi altar hærrai, ja buok spirin ja loddin lutes sãn valdi ja balddam oaffer altar ala'oafferuŕai. De havsai hærra njalgga haja, ja vaibmosis celki; im ŕat aigo ædnam garrotet olbmui ditti; dastgo olbmu vaimo jurddagak bahak læk nuorravuođa rajast, imge ŕat æmbo sörbmit aigo buok hæggalaŕaid, nuftgo dal dakkim. Nuft gukka go ædnam bissta, de nãkkat i galga dam rajast siebman ja lagjo, čoasskem ja bakka, gæsse ja dalvve, bæivve ja igja.

9. K a p i t a l.

Ibmel buristsivñedi Noah ja su barnid, ja sigjidi celki: ŕaddat ŕaddulaŕak, lassanækket ja dævddet ædnam. Din ballo ja suorgatus årrot galgga buok ædnam spiri bagjelist, buok alme loddi bagjelist, ja buok bagjelist, mi ædnam ald likka, ja buok ave guli bagjelist; din gitti dak addujuvvum læk. Buok, mi likka ja ælla,

galgga læt digjidi biebmon, nuftgo ruonas hurtasid addam mán digjidi buok; dad-deke biergo áftanaga sieloines, dat læ varaines, æppet di galga bárrat! Din hæg-gadek varaid duodairakkan mán gaibedet aigom, juokke spirist daid gaibedet aigom, olbmu giedast, juokke álbma giedast olbmu sielo gaibedet aigom. Gutte álbma varaid gálgat, olbmu boft su varak gálgatuvvut galggek; dastgo muodoides mielld sivnedi Ibmel olbmu. Mutto di, šaddat šaddulažak ja ædnanækket, lassanækket ædnam ala, ja šaddat ædnag dam ala. Ibmel Noahi nuft sarnoi ja su barnidi: gæc, littom mán dagam dinguin, ja din siebmánin din marŋel; ja buok hæg-galažaignim, mak din lut læk, sikke loddi, šiveti ja buok ædnam fuodoignim din lut, buok daignim, mak arka sist olgus vulgge, buok ædnam ælle sivnadusaignim; littom dinguin dakkat aigom, æi galga buok sivnadusak šat æmbo dulvvečacin hævaturvut, ja æi galga dulvvečacek boattet ædnam billedet. Ibmel celki: dat litto mærkka læ, maid muo ja din gasski

mân biejam ja buok ælle sivnadusai gaski, mak din lut læk, buok aigidi: davggam balvvai mân biejam læm, ja dat litto mærkka galgga læt muo ja ædnam gaskast; Ja šaddat galgga, go balvvam ædnam bagjel mân doalvom, de ittet galgga muo davgge balvvam sisa, ja littom muittet galgam muo ja din ja buok hæggalažai gaskast ábba sivnadusa sist, ja æi goassegen galga šat æmbo dulvvečacek boattet buok hæggalažaid hævatet; mutto davggam balvvam sist galgga læt, ja dam oaidnet aigom dam agalaš litto muittet Ibmel ja buok hæggalažai gaskast ábba sivnadusast, mi ædnam ald læ. Ja Ibmel Noahi celki: dat læ dam littom mærkka, maid dakkam læm muo ja buok sivnadusaidam gasski, mak ædnam ald læk. Noah barnek, guđek arka sist vulgge, legje Sem, Kam ja Japhet; mutto Kam læi Kanaan ačce. Dak gálmas Noah barnek legje, ja sist oažoi ædnam olbmuides.

11. Kapital.

Ábba ædnamest áft njuovč ja áft giel læi. Ja šaddai, go idđedes guovlost si

vulgge, de jalgadas si gavgne Sinear æd-
 namest, ja dasa si assagätte. De si celkke
 nubbe nubbai: Boattet! dakkop ja bald-
 dop mi lairregedgid! ja laire si gædggen
 adne ja ædnambikaid kalkkan. Ja si
 celkke: boattet, barggop mi gavgpug ja
 târno dakkat, man bajemuš gæc̃ce gidda
 alme ragjai ållat galgga, ja dakkop mi
 mærka, amamek åbba ædnam mietta mi
 biedgganet. Mutto l̃bm̃el hær̃ra vuolas
 ñejai, dam gavgpug ja dam târno iskadet,
 maid olbm̃ui manak dakkamen legje, ja
 hær̃ra celki: gæc̃, åft olbm̃uk si læk, ja
 åft ñjuovc̃ sist buokain læ; dat sin vuostas
 dakko læ, ja de dat i mikkege læk, mi
 cagga sin dakkamest, maid si ribmek dak-
 kat! vuolas mi aiggop ñjegjat ja sin gielaid
 sægotet, atte nubbe nubbe guoimes giela
 i adde; ja hær̃ra biđgi sin dast åbba æd-
 nam mietta, ja de si gavgpug dakkamest
 erit heitte. Damditti goc̃c̃ujuvvu gavgug
 namma Babel; dastgo buok ædnam gielaid
 hær̃ra dast sægoti, ja dast s̃an biđgi sin
 åbba ædnam mietta.

Dat Sem såkkagådde læ. Sem 100

jagid boares læi, go Arpaksad sãns sakkanatti guoft jagid dulvvečaci mannel; ja Sem eli 600 jage, mannel go Arpaksad sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Arpaksad eli 35 jagid ja sakkanatti Salah; ja Arpaksad eli 403 jagid, mannel go Salah sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Salah eli 30 jagid, ja sakkanatti Eber; ja Salah eli 403 jagid, mannel go Eber sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Eber eli 34 jagid, ja sakkanatti Peleg; ja Eber eli 430 jagid, mannel go Peleg sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Peleg eli 30 jagid, ja sakkanatti Reu; ja Peleg eli 209 jagid, mannel go Reu sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidain. Reu eli 32 jagid, ja sakkanatti Serug; ja Reu eli 207 jagid, mannel go Serug sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Serug eli 30 jagid, ja sakkanatti Nakor; ja Serug eli 200 jagid, mannel go Nakor sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Nakor eli 29 jagid, ja sakkanatti Tharah; ja Nakor eli 129 jagid,

manḡel go Tharah sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Tharah eli 70 jagid, ja sakkanatti Abram, Nakor ja Haran. Dat læ Tharah såkkagådde. Tharah sakkanatti Abram, Nakor ja Haran; ja Haran sakkanatti Lot; mutto Haran jami áudal go su áċċe Tharah, šaddo ædnamassis, Kaldæa Urri. Abram ja Nakor akaid aldsesga valdiga; Abram aka namma læi Sarai, ja Nakor aka namma læi Milka, gutte Milka ja Jiska áċċe Haran nieid læi; mutto Sarai šaddotæbme læi, sust manna i læm. Tharah barnes Abram valdi, su barne Lot, Haran barne, su manes Sarai, su barne Abram aka, ja Kaldæa Urast si buokak vulgge, Kanaan ædnami mannat; mutto go si Harani bätte, de si dasa asse. Tharah šaddai 205 jagid boares, ja Harani jami.

12. Kapital.

Ja hærra celki Abrami; vuolge ædnamestad ja du såkkagåddestad ja áċċad dalost dam ædnami, maid dunji čajetet aigom; ja stuorra olmuċċen mán daggam du, buristsivnedet mán aigom du, ja

du nama stuoresen mán dakkat aigom, ja buristsivnadussan dán šaddat galgak; guđek du buristsivnedek, mán buristsivnedam, ja gutte du garrod, mán garrotam, du sist buristsivneduvvut galggek buok ædnam sákkagáddek. De manai Abram, nuftgo herra sunji cækkam læi, ja Lot suin manai; mutto Abram 75 jagid boares læi, go Haranest vulgi. Abram valdi dalle akas Sarai ječaines ja veljas barne Lot ja buok sádnno æloidæsga, maid fidnim sái læiga, ja buok daid olbmuid, sái ald-sesga fuollam læiga Haranest; ja si vulg-ge Kanaan ædnami mannat, ja Kanaan ædnami si bätte. Abram manai ædnam čada dam baikkai Sikemi, More Terebintha muoraidi, ja Kananitalažak legje dalle ædnamest. De almostuvui herra Abrami ja celki: du siebmani dam ædnam mán addam; ja dast rakadi Abram herra-ai altar, gutte almostuvvum læi sunji. Dasto sán dast sirdi varrai, mi Bethel idđedes guovlost læ, ja goades sán dasa biejai, atte Bethel ækkedes ja Ai idđedes guovlost læi, ja altar sán herra-ai dasa

dagai, ja herra nama ĉuorvoi. Dasto sirdi Abram dast, ja manai gask bæive guvllui. Mutto de nælgge šaddai, ja Abram manai vuolas Ægypten ædnami, veris olmuĉĉen dābbe ællet, dastgo nælggehætte stuores læi ædnamest.

13. K a p i t a l.

Abram manai fastain bajas Ægypten ædnamest, sikke sán ja su akka, ja buok, mi sust læi, ja Lot áftanaga suin dam ædnami, mi gask bæive guvllui læ. Abram læi sagga rigges šivetin, silbbain ja gollin; ja jáðoines sán oarje ædnamest sirdi Betheli, dam baikkai, gást su goatte algost læi Bethel ja Ai gaskast, dam guvllui, gást áudal altar dakkam læi, ja dast sán herra nama ĉuorvoi. Mutto maida Lotast, gutte Abram jättem guoibme læi, labbak legje ja báccuk ja goađek. Mutto sagje sádnost i læm dam ædnamest, dastgo áлло ælok sádnost legje, atte æva sái mattam áft sajest árrót; ja riddo šaddai Abram ámid geĉĉi ja Lot ámid geĉĉi gasski, ja Kananitalažak ja Pheresitalažak legje dalle ædnamest. De sarnoi Abram Lotai: velja-

ċamai! ellus riddo lekku muo ja du gaskast, muo ja du geċċi gaskast, alma mǎi veljaċak lǎdne! alma ǎbba ǎdnam dunji ravas lǎ? vuolge muo lut veljaċam! manakgo dǎn guro bǎllai, de manam mǎn ǎlgiš bǎllai, ja manak dǎn ǎlgiš bǎllai, de guro bǎllai mǎn manam. De bajedi Lot ċalmides, ja ǎbba Jordan jalgadas ǎini; ǎudal go hǎrra Sodoma ja Gomorra hǎvati, de dievva ċacin lǎi dat ǎdnam, nuftgo hǎrra garden, nuftgo Ǽgypten ǎdnam Zoar guovlost. De valji Lot ǎbba dam Jordan jalgadas, ja manai idǎdes guvllui, ja sǎi ǎerraneiga nubbe nubbe lut erit. Abram asai Kanaan ǎdnamest, mutto Lot jalgadasa gavpugi sist, ja su goaċek legje vela Sodoma ragjai. Mutto Sodoma olbmuk bahha legje, ja hirbmad suddolažak si legje hǎrra ċalmi ǎudast.

Hǎrra celki Abrami, go Lot su lut ǎerranam lǎi: bajed ċalmidad, ja gǎċa dam baikest, gǎst lǎk, gaskija ja gaskbǎive guvllui, idǎd guvllui ja ǎekked guvllui; dastgo ǎbba dam ǎdnam, maid oainak, dunji addam ja du siebmani aga-

laš aiggai; ja du siebman nuftgo ædnam
 saddoid mæn dagam, jās guttege ædnam
 saddo čalmid matta lākkat, de maida du
 siebman sæn matta lākkat; čuožžel, mana
 ædnam čada, mietta ja doarras, dastgo
 dunji dam addam! De gaikoi Abram goa-
 đes, manai ja Mamre Terebinthe muorain
 asai, mi Hebron sist læ, ja dābbe altar
 sæn hærrai rakadi.

14. K a p i t a l.

Dam aige go Amraphel læi Sinear
 gonagas, ja Arjok læi Ellasar gonagas, ja
 Kedorlaomer læi Elam gonagas, Tideal
 læi Gojim gonagas, de soatte sist læi Be-
 rain, Sodoma gonagas, Birsain, Gomora
 gonagas, Sineabin, Adma gonagas, Seme-
 berin, Zebojim gonagas, ja Bēla gonagasain,
 gutte dal Zoar goččujuvvu. Buok dak
 čoakkai bätte Siddim lækkai, mi dal saltte
 javrre læ. Guoft nubbe lākkai jagid si
 balvvalam legje Kedorlaomer, mutto goal-
 mad nubbe lākkai jage de si erit jārrale-
 gie; de njeljad nubbe lākkai jage bādi
 Kedorlaomer, ja dak gonagasak, guđek
 su bæle dälle, ja bagjelvuitte Rephæala-

žaid Asthoreth-Karnaimest, Zuzæalažaid
 Hamest, Emitalažaid Kirjathaim jalga-
 dasast, Horitalažaid sin bagjeædnamest
 Seirast Pharan Terebinthe ragjai mæcest.
 Dast si jarggalegje ja Mispāt galddoi man-
 ne, mi dal Kades goččujuvvu, ja buok
 Amalekitalažai ædnamid si stagjedegje,
 ja maida Amoritalažaid, guđek assamen
 læk Hazazon Thamarist. De olgus manne
 Sodoma, Gomora, Adma, Zebojim ja Bela
 gonagasak, Bela namma læ dal Zoar, ja
 Siddim lækkai si ječaidæsek bigje soattam
 varas, Elam gonagas Kedorlaomer vuos-
 stai, ja Gojim gonagas Tideāl vuosttai, ja
 Sinear gonagas Amraphel vuosttai, ja El-
 lasar gonagas Arjok vuosttai, atte njællja
 gonagasak legje vit vuosttai. Mutto Sid-
 dim lække dievva læi ædnam bikkahav-
 din, ja go Sodoma gonagas ja Gomora
 gonagas bataradaiga, de sái dai sisa fier-
 raleiga, mutto dak ærrasak bagjeædnami
 bataradde. De si buok Sodoma ja Go-
 mora æloid valdde, ja buok ællamušaid,
 ja de manne; mutto si valdde maida Abram
 veljbarne Lot ja su æloid, go si vulgge;

dastgo Sodomast sán asai. De muttom
 batarægje báđi ja muittali Abrami, dam
 hebræalažži, dam, gutte dalle assamen læi
 Terebinthe muorain Mamrest. Go Abram
 gulai, atte su fuolkke gidda valddujuv-
 vum læi, de værjoti sán su 318 dalostes
 rieggadam balvvalegjid, guđek soattai har-
 jetuvvum legje, ja Dan ragjai sin doarra-
 dalai; ja igjabáddo juogai sán balvvale-
 gjides guoft joavkkon ja doarroti sin, ja
 vuiti sin, ja doarradalai sin Hoba ragjai,
 dava bæld Damaskus; ja buok salaš sán
 ruoftot valdi, sikke veljas Lot ja su æloid,
 ja nissonid ja olbmuid. Go dalle ruoftot
 báđi, go vuoittam læi Kedorlaomer ja go-
 nagasaid, guđek su bælest legje, de manai
 Sodoma gonagas su áudald Savelæge ra-
 gjai, mi dal gonagas lække goččujuvvu.
 Mutto Melkisedek, Salem gonagas, buvti
 sunji laibe ja vine, sán alemus Ibmel
 pappa læi. Ja sán buristsivnedi Abram
 ja sunji celki: buristsivneduvvum lekkus
 Abram alemus Ibmelest, gæn albme ja
 ædnam læ! ja buristsivneduvvum lekkus
 alemus Ibmel, gutte vašalažaidad du gitti

addi! Mutto Abram lágadas sunji addi buok æloin. De celki Sodoma gonagas Abrami: adde munji olbmuid ja valde dân æloid. Mutto Abram sunji vastedi: bajedam læm giettam hærre lusa, alemus Ibmel lusa, gæn albme ja ædnam læ, atte im laige imge gabmag vuodđag mån valde dast, mi du læ; ik dân galga cælkket: mån riggasen læm dakkam Abram; æreb maid olbmuk bárram læk, ja dam oase, mi daid álbmaidi boatta, guđek munji guoibmen manne, Aner, Eskol ja Mamre, si galle ážžuk oasesek valddet.

15. K a p i t a l.

Dai sagai mannel de báđi hærre sadne oainatusast Abrami, ja celki: ale bala Abram, mån du varjalægje læm, ja du sagga istuorra balkka. Mutto Abram vastedi, hærre Ibmel, maid aigok dân munji addet? mannatæbmen dákká manam, ja muo dallodoalle læ. Elieser Damaskus olmuš. Ja vela celki Abram: gæc, manaid ik dân læk, addam munji, ja gæc, muo dallodoalle, muo arbbijægje læ! Gæc, de hærre sadne fastain su lusa báđi: i dat du

arbbít galga, mutto sán, gutte du rubma-
 šest boatta, sán du arbbijægje galgga læt!
 Ja Ibmel doalvoi su olgus, ja celki sunji:
 gæca bajas alme guvllui, ja låga nastid,
 jås matak, ja vela celki (Ibmel): daggar
 galgga du siebman šaddat. Ja Abram
 áskoi hærri, ja hærri dam ásko sunji van-
 hurskesvuottan lågai; ja sán celki sunji,
 mán hærri læm, gutte Kaldæa Urast du
 dálvvum, dunji dam ædnam arbben addet.
 De celki Abram: hærri Ibmel, mast dälle
 dævdam, atte dam arbbít galgam? Mutto
 Ibmel sunji celki: valde munji gálm jak-
 kasaš guigo, gálm jakkasaš gaic, gálm
 jakkasaš virca, turtelduva ja duvvacivg.
 De valdi Abram buok daid, ja guovdad
 daid čuopai, ja gappalagaid buottalagai
 sán rajai, mutto loddid i sán čuoppam.
 Ja mæcceláddek bätte gappalagai ala,
 mutto Abram daid erit vuojeti. Bæivve
 dal illošisgáđi, ja lossis nakkarak Abram
 ala gacce, ja ballo ja stuorra sævdujad-
 vuotta su bagjeli báđi. De celki Ibmel
 Abrami: diettet dán galgak, atte du sieb-
 man veris olmuččen ællet galgga ærra olb-

mui ædnamest, guðek sin garra balvvalusa vuollai bigjek ja 400 jagid sin givsedek; mutto daid olbmuid, gæid si balvvallek, mæn dubmit aigom, ja de si dast vuolggemen læk állo daveriguim; mutto vanhemidad lusa dæn rafhest vuolggget galgak, ja havdaduvvut galgak siega boaresvuodast; ja njæljad ságast si galggek dek ruoftot boattet; dastgo Amoritalažai bahavuotta i vela dievvamlæk. Go bæivaš illošam læi ja sukkis sævdujadvuotta læi, gæc, de omna læi, mast suovva bagjani ja dállanjuovc, mi gappalagai gasski manai. Dam bæive dagai hærri littos Abraminsarnodedines: du siebmani dam ædnam mæn addam, Ægypten dæno rajast dam stuorra dædnoi Euphrati, Kenitalažai, Kenisitalažai, Kadmonitalažai, Hethitalažai, Pheresitalažai, Rephæalažai, Amoritalažai, Kananitalažai, Girgesitalažai ja Jebusitalažai ædnamid.

16. Kapital.

Ja Sarai, Abram akka, i sunji manaid riegedattam; sust ægyptalaš balvvalægje nieid læi, gæn namma læi Hagar. Sarai

celki dalle Abrami: gæc, i adde munji hærra riegadattet, valde damditti muo balvvalægje akkan, iás su boft manaid oazom. Ja Abram guldali Sarai. De valdi Abram akka, Sarai, su ægyptalaš balvvalægje Hagar, ja addi su su boadnjasis Abrami akkan, go låge jage si Kanaan ædnamest assam legje. Abram eli Hagarin, ja sán mana vuostai šaddai; mutto go Hagar dam fuomaši, de æmedes sán bagjelgæccagadi. De celki Sarai Abrami: verid mán gilam du ditti, balvvalægjam du fatmasad mán addim, mutto dal, go ječas mana vuostai sán oaidna, de bagjelgeccujuvvum mán læm sust; hærra dubmijekkus mádno gasski! De vastedi Abram Sarai: gæc, du balvvalægje du giedast læ, daga su vuostai, moft du mielast árro. De vuoledi Sarai su balvvalægje nisson, mutto sán Sarai lut batarussi mánai. Mutto hærra engel gavnai su caccegaldo gurri mæcest, gæino ald Surri, ja celki: Hagar, Sarai balvvalægje, gást boadak, ja gása aigok? Mutto sán vastedi: batarussi mán manam æmedam Sarai áudast erit.

De celki herra engel sunji, maca æmedad lusa, ja vuollan su gieða vuollai; ja vela sán celki; du siebman mán ænedet aigom, atte lákkujuvvumest i læk ædnagvuoda ditti; ja herra engel vela celki: gæc, mana vuosstai dán dal læk, ja barne dán riega-dattak, ja su nama Ismael dán navddet galgak, dastgo herra gulai du du hæðe-stad; ja mæcceolmuēēen sán šadda; su gietta buokai vuosstai ja buokai gietta su vuosstai læ, ja assamen sán læ veljaides bævca guovlost. Mutto Hagar gācoi herra nama, gutte sunji sarnoi: dán almostusa Ibmel læk; dastgo celki nieid, alma mán maida dast su gæcam, gutte muo bællai gæcca? Damditti goccujuvvu galddo, æl-lem, gæccam galddo, ja Kades ja Bared gaskast dat læ. Hagar riegedatti Abrami barne. gutte bardnasis, gæn Hagar sunji riegedattam læi, dam nama Ismael addi. Mutto Abram 86 jage boares læi, go Hagar sunji Ismael riegedatti.

17. K a p i t a l.

Go Abram 99 jage boares læi, de almo-stuvui sunji herra ja celki sunji: mán

Ibmel læm, dat buokvægalaš, vagjol muo
 čalmi áudast ja læge vanhurskes; ja littom
 mån dakkat aigom muo ja du gasski, ja
 sagga du ænedet aigom. De manai Abram
 muodoides ala, ja Ibmel vela sunji sarnoi
 ja celki: Gæc, littom mån dunji dagam, ja
 aččen dán šaddat galgak ædnag olbmuidi;
 i du namma galga šat gukeb læt Abram,
 mutto Abraham galgga du namma læt, dast-
 go aččen mån dagam du ædnag olbmuidi.
 Saggarakkan mån du lasetet aigom, ja olb-
 mui aččen du dagam, ja gonagasak dust
 boattet galggek; ja littom dakkat aigom
 muo ja du ja du siebman gasski du maŋ-
 nel sin sakkagáddi sist agalaš litton, atte dunji
 mån Ibmel læm, ja du siebmani du maŋ-
 nel; ja dunji ja du siebmani dam ædnam
 mån addam, gást dal veris olmuččen dán
 ælak, ábba Kanaan ædnam, agalaš oabmen,
 ja sin Ibmel mån aigom læt. Vela celki
 Ibmel Abrahami: doallat dán galgak muo
 litto, sikke dán ja du siebman sin sákka-
 gáddidæsek sist. Mutto dat læ litto, maid
 di doallat galggabættet muo ja din ja din
 siebman gaskast din maŋnel: buok álbnia

bælle birraĉuppujuvvut galgga din lut.
 Di galggabattet din auddalike oaž̃e birra-
 ĉuoppat, ja dat litto mærkka galgga læt
 muo ja din gaskast; ja juokke bardne
 manna, gutte gavg̃tse bæive boares læ, bir-
 raĉuppujuvvut galgga din lut din sákka-
 goddi sist, lekkus sán dalost rieggadam,
 daihe ruđai áudast ásetujuvvum veris olb-
 muin, guđek du siebman i læk; ja din
 oaž̃est galgga muo litto læt agalaš litton;
 mutto já̃s guttege birraĉuopakættes álbma-
 bælle olmuš læ, gutte birraĉuppujuvvut i
 aigo, su siello javkaduvvut galgga olbmui-
 des sist erit; muo litto sán læ rikkom.
 Vela celki Ibmel Abrahami: Sarai, du
 aka, ik| dān Sarai galga gāĉĉot, dastgo
 su namma galgga læt Sara; ja buristsivne-
 det su mán aigom, ja dunji barne addet
 aigom su boft, Sara buristsivnedet aigom,
 ja ædnag olbmui ædnen sán šaddat galg-
 ga, ja ædnag olbmui gonagasak sust boat-
 tet galggek. De manai Abraham muo-
 đoides ala ja boagostišgāđi, ja vaimostes
 celki, oaž̃omgo mán, gutte ĉuotte jakka-
 saš olmuš læm, barne! galggago Sara, gutte

avtse låge jage boares læ, riegadattet! Ja Abraham celki Ibmeli: vare Ismael ažuši du čalmidad aūdast ællet! Mutto Ibmel sunji celki: du akka Sara barne dunji riegadattet galgga, ja sunji dān dam nama Isak addet galgak, ja suin mān littom dakkat aigom agalaš litton su siebmani; mutto Ismael harrai du maida gullam læm, gæc, su buristsivnedam læm ja šad-dulažžan su dagam ja saggarak su ænedet aigom, guoft nubbe lākkai oaivamužaid sān sakkanattet galgga, ja stuorra olmuččen mān dagam su, mutto muo littom Isakin mān dagam, gæn Sara dunji riegadatta boatte jage damanaga aige bāddost. De heiti Ibmel Abrahamin sardnomest ja basmanai su lut.

18. Kapital.

Hærra almostatti ječas Abrahami Mamre Terebinthe muorain, go goađes uvsa gurast čakai, go bæivve læi bak. Go čalmides Abraham bajedi, āini sān, ja gæc, gālm ālbmak legje su aūdast; ja go sān āini sin, de sin aūdald viekkali goađe uvsa lut, gābmardalai ječas ædnami, ja

celki: hærram, jås armo gavðnam læm
 du čalmidad áudast, de ale du balvvalæ-
 gjad mæddel ~~mana; osuova~~, atte uccanaš
 čacce vižžujuvvu, bassalækket julgidædek,
 ja vuáinadækket dam muora vuold, ja
 viežžat aigom laibe bittaš, atte vaimoidæ-
 dek di diervasmattebættet, ja de oažžo-
 bættet di matkkadek mielđ mannat; alma
 di damditti balvvalægjadek lusa boattam
 læppet. Ja si celkke: daga moft cælk-
 kam læk! De gačai Abraham goattai Sara
 lusa, ja celki: gača, valde hoapost gálm
 mitto nissujafoid ja daga gakoid; ja ámi
 lusa viekkali Abraham ja valdi njuoras
 ja siega galbba, addi balvvalægjasis, gutte
 hoapost dam rakadi; ja Abraham valdi
 lavca ja varas mielke ja galbba, ja siri
 oddi biejai, ja sin lut sán čuožoi muora
 vuold, ja si bõrre. De si celkke sunji,
 gást læ du akka, Sara? ja sán vastedi:
 goađe sist. Ja muttom sist celki: fastain
 du lusa boadám damanaga aige báddo
 boatte jage, ja gæč, de du akast Sarast
 bardne læ. Dam gulai Sara goađe uvsast.
 Mutto Abraham ja Sara boares læiga ja

vuorrasmuuvum, ja i šat šaddam Sarai
 nissoni lakkai. De dast boagostasti Sara
 vaimostes, ja celki: dal, go boares læm,
 galgamgo dalle oažje himoid adnet, ja mai-
 da muo ised boares læ! De celki herra
 Abrahami, manne boagostasta Sara ja
 cælkka: læmgo mæn rieğadatte nisson
 dal go boares læm; lægo mikkege ávdu-
 laš herra? litto aige de fastain du lusa
 boadnam boatte jage dam aige báddo, ja
 Sarast dalle bárdne læ. Mutto Sara biet-
 tališgáđi ja celki: im boagostam; dastgo
 ballagáđi; mutto herra vastedi: boagostik
 galle. De čuožželegje álbmak, ja Sodoma
 guvllui ječasek járggalegje, ja Abraham
 manai singuim. De celki herra: galgam-
 go Abrahami čiekkat, maid dakkat aigom?
 ja Abraham stuorra ja vægalaš olbmui
 ačče šadda, ja su sist šaddek buok ædnam
 olbmuk buristsivneduvvum; dastgo die-
 đam su, atte gáčcomen sán læ manaides
 ja dalos su mannel herra gæino doallat
 ja vanhurskesvuoda ja vuoigadvuoda barg-
 gat dakkat, vai herra oažžo addet Abra-
 hami, maid sán sunji láppedam læ. De

celki hærre: Bišškom Sodoma ja Gomo-
 ra bagjel stuores læ, ja hirmadrakkan
 sådno suddok læk, dal vuolas njejam,
 oaidnet aigom, jås dam bišškom mielh si
 dakkek, mi muo oddi bajas boattam læ,
 daihe æi, dam diettet aigom. De ålbmak
 dast erit vulgge ja manne Sodoma guvllui,
 mutto Abraham ʕuoʒʒomen læi hærre
 åudast. De manai Abraham lagabuid ja
 celki: hævatakgo vanhurskes olbmuid åf-
 tanaga vanhurskesmættom olbmuiguim?
 Daiddek vit låge vanhurskes olbmuk læt
 gavpugest, aigokgo dalle gavpug hævatet
 ja ik sæsstet aigo gavpug dai vit låge van-
 hurskasi ditti? gukken dust nuft dakkat,
 vanhurskes olbmuid gåddet åftanaga ib-
 melmættomiguim, atte vanhurskes olb-
 muidi gævvat galgga nuftgo ibmelmættom
 olbmuidi! gukken dat dust! alma åbba
 ædnam duobmar vuoigadvuoða dakka!
 De celki hærre: jås Sodomast vit låge van-
 hurskes olbmuid gavnam, de åbba baik-
 kai mån andagassi addet aigom sin ditti.
 Mutto Abraham vastedi ja celki: gæʕ,
 hærreʕam, riæbmam læm sardnogoattet

hærrai, jásjoge muoldda ja guna læm. Vit daiddek vaillot daid vit låge vanhurskes olbmui lågost, aiggukgo dalle ábba baike hævatet dai vit olbmui ditti? mutto herra vastedi: im de dalle baike hævatet aigo, jáš vit viđad lákkai gavnam, guđek vanhurskes læk. Mutto Abraham vela sardnogáđi sunji, ja celki: njállja låge daidaši gavdnujuvvut! ja herra vastedi: im de dalle dakkat aigo njállja låge olbmui ditti. De celki Abraham: ale bahhan valde, herračam, go sarnom! gálm låge daidaši gavdnujuvvut! mutto herra vastedi: im de dalle baikid hævatet aigo, jáš gálm låge gavnam. De celki Abraham: riæbmam mán læm hærrai sardnot: guoft låge daidaši gavdnujuvvut; mutto herra vastedi: im baikid hævatet aigo dai guoft låge ditti. De vela celki Abraham: herračam, ale bahhan valde, jáš dušše dam áft gærde vela sarnom! låge daidaši gavdnujuvvut! ja herra vastedi: im daid baikid hævatet aigo dai låge vanhurskes olbmui ditti. De vulgi herra, go sardnom læi Abrahamin, mutto Abraham baikkasis macai.

19. Kapital.

Go dak guoft engelak ækkedes båddo Sodomai bādiga, de ċakkamen læi Lot Sodoma portast, ja go sȃn ȃini sȃdno, de likai sȃn bajas, manai sȃdno ȃudald, ȃed-nami gȃbmardalai, ja celki: muo hȃrrak, boatte balvvalægjade vissui, ȃrro ija ja bassalȃkke julgidȃde, de oazȃobȃttet di arrad itten bagjanet ja matkkadȃ mielð mannat; mutto sȃi celkiga: ȃem, ċiljost mȃi aiggu ija bȃddo ȃrrot; mutto sagga sȃn sarnotadai sȃdno, de sȃi manaiga su lusa ja manaiga su vissui; ja mallasid sȃn sȃd-noidi rakadi, surokȃttes gakoid dagai, ja si borre. De celkiga ȃlbmak Loti: lȃgo dust makka, barnek daihe nieidak, daihe guttege, gutte dunji gulolaȃ læ dam gavgugest, de doalvo daid dam baikest erit; dastgo dam baike mȃi hȃvatȃdne, dastgo ċuorvvom dam bagjel stuores læ hȃrra ȃudast, ja hȃrra mȃdno vuolgatam læ dam hȃvatet. De vulgi Lot ja vivai-dassis sarnoi, guðek su nieidaid akkan oazȃot galgge, ja celki: ċuoȃȃelȃkket, vuolgget dam baikest erit, dastgo hȃrra

gavpug hævatet aiggo; mutto vivaides
 calmi audast sán dusse læikastallamen
 læi. Go idðedes guofso bagjani, de ho-
 poteiga engelak Lot, ja celki: lika dal
 bajas, valde akkad ja du nieidaidad, gu-
 ðek dast læva, amad dán hævatuvvut sad-
 dat gavpug suddoidi; mutto Lot agjani;
 de valdiga albmak su, su aka ja su guoft
 nieidaid giedai boft, dastgo hærre su sæs-
 stet aigoi, ja sái doalvoiga su olgus, gav-
 pug álggobællai. Ja go sái olgus buftam
 læiga su, de celki nubbe: bæste hæggad,
 ale gæca ruoftot guvllui, ale jalgadassi
 cuoʒast, bæste jeccad bagje ædnami, amad
 dán hævvanet. Mutto bæivve bagjani dal
 ædnam bagjel. De gæcoi hærre riðaid ja
 dala Sodoma ja Gomora bagjel arvvet
 hærrest almest, ja daid gavpugid sán hæ-
 vati ja ábba jalgadas, ja buok olbmuid
 gavpugi sist ja ædnam saddoid. Mutto
 Lot akka manʒasis gæcai, ja saltte bazzen
 saddai. Arrad idðedest de manai Abra-
 ham dam baikkai, gæst hærre audast sán
 cuoʒʒom læi, ja Sodoma ja Gomora ja
 ábba dam jalgadasa ædnam guvllui sán

gæðai, ja sãn aini, ja gæð, ædnamest suovva bagjani. Mutto go Ibmel jalgadasa gavpugid hævati, de muiti sãn Abraham, ja doalvoi Lot hævatusast erit, go daid gavpugid hævati, gäst Lot læi.

21. K a p i t a l.

Hærra aini Sara, nuftgo cælkkam læi, ja hærra dagai Sarai, nuftgo sardnom læi. Ja Sara mana vuostai šaddai ja Abrahami barne riegradatti su boaresvuodastes dam mæreduvvum aiggai, nuftgo Ibmel sunji cælkkam læi; ja Abraham gæðoi barnes nama, gutte sunji riegradam læi, gæn Sara sunji riegradattam læi, Isak. Go su bardne Isak gavytse bæive boares læi, de birra-čuopai Abraham su hærra gæðcom mielð. Mutto Abraham čuode jage boares læi, go su bardne Isak sunji riejadi. Ja Sara celki: Ibmel addam læ muo boagostet; juokkas, gutte dam gulla, boagostet aiggo munji; ja vela sãn celki: gi Abrahami lifci cælkkam: Sara šadda njamatet manaid; dastgo su boaresvuodastes Abrahami barne riegradattam læm. Ja Sara aini, atte dat bardne, gæn ægyptalaš nisson, Ha-

gar, Abrahami rieġadattam læi, bilkedægje olmuš læi; ja s̄an celki Abrahami: aje erit dam balvvalægje nisson ʔftanaga barnines; dastgo dat balvvalægje nisson bardne i galga læt muo bardnam, Isak arbbim guoibme! Ja dam sane ani Abraham sagga bahhan, su barne ditti. Mutto Ibm̄el celki Abrahami: ellus dat dunji bahhan lekku bardnad ja du balvvalægje nisson ditti; maid Sara dunji cælkka, gulda su jena, dastgo Isak s̄ist du siebman namatuvvut galgga. Ja maيدا balvvalægjad barne ʔllo olbm̄ui ačcen dakkat aigom, go du siebman s̄an læ. De arrad idd̄edest ʔuožželi Abraham, valdi laibe ja ʔac̄celasko, ja Hagar hardoi ala biejai, ja addi sunji ja barne, ja luiti su mannat; ja s̄an manai ja Beersaba mæcest s̄an ʔajadadai. Ja ʔacce n̄agai laskost erit, ja barnes s̄an muttom muora vuollai suppi, ja s̄an vulgi ja buotta ʔakkani, davge bač-častak duokkai, dastgo s̄an celki: im mate bardnam jabm̄em oaidnet! de su buotta s̄an manai ʔakkanet ja s̄aggarakkan ʔierogadi. Mutto Ibm̄el gulai barne jena, ja

Ibmel engel ċuorvoi almest Hagar nama, ja celki sunji: Hagar, mi vaived du? Ale bala, dastgo Ibmel gullam læ barne jena, gāst sān læ; ċuožžel, bajed bardnad, ja laidi su giettað boft; dastgo stuorra olbmui aċċen mǎn dagam su. Ja Ibmel ravasti Hagar ċalmid, ja ċaccegaldo sǎn āini, ja sǎn manai, ja lasko ċacin devdi ja addi bardnai jukkat. Ja Ibmel barnin læi, ja sǎn bajas šaddai; ja mæcest sǎn eli, ja go bajas šaddam læi, de daggeolmuċċen sǎn šaddai. Pharan mæcest sǎn asai, ja su ædne aka sunji valdi Ægypten ædnamest.

22. Kapital.

Ja dastmañnel de gæċċali Ibmel Abraham, ja celki sunji: Abraham! ja sǎn vastedi: dast læm; Ja Ibmel celki: valde bardnad, Isak, dam aidno, gæn rakkasen dǎn anak, ja mana dam ædnami Moriai, ja oafferuša su balddam oafferen muttom vare ala, maid dunji cækket aigom. De bagjani Abraham arrad idðedest, biejai galvoid asenes ala, valdi guoft balvvaleggjid jeċaines ja su barne Isak, ja oaffermuo-

raid ludi; ja gærgati ječas ja dam baikkai manai, maid Ibmel sunji cælkkam læi. Goalmad bæive de bajedi Abraham čalmides, ja baike sán gukken áini; de celki sán balvvalegjidassis: bacce dái dasa áftanaga asenin, mái barninam dákká vuolgge rokkusid adnet, ja de ruoftot mái dádno lusa bätte. Ja Abraham valdi balddam oaffermuoraid, ja barnes Isak ala biejai, mutto dála ja nibe giettasis sán valdi, ja de gugtug sái manaiga. Mutto de sardnogáđi Isak aččas Abrahami: ačačam! ja sán vastedi: gæč, dast de læm, barnačam! de celki (Isak): gæč, dast dälla læ ja muorak, mutto gást balddam oafferlabes? Abraham vastedi: Ibmel ješ aldsis oaidnet aiggo oafferlabba, barnačam; ja de gugtug sái ávtast manaiga. Ja go sái baikkai báđiga, maid Ibmel sunji cælkkam læi, de rakadi Abraham dasa altar, muoraid dam ala bardai, ja barnes Isak sán čanai ja biejai su altar ala muorai bagjeli, ja giedas sán geigi, valdi oaffernibe barnes oafferušsat; mutto de čuorvoi sunji almet herra engel, ja celki: Abraham, Abraham!

ja sán vastedi: dast de læm. Ja (engel) celki: ale bieja giettað barne ala, ja ale daga sunji maidegen! dastgo dal diedam Ibmelest sán balak; ik dán læk biettalam munji du bardnad, dam aidno. De bajedi Abraham ċalmides, ja áini, ja gæc, su manjabæld vircca roakkasam læi muoraidi ċarvidesguim, ja Abraham vulgi, valdi dam, ja balddam oafferen dam oafferuſai barnes sagjai. Ja Abraham addi dam baikkai dam nama: hærre oaidna, atte vela ádna bæive olmuſ cælkka: vareſt, almostuvvu hærre. Mutto hærre engel ċuorvoi nubbe gærde Abrahami, ja celki: jeſjeċċam boft vuordnom læm, cælkka hærre, go dam dakkik, ja du aidno bardnad ik sæsstam, de ainasrakkan du buristsivnedet aigom, ja du siebman ædnagen dakkat aigom nuftgo alme nastid ja nuftgo mærragadde saddoid, ja du siebman vaſalažaides portaid arbbit galgga; ja du siebman ſiſt buok ædnam ſákkagáddek buristsivneduvvut galggeke, go muo jena dán gulðalik. De macai Abraham balvvalegjides luſa, ja ſi gærge-

tegje ječaidæsek ja áftanaga si Beersabai manne, ja Abraham asai Beersabast. Dastmanñel de muittaluvui Abrahami: gæc, maida Milkka riegadattam læ du velljai Nakori manaid: Uz, gutte su alggošaddo læ, ja su velja Bus ja Kemuel, gutte Aram acce læ, ja Kesed, Kadso, Pildas, Jidlaph ja Bethuel; ja Bethuel sakanattam læ Rebeka; daid gavgtse manaid riegadatti Milkka Abraham valljai Nakori. Mutto maida su nubbe akka, gænnamma læi Reuma, riegadatti Tebah, Gaham, Thalass ja Måka.

23. K a p i t a l.

Sara šaddai 127 jage boares, ja sánjami Kirjath-Arbai, mi maida Hebron goččujuvvu Kanaan ædnamest; ja Abraham báđi Sara máraštet ja čierrot. Ja de havdadi Abraham akas Sara Makpelas vuobmai Mamre buotta, mi dal Hebron goččujuvvu, mi Kanaan ædnamest læ.

24. K a p i t a l.

Abraham boares læi ja boarrasmuvvam, ja herra su buristsivnedam læi juokke harrai. De celki sán dalos boarrasa-

mus balvvalægjai, gutte buok sù ælo bagjel læi: buorračam, bieja giettad muo alem vuollai; ja vuorno munji herra boft, alme Ibmel ja ædnam Ibmel boft, atte bardnasam ik dân aka valde Kananitalažai nieidai gaskast, gæi gaskast mån asam, vuolgget galgak muo ædnamassam ja muo sakkagoddidam lusa, bardnasam, Isaki, aka valddet. Mutto balvvalægje sunji celki: i daide nisson muo čuovvot aiggot dam ædnami, galgamgo dalle doalvvot du bardnad dam ædnami ruoftot, gäst dân læk boattam? Abraham vastedi: varot ječčad, amad muo barne dân dâkkâ doalvvot! Herra, alme Ibmel, gutte muo valddam læ aččam dalost ja muo vanhemidam ædnamest, gutte munji cælkkam ja vuordnom læ: du siebmani dam ædnam addet aigom, sán engeles du áudast biejjat aiggo, atte dâbben dân aka oazžok valddet muo bardnai. Mutto jás nisson i du čuovvot aigo, de bestjuvvum dân læk dam valest, maid munji vuornok, mutto muo barne ik dân galga dâkkâ doalvvot. De biejai balvvalægje giedas hërras Abraham alem

vuollai, ja sán vuornoi sunji dam aše harrai. De valdi balvvalægje låge hærrias kameláin, ja vulgi, ja valdi buokslai div-rasvuodaid hærrias æloin mieldes, gærgati ječas matkkai, manai ja bádi Mesopotamiaí Nakór gavpugi. Go ækked bællai læi, de luiti sán kamelaid gavpug álggo-bæld livvot cacegaldo gurri, ja dat báddo aigge læi, go nissonak boattenmen legje cace goaivvot. Ja sán celki: hærričam, muo ised Abraham Ibmel! adde munji ádnia bæive su gavdnat, ja daga armogasvuoda muo ised Abraham vuosstai! Gæc, cacegaldo lut mán čuožom, ja gavpug nieidak boattenmen læk cace goaivvot, go dappatuvvu, atte nieid boatta, gæsa cælkam: valde littad vuolas ja adde munji jukkat, ja sán cælkka: juga, ja du kamelaid jugatet aigom, de adde dal, atte sán dat læ, gæn dán oaidnam læk balvvalægiasad. Isaki, ja atte dast dávddat mán matam, atte armogasvuoda dán dakkam læk muo ised vuosstai. Ja saddai, áudal go sán hæittam læi sardnomest, gæc, de bádi Rebekka, gutte Bethuel nieid læi,

gutte Milka bardne læi, Nakor Abraham velj akka; ja su litte su oalgest læi, ja Ćabes læi dat nieid, ja nieid sán læi, nait-talkættai; ja sán galddoi vuolas njejai, devdi litted ja goarņoi. De viekkali balv-valægje su oddi, ja celki: buorraĉam! adde munji Ćace jugastastet du littest. Nieid celki: juga hærreĉam, ja sán gaĉai, valdi litte vuolas hardos ald giettasis ja addi sunji jukkat. Ja go sán sunji jukkat addam læi, de celki sán: Ćace goaivvot aigom du kamelaidi, nuft gukka go dak jukkat aigguk. Ja sán gaĉai ja manai galddoi goaivvot, ja buok su kamelaid sán jugati. Ja sagga ávduši álmaj su ditti, mutto javotaga ároi, vai boddi boatta, jás hærre addam læi su matkkai buorre liko daihe i. Ja go kamelak jukkam legje, de valdi álmaj galle suormas, sekel bælle dædost, ja guoft gietta galle baddid su giedaidi, låge sekel dædost, ja celki sunji: gæn nieid dán læk? cælke munji, lægo aĉĉad dalost migjidi igjasagje? Nieid sunji vastedi: Bethuel nieid læm, gutte Milka bardne læ, gæn Nakori riegadatti, ja vela

celki sán: sikke suoinek ja guottomuš
mist galle læk, ja sagje din vuosstaivald-
det. De gábmardalai álmaj ja herra git-
tegáđi, ja celki: gittujuvvum lekkus herra
muo ised Abraham Ibmel, gutte armos ja
áskaldasvuodas i læk sirddam muo ised
bagjelist erit! muo sán doalvvom læ riefte
gæino mielđ isedam veljai dalloi. De
viekkali nieid ja buok muittali ædnes
dalloi. Ja Rebekast velj læi, gæn namma
læi Laban, ja sán olgus viekkali álbma
lusa, gutte galdo gurast læi. Go sán suor-
mas ja daid stuorrab gietta gállečŋaid
áini oabas giedain, ja go oabas Rebeka
muittalusa gulai, go Rebekka celki: nuft
sarnoi álmaj munji, de manai Laban álb-
ma lusa, ja gæč, kamelai lut sán čuožoi
galdo gurast. Ja sunji celki dalle Laban:
boade sisa herra buristsivneduvvum ol-
muš! manne álggon čuožok, vieso ja raka-
dam læm, ja sagje læ kamelaidi. De ma-
nai álmaj sisa, ja galvok kamelai ald erit
valddujuvvujegje, ja rusek ja guottomušak
kamelaidi addujuvvujegje ja čace álbma
julgid bassalet, ja dai álbmai julgid, guđek

su farost legje, ja bårramuſak su oddi bigjujuvvujegje; mutto sán celki: im bår-rat aigo, www.mgoi.com.cn matke mákkam cælk-kam læm! De celki sán: Abraham balv-valægje læm. Buristsivnedam læ hærra muo ised saggarak, atte famolaſ sán læ, ja addam læ Ibmel sunji labbaid ja vuov-said, silbbaid ja gollid, balvvalegjid, kamelaid ja asenid. Ja muo ised akka Sara barne riegedattam læ muo isedi su boaresvuodastes, ja sunji sán addam læ buok æloides. Mutto muo ised vale must valddam læ: ik galga bardnasam aka valddet Kananitalaſai nieidai gaskkast, gæi ædnamest mán asam. Mutto vuolggget galgak aċċam dalloi, ja muo fulkidam lusa bardnasam aka valddet. De celkkim isedi: daidda nisson muo ċuovvot i aiggot? Ja sán vastedi munji: hærra, gæn ċalmi áundast vagjolaſ læm, bieggamen læ su engelles dunji matke guoibmen, ja buorré liko addet aiggo du matkkai, atte bardnasam aka dán oaſok valddet muo fuolkest ja aċċam dalost; mutto dalle besstujuvvum dán galgak læt muo vale vuold erit, go

muo fulkidam lusa dân boadak; jås si dalle su æi aigo addet dunji, de besstuvuvum dân galgak læt muo valest. Go adna bæive galddoi bättim, de celkkim: hærračam, muo ised Abraham Ibmel! jås buorre áuddanæme dân addam læk muo matkkai, maid vagjolan læm, de gæč, čuožom dal čaccegaldolut, ja šadda, atte nieid boatta čace goaivvot, ja go sunji cælkam: adde munji čace jukkat, ja sán vasted: juga dân, ja du kamelaidi goaivvot aigom; atte sán dat nisson læ, gæn dân oaidnam læk muo ised bardnai. Áudal go daid sanid sardnom legjim vaimostam, gæč, de bađi Rebekka; su čaccellasko su oalge ald læi, ja galddoi sán manai goaivvot; ja go sunji celkkim: buorračam adde munji jukkat, de sán gačai, valdi lasko oalges ald ja celki: juga, ja du kamelaid maida jugatet aigom, ja mán jukkim, ja kamelaid sán jugati. Ja sust jerrim ja celkkim: gæn nieid lækgo dân? ja sán vastedi: Bethuel nieid læm, Nakor bardne, gæn Milkka sunji riegadatti. De bigjim suormas su njunnai ja giettačijnaid

su giedaidi, je gábmardallim ja hær-ra gudniettim ja gittim hær-ra, muo ised Abraham Ibmel, gutte riefte gæino miel-d doalvvom læi muo ised velj nieid su bard-nai valddet. Ja dal, jås rakisvuõða ja áskaldasvuõða di dakkat aiggobættet, de cælkket munji, ja jås æppet aigo, de cælkket munji dam, atte álgiš daihe guro bællai mán matam jeccam járggalet. De vastedi Laban ja Bethuel ja celkiga: dat ašše boatta hær-rast, æp mi mate maidegen dunji cælkket! Gæc, dast Rebekka læ, valde su, ja mana, ja šaddus sán du ised barne akka, nuftgo hær-ra cælkkam læ. Ja go Abraham balvvalægje gulai daid sanid, de ædnami sán gábmardalai hær-ra áudast. Ja balvvalægje valdi silbhaid ja gollid ja biftasid ja addi Rebekkai dáid, ja divres addaldagaid addi sán su velljai ja ædnai. De si borre ja jukke, sán ja dak álbmak, guðek su farost legje, ja ija si dast orru; mutto go idðedest si bagja-negje, de celki sán: addet muo dal ise-dam lusa vuolget. Ja nieid vellja ja ædne celkiga: adde nieid mádno lut árrot

moadde bæive daihe låge, de oazok vuolgget. Mutto sán celki: alle muo ajet! hærra addam læ buorre áuddanæme muo matkkai, luoitte muo vuolgget, vai isedam lusa bæsam vuolgget. De sái celkiga: ċuorvvop mi nieid ja gullop mi, maid sán cælkka. De si ravkke Rebeka, ja sunji celkiga: aigokgo mannat dain álbmain? ja sán vastedi: aigom. De sái luitiga oabasga Rebeka vuolgget ja su njamatægje Abraham balvvalegiin ja su álbmaiguim. Ja sái buristsivnedeiga Rebeka ja celkiga sunji: mádno oabbame, sadda ædnen duhat gærde låge duhat olbmuidi, ja adnusek du siebmanak vašalaidæsek portaid! De likai bajas Rebekka ja su balvvalægjek, ja kamelai ala si ċákkane-gje ja álbma si ċuvvu; ja Abraham balvvalægje valdi Rebeka, ja vulgi. Ja Isak boattemen læi galdost, man namma læ: dam ælle, gutte oaidna muo, dastgo assamen sán læi oarjaædnamest, ja ækked bællai mæccai sán vuolggam læi rokkusid adnet; ja go ċalmides bajedi, de áini sán, ja gæċ, kamelak boattemen legje. Já go

Rebekka čalmides bajedi ja áini Isak, de kamela ald vuolas njejai sán ja celki balvvalægjai, gi læ dat álmaj, gutte mæcest min áudald boatta? ja balvvalægje celki: dat muo ised læ, de valdi sán oaivveline, ja gávčai ječas. Ja balvvalægje muittali Isaki buok, maid sán doaimatam læi. Ja Isak doalvoi Rebeka su ædnes Sara goattai; ja sán valdi su, ja Rebekka šaddai su akka, ja rakkasen Isak ani su; ja de jeddišovui Isak márašistes ædnes ditti.

25. Kapital.

Abraham valdi fastain aka, gæn namma læi Ketura. Sán riegedatti Abrahami Himran, Jaksan, Medan, Midian, Jisbah ja Suah. Buok dak legje Ketura manak. Isaki Abraham galle addi buok ælo, mutto buok su ærra manaidi addi sán stuorra addaldagaid, ja barnes Isak lut erit sán vuolgati sin bævča ædnami. Ja Abraham ællem jagi bæivek, maid sán eli, legje 176 jagek. Ja Abraham addi vuáinas ja jami siega boaresvuodast, boares ja ællemest gallanaddam, ja olbmuides lusa sán manai.

Su barnek Isak ja Ismael hāvdaðeiga su Makpelas rággai, mi hetitalaš álbma Ephron, Zokar barne æðnamest læi, mi Mamre buotta læ, ðam æðnamest, maid Abraham oasstam læi Hetitalažain; ðast læ Abraham hāvðaduvvum ja su akka Sara.

Abraham jabmem maññel de burist-sivnedi Ibmel su barne Isak; ja Isak asai ðam galdo lut, mi goččujuvvu: ðam ælle, gutte oaidna muo. Ðat læ Ismael sákka-gádde, Abraham barne, gæn ægyptalaš nisson Hagar, Sara balvvalægje, Abrahami riegaðattam læi. Ðak Ismael barni namak læk namasek mielð sin sákkağoddi sist: Ismael alggošaddo læi Nebajoth; de Kedar, Adbeel, Mibsam, Misma, Duma, Massa, Kadar, Thema, Jetur, Naphis ja Kedma. Ðak læk Ismael manak, ja ðak læk ðai guoft nubbe lákkai oaivamužai namak sin gavpugidæsek ja baikidæsek mielð, olbmuidæsek bagjel. Ja Ismael ællem jagek legje 147 jagek, de vuáinjas sán addi ja jami ja olbmuides lusa manai. Ja si ássamen legje Havilah rajast Skur

ragjai, mi Ægypten guvllui árru, go olmuš Assyriai vuolgga.

Dak læk Isak, Abraham barne, sák-kagáddek. Abraham sakkanatti Isak. Ja Isak 40 jage boares læi, go Mesopotamia ædnamest akkanes sán valdi Rebeka, syralaš álbma Bethuel nieid, ja syralaš álbma Laban oaba. Ja Isak rákkadalai hærrai akas áudast, dastgo šaddotæbme sán læi, ja herra gulai su, atte su akka Rebekka æloti. Mutto manak nárddasa-daiga nubbe nubbe vuosttai su hæggast, ja Rebekka celki: go nuft læ, manne ælotim dalle. Ja sán manai hærrast jærrat, ja herra sunji vastedi:

Guoft sák-kagáddek læva du hæggast,
Guoft almugak læva du vaimo vuold;
Nubbe almug stuorrab šadda go nubbe,
Ja stuorrab balvvalet galgga dam ucceb!

Go su aigge dievai, go sán riegedattet galgai, de jumičak su hæggast læiga; ja go áudeb báđi mailbmai, de ruofsad dat læi ja gulggi nuftgo bæsk; ja sunji si dam nama Esau adde; ja de dasto báđi su velj, gæn gietta doallamen læi Esau sušme; ja

su nama si gočču Jakob; mutto Isak 60
 jage boares læi, go dak riegadeiga. Ja
 barnek bajas šaddaiga, ja Esau doaimalaš
 bievddar šaddai ja bargai ædnam; mutto
 Jakob ibmelbalolaš almaj læi, gutte goađe
 sist eli. Isak ani Esau rakkasabbun,
 dastgo su fuođđobiergok njalgis legje su
 njalmest; mutto Rebekka ani Jakob rak-
 kasabbun. Jakob mallasid aldsis raka-
 dam læi, ja Esau mæcest hādī ja vaibbam
 læi. Ja Esau celki Jakobi: adde muo
 maistit daid rufsis, daid rufsis bárramu-
 šaid, dastgo vaibbam læm! de damditti
 su namma goččujuvui Edom. Jakob va-
 stedi: vuovde munji ádna bæive du boar-
 rasabbovuoda allagvuoda. Esau vastedi:
 alma jabmet galgam, manen adnet dalle
 galgam muo boarrasabbovuottam. Jakob
 celki: vuorno munji ádna bæive, ja Esau
 vuornoī sunji dam, ja nuft vuvdi sán Ja-
 kobi su boarrasabbovuoda allagvuoda.
 De addi Jakob Esau laibe ja su mallasid,
 ja Esau bárai ja jūgai, likai bajas ja vulgi,
 ja boarrasabbovuodas allagvuoda sán ba-
 gjelgæcai.

26. Kapital.

Ja nælgge læi ædnamest æreb dam
 audeb, mi Abraham aige læi, ja Isak ma-
 nai Philistalažai gonagas Abimelek lusa,
 gutte Gerarist læi. Ja hærre sunji almo-
 stuvui ja celki sunji: ik vuolas mannat
 galga Ægypten ædnami; mutto årrot gal-
 gak dam ædnamest, maid dunji cælkam.
 Veris olmuccen ællet galgak dam ædna-
 mest, ja du lut mån aigom læt, ja du bu-
 ristsivnedet aigom; dastgo dunji ja du
 siebmani buok daid ædnamid mån addam,
 ja nanosen dam vale mån dagam, maid
 aaccasad Abrahami mån vurdnum. Æd-
 nagen mån dakkat aigom du siebman
 nuftgo alme nastid, ja du siebmani addet
 aigom buok daid ædnamid, ja du siebman
 sist buok ædnam olbmuk buristsivneduv-
 vut galggek, dastgo Abraham muo jena
 gulai ja muo bakkomid doalai, ja muo
 ravvagid, asatusaid ja lagaid sãn doalai.
 De asai Isak Gerarist. Ja Isak gilvi
 dam ædnami, ja cuotte gærdasaš saddoid
 sãn oažoi dam jage, ja hærre su burist-
 sivnedi. Ja almaj vægalazžan saddai, ja

saggarak sán áuddani ja vægalaz̃žan šad-
dai, dassaci go saggarak vægalaš læi. Ja
de sán dast manai Beersabai. Ja herra
sunji almostuvui dam ija ja celki: mán
læm du ačcad Abraham Ibmel; ale bala,
dastgo mán duin læm, ja du buristsivne-
dam, ja du siebman ædnagen mán dagam
muo balvvalægjam Abraham ditti. Ja
altar Isak dast rakadi, ja herra nama
Cuorvoi.

Esau njællja låge jage boares læi, ja
akkan sán valdi Judith, hetitalaš álbma
Beeri nieid, ja Basmath, hetitalaš álbma
Elon nieid; ja dak dagaiga sikke Isaki
ja Rebekkai stuorra vaibmobafcas.

27. K a p i t a l.

Ja dappatuvui, go Jakob læi šaddam
boares ja su čalmek sevdnjudišgádiga, atte
i oaidnam, de boarrasabbo barnes Esau
sán ravkai ja celki sunji: barnačam! ja
sán vastedi: dast læm. Ačče celki: gæč,
boares ja læm, ja im diede guđe bæive
mán jamam. Valde dal du bivddem
raidoidad, du njuolaid ja davge, mana
mæccai ja bivde munji spiri, rakad munji

biergo, mi njalgis læ, ja buvte munji, vai bāram, vai muo siello du buristsivned, āudal go jamam. Ja Rebekka gulai maid Isak bardnasis Esau ravvi, ja Esau manai mæccai fuođo bivddet ja aččasis buftet. Mutto Rebekka celki bardnasis Jakobi: gullim aččad valljasad Esaui sardnomen ja cælkkemen: buvte munji fuođđobiergo, rakad munji njalgga bārramušaid, vai bāram, de du buristsivnedet aigom hærra čalmi āudast, audal go jamam. De gula dal ædnad jena, muo barnačam! maid mæn ravvim! Vuolge ellui, ja viež̃a munji guoft šiega gaiccagalbbaid, vai aččasad njalgga bārramušaid mæn rakadam, mi sunji njalggid. Ja aččasad dæn buftet galgak, vai bārra, vai du sæn buristsivned, āudal go jabma. Jakob ædnasis Rebekkai vastedi: gæč, muo vellj ālmaj læ, gæn likest guolgak læk. Daidda ačče gulda-lišgoattet muo ala, ja de su āudast bætolaš olmuš læm, ja buftemen dalle læm garrodusa bagjelassam buristsivnadusa sagjai! Mutto ædne sunji celki: bāttus muo bagjeli garrodussa, barnačam! gula muo jena

ja vuolge ja buvte dek! De manai Jakob ja buvti, ja ædne njalgga bárramušaid raka-
 di, mak njalggak legje ačē njalmest. Ja
 Rebekka valdi boarrasabbo barnes Esau
 hærvas biftasid, mak su barast legje vie-
 sost, ja gáčoi nuorab barne Jakob dai sisa
 čagñat. Ja gaicai nakiguim garvoti Re-
 bekka Jakob giedaid ja čæppat; ja daid
 njalgga bárramušaid ja laibe, maid sán
 rakadam læi, barnes Jakob gitti sán addi.
 De ačes lusa sán manai ja celki: ačāčam!
 ja sán vastedi: dast læm, gi dán læk barna-
 čam? Jakob celki aččasis: du boarrasabbo
 bardne Esau, dakkam læm, nuftgo goččuk.
 munji, lika dal bajas, čákkán, bára muo
 biergo, vai du siello muo buristsivned!
 De celki Isak bardnasis: moft gavdñik
 dán nuft färg barnačam? Mutto sán va-
 stedi: hærre du Ibmel addi muo gitti. Ja
 Isak celki Jakobi: boađe dek lagabuid,
 barnačam! du ala guldalet aigem giedai-
 nam, jáš dán muo bardne Esau læk daihe
 ik. De Jakob ačes Isak lusa loaidesti, ja
 ačče guldali su ala ja celki: jedna galle
 Jakob jedna læ, mutto giedak Esau gie-

ðak læva, ja ȧċce i dāvddam su, dastgo su
 giedain guolgganakke læi, nuftgo su velja
 Esau giedain læi, ja ȧċce buristsivnediŝ-
 gādi su. De celki ṡan: alma ḋan læk muo
 bardne Esau? ja ṡan vastedi: læm. De
 celki ȧċce: buvte munji dek, vai bardnam
 bivdost ḃaram, vai muo siello matta du
 buristsivnedet. De Jakob su oddi biejai,
 ja ȧċce ḃarai, ja vine Jakob sunji addi, ja
 ṡan jugai. De celki ȧċce sunji: boade
 dek ja cumast muo, barnȧcam; ja Jakob
 ḃadi, ja ȧċce cumai su; ja su biftasi haja
 ṡan ḋavdai ja buristsivnedi su ja celki:
 bardnam hagja nuftgo ædnam hagja læ,
 maid ḣærra læ buristsivnedam!

Almestes addaŝi Ibṁel dunji laftas,
 Ædnamestes, mi buoidemus læ,
 Jafoid, vidnemuora ŝaddoid allorak!
 Olbmuk du ġabmardallat galggek, ja
 Olbmui ṡakkaġaddek du balvvalæmen læk,
 Veljaidad oaivamuŝ ḋan galgak læt, ja
 Ædnad barnek du gudniettet galggek!
 Garroduvvum, gutte du garrod,
 Buristsivneduvvum, gutte du buristsivned!
 Ja ḋappatuvvui, go Isak buristsivna-

dusaides Jakob bagjel sardnom læi, atte illa læi Jakob aces Isak lut vuolggam, de badi su vellja Esau bivdostes. Sångis njalgga bårramusaïd rakadi, buvti aččasïis ja aččasïis celki: ačaçam, lika bajas ja bára, maid bardnad bivddam læ, vai du siello muo buristsivned! De celki ačče Isak sunji: gi dån læk? ja sån vastedi: mån du boarrasabbo hardne Esau læm. De suorggani Isak sagga stuorra suorgatusain ja celki: gi sån dalle læi, gutte dām bivdo bivddam læi ja munji buvti, ja buok bårramusaïn mån borrim, åudal go dån båt-tik, ja su mån buristsivnedim; ja buristsivneduvvum sån galgga maida årrot! Go Esau gulai aces sagaid, de biškoi sån sagga stuorra ja bahha biššskomin: buristsivned muo, muo maida muo ačče! Ja ačče celki: du velljad gavvelvuoda čađa boattam læ ja oažžom læ du buristsivnadusa. Ja Esau celki: lægo su namma damditti goččujuvvum Jakob, go dal guoft gærde sån muo læ bættam; muo boarrasabbovuoda allagvuoda sån valdi, ja dal maida muo buristsivnadusa sån læ vald-

dam; ja vela celki Esau: alma buristsiv-
 vadusa dân maida munji anak? Ja Isak
 vastedi ja celki Esau: gæc! hærran du
 bagjel mân læm bieggam su; ja buok su
 veljaid sunji balvvalægjen mân læm addam
 sunji; jafoid ja vidnemuora šaddoid mân
 læm addam sunji, ja maid galgam mân
 dalle du áudast dakkat! Ja Esau celki
 aččasis: lægo dalle dust dušše dat áft aidno
 buristsivnadussa, ačče? buristsivned muo,
 muo maida, aččam! ja jenas sán bajedi
 ja čierrogádi. De sardnogádi Isak ja
 celki sunji:

Ædnam buoidetaga du goatte bacca,

Ja alme laftastaga allagasist!

Miekkad boft ječčad dân æletak,

Velljad galle dân læk balvvalæmen,

Mutto go famoinad dân čuožželak,

Čæppat ald gæssa dân erit balkestak.

Ja Esau ani Jakob vašestes dam bu-
 ristsivnadusa ditti, main ačče su buristsiv-
 nedam læi; ja vaimostes celki Esau: aigge
 galle fárg boatta, go aččam jabmem ditti
 mi márraš adnep, de gáddet aigom vel-
 ljam Jakob! Ja Rebekka oažžoi diettet daid

su boarrasabbo barne Esau sanid, ja sãn
  uojai ja nuorab barne Jakob ravkai ja
 celki sunji: g  , velljad Esau mafset aiggo
 je as du ala ja du g ddet aiggo, mutto
 dal, barna am, gula muo jena,  uo   el ja
 batar Harani velljam Laban lusa, ja su lut
 d n  rrot galgak muttom aige, dassa i go
 velljad hoappo vassam l ; dassa i go du
 velljad moarre du bagjelist erit h etta, ja
 go s n vajaldattam l , maid d n l k su
 vuostai dakkam; de  uogjat ja du vie   at
 aigom; manditti galgam m n d dno gug-
 tuid masset  ft b ive! Ja Rebekka celki
 Isaki: munji vaivve l   llet dai ( ppeib-
 melbalvval gje) Heth nieidai ditti! j s
 vela Jakob aka aldsis valdi Heth nieidai
 gaskast, daggar go dam  dnam nieidak
 l k, man varas galggim m n dalle vela
 ain  llet?

28. Kapital.

Ja Isak ravkai Jakob, buristsivnedi
 su, g  oi su ja sunji celki: ik d n  ka
 galga valddet Kanaan nieidai gaskast!
 g rgat je  ad matkkai, mana Mesopota-
 miai,  dnad a e Bethuel dalloi, ja valde

aldsid aka du ædnad velja Laban nieidai gaskast, ja Ibmel, dat buokvægalaš, buristsivnedifci du ja dagaši du šaddulaž-žan ja ænedifci du, atte ædnag olbmui ačcen dān šaddak, sān addaši dunji Abraham buristsivnadusa, dunji ja du siebmani āftanaga duin, atte dam ædnam dān oažok arbbi, gāst veris olmučcen dān læk, maid Ibmel Abrahami addi. De vuolgati Isak Jakob, ja Mesopotamiai sān manai syralaš ālbma Laban lusa, Bethuel barne, Rebeka, Jakob ja Esau ædne, velj.

Go Esau āini, atte Isak buristsivnedam læi Jakob ja Mesopotamiai su vuolgatam læi aka aldsis valddet, ja atte su buristsivnededin de ačce su ravvim ja sunji cælkkam læi: ik dān aka valddet galga Kanaan (æppeibmelbalvvalægje) nieidai gaskast; ja Jakob gulolaš læi aččasis ja ædnasis ja manai Mesopotamiai; ja Esau āini, atte Kanaan nieidak bahak legje su ačce čalmi āudast, de manai sān Ismael lusa, ja valdi Makalat, Abraham barne Ismael nieid, ja Nebajoθi oabba, akkanes æreb su ærra akai. Nuft vulgi

Jakob Beersabast ja manai Harani. Ja muttom baikkai sán báđi, gást ija ároi, dastgo bæivve ja illošam læi; ja geđgid sán valdi, mak dam baikest legje, ja oai-
 ves vuollai biejai, ja de dam baikkai sán vællhani. Ja sán niegoi, ja gæċ! raidda-
 las ædnam ald cæggot læi, man gæċce
 alme ragjai áli, ja gæċ, Ibmel engelak
 njegjamen ja goargnomen legje dam mielđ. Ja gæċ, hærri dam ald ċuožoi, ja celki:
 mán hærri læm, aċċad Abraham Ibmel ja
 Isak Ibmel; ædnam, man ald dal vællhot
 árok, dunji addet aigom ja du siebmani!
 Ja du siebman šaddat galgga nuftgo æd-
 nam saddok, ja videdet dán galgak jeċċad
 bæive illošæme ja bæive bagjanæme guvl-
 lui, ja gaskija ja gaskbæive guvllui, ja
 du sist ja du siebman sist buristsivneduv-
 vut galggek buok ædnam sakkagádek.
 Gæċ, mán duin læm, ja du varjalam gosik-
 kenessi dán jáđak, ja ruoftot mán du
 doalvom dam ædnami; dastgo im du luoit-
 tet aigo, áudalgo buok dakkam læm, maid
 dunji sardnom læm. De gáccai Jakob
 nakkarines ja celki: duodairakkan hærri

dast læ, ja im mán dam diettam. Ja sán ballagáði ja celki: man balolaš læ dat baikke; Ibmel viesso dat læ, ja dast alme uvsak læk. Ja Jakob bagjani arrad idðedest, ja valdi dam gædge, mi su oaive vuluš læmaš læi, ja cæggot dam biejai muittomærkkan ja leiki áljo dam bagjeli, ja dam baike nama Bethel sán gáčoi, mutto áudal læi gavpug namma Luz. Ja Jakob láppadusa dagai (Cuorvoi) ja celki: jáš hærra muin læ, ja varjal muo matk-kam ald, man mielð mán vagjolam, ja munji laibe adda bárrat ja biftasid garvotet, ja jáš rafhe sist ačcam dalloi mán macam, de galgga hærra muo Ibmel læt, ja dat gædgge, maid cæggam læm muittogædggén, Ibmel viesson dakkujuvvut galgga, ja buok, maid dán munji addak, (muo Ibmelam), dast lágadas oase dunji addam.

29. Kapital.

De manai Jakob matkes mielð ja manai dam ædnami, mi idðedes guvllui ároi. Ja sán áini, ja gæč, galddo læi mæcest, ja gæč, gálm sávccaælók dam lut

livvomen legje; dastgo dam galdost si jugategje æloid, ja stuorra gædgge galdo njalme ald læi. Ja go buok ælok čoakkai boattam legje, de si gæd̥ge erit fierralatte galdo njalme áudast ja jugategje savcaid, ja de fastain si gæd̥ge sagjasis bigje galdo raige oddi. Jakob sigjidi celki: veljačak, guđe sida olbmuk læppet di? ja si vaste-degje: Haran sid olbmuk mi læp. De Jakob sigjidi celki: alma di dalle Laban dâvddabættet Nakor barne? ja si vaste-degje: galle mi su dâvddap. Ja Jakob sigjidi celki: gævvago sunji burist? Ja si celkke: burist sunji gævva, ja gæč, dast boatta su nieid Rakel savcaiguim. Jakob celki: vela šiega bæivve læ, i læk vuost šivetid čoakkai vuojetam aigge, jugatæk-ket savcaid, vuolgget ja daid gæččat. Mutto si celkke: æp mi dam mate dakkat, áudal go buok ælok čoakkai báttik, de vuost gædgge galdo njalme áudast erit fierralattujuvvu, ja de savcaid mi jugatep. Go singuim Jakob ain sardnomen læi, de báđi Rakel áčes savcaiguim; dastgo savcaid vazze sán læi. Mutto go Jakob

äini Rakel, ædnes velja Laban nieid, ja
 ædnes velja Laban savcaid, de manai sãn
 ja gædge fierralatti galdo njalme áudast
 erit, ja ædnes velja savcaid sãn jugati.
 Ja Jakob cumasti Rakel, bajedi jenas ja
 čierrogádi. Ja sãn muittali Rakeli, atte
 sãn læi su áce fuolkke, atte Rebeka bard-
 ne sãn læi; ja nieid viekkali ja aččasis
 dam muittali. Go Laban dalle gulai daid
 sagaid oabas barne Jakobast, de su áu-
 dald sãn viekkali, fatmasti ja cumasti su,
 ja doalvoi su vissusis, ja Labani mui-
 tali dal Jakob buok daid sagaid. Laban
 sunji celki: galle dán læk muo oazze ja
 muo dafte; ja mannod ároi Jakob su lut.
 De celki Laban Jakob: damditti go muo
 velj dán læk, galgakgo damditti muo bal-
 kataga balvvalet? cælke munji, maid du
 balkka galgga læt. Mutto Labanest guoft
 nieidak læiga, boarrasabbo namma læi
 Lea, ja nuorab namma læi Rakel. Lea ani
 hæjos čálmid, mutto Rakel čabes læi far-
 dast ja čabes varak sũst legje, ja Jakob
 rakkasen ani Rakel ja celki: čecča jage
 du balvvalet aigom du nuorab nieid Rakel

áudast. Laban vastedi: buoreb læ dunji
 su addet go muttom ærra álbmai, áro muo
 lut! De balvvali Jakob čecča jage Rakel
 áudast, ja dak su mielast orru nuftgo soa-
 mes bæivek, go rákkasen sán ani su. De
 celki Jakob Labani: adde munji dal muo
 aka, dastgo aigge læ vassam, vai su lut
 mán oazom árrót. De bovdi Laban buok
 baike álbmaid ja hæjaid dagai, mutto æk-
 kedest de valdi sán su nieid Lea, ja doal-
 voi su Jakob lusa; ja Laban addi nieid-
 dasis, Leai, su oabmebalvvalægje Zilpa
 balvvalægjen. Mutto iddedest gæč! de
 dat Lea læi. De celki Jakob Labani:
 manne nuft munji dakkik? alma du balv-
 valam læm Rakel áudast, manne muo læk
 bættam? Laban vastedi: i min baikest
 nuft dakkujuvu, atte olmuš nuorab niei-
 das bieggia áudal go boarrasabbo; mutto
 áro dal dam vako, de dunji su addet ai-
 gom dam balvvalusast, maid muo lut
 balvvalet galgak vela čecča ærra jagid.
 Ja nuft dagai Jakob, ja ároi dam vako;
 de addi sán sunji akkan nieidas Rakel.
 Ja Laban addi su oabmebalvvalægje

nisson Bilha nieiddasis Rakeli balvvalægjen.

31. Kapital.

Ja hærre celki Jakobi: maca dal vanhemidad ædnami, ja du sakkagoddidad lusa, ja mån du lut aigom læt. De čuojai Jakob ja ravketi Rakel ja Lea mæccai ja celki sádnoidi: oainam dádnno aččade čalmid æi læk muo vuostai nuftgo áudal; mutto aččam Ibmel læi muo lut. Ja ješ dai diettebætte, atte balvvalam læm dádnno ačč buok famostam; mutto bættam sán læ muo, ja låge gærde sán ruoftot doallam læ muo balka, ja dal vuolggget aigom ædnamassam. De gærgati Jakob ječas matkakai, ja manaides ja akaides kamelai ala sán čákkkanatti ja buok æloides, ja buok daverides, maid fidnim læi, Mesopotamiast vulggem ditti Kanaan ædnami, aččes Isak lusa. Mutto Laban vuolggam læi savcaines bæskedet, ja i diettam, atte Jakob vuolggemen ja læi. De bataradai dalle Jakob, ja buok, mi sust læi; ja dæno rassta sán manai ja Gilead vare guvllui sán vulgi. Goalmad bæive de Labani muit-

taluvui, ätte Jakob bataraddamen læi. Ja sän valdi veljaides guoibmen, ja doarra-dalai Jakob čecča beivid, ja juvsai su Gilead varest. Ravvijuvvum Ibmelest, dagai Laban usstebvuoda ja rakisvuoda litto Jakobin, cumai barnides ja nieidaides, ja buristsivnedi sin, de Laban vulgi ja jårggali ruoftot baikkasis.

32. K a p i t a l.

Ja Jakob manai matkes miel. Mutto Jakob čuojai sane åudastes velljasis Esau, Seir ædnami, mi Edom vuomest læi, ja airasid Jakob bagadi, ja celki: nuft muo hærrai Esau di galggabættet celkket: nuft sardno du balvvalægjad Jakob: guossen mån læm ællam Laban lut, ja årrom læm dam ragjai, ja vuovsak ja asenak, savcak ja balvvalægjek must læk, ja sane mån čuojam muo hærrasam dam muittalet ja armo åccam ditti du čalmidad åudast. Airasak ruoftot bätte Jakob lusa, ja celkke: velljad Esau lusa mi bådimek, ja du åudald sän boatta, ja 400 ålbmak åftanaga suin. De saggarak ballagadi Jakob, ja sän suorggani, ja olbmuid, gudek su lut

legje, ja savcaid ja vuovsaid ja Kamelaid guoft joavkkon sán juogadi, ja celki: go Esau nubbe joavko ala boatta ja dam Časska, de nubbe oazžo dile erit bataraddat. Ja Jakob celki: muo aččam Abraham Ibmel, ja aččam Isak Ibmel, herra, dán, gutte munji celkkik: járggal dal ruoftot ædnamassad ja du sákkagoddidad lusa, ja burid mán dunji dakkat aigom; im ansašam læk buok dam rakisvuoda ja áskaldasvuoda, maid dán Čajetam læk du balvvalægjasad; dastgo sábinam Jordan mán rassta mannim, ja dal guoft joavkkon mán læm šaddam! Bæste muo muo velljam giedast, Esau giedast; dastgo sust balam, atte sán boatta ja Časska muo ja ednid ja manaid. Ja cælkkam dán læk: burid dunji dakkat aigom, ja du siebman dakkat aigom nuftgo mæra saddok, mak lokkujuvvumest æi læk ædnagvuoda ditti. Ja ija ároi Jakob dast ja valdi mi gieda áudast læi, addaldakkan velljasis Esau. 200 gaicaid ja 20 báikkaid, 200 savcaid ja 20 vircaid, 30 njamatægje kamelaid áftanaga misidæsekguim, 40 gusaid ja 10 vuov-

said, 20 njinallas asenid ja 10 nuorra asenid sán valdi, ja buok daid balvvalegjides giedai vuollai sán addi, iešguttegi ælos, ja balvvalegjidassis celki: mannat muo áudast ja addet áfta gask læt juokke ælo gaskast. Ja vuostemuš sán ravvi ja celki: go Esau, muo velljam du oddi boatta, ja dust jærra ja cælkka: gæn olmuš dán læk, gása manak, ja gæn læ dat ællo, maid áudastad dán vuojetak? De cælkket galgak: dat du balvvalægjad Jakob læ, dat addaldak læ muo hærrei Esau, ja gæc, sán min mañest boatta. Ja sán ravvi nubbe ja goalmad ja buokaid, guðek æloides vazze, nuft di galggabættet Esau cælkket, go di su oddi boattebættet. Ja di galggabættet cælkket: gæc, du balvvalægjad Jakob min mañest boatta, dastgo arvvalæmen læi: soavatet aigom su dai addaldagaiguim, mak muo áudast mannek, ja de dasto su cælmid oaidnet aigom, de rakisvuodain sán daidda dalle muo vuosstaivalddet. Nuft manai dat addaldak su áudast, mutto dam ija sán gáfidi baci. Mutto damanaga ija sán bagjani, valdi su guoft akaid,

su guoft balvvalægje nissonid ja su åft nubbe lákkai barnid, ja jága gallem saje Jabok rassta manai, ja nuft sán valdi daid ja suvdi sin jága rassta, ja buok, mi sust læi, sán rassta doalvoi. Mutto Jakob ješ baci åftonessi idðedes guovso ragjai. Ja dam baike nama gáçoi Jakob Pniel; ja go Pnielest vulgi, de bagjani bæivve.

33. K a p i t a l.

Ja Jakob çalmides bajedi ja áini, ja gæç, Esau báði, ja 400 álbmak suin. De juogadi sán manaides Lea ja Rakel ja su guoft balvvalægje nissoni gasski, ja áudda bællai sán divoi daid guoft balvvalægje nissonid manaidæsgaguim, Lea manaidesguim mañeb bællai, ja mañemužži Rakel åftanaga Josephin. Ješ sán sin áudast manai, ja çeçça gærde sán ædnami ječas gáb-mardalai, áudal go veljas lusa báði. Mutto Esau viegai su áudald, fatmasti su, falli su çæppat birra ja cumai su; ja gughtug çieroíga. Ja go Esau çalmides bajedi, ja nissonid áini ja manaid, de celki: læk dak maida du? Jakob vastedi: dak læk dak manak, gæid Ibme! armóstes læ addam

balvvalægjasad. De lakkanegje balvvalægje nissonak ja sádno manak, ja si gábmardalle Esau. De bádi Lea manaidesguim, ja si gábmardalle; ja manemusta de bádi Joseph ja Rakel, ja sái gábmardalaiga. Ja Esau celki: man varas buok dak šivetak, mak muo oddi bätte! Jakob vastedi: armo gavdnam varas hærram čalmi áudast! Mutto Esau celki: must galle já læ, veljačam, ane, mi já dust læ! Mutto Jakob celki: im, veljačam, jáš armo gavdnam læm du čalmidad áudast, de muo addaldaga dán vuosstaivalddet galgak muo giedast; dastgo du čalmid oaidnam læm nuftgo Ibmel čalmid oaidnam legjim, ja armogassat dán vuosstaivalddik muo! Valde muo addaldaga, mi dunji buftujuvvum læ; dastgo Ibmel læ armogas læmaš muo vuosstai, ja állorak must læ; ja go Jakob naggi su, de sán valdi. De vulgi Esau damanaga bæive ruoftot matkes mielđ Seiri; mutto Jakob manai Sukothi; dast rakadi sán vieso aldsis, ja æloidassis gáđid dagai; damditti gáčoi sán baike nama Sukoth. Ja Jakob bádi diervvan Sikem

baikkai, mi Kanaan ædnamest læ, go Mesopotamiast vuolggam læi, ja gáðides gavpug. **buotta bajasdagai.** Ja dam ædnam saje, gást gáðides dakkam læi, Hemor, Sikem aće manain sán 100 ruðain ásti; ja dasa altar sán rakadi ja dam gáçoi buokvægalaš Israel Ibmel.

35. Kapital.

Ja Ibmel celki Jakobi: gærgat ječcad, mana Betheli ja asa dasa, ja rakad dasa altar Ibmeli, gutte ječas almoti, go bata-raddamen legjik velljad Esau áudast erit. De Jakob dalos olbmuidi celki, ja buok olbmuidassis: bieijat bagjelistadek ja lutadek erit daid veris (æppe) ibmelid, mak din gaskast læk, butestækket ječaidædek ja moalsot biftasid! Ja rakadet mi aig-gop ječcamek matkkai, Betheli vuolgget, ja dabbe altar rakadet aigom Ibmeli, gutte hæðe aige muo gulai, ja gutte muo lut læi dam matke ald, maid vagjolim. De si Jakobi adde buok dai veris olbmui (æppe) ibmelid, mak sist legje, ja sin belji činaid, ja Sikem Terebinthe muora vuollai biejai Jakob daid. De si vulgge, ja hærre

ballo buok dam guovlo baiki bagjel ároi, atte æi si doarrotam Jakob barnid. De båd̥i Jakob Luzzi, mi Kanaan ædnamest læ, mi læ Bethel, sãn ja buok olbmuk, guđek su lut legje, ja de altar sãn rakadi, ja baike El-Beth El sãn gáčoi, dastgo dast almotam læi Ibmel ječas, go veljas áudast erit sãn bataradai. Dasa jami Debora, Rebeka njamatægje, ja vuolle bællai Bethel haika muora vuollai sãn havdaduvui, ja čierromhaik gáčoi Jakob dam muora.

Ja Ibmel id̥i fastain Jakobi, man̥nel go Mesopotamiast boattam læi, ja sãn buristsivnedi su. Ja Ibmel sunji celki: du namma læ Jakob, mutto du namma i galga šat gukeb læt Jakob, mutto Israel galgga du namma læt, ja sãn gáčoi su nama Israel. Ja Ibmel sunji celki: mãn Ibmel læm, dat buokvægalaš, læge šad-dulaš ja lassan, olbmuk, ja olbmui joavkok dust šaddat galggek; du alevin gonagasak boattemen læk. Ja dam ædnam, maid Abrahami ja Isaki addam læm, dunjigis addam, ja du siebmani du man̥nel addam mãn dam ædnam. Ja Ibmel bajasmanai

su lut dam baigest, gâst suin sardnom læi. De muittogæd̥ge cegi Jakob dam baik-kai, gâst Ibm̥el suin sardnom læi, gæd̥g-ge bazze, ja jukkamušoaffer dam bagjeli leiki, ja âljoin dam bagjel gâlgati, ja bai-ke, gâst Ibm̥el suin sardnom læi, gâcoi Jakob Bethel. De si Bethel̥est matkasegje; mutto go vela ain mille læi Ephrat ragjai, de riegedatti Rakel, ja vades rie-gadattem sust læi. Go riegedattem avtak sagga garas legje, de celki sælggeædne sunji: ale bala, vela dam have barne dânoazok. Mutto go siello sust manai, go jami, de sâno gâcoi manas nama Benoni, mutto acce gâcoi su nama Benjamin. De jami Rakel, ja dam gæino gurri havdaduvui, mî manna Ephrati, dat læ Bethlehem, ja Jakob muittogæd̥ge biejai su havde ala, dat læ Rakel havde muittogæd̥gge vela âdna bæive. Ja Israel manai dast erit, ja goades bajasrakadi dâno bællai Migdal-Eder. Jakobest legje guoft nubbe lâkkai barnek. Lea barnek legje: Jakob algo-saddo Ruben, ja Simon, Levi, Juda, Isaskar ja Zebulon. Rakel barnek læiga Joseph ja

Benjamin. Rakel balvvalægje nisson Bilha barnek læiga Dan ja Naphtali. Lea balvvalægje nisson Zilpa barnek læiga Gad ja Aser. Dak læk Jakob barnek, guðek sunji riegedegje Mesopotamiast. De báði Já-kob aces Isak lusa Mamrai, Kirjath Arb-bai, dat læ Hebron, gäst Abraham ja Isak assamen læiga nuftgo vierrasak. Isak šad-dai 180 jage boares. Ja Isak vuáinas addi, ja jami, ja manai olbmuides lusa, boares ja gallanaddam beivin, ja su bar-nek, Esau ja Jakob, havdadeiga.

36. K a p i t a l .

Dat læ Esau sákkagádde, gutte maida Edom gočcujuvvu. Esau akaid valddam læi Kanaan nieidain: Ada, hætitalaš álbma Elón nieid, ja Oholibama, Ana nieid, gutte hævitalaš álbma Zibeon nieid læi, ja Is-mael nieid Basmath, gutte Nebajoth oabba læi. Ada riegedatti Esau Eliphas, ja Bas-math sakkanatti Reguel. Oholibama rie-gadatti Jegus, Jaglam, ja Kórah. Dak læk Esau barnek, guðek riegedegje sunji Kanaan ædnamest. De valdi Esau akai-des, barnides ja nieidaides, buok su bærra

olbmuid, su ælos ja su šivetides, ja buok
 amides, maid fidnim læi Kanaan ædna-
 mest, ja manai muttom ærra ædnami vel-
 jas Jakob lut erit. Dastgo stuorra ælok
 sådnost legje, atte æva sái mattam áft
 sajest árrot. De manai Esau Seir bagje-
 ædnami ala assat; mutto Esau ja Edom
 áft læva. Esau Edomitalažai ačče læ.

37. K a p i t a l.

Jakob dam ædnamest asai, gást su
 ačče árrom læi nuftgo guosse, nabmalassi
 Kanaan ædnamest. Dak læk Jakob sa-
 gak. Joseph 17 jage boares læi, go sav-
 caid sán gæccamen læi veljaidesguim; ja
 bardne læi Bilha ja Zilpa, su áčē akai,
 barni lut; ja Joseph muittali ačcai sin
 bahha sagaid. Israel ani Joseph rakka-
 sabbun go buok su ærra barnides, go sán
 sunji saddam læi su boares beivin, ja sán
 dagai sunji girjas biftas. Go su veljak
 áidne, atte ačče su rakkasabbun ani go
 buok su veljaid, de si vašest adne su ja
 æi si mattam usteblašat suin hallat. Ja
 niego Joseph negadi ja veljaidassis dam
 muittali, ja de dast si ain stuorrab vašest

adne su. Sån sigjidi celki: gullat dam niego, maid negadam læm! Gæc, bilgaid mi çanadæmen læimek mæcest, ja gæc, muo bilgga çuožželi ja çuožoi, mutto gæc, din bilgak birra çuožžomen legje ja muo bilga åudast gåbmardalle. De su veljak sunji celkke: aigokgo dån gona-gassan mannat min bagjel, ja aigokgo dån min bagjel radðit? ja vela ain stuorrab vašest si adne su su niego ja su sani ditti. Ja vela sån nubbe niego negadi, ja muit-tali dam veljaidassis ja celki: gæc, vela mæn niego negadam læm: gæc, bæivaš, ja manno ja åft nubbe lakkai nastek muo åudast gåbmardallamen legje. Dam sån aččasis ja veljaidassis muittali, de rangoi su su ačce, ja celki sunji: mi negoid læ dat, maid dån læk negadam? Galgamgo mæn ja du ædne ja du veljak boattet ja du åudast gåbmardallat? Ja su veljak gađaš-vuoða adne su vuosstai, mutto ačce vurki daid sanid vaibmosis. De vulgge su veljak ačesek sávcaid gæčcat Sikem guovlost, ja Israel celki Josephi: alma du veljak ælo gečcik Sikem guovlost? Boade, du

vuolgatet aigom sin lusa; ja sán vastedi: gæc, læm galle garves. Acce sunji celki: vuolge ja oaine, jáš siega dille læ veljain ja jáš siega dille læ ælost, ja cælke munji dilesek; ja acce vuolgati su Hebron lægest, ja sán báđi Sikem guvllui. De gavnai muttom álmaj su, go čajadaddamen læi mæcest, ja álmaj sust jærai ja celki: maid ácak? Sán vastedi: veljaidam ácam, cælki munji, gást si guođotek. Álmaj celki: vuolggam si læk dast, dastgo gullim sin cælkkemen: vuolggop mi Dothan guvllui. De manai Joseph veljaides áccat, ja gavnai sin Dothan guovlost. Go si gukken já áidne su, de, áudal go sán sin lusa báđi, de si arvvaleggje su gáddet. Ja nubbe nubbai celki: gæc! de boatta dat niega-dægje. Boattet dal, gáddop mi su ja balkestækkop mi su rággai, ja cælkkop mi: fuođđo su læ bárram; gæccop mi, gása su niegok dalle šaddek. Go Ruben dam gulai, de besti sán su sin giedast erit, ja celki: allop mi su gáddo; ja vela celki Ruben sigjidi: allet varaidd gálgat, balkestækket su dam rággai, mi dast mæcest

læ, ja allet giedaid su ala bieja. Dam sãn celki sin giedast erit su bæsstem varas, ja aŕccasis ruoftot su buftet. Go dalle Joseph veljaides lusa bådï, de gavte si nulle sust, dam girjas gavte, maid bagjelistes ani. Ja si valdde su ja balkestegje su rággai; mutto guoros læi rágge, ja i mikkege řacid dast læm. De si řakkanegje bårřat. Go řalmid si bajedegje, de si áidne ja gæč, ismaelitalař olbmuk boattemen legje Gileadest, ja sin Kamelak gudde suoivasid, vuoidasid ja ladanum, ja vuolggemen si legje daid galvoid Ægypteni buftet. De cælkkegådï Juda veljaidassis: maid datmin væket velljamek gáddet ja su varaid řiekkat? Boattet, vuovddop mi su Ismaelitalařaidi, ja alřop mi gieda su bagjeli bieja, alma sãn velljamek læ ja oařřamek. Ja su veljak su guldalegje. Go dalle dak medianitalař gavppeálbmak baike bořt mannamen legje, de si Joseph rággest bajas valdde ja Ismaelitalařaidi su vuvdde guoft låge sekel silbba áudast; ja si dálvvu Joseph Ægypteni. (Joseph veljak vuvdde su Ruben diedekættai). Go Ruben dasto

rāggai bādi fast, gæc, de Joseph i læm
 rāggest, ja sān gaikkogādi biftasides. De
 manai sān ruoftot veliades lusa ja celki:
 dat nuorra olmuš i læk dast; ja mǎn,
 gāsa galgam mǎn vuolgget! Mutto de si
 valdde Joseph gavte, ja bākka njuvve, ja
 varatutte gavte, ja dam girjas gavte si bi-
 gje ja aččasæsek dam bufte ja celkke: dam
 mi gavdnam læp, gæca, jās dat daidda
 bardnad gafte læt, daihe i. Ja sān dāvdai
 dam, ja celki: dat muo barne gafte læ,
 fuođđo su læ bǎrram! gaikkujuvvum læ
 Joseph! Ja Jakob gaikodi biftasides, ja
 mǎrašbiftas alemides birra čanai, ja æd-
 nag beivin sān barnes mǎrašti. De bǎtte
 buok su barnek ja buok su nieidak su
 jedđit, ja i sān aiggom addet ječas jedđi-
 juvvut, mutto celki: mǎrrašestam njegja-
 men læm bardnam lusa havddai! ja nuft
 čierromen læi ačče su rakis barne. Mutto
 Medianitalažak vuvdde Joseph Ægypteni,
 Potiphari, Pharao alemus balvvalægjai ja
 alemus soatteálbmai.

39. K a p i t a l.

Joseph dǎlvvujuvvum læi Ægypteni,

ja ægyptalaš álmaj, Potiphar, gutte Pharao
 alemus balvvalægje ja alemus soatteálmaj
 læi, ásti su Ismaelitalažain. Ja hærre Jo-
 sephin læi, atte buokrakkan burist sunji
 gævai, go hærre, dam ægyptalaš álbma
 viesost læi. Go su hærre áini, atte hærre
 Ibmel suin læi, atte hærre addi buokrak-
 kan burist áuddanet, mi su gieđa vuold
 læi, de gavnai Joseph armo su čalmi áu-
 dast, ja balvvali su; mutto Potiphar biejai
 su dalos bagjel, ja buok, mi sust læi, sán
 su gieđa vuollai addi. Dam rajast go bie-
 gjam læi su su dalo bagjel, ja buok bagjel,
 mi sust læi, de buristsivnedi hærre dam
 ægyptalaš álbma dalo Joseph ditti, ja
 hærre Ibmel buristsivnadussa ároi buok
 bagjel, mi sust læi viesost ja mæcest. Ja
 buokrakkan, mi sust læi, sán Joseph gitti
 addi, ja i sán aiggom maidegen diettet
 æreb daid bárramušaid, maid bárai. Ja
 Josephist čabba šaddo ja čabba varak legje.
 De dasto šaddai, atte su hærre æmed Jo-
 seph bællai vaidnegáđi ja celki: vèllhan
 muo lusa! mutto i sán aiggom, ja celki
 hærre akkai: gæč, muo hærre i ane diedo

mastegen, mi dam viesost læ, ja buok, mi sust læ, muo gitti sãn læ askaldam; i åftage stuorrab læk dam viesost gó mãn, ja i maidegen sãn must gielde æreb du, go su akka dãn læk, ja moft galggim dalle dam stuorra bahhavuoda dakkat ja suddo dakkat Ibmel vuostai? Ja sarnotaddamen læi æmed Joseph bæive bæivest, mutto i sãn gullam su, de dappatuvui muttom bæive, go Joseph vissui båði dagos dakkat, ja i åftage dalloolmuš sidast læm, de doppi æmed Joseph su gaftai ja celki: vællhan muo lusa; mutto sãn gavtes luiti æmed gitti, ja bataradai ja vulgi olgus. Go æmed dal aini, atte guodđam sãn læi gavtes su gitti ja bataram læi viesost erit, de sãn ċuorvvogađi dalloolbmuid, ja sigjidi celki: gæċ, buftam læ ised migjidi dam hebræalaš álbma hæppad migjidi dakkat; muo lusa sãn båði muo lut oadđet, mutto alla jenain mãn ċuorvvogáttim; ja go gulai muo jena bajedæmen ja ċuorvvomen, de guđi sãn gavtes muo gitti, manai batarussi ja viekkali. Ja nisson gáċoi, atte gafte árrot galgai sũ lut, dassaċi go su

hærra siddi bādi, de daid sagaid æmed sunji muittali ja celki: dat ebræalaš balvvalægje bādi muo lusa, gæn dān vissui doalvvom læk, hæppad munji dakkat; mutto go jednam bajedim ja čuorvvogātim, de muo gitti gavtes sān guđi, ja bataradai olgus. Mutto go Joseph hærra akas sanid gulai, maid sān sunji sarnoi ja celki: nuft dakkam læ du balvvalægje muo vuostai, de buollai su moarre, ja sān valdi Joseph ja giddagassi su biejai, dam baikkai, gāst gonagas giddaolbmuk čadnujuvvum legje, ja de dast læi dal Joseph giddagasast. Mutto hærra Ibmel læi Josephin ja addi sunji armos ja addi sunji armo gavdnat su čalmi āudast, gutte giddagasa vieso āudastčuožoi. Ja giddagasa āudastčuožžo addi Joseph gitti buok giddaolbmuid, guđek giddagasast legje, ja buok, mi doaimatuvvut galgai, doaimati Joseph. Giddagasa āudastčuožžo i maidegen mārrašid dast adnam, mi su gieđa vuold læi, dastgo hærra Ibmel læi suin; ja buok, maid Joseph riēmai dakkat, addi hærra Ibmel buorre āuddanæme.

40. K a p i t a l.

Dastmanŋel de dappatuvui, atte gutte Ægypten gonagas jukkamušaid giedas vuold ani, ja gutte su laibid rakadi, atte dak mæddadeiga hærrasga, Ægypten gonagas vuosttai. Ja Pharao moarrai manai su guoft balvvaleggi vuosttai, dam alemus jukkamušai áudastuožžo ja dain alemus laibid dakke vuosttai, ja giddagassi sán daid biejai, damanaga baikkai ja damanaga giddagassi, gást Joseph læi. Ja oaivveálma j biejai Joseph sádno bagjel, ja mælggad aige sái giddagasast ároiga. De dappatuvui, atte guttug niego niegadeiga guabba niegos áft ija, juokke áft su niegos mavso miel. Ja Joseph sádno lusa báđi idđedest, ja áini sádno, ja gæc, mårrašist sái læiga. De jærai sán Pharao balvvalegjin, guđek su giddagasa guoimek læiga, ja celki: manne daggar mårraš habme ádna bæive? Ja sái celkiga sunji: niego mái lædne niegadam, ja i áftage læk, gutte matta čilggit. Ja Joseph sádnoidi celki: čilgitussa læ Ibmel, mutto muittalække munji! De muittali alemus

jukkamušaid áudastc̃uožžo Josephi su niegos, ja celki: niegadim, atte vidnemuorra muo áudast læi, ja gálm oavsek legje vidnemuorast, ja urbek luoddanegje, læðek bätte, ja muorjek laddasen šadde. Ja Pharao jukkam litte muo giedast læi, ja murjid valddim, ja Pharao littai murji laftas baččim, ja jukkam litte mán addim Pharao gitti. De celki Joseph sunji: dat læ čilgitussa: gálm oavsek gálm bæivek læk; gálm bæive gæčest de bajed Pharao du oaive ja biegya du fastain amati, ja Pharao jukkam litte fastain su gitti dán addak nuftgo áudal. De muite muo, go burist dunji gævva, ja daga vaimoladesvuoda muo vuostai, atte muo nama dán Pharaoi cælkak ja væketak muo dam viesost erit; dastgo Ebræalažai ædnameist suoladuvvum læm, ja im dakkam læk maidegen, manditti si muo biegyam læk giddagassi. Go alemus laibid dakke áini, atte buorre čilgitusa Joseph dakkam læi, de celki sán sunji: mængis niegadim, ja gæč, gálm vilggis væddelittek muo oaivest legje, ja bajemuš væddelittest buokslæi

bárramušak ja laibek legje Pharao varas; ja láddek daid borre væddelittest, mi muo oaivest læi. ~~De luvastedi~~ Joseph ja celki: dat læ čilgitussa: gálm væddelittek gálm bæivek læk; gálm bæive gæčest de bajedæmen læ Pharao du oaive aldad erit ja du harcastæmen læ murri, ja láddek bárramen læk oažje aldad erit. Ja de dappatuvui goalmad bæive, dam bæive, go Pharao riegamad læi, de hægaid sán dagai buok balvvalegjidassis; alemus jukkamušaid áudastčuožžo biejai sán fastain amati, atte Pharao gitti sán addet galgai jukkam litte, ja alemus laibe dakke sán gáčoi harcastuvvut, nuftgo Joseph sádnoidi čilggim læi. Mutto alemus jukkamušaid áudastčuožžo i muittam Joseph, mutto vajaldatti su.

41. K a p i t a l.

Guoft jage gæčest de dappatuvui, atte Pharao niegadi, ja gæč, dæno gaddest sán čuožoi, ja gæč, čečča gusak dænost bajasgárgnu, mak dákkas legje ja adđamin, ja dak guottomen legje gieddest, ja gæč, čečča ærra gusak gárgnu dai mañnel dæ-

nost, dak fastes legje ja gâikas, ja dak
 čuožžomen legje dai ærra gusai lut dæno
 gaddest; ja dak fastes ja lašše gusak njelle
 daid čēčča dâkkas ja buoidde gusaid. De
 mǎrrani Pharao. Ja fastain sǎn oadđaji
 ja nubbe gærde niegadi, ja gæč, čēčča gorn-
 oaivek, mak dievva ja čabes legje, mak
 âft hoalgest legje. Mutto gæč, čēčča ærra
 gornoaivek, mak nævrre ja bævčcabiegain
 billašuvvum legje, bocidegje ja bajasšadde
 dai šiega maŋŋel, ja dak lašše gornoaivek
 njelle daid čēčča gassa ja dievva gornâi-
 vid. De gâccai Pharao, ja gæč, niekko
 dat læi. Idđedest de su vuâiŋ mǎrrašist
 læi, ja sǎn vuolgati ja čuojai buok Ægyp-
 ten noaidde âlbmaid ja visaid; ja Pharao
 muittali sigjidi niegoides; mutto i âftage
 læm, gutte Pharaoi daid čilggit mati. De
 alemus jukkamušaid âudastčuožžo sard-
 nogâdi, ja celki Pharaoi: âdnabæive sud-
 dom mǎn muitam. Pharao moarest læi
 balvvalegjides ala, ja giddagassi muo bie-
 jai alemus soatteâlbma vissui, muo ja
 alemus laibe dakke; de mǎdnost niekko
 læi âft ija, must ja sust; ja guabha niekko

su ječas mavso ani, ja mādno lut læi mut-
 tom hebræalaš bardne, alemus soattealb-
 ma balvvalægje, sunji mǎi muittaleime
 mādno niekkome, ja sǎn čilgi daid mād-
 noidi. Ja nuftgo sǎn čilgi, nuft šaddai;
 muo biejai Pharao fast muo amati, ja su
 harcasti Pharao. De čuojai Pharao ja
 gáčoi Joseph, ja hoapost si dǎlvvu su gid-
 dagasast erit; ja sǎn bǎđi Pharao oddi.
 Ja Pharao celki Josephi: niego mǎn nie-
 gadam læm, ja i áftage læk, gutte dam
 munji matta čilggit, ja dust gullam læm,
 atte niegoid dǎn arvedak čilggit. Joseph
 Pharaoi vastedi, ja celki: mǎn im mate
 čilggit, mutto buorre vastadus aiggo Ibmel
 addet Pharaoi. De celki Pharao Josephi:
 niegadim, ja gǎč, dǎdnogaddest čužžum,
 ja gǎč, čečča buoidde ja dǎkkas gusak
 dǎnost bajas gǎrgnu ja guottomen dak
 legje gieddest, ja gǎč, čečča ærra gusak dai
 maŋhel gǎrgnu, dak gǎikas legje ja sagga
 fastes ja lašše ja ađđamtaga, daggar fastes
 gusaid im oaidnam læk ábba Ægypten
 ædnamest, ja dak lašše ja fastes gusak
 borre daid áudeb čečča buoidde gusaid,

ja go dak bårram legje daid, de i dovd-
dum, atte dak legje bårram daid, dastgo
habme ain fastes læi nuftgo áudal. De
márranim, ja go fastain niegadam, de áid-
nim ja gæc! Čečča gornoaivek dievva ja
šiega áft hoalggai bajassadde; ja gæc, čečča
ærra gornoaivek, gáikas, asetes ja biegest
balddujuvvum, dai mañnel bajassadde, ja
dak nævrre gornoaivek borre daid šiega
gornaivid. Ja muittalam læm dam niego
noaidde álbmaidi, mutto i áftage læk, gutte
daid niegoid munji čilggit matta. De
celki Joseph Pharaoi: Phrao niekko áft
læ, Ibmel diedetam læ Pharaoi, maid sán
dakkat aiggo. Čečča šiega gusak čečča
jagek læk, ja čečča šiega gornoaivek čečča
jagek læk, dat áft niekko læ; dak čečča
fastes ja lassé gusak, mak dai mañnel ba-
jasgárgnu, čečča jagek læk, ja dak čečča
guoros, dalkest balddujuvvum gornoaivek
čečča nælge jagek læk. Dat de læ, maid
Pharaoi celkkim, Ibmel adda Pharaoi oaid-
net, maid sán dakkat aiggo. Gæc, boat-
temen læk čečča jagek, stuorra valljogas-
vuoda jagek, ábba Ægypten ædnami, mutto

dai mannel de čecča nælge jagek boattenmen læk, ja Ægypten ædnam valljogasvuotta šadda vajalduvvut, ja nægge duššadæmen læ ædnam; ja valljogasvuotta i šadda dovddujuvvut ædnamest dam nælge ditti, mi boatta, dastgo læssadrak dat šadda. Mutto atte Pharao guoft gærde negadi, dat arvedatta, atte duodairakkan Ibmel nuft dakkat aiggo, ja fârgarakkan aiggo Ibmel nuft dakkagoattet. Mutto áidnus dal Pharao aldsis jiermalaš ja vises álbma, ja bigjus su Ægypten ædnam bagjel! Nuft dakkus Pharao ja bigjus sán geččid ædnam bagjel, ja valddus viđad oase ædnam šaddost dai čecča valljogasvuoda jagi sist, ja čoagget si galggek buok dai boatte buorre jagi šaddoid, ja gornid si čoakkai buftet galggek Pharao gieda vuollai, ja šaddoid gavpugi sisa vurkkit, vai bárramušak šaddaši ædnam varas dai čecča nælge jagi sist, mak boattenmen læk Ægypten ædnam bagjel, amas ædnam šaddat duššaduvvut næggest. Ja dam sane buorren ani Pharao ja su balvvalægjek; ja Pharao celki balvvalægjidassis: mattepgo mi vela daggar

ǎlbma gavdnat, gæn sist Ibmel vuáin læ?
 Ja Pharao celki Josephi: go Ibmel læ ad-
 dam dunji buok dam diettet, de i áftage
 nuft jiermalaš ja višes læk go dán; muo
 dalo bagjel dán galgak læt ja muo dalo
 áudastċuožžo, ja gulolažak galggek buok
 muo olbmuk læt du njalbmai, dušše thruo-
 no ald mán aleb aigom læt go dán. Vela
 sarnoi Pharao Josephi: gæċ! ábba Ægyp-
 ten ædnam bagjel mán biejam du. Ja
 Pharao celki Josephi: mán Pharao læm,
 ja du dato bagjel i áftage olmuš oazo
 gieđas daihe juolges bajedet ábba Ægyp-
 ten ædnamest. Ja Pharao addi Josephi
 dam nama: ċiegosvuoda almostigje, ja addi
 sunji akkan Asnath, Potiphera nieid, On
 pap. De vulgi Joseph Ægypten ædnam
 iskadet. Joseph gálm láge jage boares
 læi go Pharao, Ægypten gonagas áudast
 ċuožoi. Ja Joseph vulgi Pharao lut ja
 ábba Ægypten ædnam mietta sán birra
 vagjoli. Ja dai ċeċċa valljogasvuoda jagi
 sist de šaddadi ædnam hui saggarakkan
 állo. Ja buok dai ċeċċa šiega jagi šad-
 doid, mak Ægypten ædnamest legje, sán

Čaggi, ja šaddoid sán gavgugidi biejai. Nuft čoakkai buvti Joseph jafoid nuftgo ave saddoid hui saggarak állo, dassači go lákkamest heiti, dastgo æi šat læm šaddok lákkamest. Ja Josephi riegadeiga guoft barnek áudal go nælge jakke báđi, gæid sunji Asnat riegadatti, Potiphera nieid, gutte pap læi Onast. Ja boarrasabbo nama sán Manasse gáčoi; dastgo, celki sán, Ibmel munji læ addam vajaldattet buok hættam ja aččam dalo, ja nuorab barne nama sán Ephraim gáčoi; dastgo, celki sán, šaddulažžan læ Ibmel dakkam muo muo oasetesvuoda ædnamest. Ja de nokke dak čečča valljogasvuoda jagek, mak Ægypten ædnamest legje, ja dak čečča nælge jagek já alggegátte boattet, nuftgo Joseph cækkam læi, ja nælggehætte buok ædnamin læi, mutto ábba Ægypten ædnamest laibbe læi. Go dalle ábba Ægypten ædnam nælggogáđi, de čuorvvogátte olbmuk laibe Pharaost, ja Pharaos celki buok Ægypten olbmuidi: vuolgget Joseph lusa, ja maid sán gáččo, dam dakkat. Go dal nælggehætte ábba ædnamest læi, de

ravastiſgåði Joseph buok jafo aítid, ja Ægyptalaſaídi vuovddegáði; ja nælgge lassanæmen læi Ægypten ædnamest. Ja buok ædnam olbmuk Ægypten ædnami bátte Joseph oddi, oasstem varas; dastgo sagga garas læi nælgge buok ædnamin.

42. K a p i t a l.

Go Jakob áini, atte vuovddem jafok Ægyptenest legje, de celki sán barnidassis: manne gæccabættet di nubbe nubbe ala? Ja celki: gullam læm, atte vuovddem jafok Ægyptenest læk, vuolgget ja oasstet, vai ællep, ja amamek jabmet. Ja Joseph láge veljak vulgge jafoid Ægyptenest oasstet, mutto Joseph velja Benjamin Jakob i vuolgatam veljaidesguim; dastgo, celki sán, daidda mikkege oasetesvuodaid. sunji dappatuvvut! De bátte Israel barnek jafoid oasstet, nuftgo ærra olbmuk, guðek bátte, dastgo nælgge læi Kanaan ædnamest. Ja Joseph ædnam hærra læi, sán de læi, gutte jafoid vuvdi buok ædnam olbmuidi. Ja Joseph veljak bátte, ja su áudast gábmardalle, ja muodoidæsek ala jeçaidæsek luitte. Go Joseph veljaides áini, de dávdai sán

sin, mutto amasen s̄an j̄ečas ani, ja gar-
 raset sigjidi sardnoḡađi ja celki: ḡast boat-
 teb̄ættet di? Si vastedegje: Kanaan ædna-
 mest jafoid oasstet. Joseph galle veljaides
 dovdi, mutto æi si d̄āvddam su, ja Joseph
 niegoides m̄uiti, maid sin birra niegadam
 læi, ja sigjidi celki: iskadægje olbmuk di
 læppet, guđek boattam læppet isskat, ḡast
 ædnam ravas læ. Mutto si celkke sunji:
 æp mi læk, h̄ærra! du balvvalægjek boat-
 tam læk jafoid oasstet; mi læp buokak
 åft ålbma barnek, duođalaš olbmuk mi
 læp, æi læk du balvvalægjek iskadægje
 olbmuk. S̄an celki sigjidi: i læk duot!
 boattami di læppet isskam ditti, ḡast æd-
 nam læ ravas. Si celki sunji: mi du balv-
 valægjek guoft nubbe l̄akkai veljak læi-
 mek; åft ålbma b̄arnek Kanaan ædna-
 mest; ja ḡæc̄, nuoramus dal ač̄camek lut
 læ, mutto åft i læk šat vela h̄æggast.
 Mutto Joseph sigjidi celki: alma læ nuftgo
 c̄elkkam læm, atte iskadægjek di læppet,
 dast di galggab̄ættet ḡæcc̄aluvvut, nuft
 duot go Pharao ælla, æppet di dast erit
 b̄æsa, åudal go din nuoramus vellja boatta

dek. Vuolgatækket muttom gaskastædek velljadek viežžat; mutto di galgga-bættet gidda baccet, ja sadnadek guorataallujuvvut galgga, ja s duotvuoda di cælkkebættet, daihe ja s iskadægje olbmuk di læppet, nuft duot go Pharao ælla. Ja giddagasast sán ani sin gálm bæive. Goalmað bæive de celki Joseph sigjidi: dakkat nuft, de di oazžobættet ællet, dastgo Ibmelest balam. Læppetgo di duodalaš olbmuk, de addet áft velja dist baccet dasa din giddagassi, ja vuolgget dalle di, ja valddet mieladek, maid di oasstam læppet nælge ditti, ja buftet din nuoramus veljadek muo oddi, de din sadnadek jaketatte læ, ja æppet di galga jabmet. De si sardnogátte nubbe nubbai: duodairakkan dam mi ansašam læp velljamek ditti, gæn sielo balo mi ainimek, go mi sán rákka-dállamen læi, ja æp mi gullat aiggom; de boatta dal dat hætte min bagjeli. Ja Ruben vastedi sigjidi ja celki: alma digjidi dam celkkim, go sardnum: allet suddoid barne vuosstai, ja æppet di gullam, gæc, dal su varak gaibeduvvujek. Æi si diettám, atte

Joseph sin giela addi, dastgo tuolko čada sãn singuim sarnoi, ja sin bælest sãn ječas jãrggali ja čieroi; mutto go sin bællai jãrggalam læi, ja sardnom læi singuim, de valdi sãn Simon sin gaskast erit, ja čanai su sin oainededin. De gãčoi Joseph sin sækaid jafoiguim dævdde, ja sin ruđaid sin sækai sisa biegiat, ja biemo sigjidi addet matke varas, ja nuft sãn sigjidi dagai. Ja si bigje sin jafoid aseni ala ja manne matkkasæsek; mutto go muttom sist sækas lækasti igjasajest asenassis biemo addet, de áini sãn ruđaides, ja gæč, dak sækast legje, ja veljaidassis sãn celki: muo ruđak ruoftot boattam læk; de si hãrdotuvve ja suorgganegje, ja celkki nubbe nubbai: mi læ dat, maid Ibmel dakkam læ migjidi? De si ačẽ lusa bätte Kanaan ædnami, ja si muittalegje sunji, mi sigjidi dappatuvvum læi. Ja dappatuvui, go si salkastegje sækaidæsek, gæč, de juokkas ruđaides sækastes gavnai; ja si ja ačẽ áidne sin ruđaid, ja si suorgganegje. De celki sigjidi Jakob, sin ačẽ: di manatuttebættet muo! Joseph i šat læk, ja Simeon i šat

læk, ja Benjamin di aiggobættet valddet; buok muo bagjeli boatta. De celki Ruben aččas: oazok muo guoft barnid gaddet, jås Benjamin im diervvan ruoftot doalvo dunji, adde su muo gitti, ja ruoftot mån buytam su du lusa. Ja sán vastedi: i galga dat muo bardne dinguin mannat, jabmam læ su vellja, ja sán áft bacca.

43. Kapital.

Ja garasrak læi nælgge ædnamest. Ja go si daid jafoid bárram legje, maid Ægyptenest si buftam legje, de celki sigjidi ačesek: mannat fastain dákká, ja oasstet migjidi bárramušaid. De sarnoi sunji Juda, ja celki: garraset biejai álmaj duotvuoda dam bagjeli, ja celki: æppet di oazo muo čalmid oaidnet, jås velljadek i boade dinguin. Aigok dal velljamek min farroi biegtat, de vuolas mannat mi aiggop, ja bárramušaid dunji oasstet; mutto jås ik dán aigo su biegtat, de æp mi vuolas mana, dastgo álmaj migjidi celki: æppet di oazo muo čalmid oaidnet, jås velljadek i læk dinguin. Mån su áudast

vastedet aigom; muo giedast dān galgak
 gaibedet su; jās im doalvo su ruoftot du
 lusa, ja jās im bieja su du čalmi oddi, de
 ašalaš du vuollai mān aigom læt buok
 beividam. De celki ačče: go nuft færtte
 læt, de lekkus. Valddet dalle velljadek,
 gærgatækket ječadek ja vuolgget ruoftot
 ålbma lusa, ja buokvægalaš Ibmel addaši
 digjidi vaimolađesvuoda ålbma lut, atte
 din nubbe velja sān luoitta ja Benjamin.
 De valdde ålbmak addaldagaid ja guab-
 bači have ruđaid ja Benjamin, ja raka-
 degje ječasek matkkai ja vulgge vuolas
 Ægypteni, ja bätte Joseph oddi. Go Jo-
 seph āini Benjamin sin lut, de celki sān
 dalos āudastčuožžoi: doalvo daid ålbmaid
 vissui, njuova šivet, ja rakad mallasid,
 dastgo dak ålbmak galggek læt muo gask
 bæive mallasi guosse. Ja ålmaĵ dagai
 nuftgo Joseph gāčoi, ja doalvoi ålbmaid
 Joseph vissui. Ja ålbmak ballagätte, go
 Joseph vieso sisa si dālvvujuvvujegje ja
 celkke: dai ruđai ditti, mak min sækai
 sisa boattam legje, mi šaddap dal dek sisa
 dālvvujuvvum, vai min ala sān oažžo

boattet ja balvvalægjenes ja oabmenes min dakkat ja min asenid. Ja si manne dam ålbma lusa, gutte Joseph dalloåudastcuožžo læi, ja vieso uvsá gurast si sardnogátte sunji, ja celkke: gula hærreæmek! mi læp já åudal dast ællam bárramušaid oasstet, ja dappatuvui, go maccam matkest mi læimek, go igjasagjai mi báðimek ja sækaidæmek ravasteimek, gæc, de legje juokke olbmui ruðak bajeld su sæka sist, ja daid mi fastain mielðæmek læp buftam, ja vela ærra ruðaid mi læp mielðæmek buftam bárramušaid oasstet; æp mi dieðe, gi bieggam læ min ruðaid min sækai sisa. Ja sán vastedi: lækket ervokak, allet bala! din Ibmeledek ja din vanhemidadek Ibmele addam læ digjidi æloid din sækai sisa; boattam læk din ruðak muo gitti. Ja sán doalvoi Simon olgus sin lusa. De doalvoi sán ålbmaid Joseph vissui, addi sigjidi cace, ja si bassalegje julgidæsek, ja suinid sán addi sin asenidi. Mutto addaldagaid si rakadegje garvvasi, dassaçi go Joseph báði gask bæive aige, dastgo gullam si legje, atte dast si bárrat

galgge. Go Joseph bādi, de si bufte sunji addaldagaid, maid giedastæsek si adne, ja su āudast si ječasek vuolas luitte ædnami. Ja diervuodaid sān sigjidi celki, ja celki: buristgo ælla aččadek, dat vuoras olmuš, gæn birra di sarnoidek, velago ain ællemen læ? Si celkke: du balvvalægjasad, min aččasæmek, burist gævva, ja ællemen ain læ, ja si gābmardalle ja ædnami ječasek luitte su āudast. Čalmides sān bājedi, ja āini Benjamin, veljas, ædnes barne, ja celki: lægo dat din nuoramus vellja, gæn birra di munji muittaleidek? Ja Joseph celki sunji: Ibmel lekkus dunji armogas, barnačam! Ja Joseph olgus manai hoapost, dastgo buollamen læi su vaibmo veljaides vuostai, Čierrom saje sān ācai, manai siskemuš vissui ja Čieroi. De bassali sān Čalmides, bādi fastain ja doalai ječas, ja celki: buftet dal bārramušaid. De si su oddi bigje sierranessi, ja sin oddi sierranessi, ja Ægyptalažai oddi sierranessi, dastgo ægyptalaš olbmuk bārramen æi læk ebræalaš olbmui sækka. Ja Čākkamen legje Joseph

veljak su buotta, boarrasamus ages mield, ja nuoramus su nuorravuodas mield, dast saggarak si áudušegje gaskastæsek.

44. K a p i t a l.

Ja Joseph gácoi dalos áudastcuožžo ja celki: dævde dal dai álbmai sækaid bárramušaugim, nuft ædnag go fivridæmest læ, ja bieja juokke álbma ruđaid bajeld su sæka sisa; ja muo jukkam litte, dam silbbalitte, bieja dam nuoramus álbma sæka sisa ja vela jafo ruđaid. Ja sán dagai, nuftgo Joseph sunji celki. Idde-dest, go čuvgudišgáđi, de luittujuvvujegje álbmak matkkai ja sin asenak. Go gavpugest si vuolggam legje ja æi vela gukken læm, de celki Joseph dallosundasis: lika dal bajas, doarradala daid álbmaid, ja go juvsak sin, de cælkket galgak sigjidi: manne læppet di burid mafsam bahai- guim! Igo dist læk dat litte, mast muo hærre jukka? baha dago galle di læppet dakkam. Ja sán juvsai sin ja celki sigjidi daid sanid. Ja si celkke sunji: manne sardno hærramek daggar sanid? lekkus gukken du balvvaleggjidat lut nuft dakkat!

Gæc, rudaid, maid gavnaimek bajeld sækaidæmek sist, mi dunji fastain buftam læp Kanaan ~~ædnamest; manditti~~ galgaimek mi dalle du hærrad viesost suoladet silbaid daihe gollid? Gæn lut du balvvalegji gaskast dat gavdnujuvvu, sán jabmet galgga, ja mi du hærrad balvvalægjek aiggop læt. Sán vastedi: lekkus din sani mielð; sán, gæn lut dat gavdnujuvvu, sán balvvalægje galgga læt muo vuold. De si hoapotegje ječasek, ja juokkaš sækas ædnam ala biejai, ja juokkaš sækas nuolai; ja sán ácai, ja riæmai vuost boarrasamus lut nuoramus ragjai, ja jukkam litte gavdnujuvui Benjamin sækast. De si gaikko-gátte biftasidæsek, ja juokkaš asenes ala biejai, ja gavpugi si ruoftot járggalegje. De báđi Juda ja su veljak Joseph vissui, ja sán ain dast læi, ja si luitte ječasek ædnami su čalmi áudast. Ja Joseph sigjidi celki: mi dagoid læ dat, maid di læppet dakkam? alma di fertidek diettet, atte álmaj, nuftgo mán læm, dam mattim boddi boattet? De celki Juda: maid galggap mi hærrasæmek cælkket, maid galggap mi

sardnot, ja moft galggap mi jeccamek bu-
 testet! Ibmel oaidnam læ balvvaleggjad
 suddoi bællai! gæc, hærramek balvvalæ-
 gjek mi læp, sikke mi ja sãn, gæn duok-
 ken dat gavdnujuvui. Mutto Joseph cel-
 ki: lekkus dat gukken muo lut nuft dak-
 kat; dat ålma, gæn lut litte gavdnujuvui,
 saddus sãn muo oabmam ja balvvalægje;
 mutto di oazžobættet raffhai mannat acca-
 dek lusa. De manai Juda åuddan sunji
 lagabuid, ja celki: gula, muo rakis hærra-
 cam! suova du balvvalægjad åft sane bak-
 kodet; ellus du moarre bullu du balvva-
 lægjad vuostai, dastgo dãn læk nuftgo
 Pharao! Muo hærra jærai su balvva-
 lgejin: lægo dist vela acce daihe vellja? ja
 mi celkimek hærrasæmek, mist ain boares
 acce læ, ja sust nuorra bardne læ, gæn
 boaresvuodastes sãn læ sakkanattam, su
 vellja jabmam læ, ja sãn åft baccam læ
 ædnes mannai, ja acce adna su rakkasen;
 ja balvvaleggjidassad dãn celkik: buftet su
 vuolas muo lusa, vai su oainam; de celki-
 mek hærrasæmek: i mate bardne aces lut
 vuolgget; jås aces lut vuolgga, de jabma

ačce. De celkkik dān balvvalegjidassad: jās din nuoramus velljadek i boade dinguin, æppet di oazo oaidnet muo čalmid. Ja go bajas mi manaimek du balvvalægjad, min ačcamek lusa, de hærramek sanid mi sunji muittaleimek. Ja dal, jās balvvalægjad, ačcam lusa mām boadam, ja bardne i læk minguim, go su siello barnes sielo sist gidda årro, de dappatuvvut aiggo, go oaidna, atte dat su bardne i su lusa ruoftot boade, de sām jabma, ja du balvvalægjek buftek dalle balvvalægjad, ačcamek, čurgis vuovtaid havddai mār-rašin. Dastgo mām āudastālmajen mannim barne āudast ačcam lut, ja ačcasam celkkim: go im mām buvte su du lusa, de ašalaš aigom læt du vuollai buok beivida. Ja dal, hærācam, suova, atte mām du oabmenad ja du balvvalægjenad bacam barne sajest, ja luoite barne mannat veljaidesguim; dastgo moft mattim mām ačcam lusa mannat ja ačcam mārraš oaidnet, go bardne i ruoftod boade muin!

45. K a p i t a l.

De i mattam Joseph ječas doallat sin

áudast, guðek su birra ċuṣṣu, ja ċuorvoi:
 vulggusek buok olbmuk olgus! ja i áftage
 olmuš su lut læm, go Joseph ječas almoti
 veljaidassis. Ja sán ċierrogáđi, atte Ægyp-
 talazak dam gulle ja Pharao dallo, ja Jo-
 seph celki veljaidassis: mán Joseph læm;
 lægo aċċe ain ællemen? mutto su veljak
 æi mattam sunji vastedet, dastgo suorgga-
 nam si legje sust. De celki Joseph vel-
 jaidi: boattet dek muo lusa, ja si bätte,
 ja sán celki: mán læm Joseph din vellja-
 dek, gæn Ægypteni di vuvdidek; ellus
 dat márrastekku din dal, go di vuvdidek
 muo dek, dastgo Ibmel muo vuolgam
 læ dek din áudal din ællem bisotam ditti.
 Guoft jage læ nælgge árróm ædnamest,
 ja vela vit jagek baccek, go ædnam barg-
 go ja lagjim i læk; ja Ibmel muo bieggam
 læ din dam ædnamest bisotet, ja din bæ-
 stet stuorra besstemín. Ja dal æppet di
 de læk, guðek muo bieggam læppet dek,
 mutto Ibmel; Pharao ja ábba su dalo
 aċċen sán læ dakkam muo ja hærran ábba
 Ægypten ædnam bagjel. Mannat dal ho-
 post ja vuolgget aċċam lusa ja cælkket

sunji: nuft sardno du bardnat Joseph:
 hærran læ Ibmel dakkam muo ábba
 Ægypten bagiel, boade vuolas muo lusa,
 ja ale agjan; Gosen ædnamest assat dán
 galgak muo lut, dán ja du manak ja du
 manai manak, du šivetak ja du vuovsak
 ja buok, mi dust læ; ja du æletet aigom
 dábbe, dastgo vela ain læ vit jage nælg-
 ge, amad roappanet vaivašvutti dán, du
 dallo ja buok, mi dust læ! Gæccat, velja-
 cak, atte din cælmek áidnek, ja muo vel-
 ljam Benjamin cælmek oaidneb, atte njal-
 malažžat dinguin mæn sarnom; ja muit-
 talet di galggabættet buok muo hævas-
 vuoda, mi must læ Ægyptenest, ja buok,
 maid di læppet oaidnam, ja gačcat ja
 viežžat ačcam vuolas dek! Ja Benjamin,
 veljas cæppat birra sán falli, ja cieroï, ja
 Benjamin cieroï su cæppat birra. Ja
 buok veljaides Joseph cumasti, ja cieroï
 sin vuostai, ja de vuost sardnogátte su
 veljak suin. Ja bægotuvui Pharao viesost,
 ja celkkjuvui Joseph veljak boattam læk.
 Ja buorren Pharao dam ani ja su balvva-
 lægjek. Ja Pharao celki Josephi: cælke

veljaidassad: dakkat nuft, bieġjat spiridek ala ja mannat bajas Kanaan ædnami, ja valddet aċċadek ja din dallo olbmuid, ja boattet muo lusa, ja Ægypten buoremus ædnam digjidi addam, ja ædnam buoremus šaddoid di galggabættet bārrat. Nuft luiti Joseph veljades, ja si vulgge, ja sān celki sigjidi: allet riddal maṭke ald! Si bajasmanne Ægyptenest ja Kanaan ædnami bātte Jakob aċesek lusa. Ja si muitalegje sunji ja celkke: Joseph ain ællemen læ, ja hærre sān læ ābba Ægypten ædnam bagjel; mutto su vaibmo ʿoasskes āroi vuost, dastgo i sān jakkam sigjidi. De si celkke sunji buok Joseph sanid, maid sān sigjidi sardnom læi, ja buok vuogjam raidoid Jakob āini, maid Joseph bieġjam læi su fivrrit, de ællai Jakob aċesek vuāin, ja Israel celki: galle dat læ nuft, Joseph muo bardne ællemen læ ain, vuolgget dākkā aigom su oaidnet āudal go jamam!

46. Kapital.

De manai Israel maṭkkai buokain, mi sust læi, ja bādi Beersabai, ja dast sān

oafferuſai aċes Isak Ibmeli. Ja Ibmel sarnoi sunji igjaoainatusai sist, ja celki: Jakob, Jakob! ja sãn celki: dast læm! Ja Ibmel celki: mãn læm Ibmel, aċċad Ibmel; ale bala vuolas vuolggemest Ægypteni, dastgo ædnag olbmui aċċen mãn dagam du dábbe. Mãn duin vuolas manam Ægypteni, ja fastain dast erit du bajas doalvvot aigom, ja Joseph dæddet galgga du ċalmid ofti. De vulgi Jakob Beersabast, ja Israel barnek bigje aċesek Jakob, akaidæsek ja manaidæsek dai fivrrim rai doi ala, maid Pharao bieggam læi su doalvvom ditti. Ja si valdde ſivetidæsek, æloidæsek ja daveridæsek, maid si fidnim legje Kanaan ædnamest ja bätte Ægypten ædnami, sikke Jakob ja su sãkkagådde; barnides ja bardnebarnides, nieidaides ja bardnenieidaides ja ábba sãkkagåddes je ċaines sãn valdi Ægypteni. Buok sielok, guċek Jakobin Ægypteni bätte, guċek su manak legje, æreb su barni akai, 66 sielok legje; mutto Joseph barnek, guċek sunji rieggadam legje Ægyptenest, guoft sielok

læiga; de buok sielok Jakob goadest, gudek Ægypteni bätte, 70 sielok legje.

47. Kapital.

De badi Joseph ja muittali Pharaoi: muo ačce ja muo veljak boattam læk Kanaan ædnamest. Ja Joseph buvti ačes Jakob sisa ja divoi su Pharao oddi, ja Jakob buristsivnedi Pharao. Ja Pharao celki Jakobi: man boares dân læk? Jakob vastedi Pharaoi: matkkam ællem jagi bæivek 130 jagek læk; harvva ja bahha legje muo ællem jagi bæivek, ja æi si állam læk vanhemidam ællem jagi beivid sin matke ællem beivin! De buristsivnedi Jakob Pharao, ja vulgi su lut. Jakob eli 17 jagid Ægypten ædnamest, ja su ællem akke 147 jagek legje. Israel asai Ægypten ædnamest Gosenest, ja buok Israel manak dast árromen legje, šaddulažak si legje, ja saggarakkan si lassanegje. Mutto go Israel jabmen bæivve lakkanisgádi, de ravkai sán barnes Joseph, ja sunji celki: vuainadet mán aigom vanhemidam lut, daga munji dam rakisvuoda muo rubmaš sin havddai doaimatet,

ik dān galga havdadet muo Ægypteni, ja dam lāppedi Joseph aċċasis.

48. K a p i t a l.

www.libtool.com.cn

Dasto muittaluvui Josephi: gæċ aċċat buoccamen læ! ja su guoft barnid sān jeċaines valdi, Manasse ja Ephraim; de celkkujuvui Jakobi: gæċ, bardnat Joseph boatta du lusa, ja Israel likai bajas ja ċākkani oadċdemsagjasis.

49. K a p i t a l.

Ja buok barnides ravkai Jakob āud-dasis ja celki: boattet ċoakkai muo oddi, ja digjidi cælkket aigom, mi digjidi dappatuvvumen læ maŋemuš beivin! ċoagganækket Jakob barnek ja gullat! gullat aċċadek Israel! Ibmel hærra nammi buristsivnedi dal Jakob buok manaiðes, ja Juda birra sān nabmalassi nuft sarnoi, dastgo Juda sākkagāddeŋt bādi hærramek Jesus Kristus:

Juda! du gudniettemen læk du veljaidad, Vaŋalaŋaidad bagjelist āro du gietta, Aċċad barnek du gābmardallamen læk, I javkkamen læk septer Juda giedaŋt erit, Ige raċċdim soabbe su julgi gurast,

Åudal go sán boatta, dat rafhe gonagas,
Gæn olbmuk guldalæmen læk.

50. Kapital.

Go Joseph veljak áidne, atte ačce Jakob jabmam læi, de si celkke: Joseph vašestes daidda adnet min, ja dal sán daidda min bagjeli mafset aiggot daid bahha dagoid, maid mi læp sunji dakkam! De si sane Josephi cælketegje: addašik veljaidassad andagassi sin mæddadusaidæsek, ja sin suddoidæsek; dastgo bahaid si galle læk dunji dakkam; mutto addašik dal du ačcad Ibmel balvvaleggjidi sin mæddadusaidæsek andagassi! De Joseph čierrogádi, go daid sanid sán gulai. Ja su veljak bätte ja gábmardalle su ja celkke: gæč, mi læp du balvvalægjek. Mutto Joseph sigjidi celki: allet bala! læmgo mån Ibmel sajest! Bahab guvllui galle din jurddagak ja arvvalusak legje, mutto Ibmel buoreb guvllui, dam dakkat, mi dal dakkujuvvum læ, ædnag olbmuid hæggast bisotet. Allet bala! din ja din smavva manaid mån æletet aigom! Nuft jeddi Joseph veljaides, ja rakisvuodain

sigjidi sarnoi. Já Joseph eli 110 jagid. Ja Joseph celki veljaidassis: mán jamam, mutto duodairakkan boatta Ibmel din oappaladdat, ješ sirddet sán aiggo din dam ædnámest erit dam ædnami, maid láppedam sán læ Abrahami, Isaki ja Jakobi. Duodairakkan aiggo Ibmel din oappaladdat, ja de galggabættet di muo davtid dast erit mieldædek valddet. Nuft de jami Joseph 110 jage boares.

2 M o s e s g i r j e.

1. K a p i t a l.

Dak læk Israel manai namak, guðek Ægypteni bätte Jakobin; juokkaš daloinnes: Ruben, Simon, Levi, Juda, Isaskar, Sebulon, Benjamin, Dan, Naphtali, Gad ja Aser; ja buok sielok, gæi ačče Jakob læi, 70 legje, mutto Joseph já áudal Ægyptenest læi. Joseph jami ja buok su veljak ja ábba dat sákkagádde; ja Israel

manak šaddulažak legje, lassanegje ja æd-
 nanegje ja šadde saggarakkan állo, atte
 ædnam sist dievai. De ádda gonagas
 báđi Ægypten bagjel, gutte Joseph i diet-
 tam, ja olbmuidassis sán celki: gæc, Israel
 manai olbmuk ædnagak læk ja æmbo go
 mi; varogasat mi aiggop mænodet sin-
 guim, amasek si vela ædnanet, ja amasek,
 jáś soatte šaddaši, vašalažaidæmek bællai
 si mannat, ja min vuostai soattat ja æd-
 namest erit vuolgget, de si barggosundaid
 sin bagjel asategje garra bargoiguim sin
 givsedet, ja bajas rakadæmen si legje Pha-
 raoi gavpugid Pithom ja Raamses, mai
 sisa galvoid bieggat; mutto made æmbo si
 Israel olbmuid givsedegje, dade æmbo si
 ædnanegje ja viddanegje, atte Ægyptala-
 žak hirbmastuvve Israel manai ditti, ja
 Ægyptalažak armotæmek legje ja naggi-
 jegje Israel manaid garrasamus bargoidi,
 ja Ægyptalažak dakke Israelitalažai ællem
 illa ællem lakkai garra bargoi boft laire
 ja gedgi sist, ja moaddeslai mæceebargo-
 guim ja buokslai dujiguim, maid armo-
 tes lakkai si bigje sin bagjeli; ja Ægypten

gonagas gācoi hebræalaš sælgeednid, gæin nubbe namma læi Siphra, nubbe Pua, ja celki sādnoidi: go hebræalaš nissonid dāi væketæppe rieḡadattet ja oaidnebætte, atte bardnemanna læ, de hæggatuttet dāi galgabætte dam, mutto jās nieidmanna læ, de dat oažžo ællet. Mutto sælgeædnek balle Ibmelest, ja æva sāi dakkam sane miel, maid Ægypten gonagas gāccom læi, mutto addiga bardnemanaid ællet. De ravkai Ægypten gonagas sælgeednid ja sādnoidi celki: manne læppe dāi dam dago dakkam, ja bardnemanaid dāi addam læppe ællet? Sælgeædnek vastedeiga Pharaoi: hebræalaš nissonak æi læk nuftgo ægyptalaš nissonak, dastgo nannos luonddo sist læ, åudal go sælgeædnek bättik, de si ja rieḡadattam læk. Ja Ibmel burid dagai sælgeednidi, ja Israelitalažak lassanegje ja saggarakkan si ædnanegje; go sælgeædnek Ibmelest balle, de Israeli-talažai daloid sām laseti. De gācoi Pharao buok su olbmuid, ja celki: buok barnek, guḡdek rieḡadek, balkestækket daid dædnoi, mutto buok nieidak åžžuk ællet.

2. K a p i t a l.

Muttom álmaj Levi dalost manai ja valdi nieid Levi dalost, ja nisson mana vuosstai šaddai ja barne riegadatti, ja go ædne áini, atte čabes sán læi, de sán čiegai su gálm mannod; mutto go sán i mattam šat gukeb su čiekkat, de valdi sán ucca vadnasaš, hášain dakkujuvvum, bikai dam ja biejai barne dam sisa, ja biejai su dædnogadde suini gasski. Ja barne oabba čuožžome læi viek gask dast erit oaidnem varas, mi sunji dappatuvvumen læi. De báđi Pharao nieid dænost ječas laoggot, ja su balvvalægje nieidak dædnogadde mielđ vazašæme legje, ja nieid áini dam ucca vadnasaš suini gaskast, ja balvvalægje nisson sán biejai dam bajasvalddet. Go sán dam lækasti, de áini sán mana, ja gæč, barnaš čieroi, ja nieid armeti su, ja celki: ebræalaš bardne dat læ! de oabba sardnogáđi Pharao niid-di: galgamgo vuolgget ja njamatægje dunji viežžat ebræalaš nissoni gaskast barne njamatet? Ja Pharao nieid vastedi sunji: vuolge! ja de vulgi nieid, ja ravkai mana

ædne. Ja Pharao nieid sunji celki: valde dam manaš, ja njamat dam munji, balka dunji addet aigom. Ja nisson valdi mana ja dam njamati. Ja go manna stuores læi šaddam, de buvti sán su Pharao nieid lusa, ja su manna sán šaddai, ja nieid addi sunji dam nama Moses, dastgo sán celki: ċacest du bajasvalddam læm.

Ja de dappatuvui dam beivin, go Moses læi šaddam stuores, de veljaides lusa sán manai ja áini sin garas bargoid, ja áini muttom ægyptalaš álbma sorbmen muttom ebræalaš álbma, muttom su veljain, ja birras Moses gæċai, ja go áini, atte i áftage olmuš dast læm, de goddi sán dam ægyptalaš álbma, ja ċiegai su saddo vuollai. Nubbe bæive manai Moses fastain olgus, ja gæċ! guoft ebræalaš álbmak bælkkemen læiga gaskastæsga, ja Moses sunji celki, gutte verid dagai: manne camakgo velljad? Ja sán vastedi: gi læ bieggam du oaivamužžan ja duobmaren min bagjel? gaddakgo muo gáddet, nuftgo dam ebræalaš álbma dán goddik? De ballagáđi Moses ja celki: læ galle

dietto boattam dam dago birra! Ja Pharao šaddai gullat dam aše, ja gáddestuvamen læi Moses; de bataradai Moses Pharao čalmi áudast erit, ja árromen læi Midian ædnamest ja ároi muttom galdo lakka. Ja Midian papast čiečča nieidak legje, dak bätte ja čace goaivvomen legje ja dævddegátte čacelittid ačesek savcaid jugatet. De gæčček bätte ja nårdestegje sin erit; mutto Moses čuožželi, væketi sin ja jugati sin savcaid. Go si dal ačesek Reguel lusa bätte, celki sán: manditti boattebættet di nuft fárg siddi ádna bæive? Si vastedegje: muttom ægyptalaš álmai gajoi min baimetegji giedast, ja viššalet čace sán goaivoi migjidi ja jugati savcaid. Ja nieidaidassis pap celki: gást læ sán? manne luitidek di dam álbma vuolgget? ravkkat su, vai minguim sán bárra. Ja Moses miela oažžoi Reguel lut árrot, ja sán addi Mosesi nieidas Zippora, gutte barne sunji riegadatti, ja Moses gáčoi su nama Gersom, dastgo celki sán: guosse olmuš mán læm nubbe ædnamest.

Gukka aige gæc̃est de jami Ægypten gonagas. Ja Israel barnek šuokkemen legje dam garra balvvalusa ditti, ja čurvu, ja sin čuorvvom bajas manai Ibmel oddi; ja Ibmel gulai sin šuokkatusaid, ja littos Abrahamin, Isakin ja Jakobin s̃an mui, ja Ibmel gæc̃ai Israel manai bællai ja dāvdai sin olmučines.

3. K a p i t a l.

Ja Moses guođoti Jethro vuopas, Midian pap, savcaid, ja s̃an vuojeti daid gukebuid mæccai, ja b̃ađi Ibmel varrai Horebi. Dast almoti ječas h̃erra engel sunji d̃ala njuofcam sist basstelis lanjai miestagest: ja Moses gæc̃ai, ja gæc̃, miest buollemen læi d̃alast, ja basstelis lanjai miest i duššen buollam. De celki Moses: lagabuid mannat aigom ja dam stuorra oainatusa oaidnet, manditti basstelis lanjai miest i duššen buole. Mutto go h̃erra āini, atte boattemen læi gæc̃cat, de čuorvoi Ibmel sunji basstelis lanjai miestagest, ja celki: Moses, Moses! ja s̃an vastedi: dast læm. Ja Ibmel celki: ale lagabuid boade, nuola gabmagidad julginad erit,

dastgo sagje, gäst čuožok, basse ædnam læ. Ja vela celki Ibmel: mán ačcad Ibmel læm, Abraham Ibmel, Isak Ibmel ja Jakob Ibmel. De gávčai Moses čalmides, dastgo balai Ibmel oaidnemest. Ja hærre celki: olbmuidam varnotesvuodaid Ægyptenest oaidnam læm, ja gullam læm sin čuorvvomid sin givsedegji ditti, sin gillamušaid diedam; ja vuolas njegjam læm Ægyptalažai giedast sin bæsset; Israel manai čuorvvom boattam læ muo oddi ragjai, ja dam givse oaidnam læm, main Ægyptalažak sin givsedek. De boade dán, dastgo du vuolgatet aigom Pharao lusa, ja Ægypten sist erit dán doalvvot galgak muo olbmuid. Moses celki Ibmele: gí mán læm, atte vuolgget galgam Pharao lusa, ja atte mán galgam Israel manai Ægyptenest doalvvot? Ibmel celki: mán du lut læm, ja dat galgga læt dunji mærkkan, atte mán læm vuolgatam du! go olbmuid dán doalvvom læk Ægyptenest, de Ibmel di dam varest galgga-bættet balvvalet. Mutto Moses celki Ibmele: gæč, go Israel manai lusa boadam,

ja sigjidi cælkam: din vanhemidadek Ibmel muo læ vuolgatam din lusa, ja si vastedek munji: mi læ su namma? maid galgam dalle sigjidi cælkket? De celki Ibmel Mosesi: mån læm dat, gutte mån læm. Nuft dån Israel manaidi cælkket galgak: mån gutte læm, sån læ vuolgatam muo din lusa, sån, din vanhemidadek Ibmel, Abraham Ibmel, Isak Ibmel ja Jakob Ibmel, sån læ vuolgatam muo din lusa, ja dat læ muo namma agalaš aiggai, ja dat læ muo muitto ságast sokki. Vuolge dal ja gāco Israel vuorrasid čoakkai, ja sigjidi cælkket galgak: Jehova, din vanhemidadek Ibmel, Abraham, Isak ja Jakob Ibmel almotam læ ječas munji ja celki: læm din oaidnam, ja oaidnam læm, mi digjidi dappatuvvu Ægypten ædnamest; ja din doalvvot aigom Ægypten varnotesvuodast Kananitalažai, Hetitalažai, Amoritalažai, Pheresitalažai, Hevitalažai ja Jebusitalažai ædnami.

4. Kapital.

Moses vastedi ja celki: gæc, æi si aigo jakket munji, æi si aigo gullat muo

sane; dastgo cælkket si aigguk: Ibmel i læk almotam ječas dunji. Mutto hærra celki sunji: mi læ dat, maid giedastad anak? Sån vastedi: soabbe. Ja Ibmel celki: balkest dam ædnami, ja Moses balkesti dam ædnami, mutto gærmašen dat šaddai, ja Moses bataraddašgādi dam āudast erit. Hærra celki Mosesi: gæige giettað ja valde dam sæibe gæccai; ja Moses geigi giedas, ja dopi dam, ja de fastain soabben dat su giedast šaddai. Vela celki hærra sunji: naket giettað occi, ja Moses naketi giedas āccasis, mutto go gieda sån olgus valdi, gæc, su gietta vielggad læi nuftgo muota spittaldavdast. Ja Ibmel celki: naket fastain giettað occi, ja fastain naketi Moses giedas āccasis, ja gæc, fastain dat diervas šaddam læi. Jās æi si daid guoft mærkaidi jakket aigo, æige du sanid guldalet aigo, de valddet galgak Nildæno cacest ja ædnam ala leikkit, ja cace, maid dænost valdak, varran galgga šaddat ædnamest. Moses celki hærrai: sardnas olmuš im læk læmaš, imge šaddam læk dam rajast go dān sardnogāttik halv-

valægjasad; lássad must læ giella, ja illa buvtam sardnot. Mutto hærri sunji celki: gi adda olbmui giela? gi dakka gielataebmen daihe bælljetæbmen, gi adda çalmidi çuovgas, ja gi çuovgetutta çalmid, alma mån, hærri? Mutto vuolge dal, du njalmin mån aigom læt, ja oapatet aigom du, maid sardnot galgak. Mutto Moses celki: hærriam gula! vuolgat nubbe, gæn dån datok! De hærri moarati Moses ala ja celki: velljad Aron sardnas ålmai læ, sunji dån sardnot galgak, ja sanid su njalbmai dån biegiat galgak, du ja su njalmin mån aigom læt, ja oapatet dådno aigom, maid dái galggabætte dakkat; mutto dam soabe giettasad valddet galgak, ja dain dån oavddodagoid dakkat galgak. De manai Moses vuopas Jethro lusa ja celki: buorriam, luoite muo vuolgget, vuolgget aigom veljaidam lusa Ægypteni. Jethro celki Mosesi: vuolge raffhai! Ja Moses valdi akas ja barnides ja manai Ægypten ædnami; ja Ibmel soabe valdi Moses giettasis. Hærri celki Aroni: mana Moses oddi mæccai, ja sån

vulgi ja bādi su āudald Ibmel vare lut, ja cumai su. De muittali Moses Aroni buok herra sanid, moft s̄an l̄ai vuolgatam su, ja buok daid m̄erkaid, maid s̄an gāc̄com l̄ai dakkat. Mutto Moses ja Aron manai ja c̄oakkai gāc̄oiga buok Israel manai vuorrasid, ja Aron muittali sigjidi buok, maid herra c̄elkkam l̄ai Mosesi, ja m̄erkaid s̄an dagai olbmui c̄almi āudast. Ja olbmuk āssku; ja go si gulle, atte herra Israel manaid oappaladdam l̄ai, ja atte sin h̄eḏe b̄ellai s̄an oaidnam l̄ai, de si gābmardalle ja gudniette su.

5. Kapital.

De Moses ja Aron bādiga ja celkiga Pharaoi: nuft c̄elkka herra, Israel Ibmel: luoite muo olbmuid vuolgget basid munji adnet m̄æcest! Mutto Pharao celki: gi læ dat herra, ḡen suobman m̄an galgam j̄egadet, atte Israel luoittet galgam; herra im dieḏe, ja Israel im luoite. Ja Pharao gāc̄oi Israelitalaḓaid ain bahabut ḡisašuvvut. De celkke Israel manai s̄undek Mosesi ja Aroni: Ibmel āidnus ja dubmijekkus dādno, go Pharao ja su balv-

valeggi vaše dái læppe buftam min bagjeli, atte mieke dái læppe addam sin gitti min gáddet! Ja Moses celki hærrei: hærrei! manne dagak dán nuft bahhast dai olbmui vuostai? ja manne lækgo dán bieggam muo? dastgo dam bæive rajast, go boattam læm Pharao oddi, du nammi sunji sardnot, de aive bahhavuođaid sán dakkam læ daid olbmuidi, ja ik guđege lakkai dán læk bæsstam sin.

6. Kapital.

Mutto hærrei celki Mosesi: dal oaidnet galgak, maid Pharaoi dakkat aigom; vægalaš gieda boft Israelitalažaid sán luoittet galgga. Ibmel sarnoi Mosesi ja celki sunji: mán hærrei læm, ja ječčam mán almotim Abrahami, Isaki ja Jakobi nuftgo Ibmel, dat buokvægalaš, mutto muo namma Jehova i læm sigjidi oapes, ja littom singuim dakkim, Kanaan ædnam sigjidi addet, dam ædnam, gást veris ja jätte olmuččen si legje; ja Israel manai šuokkatusaid gullam læm, gæid Ægyptalazak balvvalægjenæsek dakkam læk, ja littom müittam læm. Cælke damditti

Israel manaidi: mæn læm hærra, ja Ægypten vaivi vuold din erit doalvvot aigom, din garra balvvalusastædek erit din bæstet aigom, din gagjot aigom geiggijuvvum giedain ja stuorra duomoiguim; olmučnam din valddet aigom ja din Ibmel aigom læt, ja diettet di galggabættet, atte mæn læm hærra din Ibmel, gutte Ægypten vaivi vuold din erit doalvom. Ja din doalvvot aigom ædnami, maid lappedam læm Abrahami addet, Isaki, ja Jakobi, ja digjidi dam addet aigom: Mæn læm hærra! Ja daid sanid sarnoi Moses Israel manaidi, mutto æi si gullam, maid Moses sarnoi, sin sielo balo ja sin garra balvvalusa ditti.

7. Kapital.

Moses 80 jage boares læi ja Aron 83 jage, go Pharaoi sâi sardnomen læiga. Hærra celki Mosesi ja Aroni: go Pharao dâdnoidi sardno ja cælkka: daga munji oavddodago, de cælkket galgak Aroni: valde soabbad, ja balkest dam Pharao oainededin, ja gærmašen dat šaddat galga. De manaiga Moses ja Aron Pharao

lusa, ja dagaiga, nuftgo hærre gac̃com læi
 sadnoidi: Aron balkeſti soabes Pharao ja
 su balvvaleggji oainededin, ja gærmaſen
 dat ſaddai. De ravkai Pharao viſes ja
 noaidde olbmuid, ja ſi maida nuft dakke,
 juokkaſ ſiſt soabe balkeſti, ja gærmaſen
 dat ſaddai, mutto Aron soabbe njelai
 buok ſin ſåbid. Pharao vaibmo buoſſe-
 duvvum læi, ja i ſån gullam ſådno. Hær-
 ra celki Moſeſi: vuolge arrat id̃d̃ed Pha-
 rao oddi; gæc̃, c̃accegaddai ſån manna-
 men læ, ja c̃accegaddeſt su åudald dån
 mannat galgak, ja soabe, mi gærmaſen
 ſaddai, giettaſad dån valddet, ja ſunji
 cælkkeſt galgak: hærre, Hebræalaſai Ibm̃el,
 muo vuolgatam læ du luſa dain ſanin:
 luoite muo olbmuid, vai mæceſt ſi åſſuk
 muo balvvalet; mutto gæc̃, dam ragjai ik
 dån gullam læk! Nuft cælkka hærre: daſt
 dāvddat galgak, atte hærre mån læm: gæc̃,
 dain ſåbin, mi muo giedaſt læ, dæno
 c̃acid mån c̃aſkam, ja dak varran dakku-
 juvvut galggeſt. Ja noaiddevuodaideſek
 boft dakke maida Ægypten noaiddeſt nuft,
 atte Pharao vaibmo buoſſevuodaſteſt åroi,

ja i sán gullam sádno. Vissusis sán manai, ja i sán bieggam sádno sanid mielas vuollai.

www.libtool.com.cn

8. Kapital

Hærra celki Mosesi: vuolge Pharaolusa ja cælke sunji: nuft cælkka hærra: luoite muo olbmuid, vai si ážžuk muo balvvalet; mutto jás ik luoite, de ábba du ædnam cubbuiguim mán givsedam; ja dænost galggek læt cubbuk, ja boattet dak galggek du vissui ja du oaddemsagjai ja du balvvalegji viesoidi ja du olbmuidad ala, du arani ja du litti sisa, ja cubbuk njoammot galggek du ala ja du olbmui ala ja du balvvalegji ala. Ja hærra celki Mosesi: cælke Aroni: gæige giettað sábinad dænoi ja jággai ja javri bagjel ja buvte cubbuid Ægypten ædnam bagjel. Mutto noaiddevuoðaidæsek boft de noaidde olbmuk maida cubbuid bufte Ægypten ædnami. Daddeke ravkai Pharao Moses ja Aron ja celki: rákkadalle hærrai muo áudast, atte cubbuid muo ja muo olbmui bagjelist sán erit valdda, de Israel olbmuid luoitte aigom. De manai Moses

ja Aron Pharao lut, ja Moses ċuorvoi herra dai cubbui ditti, maid Pharao ala luoittam læi. Ja herra dagai Moses sane miel. Mutto go Pharao ċini jeċas bestujuvvum, de vaimos buoṣedi, ja i gullam sādno. Herra celki Mosesi: cælke Aroni, gæige soabbad olgus ja ċaske ædnam sādoid, vai dak ċuoikkan šaddek ābba Ægypten ædnam mietta. Noaidde olbmuk gæċcægje, mutto æi si mattam ċuoikaid dakkat. Ja noaidde olbmuk cælkke Pharaoi: dat galle Ibmel gietta læ! mutto Pharao vaibmo buoṣṣevuodastes āroi, ja i sādno sān gullam, nuftgo Ibmel āudal ja cælkkam læi. Herra celki Mosesi: arrat dān galgak bagjanet itten ja mannat galgak Pharao oddi; gæċ, ċaccegaddai sān manna, ja sunji cælkket galgak: nuft sardno herra: luoite muo olbmuid vuolget, vai si āžžuk muo balvvalet; mutto jās muo olbmuid ik luoittet aigo, de buokslai ċuorrokid du ala biejam, du balvvalegji ala, du olbmui ala ja du viesoi sisa; mutto dam bæive Gosen ædnam mān ærotam, gāst muo olbmuk læk, atte ċuorro-

kak æi dasa boattet galga, vai dāvd̥dat dān
 oaz̥ok, atte hær̥ra m̥ān l̥ēm; ja ærotusa
 dakkat aigom du ja muo olbm̥ui gæsski,
 itten galgga dat m̥ær̥kka dakkujuvvut.
 Nuft dagai hær̥ra, ja hui āllorak ċuorro-
 kak bātte Pharao ja su balvvalegg̃i viesoi
 s̥isa, ja ābba Ægypten ædnam billašuvui
 ċuorrakin. De ravkai Pharao Moses ja
 Aron ja celki: rākkadal̥le muo āudast!
 Ja Moses rākkadalai Pharao āudast, ja
 Ibm̥el dagai Moses sane miēd. Mutto
 Pharao buošedi vela maida dam have
 vaimos, ja olbm̥uid i s̥ān luoittam.

9. K a p i t a l.

Hær̥ra celki Mosesi: vuolge Pharao
 lusa ja cælke sunji: nuft cæl̥kka hær̥ra,
 Hebr̥ealažai Ibm̥el: luoite muo olbm̥uid
 vuolgget muo balvvalet; mutto jās ik dān
 luoite sin, mutto vela doalak sin, gæċ, de
 hær̥ra gietta buok du šiveti bagjeli boatta
 stuorra rāttodāvd̥ain; ja i mikkege šivetid
 jabmet galga, mi Israelitalažai l̥ē. Ja
 buok Ægyptalažai šivetak jabme, mutto
 Israel manai šivetin i mikkege. Ja Pha-
 rao biejai olbm̥uid, ja gæċ, i mikkege

Israel manai šivetid ruossam læm; mutto Pharao vaibmo ain buošeduvvum åroi, ja olbmuid i sån luoittam. Ja hærre celki Mosesi ja Aroni: valdde čarmaidæde diev aran gunain, ja Moses daid balkestet galgga bajas albmai Pharao čalmi åudast, ja dak bukkun šaddat galggek ja sarjen sikke olbmui ja šiveti bagjeli åbba Ægypten ædnamest, ja noaidde olbmuk æi mattam boattet Moses oddi bukkuidæsek ditti. Mutto Pharao vaimos buošedi, ja i sån gullam sådno. Hærre celki Mosesi: arrat bagjanet galkak itten ja mannat galgak Pharao oddi, ja cælke sunji: nuft cælkka hærre, Hebræalažai Ibmæl: luoite muo olbmuid mannat muo balvvalet; jås ik luoite, de buok muo givsid du vaibmoi mån biejam, du balvvaleggji ja du olbmui bagjeli. Itten sagga stuorra čuorbmasid mån boattet luoitam, ja bieja dal olbmuid ja valde šivetidad ja buok, mi dust læ, viesoi sisa; dastgo juokke olmuš ja šivet, mi mæcest læ, ja viesost i, jabmet færtte, go čuorbmasak bagjelibåttik. Dak Pharao balvvalægjek, guðek hærre sanest

balle, gočču balvvalegjidæsek ja šivetidæsek gáđidi viesoi sisa; mutto guđek hærri sanid æi miela vuollai bieggam, gočču balvvalegjid ja šivetid mæcest árrat. Hærri celki Mosesi: gæige giettad bajas alme guvllui. Ja Moses geigi soabas bajas alme guvllui, ja hærri gáđoi dierbmaid ja čuorbmasid boattet, ja aldagasak almest vuolas bätte ædnam ala. Ja čuorbmasak časske buok, mi mæcest læ, ábba Ægypten ædnam mietta; sikke olbmuid ja šivetid ja buok ædnam šaddoid, ja buok mæce muoraid dak cuvkke. Dušše Gosen ædnami, gást Israel manak legje, čuorbmasak æi boattam. De čuojai Pharao ja ravkai Moses ja Aron ja celki sádnoidi: dam have suddodam læm; hærri vanhurskes læ, mán ja muo olbmuk ibmelmettomak; bargge muo áudast rákkadallat, atte dierbmak ja čuorbmasak æi šat boađe, de din luoittet aigom vuolgget. Ja Moses celki sunji: go gavpug sist olgus vuolgam, de giedaidam geiggít aigom hærri lusa, ja dierbmak hættet galggek, ja čuorbmasak hættet galggek, vai oazžok

arvedet, atte ædnam læ hærra; mutto die-
 ðam galle, atte dân ja du balvvalægjek,
 atte æppet di vela bala Ibmelest hærrast.
 Mutto go Pharao áini, atte arvve ja ċuorb-
 masak ja dierbmak nákkam legje, de ain
 suddostes ároi, ja vaimos sán buošedi,
 sikke sán ja su balvvalægjek, ja i sán
 luoittam Israel manaid vuolgget.

10. Kapital.

Hærra celki Mosesi: vuolge Pharao
 lusa. De manaiga Moses ja Aron Pharao
 lusa ja celkiga sunji: nuft cælkka hærra,
 Hebræalažai Ibmel: man gukka aigok
 dân vuostaiċuožžot, atte vuoledet ik aigo
 jeċċad muo ċalmi áudast? luoite muo
 olbmuid vuolgget, muo balvvalet; mutto
 go ik dân olbmuid luoite vuolgget, de
 itten mán lokkoid gáčom du ædnam ala
 boattet; ja gáfċat dak galggek ábba æd-
 nam, atte ædnam i ábbage áinu, ja mi
 baccam læ ċuorbmasin dak bárramen læk;
 ja dævddet dak galggek du ja buok balv-
 valegiidad viesoid ja buok Ægyptalažai
 viesoid; ja de járggali Moses Pharaoi sæl-
 ge ja manai. De Pharao balvvalægjek

celkke sunji: man gukka galgga dat mi-
gjidi giellan læt? luoite daid olbmuid
mannat hærra Ibmelæsek balvvalet! ikgo
diede, atte Ægypten hævvænæmestes já læ?
De goččujuvuiga Moses ja Aron ruoftod
Pharao lusa, ja sán celki sádnoidi: vuolg-
get ja balvvalækket hærra din Ibmel,
mutto gi læ dat, gutte vuolgget aiggo? De
vastedi Moses: vuolgget mi aiggop sikke
nuorra ja boares olbmuk, sikke barnidæ-
mek ja nieidaidæmekguim, sikke min
stuorra ja smavva šivetiguim; dastgo hærra
basid mi doallat galggap. De celki Pha-
rao Mosesi: hærra digjidi guoibmen, nuft
duot go din mán luoitam vuolgget manai-
dædekguim! Bahhavuotta galle læ din
mielast. Im din luoite; di álbmak di
oažžobættet vuolgget; dastgo dat de læ,
maid di læppet bivddam. Ja Moses ja
Aron vuojetuvuiga Pharao čalmi áudast
erit. Hærra celki Mosesi: gæige giettað
Ægypten ædnam bagjel rasselokkoi ditti.
De geigi Moses giedas Ægypten ædnam
bagjel. Ja rasse, lákkok bätte ábba Ægyp-
ten ædnam mietta, ábba ædnam dak gofče,

ja ædnam ʒappodi, ja buok ædnam ʒaddoid ja buok muorai ʒaddoid dak borre. De hoapost galle ravkai Pharao Moses ja Aron ja celki: suddodam læm hærra din Ibmel vuosstai ja din vuosstai; mutto adde andagassi munji muo suddo dam have ja rákkadalle hærrast din Ibmelest dam oasetesvuoda muo bagjelist erit valddet. Ja hærra dagai, atte i áftage rasselákko baccam ábba Ægypteni. Mutto i vela luoittam Pharao Israel manaid vuolgget. Hærra celki Mosesi: gæige giëttad bajas alme guvllui, ja daggar sævdnjadassa Ægypten ædnam bagjeli boattet galgga, atte olmuš dam ala matta valddet. De geigi Moses gieđas bajas alme guvllui, ja sagga sukkis sævdnjadassa báđi ábba Ægypten ædnam bagjel ja ároi gálm bæive; nubbe i mattam nubbe oaidnet, ja i áftage sajestes bajas likkam, gást læi, gálm bæive; mutto ʒuovggadassa læi buok Israel manai viesoin. I luoittam Pharao olbmuid vuolgget. Ja Pharao celki Mosesi: vuolge muo lut ja varot ječčad, amad dán ʒat muo ʒalmi oddi boattet; guđe

bæive dān muo čalmi oddi boadak, de jabmet galgak. Ja Moses vastedi: duotvuoda sardnuk, im du čalmid šat æmbo oaine.

11. Kapital.

Hærra celki Mosesi: vela åft givse mǎn Pharao ja Ægypten bagjeli buvtam, de vuost sǎn din luoitta vuolgget: i dušše fal sǎn din vuolgget luoite, mutto sǎn galgga vela hoapotet din vuolgget. Mutto cælke dal olbmui guladedin, atte juokke ålmai gaibedet galgga lagamuš Ægyptalažast, ja juokke nisson lagamuš ægyptalaš nissonest silbba ja gälle littid! Ja hærra addi olbmuidi Ægyptalažai armo, ja Moses hui stuorra ålmai læi Ægyptenest, sikke Pharao balvvaleggji ja olbmui čalmi åudast. Nuft sarnoi Moses: nuft cælkka hærra: gask ia aige de Ægypten čađa manam; ja juokkaš, gutte algošaddo læ, jabmet galgga Ægypten ædnamest, Pharao boarrasamus mana rajast, gutte thruono ald čåkka, balvvalægje nisson boarrasamus mana ragjai, ja vela buok šiveti algošaddok jabmet galggek.

12. Kapital.

Ja Moses čoakkai gáčoi buok Israel vuorrasid ja celki sigjidi: valddet smavva šivetid din sákkagoddidek mielh, ja njuovvat bæssači labba! ja valddet di galggabættet Isop ja dam buonjostet varai sisa, mak littest læk, ja varain, mak littest læk, galggabættet di uvsá bajemuš muora varratuttet ja uvsá guoft bazid, ja i áftage galga goađes álggobællai mannat áudal go idđedest. Hærra Ægypten mietta mannainen læ Ægyptalažaid čassket, ja go varaid sán oaidna uvsá bajemuš muora ald ja guoft uvsá bazi ald, de sán uvsá mæddel manna, ja i sán luoittet aigo hævatægje din viesoi sisa mannat ja din gáddet. Ja olbmuk gábmardalle ja rákkadalle, ja Israel manak manne ja dakke, nuftgo hærra gáčcom læi Moses ja Aron.

Ja gaskija aige de goddi hærra buok boarrasamus manaid Ægypten ædnamest, Pharao boarrasamus mana rajast, gutte thruono ald čakai, su boarrasamus mana ragjai, gutte giddagasast læi, ja buok šiveti algošaddoid. De likai bajas Pharao

ikko, sán ja buok su balvvalægjek ja buok Ægyptalazak, ja stuorra márašbišskom šaddai Ægypteni; dastgo i mikkege viesoid læm jabmam olbmutaga. Ja Pharao gačoi Moses ja Aron ikko ja celki: vuolgget, mannat muo olbmui gaskast erit, dái ja Israel manak, vuolgget ja balvvalækket herra, nuftgo dái celkide; valddet din savcaid ja vuovsaid, nuftgo dái læppe cælkkam, vuolgget ja buristsivnedet dái galggabætte muo.

13. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi: buok algošaddoid, mak ædnehæg ravastek Israel manai gaskast, munji basotet galggek, sikke olbmui ja šiveti gaskast. Ja Moses celki olbmuidi: Adnet dam bæive muitost, go Ægyptenest di vulgidek, dam garra balvvalusa viesost, dastgo vægalaš giedaines doalvoi herra din dast olgus. Go herra Kananitalazai ædnami du doalvvo, nuftgo dunji ja du vanhemidi láppedi ja dunji dam ædnam adda, de hærrasad basotet galgak buokrakkan, mi ædnehæg ravastæmen læ,

ja buok du šiveti algošaddoid, mak varres læk.

Go Pharao luoittam læi olbmuid mannat, de i doalvvom Ibmel gæino mielđ, mi Philistalažai ædnami manna, jašjoge dat dat lagamuš læi; dastgo Ibmel celki: amasek olbmuk sin vuolggem gattagoattet, go soađe si šaddek oaidnet; mutto Ibmel doalvoi sin gæino mielđ, mi mæce čađa manna rufsis mære guvllui; ja soatteværjoiguim vulgge Israel manak Ægypten ædnamest. Ja Moses valdi Joseph davtid mieldes, dastgo vale sán læi valddam Israel manain: duodairakkan oappaladdamen læ hær-ra, ja de galgga-bættet di valddet muo davtid mielđadek.

Ja Sukkotest si vulgge, ja Ethami gáđid si dakke mæce guovlost; ja hær-ra sin áudast mannamen læi bæiveg balvva-bazest, ikko dállabazest, vai mannat si mataši ia bæive. Ja i sán luoittam balvva-baze olbmui áudast erit javkkat bæiveg, ige dállabaze ikko.

14. Kapital.

Ja hær-ra sarnoi Mosesi, ja celki:

gāco Israel manaid jǎrggalet ja gādid
 bajas dakkat Pi Hakiroth áudda bællai
 Migdal ja mæra gaskast, Baal Zephon
 buotta; dasa din goadek galggek læt
 mæra guovlost. Ja Pharao dalle cælk-
 kemen læ Israel manai birra: Čajadad-
 dam si læk ædnamest; mæcce dal sin
 birrastatta. Go Ægypten gonagassi muit-
 taluvui, atte Israel olbmuk bataraddamen
 legje, de nubbastuvui su ja su balvvaleggi
 vaibmo olbmui vuostai, ja si celkke:
 manne dagaimek mi nuft, atte Israelita-
 lažaid mi luoittam læp bæssat min balv-
 valasast erit? De gæssastatti Pharao vuo-
 gjam raidoides ja soattevægaides mieldes
 valdi, ja 600 valljo vuogjam raidoid sán
 valdi. Nuft doarradalle Ægyptalažak Is-
 raelitalažaid, ja buok Pharao heppušak ja
 vuogjam raidok, su heppuš olbmak ja
 buok su soattevægak jufse sin, go gādid
 si dakkam legje mæra guovlost, Pi-Ha-
 kiroth buotta Baal Zephon buotta. Go
 Pharao lakkanišgādi, de Israel manak
 čalmidæsek bajedegje, ja gæč, Ægyptala-
 žak sin doarradallamen legje; de sagga-

rakkan si suorgganegje ja hærrai si ċuorv-
 vogätte, ja si cælkke Mosesi: alma hav-
 dek Ægyptenest legje, manne dālvvuk
 dān min olgus mæccai jabmet? manne
 dakkik dān migjidi dam? Alma dat læi
 dat, maid mi dunji celkimek Ægyptenest:
 hæite min lut erit, balvvalækkop mi
 Ægyptalažaid; dastgo buoreb læ Ægypten
 olbmuid balvvalet go mæccai mannat
 jabmet. Ja Moses celki olbmuidi: allet
 bala, ċuožžot ja oaidnet hærre bæsstem,
 maid ādna bæive sān digjidi dakka, dast-
 go daid Ægyptalažaid, gæid di ādna
 bæive oaidnebættet, daid æppet di šat
 æmbo šadda oaidnet agalažžat; hærre
 soattai manna din āudast, mutto di galg-
 gabættet jask ārrot!

Ja hærre celki Mosesi: manne ċuor-
 vok dān munji? cælke Israel manaidi,
 atte matkesek miel si galggek vuolgget;
 soabbad dān bajas bajedet galgak, gæige
 gieltad mæra bagjel ja ærot dam guoft
 sagjai, atte Israel manak āžžuk vazžet
 mæra čada gāikke ædnam ala. De manai
 dat lbmel engel, gutte Israel vægai āudast

mannamen læi, sin manŋa bællai, ja balv-
 vabazze čuožželi, mi sin čalmi áudast læi,
 ja manai ja čuožasti sin manŋa bællai, ja
 Ægyptalažai vægai ja Israel vægai gasski
 báđi, balvvan ja sævdnjadvuottan dat læi
 dáidi, mutto ia dat čuvgi daidi; atte bæs-
 sam lakkai nubbe nubbe lusa i læm gæčos
 ia. Ja Moses giedas geigi mæra bagjel,
 ja hærri gáčoi mæra erit mannat garra
 bævččabieg boft gæčos ia, ja mæra dagai
 sán gáikke ædnamen, ja čacek ærranægje.
 Ja Israel manak gáikke ædnam mielđ man-
 ne gasko mæra čađa, ja čacek sæidnen
 sigjidi legje álgiš ja guro gieda bæld.
 Mutto Ægyptalažak doarradalle ja manne
 sin manŋai merri, buok Pharao heppušak,
 vuágjam raidok ja álbmak. Ja go idđed
 šaddai, de dappatuvui, atte hærri dála ja
 balva bazest gáčai Ægyptalažai vægai
 bællai, ja Ægyptalažai vægaid sán baldati,
 cuvki vuágjam raidoid ja hættai sin bie-
 jai: de celkke Ægyptalažak: vuolggop mi
 batarussi Israel áudast erit, dastgo hærri
 sin áudast mannam læ soattat Ægyptala-
 žai vuosstai! Ja hærri celki Mosesi: gæige

giettad mæra bagjel, ja čacek Ægyptalažai bagjeli boattet galggek. De geigi Moses giedas mæra bagjel, ja idded bællai de čacek ruoftot bätte sagjasæsek, ja Ægyptalažak bataradde aido dai oddi, ja hærra nárdesti Ægyptalažaid čacidi. Ja čacek ruoftod bätte ja Pharao soattevægai bagjel manne, guđek Israelitalažaid doarradallam legje merri, ja i vela áftage sist baccam heggi. Mutto Israel manak gáikke ædnam mielđ mannam legje, ja čacek sigjidi sæidnen legje álgis ja guro gietta-bællai. Nuft besti Jehova dam bæive Israel Ægyptalažai giedast; ja si áidne Ægyptalažai hæggates rubmašid mæra gaddest. Ja Israel áini dam stuorra gieda, maid hærra čajetam læi Ægyptalažai ala, ja olbmuk balle Ibmelest, ja si ássku hærra ala ja Moses ala, su balvvalægje.

15. K a p i t a l.

De lavloi Moses ja Israel manak hærrai dam lavllag, sarnodedin: Jehovai lavllot aigom, su namma læ fabmo, heppušid ja álbmaid čacidi sán nárdasti,

muo gitos ja rabme læ hærra, muo
bæsste,

muo Ibmel sán læ ja gittet su aigom.

Soađe hærra læ Jehova, Jehova su nam-
ma læ.

Du gietta, Jehova, gievvr læ ja vægalaš,
du gietta, Jehova, vašalažaidad duššad,
vuosstaihakkolažak hævvosæsek mannek,
duobmod dán vuolgatak, dat duššen sin
dakka.

Olbmuidad dán armetak ja sin bæstak,
basse baikkasad dán doalvok sin.

De gáčoi Moses Israel rufsis mæra
gaddest vuolgget, ja mæccai Suri si bätte;
gálm bæive si mæcest vagjolegje, ja æi si
gavdnam čace. De Marai si bätte, mutto
Mara čacce æi si mattam jukkat, dastgo
bačča dat læi, damditti goččujuvvu baike
namma Mara. De nimmurišgátte olb-
muk Moses vuostai ja celkke: maid
galggap mi jukkat? Ja sán hærrai čuorvoi,
ja hærra čajeti sunji muora, ja dam sán
čaccai balkesti, de njalgoi čacce. Dast
sán asati sigjidi laga ja vuoiggadvuoda, ja
celki: go hærra Ibmelad jena dán gulak,

ja dagak, mi vuoiggad læ su čalmi áudast, ja su ravvagid vutti valdak, ja bargak dakkat buok su bakkomid: de im daid buoccalvasaid du ala bieja, maid Ægypta-lazai ala bigjim, dastgo mán hær-ra læm du buorredægje. Ja Elimi si bätte, ja dast 12 čaccéagjagak legje ja 70 Palme-muorak, ja gáđidæsek si bajas dakke čaci gaddidi.

16. K a p i t a l.

Ja Elimest si vulgge ja ábba Israel særvegádde ja Sin mæccai bätte, mi Elim ja Sinai gaskast læ, 15^{dad} bæive, nubbe mannod sin vuolggem maññel Ægypten ædnamest. Mutto ábba Israel særve-gádde nimmuri Moses ja Aron vuosstai mæcest. Ja Israel manak sádnoidi celk-ke: vare mi Ægypteni jabmam lifčimek hær-ra gieđa boft, go bierggoruitoi lut mi čákaimek ja gallasi laibid báraimek, dast-go dái læppe doalvvom min dam mæccai ábba dam almug nælgge sorbmimi luottet. De celki hær-ra Mõsesi: gæč, laibid mán boattet addam din bagjeli almest, ja olb-muk vuolgget galggek ja čoagget, maid si

juokke bæive darbašek si ʒoagget galggek
 bæivvasis, vai sin gæccalam, jaś muo bak-
 komi miel si aigguk vagjolet, daihe æi.
 Ja guđad bæive go si rakadek, maid si
 gådidi buftam læk, guoft dam made dat
 galgga læt go dat, maid si ærra beivid
 ʒaggek. Ja Moses ja Aron celkiga buok
 Israel manaidi: ádna ækked de di oazʒo-
 bættet dāvddat, atte hærre din doalvvom
 læ Ægypten ædnamest, ja itten di ʒadda-
 bættet oaidnet hærre hærvasvuoda, dastgo
 gullam sán læ din nimmuræme su vuos-
 stai; dastgo maid lædne mái, go di
 mádno vuosstai riæbmabættet nimmuret?
 Ja Moses celki: nuft dakkujuvvut galgga,
 go hærre ádna ækked biergo digjidi adda
 bárrat, ja itten laibe gallasi, dastgo hærre
 din nimmuræme gullam læ, main di nim-
 muræppet su vuosstai; dastgo maid lædne
 mái? dastgo æppet di nimmuræmen læk
 mádno vuosstai, mutto hærre vuosstai.
 Ja Moses celki Aroni: cælke ábba Israel
 manai særvvegáddai: boattet hærre oddi,
 dastgo gullam sán læ din nimmuræme.
 Ja dat dappatuvui, go Aron ábba Israel

manai særvvegáddai sardnomen læi, de si mæce guvllui ječasek járggalegje, ja gæč, balvvai de idi hærra hærvasvuotta. Ja hærra sarnoi Mosesi ja celki: Israel manai nimmuræme gullam læm, sarno sigjidi ja cælke: ækked bællai di oažžobættet biergo bárrat, ja itten laibid, ja dávddat di galggabættet, atte hærra læm, din Ib-mel. Ja ækkedest de bätte láddek ja gofče ædnam, gást goađek legje, ja idde-dest de laftas læi. Ja go laftas vas-sam læi, gæč, de ædnam bagjeli mæcest baccam læi mikkege, mi asetæbme, ucca ja járbadlagaš læi. Go Israel manak áidne dam, de si celkke nubbe nubbai: mi læ dat? dastgo æi si diettam, mi dat læi. Ja Moses sigjidi celki: dat læ dat laibbe, maid hærra digjidi bárramuššan adda; dat læ dat sadne, maid hærra gáčcom læ: čoagget dast, dademiæld go juokkas bár-ra; gomer di galggabættet valddet juokke heggi olbmui lágo miæld, gæid juokkas goađestes adna. Ja Israel manak dakke nuft, ja si čágge, nubbe ædneb, nubbe uceb, ja go si gomerin mittededge, de sust i læm

mikkege ligas, gutte álo čoaggam læi, ja gutte uccanaš čoaggam læi, sust i vajegvuotta læm, juokkas čoaggam læi nuft ædnag go bárramen læi. Ja Moses sigjidi celki: i áftage galga bacatet maidegen nubbe bæivvai. Mutto æi si guldalam Moses, ja muttomak vurkkijegje bacatusaid nubbe bæivvai, de mađok bátte, ja bača hagja saddai, ja Moses moarati sin bagjel. Ja juokke idđed si čágge, juokkas dademiold go bárramen læi, ja go bæivaš bakkaset baiti, de dat dušsen sudai. Ja guđad bæive de si čágge guoft dam made laibe. De bátte buok særvvegádde oaivamužak ja muittalegje Mosesi dam. Ja sán sigjidi celki: dat de læ, maid hærre cælkkam læ: itten læ sabbath, vuáinadus bæivve, hærrei basse; maid laibid di aiggobættet dakkat, daid dakkat, ja maid di aiggobættet vuossat, dam vuossat, ja mi bacca, dam ragjat ja vurkkijækket ittaši. Ja si vurkkijegje nubbe bæivvai, nuftgo Moses gáčcom læi, ja i bača hagja šaddam, æige boattam mađok. Ja Moses celki: bárrat dam

ádna bæive, dastgó ádna bæivve herra
 vuáinadus bæivve læ, ádna bæive æppet
 di gavna maidegen mæcest. Gut bæive di
 galggabættet čoagget, mutto čiečad bæivve
 vuáinadus bæivve læ, ja i læk dalle mik-
 kege gavnú. Ja čiečad bæive de vulgge
 muttom olbmuk čoaggem varas, ja æi
 maidegen gavnám. De celki herra Mo-
 sesi: gukkago biettalæppet di doallat muo
 bakkomid ja muo lagaid? Ja Moses celki
 Israel manaidi: gæccat, go herra digjidi
 addam læ vuáinadus bæive, de adda sán
 digjidi guđad bæive guoft bæive laibid;
 orrus juokkas sajestes, ellus áftage olgus
 mannu čiečad bæive! De vuáinadusa
 adne olbmuk čiečad bæive. Ja Israel
 dallo gácoi dam nama Man. Mutto
 Israel manak bárramen legje Mana 40
 jagid, dassaci go Kanaan ædnám rajada-
 gaidi si bátte.

17. Kapital.

De gádidæsek gaikku buok Israel
 manai særvvegáddek Sin mæcest mat-
 kasedin herra gáčcom mielđ, ja gádidæ-
 sek si dakke Rephidimi; ja jukkam čacce

i læm olbmuidi. De bælkkegátte olbmuk Mosesin ja celkke: adde migjidi jukkam čace! Ja Moses celki: manne muin bælkkebættet? manne gæccalæppet di hærri? Ja olbmuk gáikkaluvvamen legje čaccai, nimmuregje Moses vuostai ja celkke: manne dálvvuk dán min Ægyptenest muo ja muo manaid ja muo šivetid gáikkehættai jabmet? Mutto Moses hærri čuorvoi ja celki: maid galgam mán dai olbmuiguim dakkat? fárgarak de si gedgi-
guim muo goddik! Ja hærri celki Mosesi: boađe áuddan olbmui čalmi oddi, ja valde Israel boarrasamus álbmaid duin, ja soabbad, main dæno dán časskik, valde giettasad, ja boađe; gæc, du áudast čuožžot aigom bavte ald Horebest, ja bavte dán čassket galgak, de čacce gálggagoattet galgga, atte olbmuk ážžuk jukkát; ja Moses dagai nuft Israel vuorrasi čalmi áudast. De addi sán dam baikkai dam nama Massa ja Meriba, Israel manai ridoi miel, ja go gæccalam si legje hærri, ja cækkam: lægo hærri min gaskast, daihe i?

Ja Amalekitalažak bätte ja doaro-
 tegje Israelitalažaid Rephidimest. Ja Mo-
 ses celki Iosvai; valje migjidi albmaid,
 vuolgge ja soada Amalekitalažai vuos-
 stai, itten mæn divvačåk ala manam
 čuožžot Ibmel sábin giedastam. Ja Josva
 dagai, nuftgo Moses sunji cælkkam læi,
 ja sæn manai soattai Amalekitalažai vuos-
 stai, Moses, Aron ja Hur dak manne
 divvačåk ala. Ja dappatuvui, go Moses
 giedas bajedæmen læi, de Israel vuiti;
 mutto go giedas vuolas luoittemen læi,
 de vuiti Amalek. Mutto go Moses gie-
 đak vaibaiga, de gædge si valdde ja su
 vuollai bigje, de dam ald čakai sæn, ja
 Aron ja Hur doarjoiga su giedaid; nuft
 dállujuvuiga su giedak bajas guvllui, das-
 sači go bæivaš illošam læi. Ja Josva
 časki Amalekitalažaid basstelis mikiguim.

19. Kapital.

Goalmad mannod Israel manai vuolg-
 gem maŋhel Ægypten ædnamest, dam
 bæive, de si bätte Sinai mæccai, dastgo
 Rephidimest si mannám legje, ja bätte
 Sinai mæccai, ja gáđid si bajasdakke mæ-

cest, dasa biejai Israel gādides vare buotta. Ja Moses goarŋoi bajas Ibmel lusa, ja hærra ċuorvoi sunji vare ald ja celki: nuft sardnot galgak Jakob dalloi ja muit-talet Israel manaidi: oaidnam di læppet, maid Ægyptalažaidi dakkim, ja moft goas-skem soajain din guoddam ja muo lusa din doalvvom læm; go di dal muo jena guldalæppet ja muo litto doallabættet, de muo erinåamaš olbmuk di galggabættet læt æmbo go buok ærra olbmuk; dastgo muo ábba ædnam læ, ja papalaš gonagas-olbmuk di galggabættet munji læt, ja basse olbmuk. Dak læk dak sanek, maid Israel manaidi cælkket galgak. Ja Mo-ses báđi, ja olbmui vuorrasid ravkai, ja buok daid sanid sán sigjidi addi, maid Ibmel sunji gáčcom læi. De vastedegje buok olbmuk áft njalmest ja celkke: buok, maid hærra sardnom læ, aiggop mi dakkat. Ja Moses celki olbmui sanid hærrai. Ja hærra celki Mosesi: gæč, du lusa boattet aigom sukkis balva sist, vai olbmuk ážžuk gullat muo sardnomen duin, ja vai agalažžat si du osskuk. Ja

Moses cælkam læi hærrai olbmui sanid. Ja herra celki Mosesi: vuolge olbmui lusa, ja basotet dån galgak sin ådna bæive ja itten, ja bassalet si galggek biftasidæsek; ja goalmad bæive si galggek garves læt, dastgo goalmad bæive de vuolas nje-gjat aiggo herra Sinai vare ala buok olbmui oainededin; ja rajaid dån biegtat galgak olbmuidi birra buok ja sigjidi cælkket: varotækket ječaidædek vare ala goarghomest ja dasa guosskatet; gutte varrai guoska jabmet galgga. I mikkege giedaid oažžo dasa guosskatet, dastgo gedgi daihe njuolaiguim goddujuvvut galgga, lekkus olmuš daihe šivet, de jabmet galgga; go basun hiljet čuogja, de dån ja Aron ja Nadab ja Abihu ja olbmui 70 vuorrasak goarghogoattet galggek vare ala. De vuolas njejai Moses vare ald olbmui lusa, ja olbmuid sån basoti, ja biftasidæsek si bassalegje, ja sån celki sigjidi: lækket garvvasak goalmad bæivvai, allet mana nissonidi lakkanet. Idđedest goalmad bæive de dierbmak legje ja aldagasak, ja sukkis balv åroi vare ald, ja

sagga alla basun ċuogjam gului, ja buok olbmuk ballagátte. Ja Moses doalvoi olbmuid gáđi sist erit hærri oddi, ja vare gurri si ċuo³astegje, ja ábba Sinai varre suovai, dastgo hærri dam ala vuolas báđi dála sist, ja suovva bagiani ja ábba varre sagga doargesti; ja basun ċuogjam šaddai dade gukkeb dade garrasabbo; Moses sardnogáđi, ja Ibmel sunji vastedi dierbmast. Ja hærri vuolas njejai Sinai vare ala, de ravkai hærri Moses vare bajemuš ċák ala, ja Moses bajas goarñoi. Hærri celki: njeja vuolas ja rave olbmuid, amasek si hærri lusa viggat lakkanaddat gæċċam ditti, ja amasek ædnagak sist hævatuvvut. Vela papak, guðek hærri lakkanek, basotet galggek jeċaidæsek, amas hærri sin hævatet. Ja Moses celki hærri: æi mate olbmuk Sinai vare ala bajasgoargñot, dastgo ješ dán læk gáċċom ja migjidi cælkkam: bieja aidoid vare birra ja basot dam! Ja hærri celki sunji: vuolge ja njeja dal, ja de fastain goargñot galgak Aronin; mutto papak ja olbmuk æi oažo goargñot hærri lusa, amas sán sin

hævatet. De vuolas njejai Moses olbmui lusa ja celki sigjidi dam.

20. K a p i t a l.

De sardnogáđi Ibmel buok daid sanid ja celki: Mán hærre læm du Ibmel, gutte Ægypten ædnamest, garra balvvalusa viesost erit du dálvvum. Ik dán ærra ibmelid adnet galga æreb go muo. Ik galga dakkat maidegen čuppujuvvum gávaid daihe maidegen værdadusaid dast, mi almest læ du bagjel, daihe ædnam ald du vuold, daihe čacin ædnam vuold, ik dán galga daidi rákkadallat ikge daid balvvallet; dastgo hærre, du Ibmel, læm, anger Ibmel, gutte vanhemi suddoid rangastam manai ala njæljad ja viđad sokki, sin ala, guđek muo vašotek, mutto vaimoladesvuoda dagam duhat sokki sin vuostai, guđek rakkasen adnek muo ja muo bakkomid dállik. Ik adnet galga hærre Ibmelad nama duššalažžan; dastgo hærre dam i rangastkættai luoite, gutte su nama duššalažžan valdda. Muite vuáinadem bæive, atte dam bassen anak! Gut bæive barggat galgak ja buok dagoidad dakkat,

mutto čiečad bæivve sabbath læ hærrai Ib-
 melassad, de ik maidegen dagoid dakkat
 galga, ik dân, ige du bardne, daihe nieid,
 i du balvvalægje, i du šivet, ige matkalaš
 olmuš, gutte uvsidad siskebæld læ; dastgo
 guđa bæivest sivnedi Ibmel alme ja æd-
 nam ja ave ja buok, mi dai sist læ, ja čie-
 čad bæive sán vuainadi; damditti burist-
 sivnedi hærre vuainadem bæive ja dam
 basoti. Gudniette aččad ja ædnad, vai
 gukka oažok ællet dam ædnamest, maid
 hærre, du Ibmel, dunji adda. Ik galga
 gáddet. Ik galga furušet. Ik galga suo-
 ladet. Ik galga værre duodaštusa cælk-
 ket guoibmad ala. Ik galga anestuvvat
 guoibmad goađe. Ik galga anestuvvat
 guoibmad gališguoime, ik su balvvalægje,
 ik su vuovsa daihe asen daihe maidikke-
 nessi, mi du guoibmad læ. Ja buok olb-
 muk áidne dierbma ja dála, basun skai-
 ganasaid ja vare, mi suoivai. Mutto go
 si dam áidne, de si bataradde, ja gukken
 si čuožžomen legje. Ja si celkke Mosesi:
 sarno dân minguim, ja gullat mi aiggop,
 mutto ellus Ibmel minguin sardnu, ama-

mek jabmet. Ja Moses celki olbmuidi: allet bala, dastgo Ibmel boattam læ din gæccalet, ja vai su ballo din cælmī audast oruši, amadek di suddoid dakkat. De olbmuk gukken cūz̃z̃u, mutto Moses sævdnjadassi manai, gāst Ibmel læi. Ja hærre celki Mosesi: nuft cælkket galgak Israel manaidi: oaidnam di læppet, atte dingum sardnom læm alмест. Æppet di galga maidegen dakkat, maid di seæmma gudnest adnebættet go muo; silbba daihe gälle ibmelid æppet di galga dakkat. Ædnam muoldast altar munji dakkat galgak, ja dam ala oafferuṣṣat galgak du boalddemoafferid ja du gitosoafferid, du savcaid ja du vuovsaid; ja juokke baikest, gāst mán addam muo nama muit-tuuvvut, dasa boattet ja du buristsivnedet aigom. Mutto go gædggealtar munji dakkat aigok, de ik dam dakkat galga cūppuuvvum gedgin; dastgo jās du cūoppam ruovdde dam ala boatta, de dam æppebasotak.

21. K a p i t a l.

Jās guttege álbma cabma, atte jabma,

jametuvvut sãn galgga. Mutto jås miella i læm su hæggatuttet, ja Ibmel læ addam su su gieda oddi boattet, de baike dunji asatam, gåsa bataraddat galgak. Mutto jås guttege ječas biege gavvelvuoda čada su gáddet, su dãn vela muo altar lut erit valddet galgak ja su gáddet. Gutte aces daihe ædnes cabma hæggas galgga massit. Gutte olbmui suolad ja su vuovdda daihe giedas vuold doalla jabmet galgga. Gutte aces daihe ædnes garrod jabmet galgga. Jås vahag dakkujuvvu, de hægga hæggast addet galgak, čalme čalmest, bane banest, gieda giedast, juolge juolgest. Jås vuovsast vuokke læ doarotet, ja ised, olbmui guladedin, ravvijuvvum læ, ja vuovsas i gæcost ane, mutto luoitta dam ålbma daihe nisson gáddet, de vuofsa gedgiguim hæggatuttujuvvut galgga, ja ised jabmet galgga, mutto jås sakko vuollai dubmijuvvu, de daid sakkoruđaid sãn hæggas åudast mafset galgga, mak sunji dubmijuvvujek. Dakka guttege olmuš rágge, atte vuofsa daihe asen dam sisa fierral, de ráge ised vahag mafset galgga. Doarot

gudege álbma vuofsa ærra álbma vuovsa, atte dat jabma, de dat ælle vuofsa vuovdujuvvut galgga, ja ruðak jukkujuvvut galggek guabbači isedi gasski, ja dat jabmam vuofsa maida jukkujuvvut galgga. Mutto jáš diedōlaš dat læi áudal, atte vuovsa vuokke já áudal læi doarotet, ja ised dam i gæcost ane, de mafson sán addet galgga vuovsa vuovsa áudast, mutto dat, mi jabmam læ, su dalle læ.

22. K a p i t a l.

Jás guttege vuovsa daihe savca suolad, daihe njuovva daihe vuovdda, vit vuovsaid sán addet galgga áft vuovsa áudast, ja njællja savcaid áft savc áudast. Jás guttege šivetides nubbe olbmu ædnam ala luoitta, atte dak dulbmek ja guttuk nubbe olbmu suinid daihe rasid, mafson sán addet galgga su ječas ædnam buoremus šaddoid. Jás guttege adda ærra olbmu gitti ruðaid daihe æloid vurkkim varas, ja dat suoladuvvu erit dam olbmu viesost daihe goadest, ja suol gavdnujuvvu, de guoft dam made ruoftot addet galgga, mutto jáš suoladægje i gavdnujuvvu, de

galgga goađe ised Ibmel oddi áuddan
dálvvujuvvut, ja vale sán dakkat galgga,
atte giedas i sán læk bieggam guoimes
ælo ala. Jås guttege nubbe olbmu gitti
asen daihe vuovsa daihe savca daihe færra
maid spirid dam gæccam ditti, ja dat jab-
ma daihe billasuvvu daihe javkka, ja i
áftage oaine, de dat ásse vale ragjai hærra
oddi áuddanet galgga, atte i sán giedas
bieggam læk guoimes ælo ala, ja dasa ised
duttat galgga, ja nubbe i galga mafset,
mutto jás dat sust suoladuvvu, de sán isedi
mafset galgga; jás dat jamas gaikkujuvvu,
de dam sán duodastussan áuddan buftet
galgga; mi gaikkujuvvum læ sán i mafset
galga. Jås olmuš luoikas valdda nubbe
olbmust spiri, ja dat vahag oažžo daihe
jabma, jás ised dast i læk, de álles mavso
addet galgga; mutto jás ised læ dast, de
sán i mafset galga. Nisson, gutte noaid-
devuodaid dakka, ik addet galga ællet.
Gutte æppeibmelidi oafferušsa æreb go
aivestessi hærrai, garotuvvut galgga. Vier-
rasid ik vaivedet galga, ja ik vækka-
valdalašvuoda su bagjeli dakkat; dastgo

vierrasak di læidek Ægypten ædnamest. Læskaid ja oarbbasid ik vahagattet galga; jås dån daid vahagatak, ja si munji ċurvvuk, de duodairakkan sin ċuorvvomid gullat aigom, ja buollamen læ muo moarre, ja mikiguim din gáddet aigom, atte din akak læsskan ja din manak oarbesen baccek! Go ruđaid dån luoikak muo olbmuidi, daid vaivašidi, guđek du lut læk, de ik dån galga stuorra vuoitto sust gaibedet; æppet galga vuoitto sust gæċċat. Jås panttan dån valdak guoibmad biftasid, de ruoftot dån daid addet galgak sunji áudal go bæive illoš; jås sån munji ċuorvvo, de gullat aigom, dastgo váimoládes læm. Essevaldid ik garrodet galga, ikge olbmuidad oaivamužaid. Basse olbmuk di galggabættet læt munji.

23. K a p i t a l.

Værre sagaid ik cælkket galga; ik galga ibmelmættom olbmui miela mielddakkat sin ditti værre duodáštusaid cælkket; mailme joavko mielddik vagjolet galga bahast dagadedin; ja go laga áudast læk, de ik nuft vastedet galga, atte mailme

manai miela mield dân dagak, atte duot-
vuoda gæino mield ik dân mana, ikge
vaivaš bæloštet galga laga áudast, go vær-
revuotta su bælest læ.

Jås vašalažžad vuovsa daihe báccu
guovdo dân boadak, mi čajadaddamen læ,
ja dân dam gavnak, de ainasrakkan dân
dam sunji ruoftot buftet galgak. Oai-
nakgo vašalažžad spiri guormes vuold
ædnamest vællhot árromen, de ik galga
vašalažžad ja su spiri mæddel mannat,
ainasrakkan dân nuollat galgak áftanaga
suin.

Go ašše vaivaš olbmust læ, de su
vuoiggadvuoda dân addet galgak sunji.
Buttasen dân galgak adnet ječčad buok
værrevuodast, ašetes ja vanhurskes álbma
ik sorbmit galga, dastgo ibmelmættom-
vuodaid olbmuidi im låga vuoiggadvuot-
tan. Addaldagaid ik vuosstaivalddet gal-
ga, dastgo addaldakka čalmid čuovgatutta
ja vanhurskas aše dat bádnjal. Vierrasidi
ik vaive dakkat galga, vai lodkulaš ja
oagjebas sin vaimok sajestæsek mataši

árrot; vierrasak di gussto Ægypten ædnamest læidek.

Gut jage ædnamad dân gilvvet galgak, ja šaddoid dast čoagget; mutto čiečad de adnukættai dam addet galgak árrot, vai vaivašak olbmuidad gaskast dast ážžuk bárrat; nuft dakkat galgak sikke vidne ja álljoædnaminad. Guđa bæive dagoidad dakkat galgak; mutto čiečad bæive vuainadusa adnet galgak, vai du vuovsak ja du báccuk ážžuk livvot, ja vai balvvalægjad bardne ja vierrasak diervasmattujuvvuši.

Buok, maid digjidi cælkkam læm, di galggabættet doallat, ja æppeibmelid æppet di galga mielladek vuollai biegtat, æige sin namak gullujuvvut galga din njalmest.

Gálm gærde jagest basid dân muo čalmi áudast adnet galgak. Gálm gærde jagest de buok olbmabælle olbmuk boatet galggek herra Jehova čalmi oddi. Ædnamad algošaddoid herra Ibmelad vissui dân buftet galgak.

Gæč, engalam du áudast biejam mat-

kašedinad du varjalet, ja du doalvvot
dam baikkai, maid rakadam læn; vutti
valde ječčad su čalmi áudast, guldal su
jena, ale moaratatte su; dastgo din sud-
doid i sán luoite bæssat, dastgo muo
namma su sist læ; mutto go su jena gul-
lat aigok, ja buok dán dakkat aigok, maid
mán cælkam, de du vašalažaidad vašest
anam, ja du vuosstaičuožžoid mán vuos-
staičuožom; muo engel du čalmi áudast
mannamen læ.

Balvvalet di galggabættet hærra din
Ibmelædek, ja buristsivnedæmen sán læ
dunji laibe ja čace.

24. K a p i t a l.

Ja Ibmel celki Mosesi: goarņo hærra
oddi dán ja Aron, Nadab ja Abihu ja Is-
rael 70 vuorrasak; ja di gukken galgga-
bættet rákkadallat. Mutto Moses áft boat-
tet galgga lagabuid hærra oddi, mutto dák
æi oažo lakkanet, ja æi oažo olbmuk ba-
jasgoargņot áftanaga Mosesin. Ja Moses
báđi ja muittali olbmuidi buok hærra
sanid ja buok su bakkomid, ja buok olb-
muk vastedegje áft njalmest ja celkke:

buok daid sanid, maid herra sardnom
 læ, mi dakkat aiggop. Ja Moses čali
 buok herra sanid, ja iddedest sán arrad
 bagjani, ja altar sán bajasdagai vare
 vuolleli, ja 12 bazid Israel 12 sákkagoddi
 mielđ; ja Israel manai nuorra álbmaid
 sán biejai dákká, ja vuovsaid si oafferuŝse
 herra boalddam ja njuovvam oafferem.
 Mutto Moses valdi vara bæle ja læikoi oaf-
 feruŝsamlittai; mutto nubbe bæle sán altar
 ala gálgati. Ja litto girje sán valdi
 ja lágai dam olbmui guladedin, ja si
 celkke: buok, maid herra sardnom
 læ, aiggop mi dakkat ja jægadet. De
 valdi Moses varaid ja riŝkoti olbmui
 ala ja celki: gæč! dat læ litto varra,
 maid herra dingum dakkam læ buok
 dai sani mielđ. De goarņoi Moses ja
 Aron ja Nadab ja Abihu ja Israel
 70 vuorrasak. De celki herra Mosesi:
 goarņo bajas muo lusa, ja áro dast, de
 dunji addet aigom gæđggetavalid ja laga
 ja bakkom, maid čallam læm, vai olb-
 muidi dán daid oapatak. De čuožželi
 Moses ja su balvvalægje Josva, ja Moses

goarñoi Ibmel vare ala. Mutto vuorrasidi sãn celki: baccet di dasa, dassaçi go ruoftod mi jãrggalap din lusa. Aron ja Hur læva din lut, gæst ašše læ, båttsus sãn din oddi. De goarñoi Moses vare ala, ja balvva gávçai vare, ja hærria hærvasvuotta åroi Sinai vare bagjel, ja balvva gávçai dam gut bæive, mutto çieçad bæive de ravkai hærria Moses balvast erit. Ja hærria hærvasvuoda almostussa læi Israel manai çalmi åudast vare çåk ald nuftgo hævatægje dälla. Mutto Moses manai gassko balva sisa ja vare ala goarñoi, ja 40 beivid ja 40 ijaid åroi Moses vare ald.

25. Kapital.

Ja hærria sarnoi Mosesi: cælke Israel manaidi, atte bajadusa oaffer addaldagaid si munji addet galggek; juokke ålbmast, gutte buorre mielast addet aiggo, valddujuvvut galgga bajadus oaffer, ja basse sagje munji rakaduvvut galgga, aigom gussto sin gaskast årrot, juokke dafhost dam tabernakel ja buok raidoi gáva miel, maid dunji çajetam, ja nuft di

galgabættet dakkat. Arka dân dakkat galgak, ja dam sisa bieġjat galgak laga, maid dunji addam. Arbmostuolo dakkat galgak ċielgga gâllest; gukko galgga læt bæł goalmad alan, ja gâvddo bæł nubbe ja guoft. Kerubim dakkat galgak ċielgga gâllest, ja bieġjat galgak daid stuolo guoft bællai. Arbmostuolo bieġjat galgak arka ala, ja arka sisa laga bieġjat galgak, maid addam; ja de dast jeċċam almotet aigom dunji, ja arbmostuolost gugtug Kerubimi gaskast, mak laga arka ald ċuožžoba, dunji cæłkket aigom, maid dunji gâċċot aigom Israel manai varas. Bævde galgak akasia muorast dakkat, ja ċielgga gollin dam skoadestet, ja geċċujume laibid bævde ala bieġjat galgak. Ja ginteljuolge dakkat galgak ċielgga gâllest.

26. K a p i t a l.

Ja tabernakel ješ dân dakkat galgak dam lakkai, mi dunji ċajetuvui varest. Auddagâfċas dakkat galgak ja dam hængastet galgak njællja akasia muorrabazi ala; laga arka buftet galgak auddagâfċas siskebællai, ja ærotussan dat galgga læt

basse saje ja basemus saje gaskast. Arb-mostuolo bieijat galgak laga arka ala, dam sagjai, mi buok basemus læ; mutto bævde bieijat galgak áuddagáfčas álgo-bællai, ja ginteljuolge bævde tabernakel gaskbæive guvllui buotta, ja bævde bieijat galgak gaskia guvllui, ja áuddagáfčas tabernakel uvsá oddi bieijat galgak.

27. K a p i t a l.

Ja áuddašiljo rakadet galgak tarbernakel áuddabællai.

28. K a p i t a l.

Velljad Aron ja su barnid valddet galgak Israel manai gaskast erit muo balvvalam varas nuftgo papak, Aron ja su barnid Nadab, Abihu, Eleasar ja Ithamar; ja velljasad Aroni basse biftasid dakkat galgak gudnen ja čigŋan. Ja Aron adnet galgga Israel manai namaid su amat radde-čigŋaidi vaimostes, go dam basse sagjai sán sisamanna muitton hærre áudast alleŝi. Ja amat radde čigŋaidi bieijat galgak Urim ja Tummin (čuovgas ja duotvuoda), ja dak árrot galggek Aron vai-

most, go sisaloaidestämen læ hærri čalmi oddi, ja Aron adnet galgga Israel manai duomó vaimostes alelessi, go hærri čalmi oddi sán boatta.

29. Kapital.

Juokke bæive vuovsa dán buftet galgag suddooafferren, soavatussan, ja suddooaffer oafferuŝŝat galgag altar áudast, go dam áudast soavatak, ja vuoidas dam ala leikkit galgag dam basotam ditti. Čiečča bæive soavatus dago dakkat galgag altar áudast, ja dam basotet galgag, ja hui basse galgga altar læt, ja juokkas, gutte altari lakkan, galgga basse læt. Dat læ dat oaffer, maid altar ala oafferuŝŝat galgag: juokke bæive guoft áftjakkasas labbaid; nubbe labba oafferuŝŝat galgag idđedest, ja nubbe labba ækkedest. Dat læ dat áftelessi boalddam oaffer særvegádde paulun uvsa áudda bæld hærri čalmi áudast, dek din lusa boattet aigom duin sardnot; dek Israel manai lusa boattet aigom, ja basotuvvut galgga dat sagje muo hærvasvuoda boft; ja særvegádde goađe ja altar basotet

aigom, ja Aron ja su barnid basotet aigom pappan muo balvvalam varas; ja árrot aigom Israel manai gaskast ja sin Ibmel mân aigom læt; ja dávddat si galggek, atte hærre mân læm, sin Ibmel.

30. K a p i t a l.

Suovvasáltar dakkat galgak suovvasid dam ala oafferuŝŝat, ja skoadestet dán galgak dam čielgga gollin ja biegiat galgak dam áuddagáfcas áudda bællai, mi laga arka áudast læ arbmostuolo buotta, mi laga bagjel læ, ja dasa du lusa boatet aigom. Dam ala oafferuŝŝat galgga Aron divras suovvasid; juokke idded de suovvasak buollet galggek, ja ækkedest de suovvasak buollet galggek. Daggar suovvasak áftelessi buollet galggek hærre čalmi áudast. Æppet di galga amasslai suoivvasoaffer dasa buftet. Áft gærde jagest galgga Aron soavatus dakkat suddo-oaffer varaiguim. Hærre sarnoi Mosesi ja celki: go Israel manaid olbmui lágo vuollai valdak, de juokkas hærrei ládnom væro addet galgga.

31. K a p i t a l.

Hærra celki Mosesi: sarno Israel manaidi ja cælke sigjidi: duodai galgga-bættet di doallat muo vuainadem beivid; dastgo dat mærkkan muo ja' din gaskast læ manaidassadek din mannel, vai di diet-tebættet, atte mån hærra læm, gutte din basotægje læ; muo ja Israel manai gaskast læ vuainadem bæivve litto mærkka agalaz̃at.

Ja go hærra hæittam læi Mosesi sardnomest Sinai varest, de addi s̃an sunji laga guoft tavalid, gædggetavalid, mak callujuvvum legje Ibmel suormain.

32. K a p i t a l.

Go olbmuk aidne, atte Moses agjani ja vare ald i boattam, de si Aron oddi coagganegje ja celkke: daga migjidi Ibmelid, dastgo æp mi dieðe, g̃asa saddam læ dat almai Moses, gutte Ægypten ædnamest min doalvoi. Aron sigjidi celki: gaikkot galle c̃inaid akaidædek, barnidædek ja nieidaidædek belji sist erit ja buf-tet munji! De olbmuk c̃inaidæsek belji-

sist erit valdde ja bufte Aroni, ja sãn valdi daid sin giedain ja galbba dain dagai; de celkke olbmuk: dak du Ibmelak læk, Israel, gudek Ægypten ædnamest du dälvvu. Go Aron dam aini, de altar sãn dagai, ja sin čoakkai gäçoi ja celki: itten hærä basek læk! Idädest arrad si bagjanegje, boalddem oafferid si oafferuŝŝe, ja gitos oafferid si bufte, ja olbmuk čakkanegje bäräat ja jukkat, ja çuožžölegje dukkuraddat.

Hærä celki Mosesi: vuolge, njeja vuolas, dastgo du olbmuk, gäid Ægypten ædnamest dãn bajas dälvvuk, saggarakan bahhast dakkam læk, färägarak si dam gäino ald erit häittam læk, maid män sigjidi goççum, leikkujuvvum galbba si aldsesek dakkam læk, dam äudast si çibbidäsek ala mannam læk, dasa si læk oafferuŝŝam ja si celkkek: dast du ibmelak læk, guäek du bajas doalvvom læk Ægypten ædnamest. Ja hærä vela Mosesi celki: daid olbmuid oaidnam læm, ja gäç, gažžares olbmuk si læk, adde dal, atte muo moarre buolla sin vuosstai sin

hævatet, ja de du mån dagam stuorra joavkkon! Mutto Moses riämai njuor-raset sin äudast rákkadallat.

Ja Moses vare ald vuolas njejai, ja gugtug laga tavalak su giedast læiga, ja dak tavalak Ibmel dakko legje, ja čal Ibmel čal læi. Go Josva olbmui bišškom jena gulai, de celki sán Mosesi: soatte čuorvvom læ gádi šiljost! Mutto Moses vastedi: i læk dat jedn vuoitto álbmai čuorvvom, ige sin čuorvvom, guđek vuoitataddek, mutto lavllom jen gulam. Ja go Moses Israelitalažai gádi šilljoi lakkanæmen læi, ja galbba áini ja æppeibmelbalvvalusa dansomid, de buollai su moarre, ja tavalid giedastes erit luiti, ja cuvki daid, ja galbba, maid si dakkam legje, sán valdi, baldi dam dälást, jaffon dam cuvki, čace ala dam gilvi, ja addi Israel manaidi jukkat, ja Aroni celki Moses: maid læk dak olbmuk dunji dakkam, go dam sud-do sin bagjeli dán luittik? Ja Moses manai gádi šiljo sisamannam sagjai, ja celki: muo lusa, gutte hærä olmuš aiggo læt! De čoagganegje buok Levitalažak su birra,

ja sãn sigjidi celki: nuft gáčco herra, Israel Ibmel: valddus juokkas miekes gitti, vuolgget ja mannat gádi šiljo nubbe gáčest nubbe gáčcai, ja goddus juokke áft veljas, usstebes ja fuolkes! ja Levitalazak dakke Moses sane mielđ, ja dam bæive de 3000 álbmak gáddatalle olbmui gaskast.

Idđedest de celki Moses olbmuidi: gafhad suddo di dakkam læppet, mutto goargnot aigom herra oddi, jáš daidam soavatusa oažžot dakkat din suddodek áudast! De macai Moses herra lusa ja celki: voi! hirbmad suddo dak olbmuk galle dakkam læk, galle ibmelid si læk aldsesek dakkam! Mutto dal, aigokgo sigjidi sin suddosek andagassi addet? Jáš ik, de erit siko maida muo du girjest, maid dãn læk čallam! Herra celki Mosesi: gutte muo vuosstai suddod, su mãn sikom girjestam erit. Mutto vuolge dãn dal, ja doalvo olbmuid dakká, nuftgo dunji cælkkam læm, ja gáč, muo engel du čalmi áudast mannamen læ; oappaladdam bæivvam de sin suddo sin ala ran-

gaŝtam: Ja herra ĉaski olbmuid, go dam galbba si dakkam legje.

33. Kapital.

Herra celki Mosesi: vuolge ja manadast erit, dān ja dak olbmuk, gæid Ægypten ædnameŝt dān bajas doalvvogoattam læk dam ædnami, maid Abrahami, Isaki ja Jakobi lāppedam læm. Ja engelaṃ du āudast mān vuolgatam, mutto mān im dunji guoibmen mana. Go olbmuk daid bahha sagaid gulle, de si mārraŝi ŝadde, ja i āftage hærva biftasides bagjelasŝis valddam. Ja herra celki Mosesi: cælke Israel manaidi: gaŝŝares olbmuk di læppet, go dinguiṃ manaŝim, de fertijim mān din duŝŝadet; mutto dal, erit nuollat dal buok ĉiṇaid bagjelistadek erit, de arvvalet aigom, maid digjidi dakkat galgam. • De erit nulle Israel manak sin ĉiṇaid vareŝt Horebeŝt.

Mutto Moses goaḑe valdi, dagai dam bajas gāḑi ŝiljo ālggo bællai, hui gukken, ja sān gāĉoi dam særvegaḑde goaḑe, ja juokkaŝ, gutte maidegen hærreŝt jærreŝt aigoi, ferti særvegaḑde goattai olguŝ

vuolgget. Ja go Moses goattai manai, de čuožželi ábba almug, ja juokkas čuožoi goađes uvsast ja Moses mannai gæčai, dassači go sán goattai báđi; ja go Moses goattai báđi, de vuolas luoitadi balvva-bazze ja goađe uvsá oddi čuožžasti, ja herra sardnomen læi Mosesin, ja go buok olbmuk balvvabaze áidne čuožžomen goađe uvsá áudast, de si čuožželegje, ja gábmardalle ječasek ædnami, juokke áft goađes uvsá álggobæld. Mutto herra sarnoi Mosesi muođoin muođoidi, nuftgo álmai guoibmasis sardno, ja de sán járg-gali ruoftot gáđidi, mutto su balvvalægje, dat nuorra álmai Josva, Nun bardne, i vuolggam goađe lut erit.

Moses celki herra: gæč, gáčcom dán læk muo daid olbmuid dákká doálvvot. Já s armo gavdnam læm du čalmidad áudast, de čajet munji du gæinoid, vai du dávdam, ja vai armo du čalmidad áudast gavnam, ja gæča dai olbmui bællai, dastgo dak læk du olbmuk! Ja herra celki Mosesi: muo čalmek du čuvvuk ja du oapestet aigom. Moses celki: go du čalmek

æi min læk ʒuovvomen, de ale min gāčo dast erit vuolgget. Mast dovddujuvvu, atte armo gavdnam læm du ʒalmidad ʒudast, mǎn ja dak olbmuk? alma dast, go dǎn min lut læk? Ja vela celki Moses: adde munji du hǣrvasvuoða oaidnet! Hǣrra sunji celki: buok muo armo burid du ʒalmidad mǣddel doalvvot aigom, ja nabmalassi cǣlkket aigom: Jehova dǎl du ʒalmidad ʒudast læ; gǣsa armogas læm, sunji armogas læm, gǣn rakkasen anam, su rakkasen anam, mutto muo ješ ik dǎn oažo oaidnet; dastgo sud-dogaslaš olmuš i mate muo oaidnet ja ællet!

34. Kapital.

Hǣrra celki Mosesi: ʒuopa aldsid guoft gǣdggetavalid nuftgo daid ʒudeb, de tavalai ala ʒallet aigom daid sanid, mak ʒuožžomen legje dai ʒudeb ald, maid dǎn cuvkkik, ja itten garvvasen dǎn ječčad adnet galgak, ja arrad dǎn Sinai vare ala goargnot galgak. I ʒftage du mield goargnot galga, ja i ʒftage oažo ʒbba dam vare ala ittet; vela šivetak æi oažo vare

lakka guottot. De ċuopai Moses guoft gædggetavalid nuftgo dak áudeb, bagjani arrad idðedest, ja Sinai vare ala goarñoi, nuftgo hærri su gæccom læi, ja daid guoft gædggetavalid giettasis sán valdi. Ja hærri balva sist vuolas njejai, báði su oddi, ċuožoi su lut ja ċuorvoi dam nama: hærri! ja hærri su ċalmi áudast mæddel manai ja celki: hærri, vaimolaðes ja armogas Ibmel, gukkagierdavaš, adna stuorra rakisvuoda ja áskaldasvuoda; sán, gutte doalla vaimolaðesvuoda duhat sokki, gutte mæddadusaid, suddoid andagassi adda, sán, gæn ċalmi áudast i áftage butes læk. De hoapost riæmai Moses gábmardallat, rákkadallašgáði ja celki: rakis, hærričam! jáš armo gavdnam læm du ċalmidad áudast, de vagjolifçi min rakis hærriamek migjidi guoibmen, jásjoge gažžares olbmuk si læk, atte min værredagoidæmek ja min suddoidæmek migjidi dán andagassi addak, ja atte du jeccad olmuccen dán valdak min. Ja hærri celki: gæč, armo litto duin dagam, ja doala maid ádna bæive dunji gæccom.

Ja herra addi Mosesi bakkomides, ja herra celki Mosesi: Čale daid sanid; dastgo dai sani mielđ littom dagam duin ja Israelin. Ja Moses ároi herra lut 40 bæive ja 40 ia, i sán bárram laibe, i sán jukkam čace. Mutto litto sanid sán čali, daid láge bakkom sanid tavalí ala.

Go Moses Sinai vare ald vuolas nje-jai ja gugtug laga tavalid giedastes ani, go vare ald vuolas báđi, de i sán diettam, atte su muođok baittemen legje, dastgo Ibmelin sán sardnom læi; mutto go Aron ja buok Israel manak áidne Moses, ja gæč, su muođok čuvvggimen legje, ja i áftage roakadam sunji lakkanet. De ravkai Moses sin, ja su bællai si járggalegje, sikke Aron ja buok særvvegádde áudastálbmak, go Moses sigjidi sardnomen læi. Ja buok Israel manak lakka bátte, ja Moses gáčoi sigjidi buok, maid herra sunji sardnom læi Sinai varest, ja go Moses loaftam læi sagaides sigjidi, de gáfčas muođoides ala sán biejai; mutto go Moses herra oddi manai suin sardnot, de valdi sán gáfčas bagjelistes erit, dassači

go fastain olgus manai, ja Israel manaidi sarnoi, mi sunji goččujuvvum læi; ja go Israel manak äidne Moses muodoid, moft dak čuvvggimen legje, de fastain gäfcäs muodoides ala biejai ja ani dam bagjelistes, dassači go sän manai Ibmelin sardnot.

39. K a p i t a l.

Ibmel gäččom mielđ de lagedi ja asati Moses Ibmel balvvalusa ja gäčoi Israeli: talažaid rakadet særvvegädde goađe tabernakel. Ja Israel manak rakadegje buok, nuftgo hærä gäččom læi Moses, nuft si dakke; juokke dafhost, nuftgo hærä gäččom læi Moses, nuft Israelitalažak dakkam legje. De gäčadi Moses buok, ja gäč, dakkam si legje aido nuftgo hærä gäččom læi. De lågai Moses buristsivnadusa sin bagjel.

40. K a p i t a l.

Hærä sarnoi Mosesi ja celki: vuostemuš bæive, mannod alggobæive bajas dakkat galgak særvvegädde goađe tabernakel, laga arka tabernakel sisa dän bie-gjat galgak, ja arka gäfcät galgak äudda-

gáfcasin. De bævde sisa buftet galgak ja rakadet galgak buok, mi dam ala galgaga; sisa biegtat dán galgak ginteljulgid ja gintelid buollatet galgak, ja suoivvasi gállealtar biegtat galgak laga arka áudda bællai, ja gáfcas hængastet galgak tabernakel uvsa oddi. De bajasdakkat galgak boalddemoaffer altar særvvegádde goađe tabernakel buotta; ja bassam gævne biegtat galgak særvvegádde goađe ja altar gasski ja čace dam sisa læikkot galgak. Ja áuddašiljo buok birra biegtat galgak, ja hængastet galgak gáfcas áuddašiljo uvsa oddi. De valddet galgak vuoiddam áljo, ja tabernakel ja buok gaskámid vuoiddat galgak ja basotet, ja basse dat galgga læt. Ja vuoidas leikkit galgak boalddemoaffer altar ala ja buok Ibmel balvvalusa gaskámi ala, ja basotet galgak altar, ja altar allabasse galgga læt. De gævne ja juolge vuoiddat ja basotet galgak. Ja doalvvot galgak Aron ja su barnid særvvegádde goađe uvsa oddi ja sin čacin bassalet, ja garvotet galgak Aroni basse biftasid, vuoidas su ala gálgatet ja

basotet su galgak, ja pappan sán balvvalet galgga muo; ja áuddan doalvvot galgak su barnid ja garvotet sigjidi biftasidæsek, ja vuoiddat galgak sin, nuftgo æcesek vuid-dik, ja pappan si galggek balvvalet muo; ja dat vuiddujubme adda sigjidi ja manai-dassasek sin mannel pappaamat agalažžat. Moses dagai nuft, dademiæld go hær-ra gáčcom læi, nuft dagai. Nubbe jage alggomannod alggobæive bajasdakkujuvui tabernakel. Moses cæggot biejai tabernakel, biejai dam julgid, ja dam fie-loid ja muoraid sán bajasbiejai ja bazid, lebbi gáfčas tabernakel bagjel, ja algáldas gáfčas dam bagjel biejai, nuftgo hær-ra su gáčcom læi. De valdi sán laga, biejai dam arka sisa, rakadi guoddem muor-raid, biejai arbmoustuolo arka ala, ja buvti arka tabernakel sisa, hængasti áuddagáf-čas ja gávcai laga arka, nuftgo hær-ra su gáčcom læi. Bævde sán biejai særvve-gádde goattai tabernakel davva bællai áuddagáfčas auddabællai, ja daid basse laibid sán bævde ala biejai hær-rai, nuftgo hær-ra su gáčcom læi. Ginteljuolge sán

biejai sêrvvegâdde goattai buottalakakai goađe gaskbæive bællai, ja daid basse goaloid sãn buollati hêrra čalmi âudast, nuftgo hêrra su gâččom læi. De gâllear altar sãn biejai sêrvvegâdde goattai âuddagâfčas buotta, ja buollati suoivvasid, mak njalgga haja dakkek, nuftgo hêrra su gâččom læi. Gâfčas sãn hængasti goađe uvsâ oddi, ja boalddem oaffer altar sãn biejai sêrvvegâdde goađe tabernakel sisamanam saje oddi, ja boalddem oafferid ja bârramuš oafferid dam ala oafferušai, nuftgo hêrra su gâččom læi. Litte sãn sêrvvegâdde goađe ja altar gasski biejai ja čace dam sisa leiki bassam varas. Ja Moses, Aron ja su barnek giedaidæsek ja julgidæsek dast bassalegje, go sêrvvegâdde goattai si manne, ja go altar oddi si galgge, de bassat si galgge jedaideæsek, nuftgo hêrra gâččom læi Moses. Manemusta de âuddašiljo sãn dagai goađe ja altar birra, ja uvsâ gâfčas sãn âuddašiljo oddi hængasti, ja nuft buvti Moses dam dago âllašubmai. De gâvčai balvva sêrvvegâdde goađe, ja hêrra hêrvasvuotta

devdi tabernakel; ja i mattam Moses særvvegådde goađe sisá mannat; dastgo balv ároi dam bagjel, ja herra hærvasvuotta devdi tabernakel. Go balvva bagjani tabernakel ald, de Israel manak gáđidæsek gaikku ja manne ábba sin matke aige; mutto go balvva i bagjanam, de gáđidæsek æi gaikkom áudal go dam bæive, go balv bagjani; dastgo herra balv tabernakel ald ároi bæivveg, mutto ikko dat čuvvgimen læi nuftgo dálla ábba Israel dalo čalmi áudast ábba sin matke aige.

3 M o s e s g i r j e.

1—3. K a p i t a l.

Herra gáčoi Moses ja sarnoi sunji særvvegådde goađest ja addi sunji bakkomid boalddem oaffer ja jukkamuš oaffer ja gitos oaffer harrai.

4. Kapital.

Hærra sarnoi Mosesi: cælke Israel manaidi: go olmuš fuomaškættai mæddadusaid dakka, ja dakka maidegen, maid Ibmel gielddam læ: jås dat vuiddujuvvum pap suddo dakka, de suddos áudast hærrai vigetes nuorra vuovsa buftet galgga suddoafferen; ja vuovsa sán buftet galgga særvvegádde uvsa oddi hærra Čalmi oddi, gieđas sán biegtat galgga vuovsa oaive ala, ja vuovsa gáddet galgga hærra Čalmi áudast; ja pap, gutte vuiddujuvvum læ, vuovsa vara valddet galgga ja særvvegádde goattai buftet; ja vara sisa galgga pap suormes buonjostet ja Čiečča gærde riškotet galgga vara hærra Čalmi áudast basse tabernakel buotta; ja hærra Čalmi áudast varatuttet galgga pap njalgga haja suoivvasi altar Čárvid, mi særvvegádde goadest læ; mutto vuovsa vara, mi bacca, olgus leikkit galgga pap boalddem oaffer altar juolge gurri, mi særvvegádde goađe uvsa áudast læ, mutto buok, mi buoidemus læ, suoivvasoafferen buftujuvvut galgga boalddem oaffer altar ala; ábba vuofsa

buftujuvvut galgga gáđi šiljo álggoli butes
baikkai, gása gunak suppijuvvujek, ja
muorai ala dat bálldujuvvut galgga
dálain; gudnsagjai dat bálldujuvvut
galgga.

Mutto jáš ábba Israel særvegádde
mæddaduvva muttom suddoi, ja dakka,
maid herra gielddam læ, ja suddo čikku-
juvvum læ, mutto šadda almostuvvut, de
buftet galgga særvegádde nuorra vuovsa
suddo oafferen ja særvegádde goađe oddi
buftet; ja særvegádde vuorrasak giedai-
dæsek biegtat galggek vuovsa oaiŋe ala
herra čalmi áudast; ja vuiddujuvvum
pap vuovsa vara buftet galgga særve-
gádde goattai, suormes galgga pap vara
sisa buonjostet, ja herra čalmi áudast
čiečča gærde sán riškotet galgga áudda-
gáfčas buotta, ja varatuttet galgga altar
čárvid, mi herra čalmi áudast læ særve-
vegádde goađest, mutto vara, mi baccam
læ, olgus leikkít galgga boalddem oaffer
altar juolge gurri, mi særvegádde goađe
uvsá áudast læ, buok, mi buoidemus
læ, suoivvasoafferen bálldujuvvut galgga

boalddem oaffer altar ala, ja pap dakkat galgga soavatus sin áudast, ja de andagassi sigjidi addujuvvut šadda, ja vuovsa sán buftet galgga gáđi šiljo álggoli ja dam boalddet; dat sárvvegádde suddo oaffer læ.

Jás oaivamuš suddoduvva ja fuomaš-kættai dakka maidegen, mi gilddujuvvum læ herra su Ibmel bakkomin, go suddo diedolažžan šadda, de suddo væro sán addet galgga, ja pap soavatus su áudast dakkat galgga.

Jás guttege olbmui gaskast fuomaš-kættai suddoduvva ja dakka maidegen, mi gilddujuvvum læ herra bakkomin, go suddo diedolažžan šadda, de suddo væro addet galgga olmuš, ja pap soavatus su áudast dakkat galgga, de andagassi addujuvvu.

5. Kapital.

Jás guttege suddo dakka, go valle dakkujuvvut galgga, ja sán læ duodastægje, go oaidnam læ daihe dietta, ja i cælke, de suddos su bagjelist árru; jás guttege fuomaš-kættai ja harjanam luondost vale

dakkam læ maidegen dakkat boasstot daihe burist, ja i sãn fittim maid dagai, mutto go dasto šadda diettet, de ašalaš læ; ja go ašalažžan duodaštusas sãn dacka, atte suddo dakkam læ, de suddo væro hærrai sãn buftet galgga pap oddi, ja soavatus galgga pap su áudast dakkat, de sunji andagassi šadda addujuvvut.

Hærra sarnoi Mosesi: jås guttege hoapostes maidegen suddoid dacka dam ala, mi hærrai basotuvvum læ, de suddo væro sãn addet galgga, ja de pap soavatus dakkat galgga. Jås guttege suddoduvva ja dacka maidegen, mi gilddujuvvum læ hærra bakkomi miel, ja i diettam, ašalaš læ, ja værredakko su bagjelist árrø; ja suddo væro sãn áuddan buftet galgga pappi, ja de pap soavatus dakkat galgga dam mæddadusa ditti, maid diedekættai dagai, de andagassi šadda sunji addujuvvut.

Hærra sarnoi Mosesi: jås guttege suddoduvva ja boassto dago dacka hærra vuosstai ja guoimes gielastalla dam dam dafhost, mi su gitti áskalduvvum læi,

daihe maid guoimestes sán læžža vald-
dam vækald, daihe ærra boassto lakkai,
daihe sán læ gaydnam maidegen ja dam
doalla ja biettal, ja vela giellasi ala
vuordno, de galgga sán ruoftot addet ja
suddo, væro mafset pap gitti, de pap soa-
vatus galgga dakkat hærra Čalmi áudast,
ja sunji andagassi dalle addujuvvu.

6. Kapital.

Ja hærra sarnoi Mosesi: adde Aroni
ja su barnidi daid bakkomid: dat læ lak-
ka boalddem oaffer harrai; dat galgga
buollet gæčos ia mietta idđed ragjai, ja
altardálla Časkakættai buollet galgga, ja
biftasides galgga pap bagjelassis valddet,
gunaid valddet galgga, go boalddem oaffer
dálla duššadam læ altar ald, ja altar bæl-
lai ragjat galgga; de biftasides nuollat
galgga ja ærra biftasid bagjelassis vald-
det, ja gunaid gáđi šiljo álggoli guod-
det butes sagjai galgga; dálla Časka-
kættai buollet galgga altar ald, i dat
Časskat galga; juokke idđed buollatet
galgga pap muoraid altar ala, boalddem
offer rakadet, ja mi buoidemus læ, gitos

oafferen suoivvas oafferen dam ala sán biegiat galgga. Alelessi galgga dálla buollet altár ala; i dat galga časskat.

Nuŧ addi maida Ibmel laga bárramuš oaffer harrai. Ja herra sarnoi Mosesi: cælke Aroni ja su barnidi: dat læ lakka suddo væro harrai: gása boalddem oaffer njuvvujuvvu, galgga maida suddo oaffer njuvvujuvvut herra čalmi áudast. Pap dam bárrat galgga, basse baikest dat borrujuvvut galgga, særvegádde goađe áuddašiljost; mutto juokke suddo oaffer, gæn varra særvegádde goattai buftujuvvu, soavatusa dakkam ditti, i dat borrujuvvut galga; dálast dat dušsen bálddujuvvut galgga.

7. K a p i t a l.

Dat læ lakka vælggeoaffer harrai: dat læ basse. Gása boalddem oaffer njuvvujuvvu, dasa maida vælggeoaffer galgga njuvvujuvvut, ja vara galgga pap altár birra riškotet, mutto mi buoidemus læ, suoivvas oafferen dakkujuvvut galgga papast, dálloaafferen herra. Ja papak oase adnet galggek buok oafferidi. Ja

hærra celki Mosesi: cælke Israel manaidi: gutte hærrai gitos oaffer addet aiggo, su gitos oaffer sán áuddanbuftet galgga oaffer addaldakkan hærrai; su ječas giedaiguim hærra dállaoafferid áuddan guoddet galgga; ja altar ala galgga pap suoivvasoaffer dakkat dast, mi buoidemus læ, ja oasse galgga addujuvvut papaidi.

8. K a p i t a l

Hærra sarnoi Mosesi: valde Aron ja su barnid, ja biftasid ja vuoiddam áljo, suddo væro vuovsa ja guoft vircaid ja væddelitte, man sist surukættes laibek læk, ja gáčo ábba særvvegádde čoakkai særvvegádde goađe uvsa oddi. Moses dagai nuftgo hærra su gáčcom læi, ja særvvegádde bádi čoakkai særvvegádde goađe uvsa oddi. Ja Moses celki særvvegáddai; dat læ dat, maid hærra gáčcom læ dakkujuvvut, ja Moses divoi Aron ja su barnid lagabuid, ja bassali sin čacest; ja pap biftasiguim sán garvotí Aron, boakkanasti su boakkanin; ja radde činaid sán biejai su bagjeli, urim ja thumim, mak arvedattek: čuovgas ja duotvuoda,

radde činaidi sán biejai; papgapper sán biejai su oaivvai, ja papgapper ala dam gallečin, dam basse diadem, nuftgo herra læi gáčcom Moses. De valdi Moses vuoiddam áljo ja vuoidai tabernakel ja buok tabernakel gaskámid ja basoti; čieč-ča gærde áljo sán riškoti altar ala, ja vuoidai altar ja buok altar gaskámid, ja væikkegævne ja dam juolge ja dam basoti; ja vuoiddam áljo Aron oaive ala sán gálgati ja vuoidai su ja basoti su. De divoi Moses Aron barnid lagabuid, ja garvoti sigjidi papbiftasid, boakkaniguim sin boakkanasti, biejai papgapperid sin áividi, nuftgo herra læi gáčcom Moses. De áuddan buvti sán vuovsa suddo vær-ron, ja Aron ja su barnek giedaidæsek vuovsa oaive ala bigje. De njuovai Mo-ses vuovsa, valdi vara ja altar čárvid gie-ďaines sán varatutti, ja soavatusa dagai; mutto vara, mi baccam læi, altar juolge gurri sán olgus leiki ja dam basoti. De valdi Moses mi buoidemus læi ja suoiv-vas oaffer dast dagai altar ala. Mutto ábba vuovsa dolli sán baldi gáđi šiljo

älggolist, nuftgo herra su gäc̃com læi. De äuddan buvti sän virca boalddemoafferē; Aron ja su barnek bigje giedäidäsek virca oaive ala; de dat njuvvuvui, varä riškoti Moses altar birra. Virca dagai Moses suoivvas oafferē ja boalddem oafferē ja dällaoafferē herra; nuftgo herra læi Moses gäc̃com. De äuddan buvti Moses nubbe virca, basotäme virca, ja Aron ja su barnek giedäidäsek virca oaive ala begje; de dat njuvvuvui, ja Moses valdi vara ja varatutti Aron älgis bälje vuolle gäce ja su älgis giedä bälge ja su älgis juolge bälge. De gäcoi Moses Aron barnid lagabuid boatet, ja sin älgis bälje vuolle gäce sän varatutti ja sin älgis giedä bälge ja sin älgis juolge bälge; mutto vara, mi baccam læi, riškoti sän altar birra. De valdi sän mi buoidemus læi, ja surukættes laibi väddelest, mi herra c̃almi äudast c̃uožoi, valdi sän surukættes gakko, äljo laibbegakko ja bæsselaibe ja biejai daid buoide biergo ja c̃amatas ala, ja de biejai daid Aron ja su barni giedäidi, vai si daid

oafferen addet galgge hærri, ja Moses valdi daid fastain sin giedast erit, ja dagai daid suoivvasoafferen altar ala áftanaga boalddemoafferin. Dat basotæme oaffer læi, dákkalaš hagjan ja dálloaafferen hærri. Ja Moses valdi vuoiddemáljo ja vara altar ald ja riškotit Aron ja su biftasi ala, ja sán basotit Aron ja su biftasid, su barnid ja sin biftasid.

Ja Moses celki Aroni ja su barnidi: vuossat biergo særvegeádde goađe uvsá álggobæld, dast di galggabættet bárrat dam ja laibid, mak basotæme oaffer littest læk, nuftgo gáccom læm; mutto mi bacca biergost ja laibin, di boalddet galggabættet dála sist. Særvegeádde goađe uvsast æppet di vuolgget galga čiečča bæive, dam bæive ragjai go basotume dakko állašuvvum læ; dastgo čiečča bæive basotæme oaffer din giedaidi bigjujuvvut galgga. Nuftgo ádna bæive dakkujuvvum læ, nuft gáccom læ hærri soavatusa din áudast dakkat. Čiečča bæive mietta, ja bæive, di galggabættet særvegeádde uvsast árrat, ja hærri balvvalusa di galg-

gabættet vutti valddet, amadek jabmet;
 dastgo nuft munji ravvijuvvum læ hærrast.
 De dagai dalle Aron ja su barnek buok-
 rakkan, maid hærre gáčcom læi Mosesboft.

9. K a p i t a l.

Gavtsad bæive de ravkai Moses Aron, su barnid ja Israel vuorrasid, ja celki Aroni: valde dal galbba suddo vær-ron ja virca boalddem oafferen; gugtug galggaba vigetæmek læt, ja buvte daid áuddan hærre čalmi oddi; ja sardnot galgak Israel manaidi ja cækket: valddet bokka suddo værren; galbba ja labba, áft jakkasažak ja vigetæmek, boalddem oafferen, vuovsa ja virca gitos oafferen, hærre čalmi áudast oafferuššat ja bárramuš oaffer, man ala álljo bigjujuvvum læ; dastgo ádna bæive aiggo hærre diggi-di ječas almotet. Buok si bufte, maid Moses sigjidi gáčcom læi, særvegádde goađe oddi, ja ábba særvegádde báđi lagabuid, ja hærre čalmi áudast čuožoi. Ja Moses sigjidi celki: dat læ dat sadne, maid hærre gáčcom læ din dakkat, de hærre hærvasvuotta almotæ-

men læ ječas digjidi; mutto Aroni celki Moses: loaideſt altar lusa, rakad du ſuddo oaffer ja du boalddem oaffer ja daga ſoavatus du ja olbmui áudast; ja de rakad olbmui oaffer addaldagaid, daga ſoavatus ſin áudast, nuftgo hærria læ gáčcom. De manai Aron altari, njuovai galbba, mi ſuddo værro læi ſu áudast, ja Aron barnek bufte vara ſu lusa, ſuormas ſân vara ſiſa buonjoſti ja varatutti altar čárvid; mutto dam vara, mi baccamen læi, altar juolge gurri ſân olguſ leiki. Mutto mi buoidemus læi ſuddo oafferest buvti ſân altar ala ſuoivvas oafferen, nuftgo hærria læi gáčcom Moses; biergo ja nake bálđi ſân dálaſt gádi ſiljo álggoli. De njuovai Aron boalddem oaffer; ja ſu barnek bufte ſunji vara, ja altar birra ſân riſkoti dam; mutto boalddem oaffer bittai bittai mielđ ſi adde ſunji ja oaive, ja daſt ſân ſuoivvas oaffer dagai altar ala. Ja ſiſkeluſaid ſân baſſali ja davtiđ, ja ſuoivvas oafferen ſân daid biejai boalddem oaffer bagjeli. De olbmui oafferaddaldagaid ſân áuddan buvti; bokka ſân

suddo værron valdi olbmui áudast, njuovai dam ja suddo oaffer sán dagai; de áuddan buyti sán boalddem oaffer ja rakadi dam nuftgo goččujuvvum læi. De áuddan buyti sán bárramuš oaffer, valdi dast čárma diev ja suoivvas oafferen altar ala biejai, mutto boalddem oaffertaga; mi idded balvvalussan adnujuvvut galgai. De vuovsa sán njuovai ja virca gitos oafferen olbmui áudast, ja Aron barnek bufte sunji vara, ja dam sán altar birra riškoti; mutto mi buoidemus læi vuovsast ja vircast muttom biergo bittaš ala sán biejai ja suoivvas oaffer sán dagai altar ala, mutto radde biergo ja álgiš čámatas basoti sán hærrai, nuftgo Moses gáčcom læi. De bajedi Aron giedaides olbmui bællai ja buristsivnedi sin, ja sán vuolas njejai, go suddo oaffer, boalddem oaffer ja gitos oaffer doaimatam læi. De manaiga Moses ja Aron særvvegádde goattai, ja go sái olgus báđiga ja olbmuid buristsivnedámen læiga, de idi hærra hærvasvuotta buok olbmuidi; ja dálla hærra čalmi áudast báđi ja

boalddem oaffer ja dam buoide bálđi, mi altar ald læi, ja buok olbmuk áidne dam, ja sagga stuorra illoisi sádde ja muodoi-dæsek ala manne.

10. Kapital.

Ja Aron barnek, Nadab ja Abihu valdiga suoivvaslittid, biejaiga dála dam sisa ja suoivvasid dam ala biejaiga, ja gild-dujuvvum dála sái buvtiga hærre oddi, maid sán i gáccom læm. De hærre lut dálla olgus báđi ja sádnno dússadi, atte sái jamiga hærre áudast. Ja Moses celki Aroni: dat de læ, maid hærre sardnom læ, go celki: sist bassen gudniettujuvvut aigom, guđek munji lakkanek, ja gudniettujuvvut aigom buok olbmui áudast. Mutto Aron javotaga ároi. De ravkai Moses Misael ja Elsaphan, Ussiel, Aron áce velja, barnek, ja celki sádnoidi: boatte ja olgus guodde veljaidæde dam basse baikest erit. Hærre sarnoi Aroni ja celki: ik galga dán, æige galga du barnek vine daihe garas jukkamušaid jukkat, go særvvegádde goađe sisa di mannamen læppet, amadek jabmet; dat agalaš lak

galgga læt din manaidassadek din man-
 nel, ja vai di mathebættet ærotusa dakkat
 ja dâvddat, mi basse ja æppebasse læ, mi
 butes ja buttesmættom læ, ja vai Israel
 manaidi di mathebættet oapatet buok
 daid asatusaid, maid hærra digjidi sard-
 nom læ Moses boft.

12. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi: cælke Israel
 manaidi: go nisson mana vuostai šadda
 ja riegadatta barne, de gavtsad bæive sãn
 birračuppujuvvut galgga, ja særvvegådde
 goađe uvsast pappi boalddem oafferen
 addet galgga jakkasas labba, ja suddooaf-
 feren nuorra duva daihe turtelduva; ja
 pap galgga daid oafferen buftet hærra
 čalmi oddi, ja soavatus galgga pap dak-
 kat. Jås ædne labba i suite, de guoft
 turtelduvaid daihe guoft duvvačivgaid
 sãn addet galgga.

16. K a p i t a l.

Ja hærra sarnoi Mosesi, Aron guoft
 barni jabmem mannel, go hærra čalmi
 oddi sai boattam læiga ja jabmam læiga.
 Hærra celki Mosesi: cælke velljasad Aroni,

atte i sán juokke aige oaz̄o mannat basse tabernakel sisa áuddagáfcas siskebællai arbm̄ostuolo buotta, mi laga arka bagjel læ, amas sán jabmet; dastgo itt̄et aigom balvvai arbm̄ostuolo bagjel. Go Aron basse tabernakel sisa manna, de mieldes buft̄et galgga nuorra vuovsa suddo vær̄ron ja virca boalddem oafferen. Basse biftasides sán bagjeli valddet galgga, mutto vuost lavggot sán galgga ječas čaccai, ja de dai sisa čaḡnat galgga; ja Israel manai s̄ervvegáddest guoft bokkaid suddo vær̄ron sán valddet galgga ja virca boalddem oafferen; ja Aron vuovsa buft̄et galgga, mi su suddo vær̄ro læ, ja soavatus sán dakkat galgga ješječas ja su dalos áudast. Daid guoft bokkaid sán valddet galgga ja herra čalmi oddi daid divvot s̄ervvegádde goađe uvs̄a oddi. Daid guoft bokkaid galgga Aron vuorbadallat, nubbe vuorbbe h̄errai, nubbe vuorbbe dam bokka ditti, mi m̄accoai luittujuvvut galgga. Bokka, man ala herra vuorbbe gačča, galgga Aron oafferen buft̄et ja suddo oafferen rakadet; mutto bokka, man

ala vuorbbe gačai, atte mæccai luittujuv-
vut galgga, ællet ja hærra čalmi oddi
buftujuvvut galgga, vai soavatus dam boft
dakkujuvvu, ja de dasto dat mæccai luit-
tujuvvut galgga. De buftet galgga Aron
vuovsa, mi su áudast læ, suddo værron,
ja soavatus sán galgga dakkat ješječas
áudast ja dalos áudast ja vuovsa njuovvat
galgga. De dállalitte valddet galgga
dievva buolle hilain altar ald erit hærra
čalmi áudast ja čárma diev fines njalgga
haja suoivvasid ja áuddagáčas siskebæl-
lai buftet, ja suoivvasid hilai ala gilvvet
galgga hærra čalmi áudast, atte suoivvasi
balv šadda gáfcát arbmostuolo, mi laga
bagjel læ, ámas jabmet; ja vuovsa vara
valddet galgga ja suormaines riškotet
galgga arbmostuolo áuddabæld bæive ba-
gjanæme guvllui; ja vara čiečča gærde
riškotet galgga suormaines arbmostuolo
áuddabæld. De bokka njuovvat galgga,
mi olbmui suddo værro læ, vara áudda-
gáčas siskebællai sán buftet galgga, ja
bokka varaiguim sán dakkat galgga, nuft-
go vuovsa varaiguim sán dagai, riškotet

daid galgga arbmoustuolo bagjel ja arbmoustuolo áuddabællai; ja tabernakel sist soavatus sán dakkat galgga Israel manai værredagoi, sin mæddadusai ja sin suddoi ditti. I áftage olmuš oazjo særvvegádde goadest læt, go Aron sisa manna soavatusa dakkam ditti tabernakel sist, ja dasači go fastain olgus manna, ja soavatus sán dakkat galgga ješječas ja dalos ja ábba Israel særvvegádde áudast. De vuolgget galgga altar oddi, mi hærre čalmi áudast læ, ja dast soavatus dakkat galgga ja vuovsa ja bokka varaid valddet galgga ja altar čárvid varatuttet, ja suormaines čiečča gærde sán riškotet galgga altar ala, butestet ja basotet sán galgga dam Israel manai suddoin erit. Go dam bargo dakkam læ ja go soavatam læ tabernakel ja særvvegádde goađe ja altar, de dam ælle bokka áuddan buftet galgga, ja Aron giedaides ælle bokka oaive ala bieggat galgga ja dávdaštet galgga buok Israel manai værredagoid ja buok sin mæddadusaid ja buok sin suddoid, ja daid bokka oaive ala sán bieggat galgga,

ja muttom álbma hoft dam mæccai luoitet, ja buftet galgga bokka sin værredagoid avden mæccai. Ja Aron særvvegádde goattai mannat galgga ja pap biftasides bagjelistes erit nuollat ja tabernakeli daid guoddet. De lavggot galgga ječas čaccai basse baikest, ja ærra biftasid sán garvotet galgga, de olgus vuolgget galgga ja su ječas boalddem oaffer ja olbmui boalddem oaffer oafferuššat ja soavatus dakkat galgga ješječas ja olbmui áudast, ja suddo oaffer buoidemus gappalagaid buftet galgga altar ala suoivvas oaffereren. Álmai, gutte bokka mæccai buvti, biftasides bassalet ja čaccai ječas lavggot galgga, de oažžo sán ruoftod boattet gáđidi. Mutto suddo væro vuofsa ja suddo væro bokka, gæi varak tabernakel sisa buftujuvvujegje soavatus dakkam ditti, gáđi šiljo álggoli buftujuvvut ja dolli bálddujuvvut galggaba. Sán, gutte daid boaldda, biftasides bassalet ja čaccai ječas lavggot galgga, de oažžo ruoftot boattet gáđidi.

Dat galgga læt digjidi agalaš asatus:

ðieððad mannod lágad bæive de galgga-
 bættet di b́arakættaivuodaid adnet, ja da-
 goid æppet di galga dakkat. Dam bæive
 soavatus ja buttastus dakkujuvvut galgga
 din suddoidædek ditti, vai buttasen di
 dakkujuvvubættet herra ðalmi áudast.
 Dat galgga læt digjidi vnáinadem bæivve,
 ja b́arakættaivuodaid di galggabættet ad-
 net. Ja pap, gutte vuiddujuvvum ja ba-
 sotuvvum læ aces sagjai pappan mannat
 balvvalet, sán soavatus dakkat galgga,
 basse biftasides sán garvotet ja soavatus
 dakkat galgga tabernakel sist, dam ja
 særvvegádde goaðe ja altar soavatet galg-
 ga, ja papaid ja ábba olbmui særvvegád-
 de soavatet galgga, soavatus sán galgga
 dakkat áft gærde jagest buok Israel
 manai áudast buok sin suddoidæsek
 ditti.

18. Kapital.

Herra sarnoi Mosesi: sarno Israel
 manaidi ja cælke sigjidi: Mán læm herra,
 din Ibmel. Æppet di galga dakkat
 Ægypten ædnam olbmui dagoi mielð,
 gást di læidek, æppetge Kanaan ædnam

olbmui dagoi miel, gâsa din doalvom, æppet di galga vagjolet nuftgo si vagjolet; muo lagaid di galggabættet doallat, muo bakkomid di galggabættet dakkat, atte dai miel ja dai sist di barggabættet vagjolet. Mân læm herra din Ibmel. Muo bakkomid ja muo lagaid di galggabættet vuttivalddet; juokke olmuš, gutte nuft dakka, ællem sán oažžo dago boft. Mân læm herra.

19. Kapital.

Ja Herra sarnoi Mosesi: sarno ábba Israel manai særvvegáddai ja cælke sigjidi: di galggabættet basse læt; dastgo mân, herra din Ibmel, basse læm. Juokkas ballat galga ácest ja ædnest, ja muo vuáinadem beivid di galggabættet doallat. Mân herra læm din Ibmel. Æppet di galga æppeibmeli bællai ječaidædek járgalet. Mân læm herra din Ibmel. Go gitos oaffer di aiggobættet njuovvat, de di oafferušsat dam galggabættet sunji dákkalaš lakkai; oafferušsam bæive ja nubbe bæive dat galga borrujuvvut; mi goalmad bæivvai bacca, dolli dat báld-

dujuvvut galgga; mutto jás almaken dat borrujuvvu goalmad bæive, de dat bahha læ; gutte bárra, su bagielist su værredakko árrot galgga; hærre basse laga sán læ æppebasotam; dat siello erit valddujuvvut galgga olbmuides gaskast erit! Go di lagjijæppet din ædnam šaddoid, de ik aibasrakkan lagjit galga buokrakkan ædnamestad, ikge juokke gornčalme dán valddet galga. Vidneædnamestad ik juokke muorje dán lagjit galga; muorjek, mak ædnami vuolas gaččam læk, ik galga čoagget; vaivašidi ja vierrasidi daid dán galgak addet. Mán hærre din Ibmel læm. Æppet galga suoladet, æppet galga giellastallat, æppet galga bættet nubbe nubbe guoimes. Æppet galga vuorðnot giellasiid muo nama boft, atte Ibmelad nama dán æppebasotak. Mán hærre læm. Ik galga dakkat vækkavaldalašvuoda guoibmad ala, ik galga rievadet; bæive bargolažai bargo balka ik duokkenad doallat galga ia mietta idđedi. Bæljætæme ik galga garrodet, čuovgatæme oddi ik galga bieggat jarralattem oame;

mutto Ibmelest ballat galgak. Mån hær-
ra læm.

Dubmidedin de ik galga verid dak-
kat, ik galga vaivašid bagjalgæccat, ik
galgga suddogaslaš alagvuoda bællai gæc-
cat; vanhurskesvuodain dubmit galgak
guoibmad.

Ik galga olbmuidad gaskast vagjolet
nuftgo olmuš, gutte sælggebæld sardno; ik
galga viggat bivddet guoibmad varaid.
Mån hærre læm. Vaimostad ik galga
velljad vašotet, mutto cuoigodet galgak
guoibmad, amad suddo bagjelassad vald-
det su ditti. Ik galga jeccad mafset, ik
galga moare doallat duokkenad olbmui-
dad manai vuostai, mutto guoibmad
rakkasen dån adnet galgak nuftgo ješječ-
cad. Mån hærre læm.

Muo bakkomid galggabættet di
doallat.

Æppet galga haveduttet rubmašida-
dek jabmam olbmui ditti, æppetge sisa
buollatet girje mærka ječaidædek bagjeli.
Mån læm hærre.

Ik galga æppegudniettet nieiddad

addededin su furu³set, amas ædnam fuor-
ravuodaid dakkat ja fasstot.

Muo vuainadem beivid di galggabæt-
tet doallat, ja balost ja gudnest di galg-
gabættet adnet muo basse sanid. Mån
læm hærra.

Æppet galga vuolgget sin lusa, gu-
ðek jabmid vuornotek, æppetge raðe sist
di galga áccat, guðek noaiddevuodaid
dakkek, amadek buttesmættosen di jeðai-
dædek dakkat sin boft. Mån læm hærra,
din Ibmel.

Çuožželet galgak su oddi, gæst çur-
gis vuovtak læk, boares olbmuid gudniet-
tet galgak ja Ibmelestad ballat. Mån
læm hærra.

Go veris olmuš du lut ælla ædname-
stadek, æppet di galga su vaivedet. Veris
olbmuid din gaskast di adnet galggabæt-
tet nuftgo din jeðaidædek olbmuid, ja
rakkasen dán adnet galgak su, nuftgo ješ-
ječčad; digis maida gussto veris olbmuk
læidek Ægypten ædnamest. Mån læm
hærra din Ibmel.

Duomo sist æppet di galga verid

dakkat, æppet alanin, æppet viegoin, æppet mittoin. Rieftes viekkam ja mitte-dam gaskamid di galggabættet adnet.

Di galggabættet doallat buok muo bakkomid ja buok muo lagaid, ja dai miel di galggabættet dakkat. Mân læm hærra.

20. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi: Israel manaidi cællket galgak: Juokke Israel olmuš, gutte æppeibmeli, Moloki manas oafferušša, jabmet galgga, gedgiguim sãn goddujuvvut galgga, sãn æppebasotam læ muo basse nama. Jås guttege væke daihe radid sist bivdda, guđek jabmid vuornotek ja guđek noaiddevuodaid dakkek, su vuostai muo čalmid mân biejam ja erit javkkadet aigom su olbmuides gaskast. Basotækket ječaidædek ja šaddat bassen; dastgo mân læm hærra din Ib-mel; doallat muo bakkomid ja dakkat dai miel! Mân læm hærra, din basotægje.

Duodairakkan gutteikkenessi : ačes daihe ædnes garrod, sãn goddujuvvut

galgga. Sån garrodam læ aces daihe ædnes, su varak su bagjeli!

Gutte fuorraid dakka nubbe olbmu galisguimin goddujuvvut galgga, ålmai ja nisson. Basse olbmuk di galggabættet læt munji, dastgo mån din hærria basse læm.

Go ålmai daihe nisson riæbma jabmid vuornotet daihe noaiddevuodaid riæbma dakkat, jabmet galgga; gedgiguim si goddujuvvut galggek, sin varak sin bagjelist årrot galggek.

21. Kapital.

Papak galggek basse læt sin Ibmel åudast, æi si galga sin Ibmel nama æppebasotet; basse pap læ su Ibmel åudast; dastgo Ibmel laibid sån oafferuðssamen læ, ja basse sån galgga læt digjidi, dastgo mån hærria læm basse Ibmel ja din basotægje læm.

22. Kapital.

Muo bakkomid papak galggek doallat, amasek suddoid bagjelasasek buftet ja daidi jabmet, go muo bakkomid si

æppebasotek. Mån læm hærra sin basotægje.

Hærra sarnoi Mosesi: sarno Aroni ja su barnidi ja buok Israel manaidi, ja cælke: gutteikkenessi væro mafsooaffer, gitos oaffer ja addaldagaid adda lappadusa mielð daihe æfto mielalašvuodð mielð, de dat aibas vigetaga galgga læt, lekkus stuorra šivet daihe smavva šivet, vigetæbme dat galgga læt, jås dokkit galgga; i mikkege vigid gavdnüjuvvut galga dast.

Muo bakkomid di galggabættet doallat, ja dai mielð di galggabættet dakkat. Mån læm hærra! Æppet di galga æppebasotet muo basse nama, atte bassen mån gudniettujuvvum ja balvvaluvum Israel manai gaskast.

23. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi: sarno Israel manaidi ja cælke sigjidi: hærra basse bæivek, go basse čoagganemid di čoakkai galggabættet gáččot, dak læk: gudð bæive buok dakko dakkujuvvut galgga, čiečad bæive læ sabbat vuáinadem bæivve,

basse ʒoagganæme bæivve. Vuostas man-
 nod njæljad nubbe lakkai bæive de
 bæssaçi alggo læ hærra åudast. Bæssaçi
 mannel di ʒiečča vakoid galggabættet læk-
 kat, dam bæive ragjai, mi ʒiečad vuain-
 adem bæive mannel hoatta, vit låge beivid
 di galggabættet lakkat, de basse ʒoagga-
 næhme galgga læt digjidi, ja dat læ hellu-
 daga basse bæivve. ʒiečad mannod algo
 bæive de basse ʒoagganæme bæivve (ådda
 jage bæivve) galgga læt digjidi. ʒiečad
 mannod lågad bæive de basse ʒoagga-
 næme di galggabættet adnet, dat læ soa-
 vatus bæivve, go soavatus din åudast dak-
 kujuvvut galgga hærra din Ibmel ʒalmi
 åudast. ʒiečad mannod viđad nubbe
 lakkai bæivve læ lasstagadı basi alggo-
 bæivve, ʒiečča bæivek læk basse bæivek,
 algo bæivve ja gavtsad bæivve galgga læt
 vuainadem bæivve. Dak læk hærra ba-
 sek, go basse ʒoagganemid di galggabættet
 ʒoakkai gáčcot, go hærrai di galggabættet
 dállaoafferid addet ja boalldem oafferid
 ja bårramuš oafferid, njuovvam oafferid
 ja jukkamuš oafferid æreb dai ærra hærra

vuáinadem beivi, ja æreb din addaldagai
din láppadusai ja din æftomielalaš oafferi,
maid hærrai di galggabættet addet.

24. K a p i t a l.

Muttom israelitalaš nisson ja ægyptalaš álbma bardne olgus manai Israel manai gasski ja riddališgáđi muttom israelitalaš álbmain gáđi šiljost, ja israelitalaš nisson bardne "Nama" bilkkon ani ja dam garrodi, ja Moses oddi sán dálv-vujuvui. Hærra sarnoi Mõsesi: doalvo su, gutte garrodi, gáđi šiljo álggoli, ja buokak, guðek gulle, giedaidæsek su ala bieggat galggek, ja ábba særvvegádde gedgiguim su gáddet galgga. Cælke Israel manaidi: gutte Ibmel garrod, su bagjelist suddo árrót galgga. Gutte hærra nama bilkkon adna jabmet galgga.

Go olmuš olbmui gádda, de jabmet galgga; go olmuš šivet gádda, de mafset galgga šivet šivetest. Gutte olbmui lat-toid vahagatta, su vuostai dakkujuvvut galgga, nuftgo sán dagai: vahag vahagest, čalbme čalmest, badne banest, dat vahag, maid olmuš olbmui dakkam læ, sunji

dakknjuvvut galgga. Gutte šivet gádda mafset galgga dam, go olmuš olbmu gádda, de goddnjuvvut galgga.

25. K a p i t a l.

Go velljad vaivašen šadda, ja su ællo nákkagoatta, de væketet dán galgak su, jáš vela dušše veris olmuš ja guosse sán læžža, vai du lut oazžo ællet. Avke daihe vuoito ik áccat galga sust, mutto Ibmelestad ballat galgak, vai velljad oazžo ællet áftanaga duin. Ik galga sunji ruðaid addet vuoito ditti, ikge bárramušaid dán sunji addet galga du ječčad vuoito varas.

26. K a p i t a l.

Æppeibmelid æppet di galga aldsedek dakkat, daid balvvalet, dastgo mán læm hærre din Ibmel, muo basse sanid ja muo basse tempel di balost ja gudnest galgabættet adnet. Din gaskast árrot aigom, ja muo siello i galga din ucášet. Din gaskast vagjolet aigom, din Ibmel aigom læt, ja di galggabættet læt muo olbmuk. Mutto jáš di æppet gula muo, jáš æppet buok dai ravvagi mielld di barga dakkat,

jás di muo bakkomid ucašæppet, jás din siello muo lagaid bagjelgæcca, atte buok muo bakkomid di æppet viga dakkat, atte muo litto di doagjabættet, de calmi-dam din vuosstai biejam; doargestægje vaimo digjidi addam, lassta, mi ædnami gacca, din baldatet galgga, ja batarad-dat di galggabættet, jásjoge i áftage læk, gutte doarradalla.

Dak læk dak asatusak, bakkomak ja lagak, maid Moses boft hærre addi Sinai varest.

4 M o s e s g i r j e.

1. K a p i t a l.

Hærre sarnoi Mosesi Sinai mæcest særvvegádde goadest nubbe jage nubbe man-nod vuostas bæive sin vuolggem mannel Ægyptenest: valddet olbmui lågo buok Israel manai særvvegádde bagjel, guoft

låge jakkasažai rajast, ja dam age bagjel, guđek soatteværojoid mattek adnet. Dat olbmui lækko læi, maid Moses ja Aron ja Israel guoft nubbe lækcai sakkagoddi oaivamužak lokke, 603,550 álbmak, mutto Levitalažak æi læm lokkum dam særvvai; dastgo hærra læi asatam sin laga tabernakel varas, ja aive dam si balvvalet galgga.

2. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi ja Aroni: Buok Israel manak gádidæsek dakkat galggek, juokkas livgas balddi vanhemidæsek dalo mærka mielđ; særvvegádde goađe birra si gádidæsek dakkat galggek. Áuddabællai, bæive bagjanæme guvllui, galggek dak nuft divvot ječaidæsek: Juda goađe livg vægai-desguim; su balddi galgga Isaskarsákkagádde gádidess adnet, ja Sebulon sákkagádde. Buokak, guđek Juda gáđi særvvai lokkujuvvujegje, 186,400 álbmak legje, vægai-dæsek mielđ; dak áudast mannat galggek. Ruben goađe livg ceggijuvvut galgga gaskbæive guvllui; su balddi galgga Simeon sákkagádde gádidess adnet ja

Gad sákkagádde. Buokak, guđek Ruben gáđi sárvvai lokkujuvvujegje, 151,450 álbmak legje, ja si nubbe joavkkon mannat galggek. De sárvvegádde goatte boattet galgga Levitalažai gáđiguim gasko buok vægai sist. Ephraim goađe livg bæive illošame guvllui ceggijuvvut galgga; su balddi galgga Manassa sákkagádde gáđides bajasdakkat, ja Benjamin sákkagádde. Buokak, guđek Ephraim gáđi sárvvai lokkujuvvujegje, 108,100 álbmak legje, ja dak boattet galggek goalmad joavkkon. Dan goađe livg gaskia guvllui ceggijuvvut galgga; su balddi galgga Aser sákkagádde gáđides bajasdakkat, ja Naphthali sákkagádde. Buokak, guđek Dan gáđi sárvvai lokkujuvvujegje, 157,600 álbmak legje, ja dak manemuš joavkkon mannat galggek.

Levitalažak æi læm lokkujuvvum Israel manai olbmulákkoi, nuftgo herra gáčcom læi Moses. Nuftgo herra gáčcom læi Moses, nuft si gáđidæsek bajasdakke ješ gutteg livgas mielđ, ja nuft si manna-

men legje buokak vanhemidæsek daloi miel.

3. Kapital.

Hærra sarnoi Mosesi: doalvo Levi sakkagádde dek lagabuid, ja divo dam pap Aron çalmi oddi, ja balvvalet si galggek su ja doaimatet si galggek, mi doaimatuvvut galgai sust ja ábba særvvegáddest, tabernakel balvvalusa Levi sakkagádde dakkat galgga, ja márras galggek Levitalažak adnet særvvegádde tabernakel galvoi áudast, ja mi máraštuvvut galgga Israel manai áudast, atte si tabernakel balvvalusa bagjelassasek valddek; ja Aroni ja su barnidi dán addet galgak Levitalažaid, dak sunji addujuvvum læk Israel manai gaskast; mutto Aron ja su barnid dán asatet galgak papamat doaimatet. Buok ærra olbmuk, guðek ribmik papamat dakkat, jabmet galggek. Vela sarnoi hærra Mosesi: gæç, Israel manai gaskast Levitalažaid mån valddam læm buok sin sagjai, guðek vanhemidæsek algošaddok læk, guðek ædnehæg ravastek Israel manai gaskast, ja Levita-

lažak muo galggek læt; dastgo muo buok
 alggošaddok læk; dam bæive go buok
 Ægypten ædnam alggošaddoid mæn god-
 dim, de basotim mæn aldsim buok Israel
 alggošaddoid, sikke olbmui ja šiveti ga-
 skast; dak galggek læt muo.

Hærra sarnoi Mosesi Sinai mæcest:
 låga Levi. manaid sin vanhemidæsek
 daloi ja sâgai mield; buok ålbma bæle
 olbmuid lakkat galgak, guđek mannod
 boares læk ja dam bagjel. Hærra sane
 mield lågai dalle Moses, nuftgo sæn goč-
 čujuvvum læi. Levi barnek legje Ger-
 son, Kahat ja Merari. Gersonitalažak,
 guđek lokkujuvvujegje, 7500 albmak legje.
 Gersonitalažai sâkkagâddi goađek taber-
 nakel manjabæld legje bæive illošæme
 guvllui. Kahatidalažak, guđek lokku-
 juvvujegje, 8,600 albmak legje. Kahati-
 dalažai sâkkagâddi goađek tabernakel
 oarjabæld legje. Meraritalažak, guđek
 lokkujuvvujegje, 6,200 albmak legje, ja
 sin sâkkagoddi goađek tabernakel dav-
 vabæld legje. Mutto si, gæi goađek særv-
 vegâdde goađe åuddabæld ja bæive ba-

gjanæme guvllui læk, Moses ja Aron ja su barnek dak læk, gæi gitti tabernakel åskalduvvum læ; buok ærra olbmuk, guðek tabernakel lusa lakkanek, jabmet galggek. Buok Levitalazak, gæid Moses ja Aron lågaiga hærra sane mield, sin sågaidæsek mield, buok ålbma bæle olbmuk, guðek mannod boares legje ja dam bagjel, legje 22,000.

4. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi ja Aroni: låk-
kat dâi galggabætte Kahat barnid, guðek
30 jagid boares læk ja gidda 50 jagi
boaresvuoda ragjai, særvvegådde goaðe
balvvalusa dakkam ditti. Go Israelitala-
žai goaðek gaikknujuvvut galggek ja ma-
kesek mield si vuolgget galggek, de Aron
ja su barnek boattet galggek tabernakel
ja buok gaskåmid guððejo sisa garrat ja
njuorjo nakid ålgomuš guððejon si adnet
galggek. De vuost boattet galggek Ka-
hat barnek guoddem varas; tabernakel
ješ æi si oažo likatallat, amasek jabmet.
Aron ja su barnek boattet galggek ja
biegjat juokke ålbma barggosis ja guod-

dem sagjasis, æi si oazjo boattet gæcadet, moft Aron ja su barnek tabernakel guddejo sisa bigjek. Særvvegådde goatte guddujuvvut galgga Gersoni ja Merari barnin, guðek maida lokkujuvvujegje, sin, guðek 30 jagid boares legje ja gidda 50 jagi boaresvutti. Buok Levitalazak, guðek nuft lokkujuvvujegje ja asatuvvujegje særvvegådde goađe balvvalusa dakkat, ja guðek guoddet galgge særvvegådde goađe ja buok Ibmel balvvalusa gaskamid, 8,580 álbmak legje.

6. Kapital

Ja hærri sarnoi Mosesi: sarno nuft Aroni ja su barnidi: dai saniguim buristsivnadusa di lákkat galggabættet Israel manai bagjel.

Hærri buristsivnedifci du ja varjalifci du!

Hærri cuovgatifci çalmides du bagjel ja lifci dunji armogas!

Hærri bajedifci çalmides du ala ja addaši dunji rafhe! Ja muo nama si sardnot galggek Israel manai bagjel, ja man sin buristsivnedet aigom.

7. K a p i t a l.

Go Moses bajasrakadam læi tabernakel, de vuoidai sán dam, ja basoti dam ja buok galvoid, altar ja buok galvoid, ja buok Israel guoft nubbe lákkai oaivamužak oafferidæsek bufte. Go Moses særvvegádde goattai manai hërrain sardnot, de suobman sán gulai, mi sunji sarnoi arbmoustuolo ald, mi laga arka bagjel, læ, guoft Kerubim gaskast, ja hërra suin sarnoi.

8. K a p i t a l.

Hërra sarnoi Mosesi: valde Levitalažaid Israel manai gaskast, ja butestet dán galgak sin, soavatus čace dán galgak sin ala riškotet, ja ábba sin ruhmaš si vajoldet galggek nibin, biftasidæsek basalet ja ječasek butestet si galggek. Guoft nuorra vuovsaid valddet dán galgak oafferen ja bárramuš oaffer valddet galgak. Levitalažaid lagabuid buftet galgak særvvegádde goađe oddi, ja čoakkai gáčcot galgak ábba Israel manai særvvegádde, de Levitalažaid ain lagabuid bërre čalmi oddi gáčcot galgak, ja

Israel manak giedaidæsek Levitalažai ala bieġjat galggek. De doalvvot galgga Aron Levitalažaid hærre ċalmi oddi Israel manai basse oafferen hærre balvvalet. Mutto Levitalažak giedaidæsek bieġjat galggek vuovsai áivi ala, nubbe vuofsa suddo værro læ, ja nubbe boalddem oaffer, soavatus dakkam ditti Levitalažai áudast. Go dán sin butestam ja basotam læk, de balvvalet galggek Levitalažak særvvegádde goađe sist; munji dak addujuvvum læk Israel manain; Israel manai algošaddoi sagjai mån læm valddam sin, dam bæive go buok Ægypten ædnam algošaddoid mån ċasskim, de aldsim mån basotim buok algošaddoid; Levitalažak galggek Israel manai balvvalusa dakkat særvvegádde goađe sist.

Moses, Aron ja ábba Israel manai særvvegádde dakke dal Levitalažaiguim, nuftgo hærre gáčcom læi. Go Levitalažak buttasen dakkujuvvum legje ja sbavatuvvum ja basotuvvum legje, de si bátte ja balvvališgátte særvvegádde goađe sist Moses ja Aron ċalmi áudast.

9. Kapital.

Dam bæive go tabernakel bajasdak-
 kujuvvum læi, de gávçai balvva laga
 tabernakel; mutto ækkedest áidnujuvui
 nuftgo dálla tabernakel bagjel idðed ra-
 gjai. Nuft alelessi læi, balvva gávçai
 tabernakel, mutto ikko su habme læi
 nuftgo buolle dálla, ja go balvva taber-
 nakel ald bagjani, de gaikku Israel ma-
 nak gáðidæsek, ja gása balvva ječas vu-
 las luiti, dam baikkai bajasdakke Israel
 manak gáðidæsek; hærra sane ala gaikku
 Israel manak gáðidæsek, ja hærra sane
 ala gáðidæsek si bajasdakke; goas balvva
 ječas vuolas luiti, dasa gáðidæsek si bigje;
 ja go balvva ædnag beivi mietta taber-
 nakel bagjel ároi, de Israel manak hærra
 bakkomid vutti valdde ja æi vuolggam,
 ja go duŝŝe soames bæive balvva ároi
 tabernakel bagjel. Hærra sane ala si
 árromen, ja hærra sane ala si sirddemen
 legje. Go balvva ækkedest idðedi ároi,
 ja go idðedest bagjani, de si gáðidæsek
 gaikku; læigo igja daihe bæivve, go balv-
 va bagjani, de si jotte; jáŝ balvva ároi

guoft bæive daihe mannod, daihe jage ároi, atte dat tabernakel bagjel ároi, de árromen legje maida Israel manai goađek, ja æi si daid gaikkom; herra sane ala si gáđid dakke ja herra sane ala si gaikku; herra bakkomid si vuttivaldde-men legje su sani miel Moses boft.

10. K a p i t a l.

Herra sarnoi Mosesi: daga aldsid guoft silbba basunaid, ja daid dán adnet galgak særvvegádde čoakkai gáčcot, ja go goađek gaikkujuvvut galggek. Go basunak hiljet čojatuvvuba, de ábba særvvegádde du oddi čoagganet galgga særvvegádde goađe alggobællai; go nubbe basun hiljet čojatuvvu, de oaivamužak Israel tuhati bagjel galggek čoakkai boattet du oddi; go garraset dak čojatuvvuba, de galggek si, gæi goađek bæive bagjanæme guvllui læk, gádidæsek gaikkot; go nubbe gærde dak garraset čojatuvvuba, de galggek si, gæi goađek gaskbæive guvllui læk, gaikkot gádidæsek. Papak, Aron barnek, galggek čojatet basunaid. Go soattai di mannabættet vašalažaidædek vuosstai, de

galggabættet di garraset basunid čuojatet, vai herra din l̥mel din muitta, vai vaša-lāžaidædek giedast di besstujuvvubættet. Din illodek beivin ja basse beivin basunak čuojatuvvut galggaba, go boalddem oafferid ja gitos oafferid di buftebættet hærrii.

Nubbe jage nubbe mannod guoft lāgad bæive de bagjani balv laga arka ald erit, ja Israel manak vulgge ja manne Sinai mæcest, ja balvva ječas vuolas luiti Paran mæccai. De si vulgge gālm bæive matke herra varest, ja herra litto arka manai gālm bæive matke sin āudast vuāinadem saje sigjidi āccat, ja herra balv sin bagjelist āroi bæivveg, go sirddemen si legje. Go arkka matkkai mannamen læi, de celki Moses: bagjan, herračæmek, vai du vuosstaičuožžok biedgganek, ja vai du vašalažak du čalmi āudast bata-raddek! ja go si ārostegje, de celki Moses: boade ruoftot, herračæmek, Israel duhat lāge duhat lusa!

11. Kapital.

Mutto go olbmuk vaiddelæmen legje

ja nimmurišgátte, de hærri dam gulai ja bahhan dam ani; ja hærri moarre buollai, ja hærri dálla huli sin gaskast ja duššadæmen læi ålgomuš gáđid. De čuorvovogátte olbmuk Mosesi, ja Moses hærri rákkadalai, de dálla časkai. Mutto dak joavdelas olbmuk, guđek sin gaskast legje, biergo anestuvvašgátte, ja Israel manak čierrogátte ja celkke: gi adda migjidi biergo bárrat? dast i læk go dušše dat Manna čalmidæmek áudast. Moses gulai olbmuid vaiddelæmen, ja hærri sagga moarrai šaddai, ja Moses čalmi áudast dat bahha læi. De biege báđi hærrest, ja mærast dat loddid buvti ja gáđi baikkai daid vuolas luiti. De likke olbmuk bajas ja loddid čágge, mutto bierggo ain sin bani gaskast árodedin, áudal go dat borrujuvvum læi, de buollai hærri moarre olbmui vuostai, ja hærri časki olbmuid sagga stuorra sormin.

13. K a p i t a l.

Hærri sarnoi Mosesi: bieja ålbmaid áudastad Kanaan ædnam iskadet, maid Israel manaidi addam, ålbma juokke

sákkagáðdest, ja oaivamužak dak galggek læt. 40 beivi gæcest de si ruoftot bätte ædnam iskadæmest; ja si bätte ja vulgge Moses, Aron ja ábba Israel særvvegáðde lusa Kadesest Paran mæcest, ja vastadus si adde sigjidi ja ábba særvvegáðdai, ja Čajetegje ædnam Šaddoid, ja si muittalegje Mosesi ja celkke: mi báðimek dam ædnam, ja mielkke ja honning galle gálgga, ja dast ædnam Šaddo læ; mutto gievvr læk ædnam olbmuk, nannosak ja stuores læk gavpugak, ja daid stuorra olbmuid Anakitalažaid mi áinimek; Amalekitalažak assek oarja ædnamest, Hethitalažak, Jebusitalažak ja Amoritalažak bagje ædnamest assek, mutto Kananitalažak mæra gaddest ja dæno Jordan gadde mietta. Kaleb jaskodattamen læi olbmuid ja celki: vuolggop mi ja oamastækkop mi dam ædnam, galle mi dam vuoittep. Mutto dak álbmak, guðek áftanaga suin ædnam iskadam legje, celkke: æp mi mate dai olbmui vuosttai mannat, dastgo gievrrabbo si læk go mi, ja buok bahha sagaid si dam ædnam birra sardnu Israel ma-

naidi, ja celkke: dat ædnam olbmuides
bárra, ja buok dak olbmuk, gæid áini-
mek, hui stuorra olbmuk læk; daid hirb-
mad stuorra ja gievr olbmuid, Anakita-
lažaid, mi áinimek, sin čalmi áudast mi
læimek dego rasselákkok.

14. K a p i t a l.

De bajedi ábba særvvegádde jenas,
ja gæcos ia čierromen legje olbmuk; ja
buok Israel manak nimmuregje Moses ja
Aron vuosttai, ja ábba særvvegádde sád-
noidi celki: vare mi jabmam lifčimek
Ægypten ædnami; vare mi dam mæccai
jabmam læimek! Manditti doalvvo hærra
min dam ædnami, atte goddujuvvut mi
galggap mikiguim, atte min nissonak ja
min manak salačen dakkujuvvut galg-
gek; alma migjidi buoreb lifči Ægypteni
ruoftot maccat, ja nubbe nubbai celki:
biegjop mi oaivamuš bagjelassamek, ja
maccop mi ruoftot Ægypteni! De ma-
naiga Moses ja Aron muođoidæsga ala
ábba Israel manai særvvegádde čoagga-
næme čalmi áudast, ja Josva, Nun bardne,
ja Kaleb, Jephunne bardne, celkiga: jáš

hærra min dokkitæ³³za, de doalvvo sãn min dam ædnami ja migjidi dam siega ædnam adda; allet læge æppegulolaš hærra vuosstai, de æppet di darbaš ædnam olbmui ballat, hærra minguim læ, allet bala! De gáčoi ábba særvvegádde, atte sádno gedgiguim goddujuvvut galgaiga, mutto de áidnujuvui hærra hærvasvuotta særvvegádde paulunast buok Israel manain. Hærra celki Mosesi: man gukka aigguk dak olbmuk muo bagjelgæccat, goas aigguk si muo ala ásskogoattet buok daid mærkaid oainededin, maid sin gaskast mãn dakkam læm; gukkago gillat galgam dam bahha særvvegádde, cælke sigjidi: nuft duot go ælam, cælkka hærra, nuftgo di sardnom læppet, nuft digjidi dagam, dam mæccai din rubmašak gačcat galggek, æppet di galga dam ædnami bæssat, man ditti giettam mãn bajedim ja maid láppedim digjidi árromsagjen, æreb go Kaleb, Jephunne barne, ja Josva, Nun barne. Din smavva mannačak, gæi birra di celkidek, atte si salačen dakkujuvvumen legje, sin mãn sisadoalvom, ja

si galggek oazžot dam ædnam, maid di læppet bagjelgæccam; mutto din jabmam rubmašak baccet galggek mæccai; ja din manak galggek 40 jagid mæcest vagjolet, dassači go buok din rubmašak gačcam læk mæccai. Ædnam iskadæme beivi miel, nabmalassi 40 jagid din værreda-goidædek di galggabættet guoddet, jakke juokke bæive áudast go ædnam di iskai-dek, dat læ 40 jagek. Dak álbmak, gudek daid bahha sagaid sardnom legje ædnam ala, si goddujuvvujegje, mutto Josva ja Kaleb baciga heggi.

16. K a p i t a l.

Korah, Jizehar bardne, gutte Kahath bardne læi, Levi bardne, valdi Dathan ja Abiram, Eliab barnid, ja On, Peleth barne, Ruben barne, guoibmenes, ja si čuož-želegje Moses vuostai áftanaga 250 álbmaiguim Israel manain, gudek oaivamužak legje særvvegádde, særvvegádde vallijuvvum, gudniettujuvvum álbmak; ja čoakkai si bätte Moses ja Aron vuostai ja celkke sádnoidi: di valddebættet aldsedek appar stuorra famo; dastgo

ábba dat særvvegádde læk buokak basse
 olbmuk, ja hærri sin gaskast læ; manne
 aledæppe dai ječaidæde hærri særvve-
 gádde bagjel? Go Moses dam gulai, de
 luiti sán ječas muođoides ala Ibmel áu-
 dast, sarnoi Korahi ja su joavkkoi ja
 oelki: itten aiggo hærri diettevassi addet,
 gi læ su, ja gi læ basse, gæn sán luoitta
 aldsis lakkanet; gæn sán valji, su sán
 adda aldsis lakkanet. Dakkat dalle nuft:
 valddet aldsedek suoivvaslittid, sikke
 Korah ja ábba su joavkko, bieggat itten
 dála dai sisa, ja bieggat suoivvasid dai
 ala hærri áudast; ja dat álmai, gæn hærri
 vallje, sán læ basse. Moses celki Kora-
 hi: boađe dán itten dek hærri čalmi
 oddi áftanaga ábba du joavkoinad, dán
 ja si ja Aron; juokkas valddet galgga
 suoivvaslittes, suoivvasid dam sisa bie-
 ggat, ja buftus juokkas suoivvaslittes hær-
 ri oddi, 250 suoivvaslittid, ja dán ja Aron
 valddet galgga guabba suoivvaslittes. De
 valdi juokkas su suoivvaslittes, biejai dála
 ja suoivvasid dam ala, ja særvvegádde
 goađe uvsá álggobæld si čuožžomen legje,

ja maida Moses ja Aron. Mutto Korah
 čoakkai gáčoi ábba særvegádde sádno
 vuosstai særvegádde goađe uvsá oddi;
 ja de áidnujuvui herra hærvasvuotta ábba
 særvegáddest. Herra sarnoi Mosesi ja
 Aroni ja celki: vuolgge dam særvegád-
 de lut erit, fakistaga dam duššen dagam!
 Mutto sái muođoidæsga ala manaiga ja
 celkiga: Buokvægalaš, buok sivnadusa
 vuáinai Ibme! go áft álmai suddo dakka,
 aigokgo ábba særvegádde moarest adnet?
 Herra sarnoi Mosesi ja celki: cælke nuft
 særvegáddai: vuolge Korah, Dathan ja
 Abiram gáđi birra lut erit. Ja Moses
 čuožželi, ja Dathan ja Abiram lusa ma-
 nai, ja Israel vuorrasak čuvvu su; ja
 særvegáddai sán nuft sardnogáđi: vuolg-
 get dai ibmelmættom olbmui gáđi lut
 erit, ja allet mana likkatallat maidegen,
 mi sádnost læ, amadek di buok sádno
 suddoidi hævvanet. De si Korah, Da-
 than ja Abiram gáđi lut erit vulgge;
 mutto Dathan ja Abiram vuolggam læiga
 olgus, ja gáđidæsga uvsá álggobæld sái
 čuožoiga, ja sádno akak, barnek ja smavva

manak. Ja Moses celki: dast di galgabættet dāvddat, atte herra muo bie-
 gjam læ buok daid dagoid dakkat, ja
 atte muo jeccam miela mield daid im
 læk dakkam; jās dak jabmemen læk
 nuftgo ærra olbmuk, ja jās rangastuvvut
 si saddek nuftgo ærra olbmuk, de herra
 i læk bieggjam muo; mutto jās herra mai-
 degen oavdoid dakka, atte ædnam njal-
 mes ravast ja sin njella, ja buok mi sist
 læ, ja ælle hæggast si helveti vuolasman-
 nek, de di dāvddabættet, atte dak ålb-
 mak bagjelgæccam læk herra. Ja dappa-
 tuvui, aido go daid sanid sån sardnom
 læi, de sin vuold luoddani ædnam, ja
 njalmes ædnam ravasti ja njelai sin ja
 sin gådidi, ja buok Korah olbmuid ja
 buok sin æloid; ja ælle hæggast si buo-
 kak vuolas njegje helveti, ædnam gávcai
 sin bagjel, ja særvvegådde sist erit si hæv-
 vanegje. Ja buok Israelitalazak, guddek
 sin birra cužžu, bataradde sin biškod-
 din, ja celkke: ellus ædnam min njellu.
 Mutto dälla bādi herra lut ja dušsadi

daid 250 álbmaid, guðek suoivvasid oaf-
feruŝŝe.

Mutto nubbe bæive de nimmuri
 ábba Israel manai særvegádde Moses ja
 Aron vuostai ja celki: dái læppe hær-
 ra olbmuid gáddam. Mutto go særvegád-
 de čoakkai manai Moses ja Aron vuos-
 tai ja særvegádde goađe guvllui ječas
 járggali, gæč, de balvva gávcai dam, ja
 hær- ra hærvasvuotta áidnujuvui, ja Mo-
 ses ja Aron báđiga særvegádde goađe
 oddi. Ja hær- ra sardnogáđi Mosesi: vuol-
 ge dam særvegádde sist erit, ja dalla-
 naga dam duŝŝadæmen læm! mutto sái
 muođoidæsga ala manaiga, ja Moses celki
 Aroni: valde suoivvaslitte, bieja dála dam
 ala altar ald erit, bieja suoivvasid dasa, mana
 hoapost særvegádde lusa, ja daga soava-
 tus dam áudast, dastgo Ibmel moarre já
 boattam læ, gifse já alggam læ! De dagai
 Aron, nuftgo Moses gáčcom læi, ja viek-
 kali særvegádde sisa, ja gæč, gifse já
 alggam læi olbmui gaskast. Ja suoivva-
 sid sán valdi ja dagai soavatus olbmui
 áudast, ja jabmi ja elli gaskast sán čožoi,

ja gifse árosti. Mutto guðek dam gifsai jabme 14,700 legjè, æreb dai, guðek Korah ditti jabme. Ja Aron báði ruoftot Moses lusa særvvegádde goattai, ja árostam læi gifse.

17. Kapital.

Hærra sarnoi Mosesi: sarno Israel manaidi, ja valde sist guoft nubbe lákkai sábid, soabe juokke sákkagáðdest, sin oaivamužain, ja čale juokke álbma nama su soabe ala; mutto Aron nama čallet galgak Levi soabe ala, dastgo soabbe galgga læt juokke sákkagáðde oaive áudast; ja sábid biegtat galgak særvvegádde goattai laga oddi; ja dakkujuvvut galgga, atte dat álmai, gæn aigom, su soabbe leđid boccidattet galgga. Moses celki daid sanid Israel manaidi, ja buok oaivamužak adde ješgutteg soabes, guoft nubbe lákkai sábid buok ofti. Ja Moses biejai sábid hærra čalmi oddi laga goattai, mutto go Moses nubbe bæive laga goađe sisa manai, gæč, de Aron soabbe boccidattam læi, atte urbid boccidattam, leđid ja laddas mandeliđ oazžom

læi. Ja Moses valdi buok sábid hærre
 čalmi áudast Israel manaidi, ja si áidne
 daid, ja juokke oaivamuš soabes valdi.
 De hærre celki Mosesi: buvte Aron
 soabe ruoftot laga lusa mærkkan vurk-
 kijuvvut.

Israel manak celkke Mosesi: gæč,
 mi hævvanep, mi buokak hævvanep,
 hævvosæmek mi buokak mannap! Gutte
 hærre tabernakel lakka boatta, sán hæv-
 vosis manna. Galggap mi dalle buokak
 hævvanet?

18. Kapital.

Hærre celki Aroni: valde Levi sák-
 kagádde olbmuid, dak du lut árrot ja
 dak du balvvalet galggek; mutto dán ja
 du barnek di galggabættet læt laga taber-
 nakel áudastálbmak; æi oazjo Levitalažak
 daid basse gaskámid ja altar likkatallat,
 amasek jabmet. Æreb Levitalažai i áfta-
 ge olmuš oazjo din sêrvvai boattet. De
 vutti valde dán, ja du manak vutti vald-
 det basse tabernakel balvvalusa ja altar
 balvvalusa, amas moarre Israel manai
 bagjeli boattet! Din veljaid Levitalažaid

Israel manai gaskast mæn læm valddam addaldakkan digjidi hærrai addujuvvum, særvvegådde goađe sist amat dakkat; mutto dæn ješ ja du barnek åftanaga duin, di galggabættet papamat dakkat altar åudast ja åuddagåfčas siskebæld, mutto juokke ærra olmuš, gutte altar oddi daihe åudagåfčas siskebællai vigga mannat, jabmet galgga.

Hærra celki Aroni; oase buok muo oafferidi dunji addam. Ædnam alggošaddok, maid olbmuk hærrai buftet galggek, dak du galggek læt. Buok hægga-lažai alggošaddok galggek læt du. Levi manaidi buok Israelitalažai lågadas (tido) addam, dam særvvegådde goađe balvvalusa ditti, maid si dakkek; dak ærra Israel manak æi oažo særvvegådde goattai lakkanet, amasek dakkat, mi boassto læ, ja amasek si jabmet.

19. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi ja Aroni: cælke Israel manaidi, atte valddet si galggek rufsis, vigetes guigo, mast i læk mikkege vigid, ja man ald gæses i læk årrom,

ja pappi Eleasari di dam galggabættet addet, ja gâdi šiljo âlggoli sân dam doalvvot galgga, ja su oainededin dat njuvvujuvvut galgga; pap Eleasar valddet galgga vara ja suormaines riškotet galgga særvvegâdde goađe guvllui bæive bagjanæme guvllui; de gviggo bâlddujuvvut galgga su oainededin; sedermuora isop ja skarlagen galgga pap valddet ja dolli balkestet. De galgga pap biftasides bassalet, čaccai rubmašes lavggot, de oazžo sân gâdidi boattet. Ja butes âlmai guigo gunaid čoağget galgga ja butes baikkai bieğjat gâdi šiljo âlggoli, ja vurkkijuvvut galggek gunak Israel manaidi buttastusa čaccen; go adnujuvvut dak galggek, de butes gâlgge čacce leikkujuvvut galgga dai ala littai; butes âlmai isop valddet galgga, dam čaccai buonjostet, ja dam su ala riškotet, gutte buttesmættošen ječas læ dakkam, goalmad ja čiečad bæive, ja čiečad bæive sân butestet galgga su suddostes; de biftasides bassalet galgga, čaccai ječas lavggot, de butes sân šadda ækkedest. Jâs guttege buttesmættom

Šadda, ja i addet aigo ječas butestuvvut, su siello særvvegåddest erit javkaduvvut galgga.

www.libtool.com.cn

20. K a p i t a l.

Israel manak, åbba særvvegådde dam mæccai Sin bådī, vuostas mannod, ja olbmuk Gadesest orru. Dasa jami Maria ja havdaduvui.

Særvvegåddest čacce i læm, ja čoakkai dat bådī Moses ja Aron vuostai ja olbmuk riddališgätte Mosesin ja celkke: vare mi jabmam lifčimek åftanaga veljaidæmekguim hærra čalmi åudast, ja manne doalvoide dāi hærra særvvegådde dam mæccai, dasa roappanet, sikke mi ja min spirik; manditti læppe dāi doalvom min Ægyptenest dam fastes baikkai? I læk dat baikke gilvvem baikke, ige læk fikkonmuorra, ige vidnemuorra, ige granatsaddo, i åbbage læk jukkamčacce! Mutto Moses ja Aron særvvegådde lut manaiga særvvegådde goađe uvsa oddi, ja muođoidægga ala sái manaiga, ja hærra hærvasvuotta idi. Hærra sarnoi Mosesi: valde soabbad, gāčo særvvegådde čoakkai,

sikke dān ja velljad Aron, ja sardnot dāi galggabætte baftai sin čalmi āudast, de dat čace adda. De valdi Moses soabe herra čalmi āudast, nuftgo herra gāčcom læi; ja Moses ja Aron čoakkai gāčoiga særvvegādde bavte oddi, ja sān sigjidi celki: gullat di gažarak! lægo dat mādno giedast dādnoidi čace addet dam bavtest? ja Moses bajedi giedas ja časki bavte guoft gærde sābines, de āllo čacce gālgga-gādi, ja særvvegādde jugai ja šivetak. Mutto herra celki Mosesi ja Aroni: go æppet dāi jakkam munji muo bassen gudniettet Israel manai čalmi āudast, de æppet dāi galga dam særvvegādde sisa-doalvvot dam ædnami, maid læm addam sigjidi. Dat læ Meriba čacek, gāst Israel manak riddalæmen legje herra vuosstai.

Kades baikest vulgge Israel manak, ja ābba særvvegādde bādi dam varrai Horri. Varest Horest lakka Edom ædnam sarnoi herra Mosesi ja Aroni: Aron vuolgget galgga dast erit olbmuides lusa, valde Aron ja su barne Eleasar ja doalvo sādno vare Hor ala ja nuola Aronest su

biftasid ja garvot su bardnai Eleasari daid; ja Aron vanhemides lusa vuolgget galgga ja jabmet. Moses dagai, nuftgo hærre gáčcom læi, ja vare Hor ala sái goarñoiga ábba særvvegádde oainededin; Moses nuolai Aronest su biftasid ja biejai daid su barne Eleasar ala, ja Aron jami vare čak ala, mutto Moses ja Eleasar njejaiga vare ald. Go ábba særvvegádde áini, atte Aron vuáinqas addam læi, de 30 beivi mietta čieroi su Israel dallo.

21. K a p i t a l.

Varest Horest de si manne rufsis mæra guvllui, ja matkašedin de olbmuk unokas milli šadde; ja olbmuk nimmu-rišgátte Ibmel vuostai ja Moses vuostai ja celkke: manne læppe dái Ægyptenest min doalvvom mæccai roappanet? dastgo i læk dast laibbe ige čacce, ja i viša min siellomek šat bárrat dam hæjos biemo. De biejai hærre sorbmijægje gærbmašid olbmui gasski, mak olbmuid gasske, ja ædnag Israelitalažak jabme. De vulgge olbmuk Moses lusa ja celkke: suddodam læp, dastgo hærre vuostai ja du vuostai

mi læp sardnom; rákkadala dal hærräst
 gærbmašid min bagjelist erit valddet.
 De rákkadalai Moses olbmui áudast.
 Hærra celki Mosesi: daga aldašid gærb-
 maš, ja bieja dam muora ala, ja juokkas,
 gutte gasskujrvum læ, ja gærbmaš bæl-
 lai gæcca, oažžo ællet. Moses dagai
 dalle væikkegærbmaš, ja muora ala dam
 biejai, ja go gærmaš guđege gaski, ja
 væikkegærbmaš sán gæcadi, de baci sán
 heggi.

22. Kapital.

Ja vuolggemen legje Israel manak,
 ja gáđidæsek si bajasdakke Moab jalga-
 dassi dâm bæld Jordan, Jeriko buotta;
 ja Balak, Sippor bardne, áini buok, maid
 Israel dakkam læi Amoritalažai vuosttai.
 De ballagátte saggarakkan Moabitalažak
 Israel olbmui, dastgo hui ædnag si legje,
 ja si hirbmastuvve Israel manai ditti.
 Ja Moabitalažak celkke Midian vuorra-
 sidi: bárramen læ dat joavkko buokrak-
 kan, mi dast læ, nuftgo vuofsa mæce
 rasid bárra. Mutto Balak, Sippor bard-
 ne, læi dalle Moab gonagas, ja sane sán

ōuqjaŕ Bileami, Beor bardnai, Pethori,
 mi Euphrat guovloſt læ, ſu ravkkat:
 gæc, olbmuk boattam læk Ægyptenest,
 guđek ábba ædnam gáfæamen læk, ja
 ároſtam ſi læk muo buotta; boade dal, ja
 garrod munji daid olbmuid; daſtgo ſtuor-
 rab vægak ſiſt læk go muſt, daiddim
 man dalle oazžot-ſin čaſſket ja ædnameſt
 erit ſin vuojetet; dieđam guſto, gæn dán
 buristiſivnedak buristiſivneduvvum læ, ja
 gæn dán garrodak, ſán garroduvvum læ.
 Moab ja Midian vuorrasak vulgge ja
 noaiddevuođa balkka ſin gieđaſt læi, ja
 ſi bátte Bileam luſa, ja muittalegje ſunji
 Balak ſaniđ. Sán celki ſigjidi: árrót ia
 daſt, de vaſtađuſ digjidi addet aigom,
 dađemiöld go hærre munji ſarđnot aiggo;
 de orru Moab oaivamužak Bileam lut.
 Mutto Ibmel bađi Bileam luſa ja celki:
 mak álbmaid læk dak, guđek du lut
 læk? Bileam vaſtedi Ibmeli: Balak, Sip-
 por bardne, Moab gonagas, ſane munji
 cælkkam læ: gæc, daſt læk dal dak olb-
 muk, guđek Ægypten ædnameſt boattam
 læk, ja guđek ábba ædnam gofček; boade

dal, garrod munji daid, vai famo oažom sin vuosstai soattat ja sin vuojetet ruoftot. Ibmel celki Bileami: ik vuolgget galga; ik garrodusa sanid dai olbmui bagjel lækkat galga; dastgo buristsivneduvvum dak læk. Iddedest de likai bajas Bileam, ja celki Balak oaivamužaidi: vuolgget ædnamassadek, dastgo hærre i aigo mån dingum vuolgget galga. De vulgge Moab oaivamužak ja Balak lusa bätte, ja celkke: Bileam biættali minguim vuolggemest. De vuolgati Balak ain æmbo ja vela ain aleb oaivamužaid; ja si Bileam lusa bätte ja celkke sunji: nuft cælkka Balak, Sippor bardne: ale adde jeccad gilddujuvvut muo lusa boatemest; stuorra gudne dunji dakkat aigom, ja maid munji cælkak, dam dunji dakkat aigom; mutto ainas boattet galgak munji daid olbmuid garrodet. Mutto Bileam vastedi Balak balvvaleggjidi: jås Balak munji addaši äbba viesos dievva gollin ja silbbain, im almaken hærre Ibmel sane vuosstai mate maidegen dakkat; mutto årrot vela dam ia, de gullat aigom, maid hærre munji

sardnot aiggo. Ibmel celki ikko Bileami: go dak albmak boattam læk du ravkkat, de www.bagjan.com vuolge singuim; mutto maid dunji cælkam dån dakkat galgak! De likai bajas Bileam idðedest, rakadi asenes ja vulgi Moab oaivamužai-guim. Mutto Ibmel moarre buollai, go Bileam miela ani dakkå vuolgget, ja hærre engel biejai ječas su oddi su vuosstai^{uo33ot}; mutto asenes ald čakamen læi, ja guoft balvvalægjek su čuvuiga. Ja asen áini hærre engel gæino ald ^{uo33o}men ja mieke su giedast, ja gæinost erit doarra falli, mutto Bileam cabmegåði su, vai gæino mielð manaši. De bådï hærre engel garžes balgga sagjai muttom vidnegardeni gasski, gággo guobbači bæld gædggeaidok legje. Go asen áini hærre engel, de gædggeaido vuosstai ječas baki, atte Bileam juolgge aido vuosstai bakki-juvui, ja de fastain riæmai sån asenes cabmet. Mutto hærre engel fastain bådï garžes sagjai, gággo bæssam lakkai i læm, i ålgiš, i guro bællai. Go asen hærre engel áini, de ædnam ala ječas vuolas

luiti áftanaga Bileamin; mutto de moan-
 rai manai Bileam ja cami su sábins.
 De ravasti herra asen njabne, atte Bilea-
 mi sardnogádi: maid dunji dakkam læm,
 go gálm gærde muo dal cabmam læk?
 Mutto Bileam vastedi aseni: bilkkon
 dán læk adnam muo! lifci miekke dal
 muo giedast, de du gádašim! Ja asen
 celki Bileami: alma du asen læm, gæn
 ald dán čakkam læk dam bæive ragjai?
 læigo dat muo dappe dunji nuft dakkat?
 Ja Bileam celki: i læm. De ravasti herra
 Bileam čalmid, atte herra engel sán áini
 gæino ald čuožžomen mikines giedastes;
 ja Bileam gábmardalai ja manai muo-
 doides ala. Ja herra engel sunji celki:
 manne cabmam læk asenad gálm gærde?
 gæč, boattam læm du vuosstai čuožžot,
 dastgo dat matkke i læk muo miela
 miel. Asen áini muo, ja manai gálm
 gærde muo áudast erit. Jás dat muo
 áudast erit i mannam lifci, de du lifcim
 gáddam ja sunji lifcim adnam ællet. Bi-
 leam celki herra engeli: suddodam læm;
 im diettam dán muo vuosstai legjik dam

matke ditti; go bahhan dān dam anak;
de ruoftet macam. Mutto herra engel
celki Bileami: vuolge dai ālbmaiguim,
mutto sardnot galgak dam sane, maid
mān dunji sarnom.

Go Balak šaddai gullat Bileam boat-
tam læi, de manai sān su oddi Moab
gavpugi, mi Arnon guovlost læ; ja Balak
celki Bileami: alma vuolgatam læm sane
du gāccot? manne ik muo lusa boattam?
imgo daggar olmuš læk, atte gudne dunji
dakkat aigom? Bileam vastedi Balaki:
gæc, dai boadam, mutto maid væjam
mān sardnot? dam sane, maid Ibmel
muo njalbmai biegi, dam mān sarnom.
De manai Bileam Balakin, ja Kirjath-
Husoti sái bādiga; ja Balak oafferušai
stuorra ja smavva šivetid, ja sān ravkai
Bileam, ja buok daid oaivamužaid, gu-
dek su lut legje, ja iđđedest de valdi
Balak Bileam ja buvti su Baal dīva ala,
gāst lagamuš Israelitalažak āidnujuvvu-
jēgi.

23. Kapital.

Bileam celki Balaki: rakad munji

ċieċċa altarid, ja buvte dek ċieċċa vuov-
 said ja ċieċċa viercaid. Balak dagai,
 nuftgo Bileam cælkkam læi, ja Balak ja
 Bileam oafferuſai vuovsa ja vierca juokke
 altar ala; ja Bileam celki Balaki: divo
 jeċċad boalddem oaffer bællai, vuolgget
 aigom, jaſ hærre daidda muo oddi boat-
 tet aiggot munji dieddetet, maid dunji
 cælkket galgam. Ja de vulgi Bileam
 muttom diva ala. De bādī Ibmel Bileam
 oddi, ja Bileam sunji celki: rakadam læm
 ċieċċa altarid, ja oafferuſſam læm vuovsa
 ja vierca juokke altar ala; ja hærre addi
 Bileami sanides njalbmai ja celki: vuolge
 dal ruoftot Balak lusa ja sarno. Go Bi-
 leam ruoftot bādī Balak lusa, de boald-
 dem oafferes lut ċuoſoi sãn åftanaga
 buok Moab oaivamuſaiguim, de riæmai
 Bileam sanides sardnot ja celki:

Arameſt gāċoi muo Balak,
 bævċċabagieædnameſt ravkai muo Moab
 gonagas:

"Boaċe dek, garrodet dãn galgak munji
 Jakob,

bahaid lakkat galgak ja suttet Israel
bagjel!"

Mutto moft garrodet gæn Ibmel i garrod,
moft bahaid su ala lakkat, gæn Ibmel
buristsivned?

Gaisast Israel oainam,
varin vuotam mån su;
erinaamaš olbmuk, guđek sierranessi
orruk,

ærra olbmui særvvai æi si ječasek låga.
Jakob, ædnag nuftgo saddočalmek, gi
lækka su,

gæn lakkamest læ Israel njæljad oasse?
Muo sillui su, dam vanhurskes jabmem,
nuftgo su šaddus muo ærranæbmie!

De celki Balak Bileami: mi læ dat,
maid dån dagak munji? Vižžim du muo
vašalažaid garrodet, ja gæč, dal sin burist-
sivnedam læk! Mutto Bileam vastedi:
fertim galle sardnot, maid hærra muo
njalbmai biegi sardnot. De celki Balak
sunji: boađe muo miel nubbe baikkai,
mast dån daid olbmuid oažok oaidnet;
daddeke dušše algomuš joavko oaidnet
galgak; buokaid ik galga oaidnet, ja de

dast garrodusa saniid lakkat galgak. De valdi Balak Bileam mieldes vaddem sagjai Pisga vare čak ala, rakadi čiečča altarid, ja oafferušai vuovsa ja vierca juokke altar ala; ja Bileam celki Balaki: divo ječčad dal dabe boalddem oaffer balddi; dábbe vuolgget aigom su vuorddet. Hærra bađi Bileam oddi; biejai sunji sane njalbmai ja celki: vuolge dal ruoftot Balak lusa, ja nuft sardnot galgak. Bileam bađi Balak lusa, ja gæc, čuožžomen læi oafferes baldast, ja Moab oaivamužak legje sa lut, ja Balak celki sunji: maid celki hærra? De riemai Bileam sanides sardnot ja celki:

Čuožžel Balak, gula muo sagaid,
vutti dæid valde dæn, Sippor bardne!
Ibmel i suddogas læk, dušsid i sarno,
basse sæn læ, duodalaš su njalbme,
baccekgo su sanek allasuvukættai?
sardnogo sæn ja sanides i daga?
Gæc, buristsivnedet hærra muo gæcoi,
sæn buristsivned, gi matta gieiddet,
Jakob suddovuoda bællai i sæn-gæca;
adda Israeli værrevuodaides andagassi,

Israel lut ärrö Ibmel Jehova,
 su gonagas bassun su äudast manna.
 Ägyptenest doalvoi su Ibmel,
 gievrabbo go lægjon sän læ;
 i suddogas hutkke daga Jakobi vahag,
 æi noaiddek mate Israel bavčagattet.
 Sardnot aiggo aigge ja muittalet,
 maid Ibmel Jakobi dagai ja Israeli;
 lægioni lakkai bagjanek dak olbmuk,
 bajas si likkek nuorra lægioni lakkai,
 æi dak mana livvot, salačid vuost borrek,
 goddujuvvumi varaid vuost jukke.

De celki Balak Bileami: ik galga
 garrodusa, ikge buristsivnadusa sanid sin
 bagjel lakkat. Mutto Bileam västedi
 Balaki: alma dunji cælkam læm: buok,
 maid hærä munji sardnomen læ, män
 dagam. Balak celki Bileami: boade, vela
 goalmad baikkai du buvtam, jäs daidda
 Ibmel du luoittet aiggot garrodusaid sin
 bagjel lakkat. De valdi Balak Bileam
 mieldes Peor čokki, mæce guvlui, ja
 Bileam celki Balaki: rakadi munji dasa
 čiečča altarid, ja buyte dek munji čiečča
 vuovsaid ja čiečča viercaid, ja Balak

dagai, nuftgo Bileam gācoi, ja juokke altar
ala sán oafferušai vuòvsa ja vierca.

24. Kapital.

Go Bileam áini, atte dat hærri miela
mielð læi Israel buristsivnedet, de i sán
mannam, nuftgo áudeb havid, hærrest
ænostusa sanid ážudet, mutto járggali čal-
mides mæce guvllui; mutto go Bileam
čalmides bajedi ja áini Israelitalažaid,
guðek gāðidæsek bieggam legje sakkagod-
didæsek mielð, de Ibmel vuáin su bagjeli
bāði, ja sán sardnogāði ja celki:

Nuft sardno Bileam, Beor bardne,
nuft cælkka sán, gæn čalbme læ čuvggi-
juvvum;

nuft sardno sán, gutte gullamen læ Ibmel
sanid,

gæsa buokvægalaš adda oainatusaid oaid-
net,

gutte vuáinast rottisuvvum læ, čiegosvuo-
ðaid oaidna.

Man čabes du goaðek, Jakob,
du assam baikek, Israel,
ðak viddanæmen læk, legi lakkai læk,
nuftgo gādenak čaci gaddin,

nuftgo muorak hærrast borddujuvvum,
 nuftgo sedermuorak jágai gaddin.
 Su agjagin golggek čacek,
 su barnek nuftgo áлло jágak.
 Aleb go Agag su gonagas,
 viddanæmen læ su valddegádde,
 Ægyptenest doalvoi su Ibmel,
 gievr sán boatta nuftgo lægjon,
 olbmuid, guđek vuostai ječaidæsek bi-
 gjek,
 sán duššad, cuovkkemen læ sin davtid,
 njuolaidesguim sán gádđa sin;
 de vuost manna sán vuáinadet lægjon
 lakkai,
 gi duossta bajas báftet su, atte bagjan?
 Buristsivneduvvum, gutte du buristsivned,
 garroduvvum, gutte du garrod!

De buollai Balak moarre Bileam
 vuostai, giedáides sán časki oftí ja celki
 sunji: garrodusa sanid lákkam ditti muo
 vašalažaidam bagjel mán ravkkim du, ja
 gæč! gálm gærde dán buristsivnadusa
 sanid sin bagjel lákkam læk! Batar dal
 baikkasad; legjim já arvvalam stuorra
 gudne dunji dakkat, mutto, gæč! hærre

dunji gielddam læ dam gudnet Bileam
 vastedi Balaki: alma du airasidi celk-
 kim: jås vela Balak addaši munji viesos
 dievva silbbain ja gollin, de i læk muo
 famost hærre same vuosstai maidegen
 dakkat, im buaid, im bahaid, muo-jeccam
 arvvalusa mield. Ja gæc, olbmuidam
 lusa dal vuolgain, dunji dal sardnot
 aigom, maid dak olbmuk dakkamen læk
 du olbmuidi boatte beivin. Ja nuft sard-
 nogadi Bileam ja celki:

Nuft sardno Bileam, Beor bardne,
 nuft dat almai cælkka, gæn cælbmai cuov-
 gas læ addujuvvum,
 nuft sardno sán, gæn bællje Ibmel sanid
 gulla,
 gæn duokken alemuš Ibmel dietto læ,
 gæsa addujuvvum læ buokvægalaš Ibme-
 lest oainatusaid oaidnet;
 gutte, vuainast rottisuvvum, oaidna mi
 dappatuvvumen læ.

Oainam su, mutto i sán læk vela,
 vuotam su, mutto gukken ain læ;
 Jakob lut manamen læ migjidi nasste,
 Israelast bagjanæmen læ raddim septer,

Moab oaivamužaid dat cuovkke;
 buok Seth manaid dat hävat.
 Ja Edom sän vuotta,
 Seir, vašalažaides ædnam, oabmenes sän
 dakka.
 Stuurra dagoid dakka Israel.

25. Kapital.

Ja Israel árromen læi Sittimest, ja olbmuk dakkagátte furudagaid Moab nissoniguim, ja dak gáčcomen legje Israelitalažaid sin æppeibmeli oafferidi, ja olbmuk bårre, ja sin æppeibmelid si gáb-mardallašgátte. Ja Israel manai Baal Peor lusa, ja herra moarre buollai Israel vuosstai; ja herra celki Mosesi: valde buok olbmui oaivamužaid ja harcast sin soavatussan Ibmeli bæive guvllui, vai herra moarre Israel bagjelist erit sirddu-juvvuši. Ja Moses celki Israel duobma-ridi: goddus juokke áft olbmuides, guđek balvvalam læk Baal Peor. Ja gæc! muttom álmai Israelitalažai manain bádi ja mieldes buvti medianitalaš nisson veljai-des lusa Moses ja buok ábba Israel manai særvvegáddi čalmi áudast, guđek čierro-

men legje særvegådde goađe uvsá álg-
 gobæld. Go Pinehas, Eleasar bardne,
 pap Aron bardne, dam áini, de likai sán
 bajas gasko særvegåddest, valdi saite
 giettasis, ja dam israelitalaš álbma doara-
 dalai goattai ja čađareti sádnó guabbačid,
 dam israelitalaš álbma ja nisson, ja de
 heiti rangastussa Israel manai bagjelist
 erit. Mutto guđek dam rangastussi jab-
 me 24,000 legje. Ja hærre sarnoi Mo-
 sesi: Pinehas, Eleasar bardne, pap Aron
 bardne erit valddam læ muo moare Israel
 manai bagjelist, go muo angervuođain
 sán anger læi sin gaskast, atte duššadam
 im læk Israel manaid angervuođastam.
 Cælke damditti: litto, muo rafhe litto,
 mån dagam suin, atte sán ja su manak
 su mañnel agalaš papavuoda litto adnet
 galggek, go anger sán læi Ibmel bællai,
 ja soavatusa dagai Israel manai áudast.
 Dam gáddatallam israelitalaš álbma nam-
 ma, gutte áftanaga medianitalaš nissonin
 goddujuvui, læi Simri, Salu bardne,
 simeonitalaš sakkagádde oaivamuš, ja
 dam goddujuvvum medianitalaš nisson

namma læi Kosbi, Sur nieid, gutte sâk-
kagâddes oaivamuš læi Medianitalažai
gaskast.

www.libtool.com.cn

26. Kapital.

Hærra celki Mosesi ja Eleasari:
valdde olbmulâgo âbba Israel manai
særvvegâddest; 20 jakkasazak ja gudek
boarrasabbo læk lokkujuvvut galggek
olbmulâkkoi, nuftgo hærra gâccom læi
Moses ja Israel manaid, guđek Ægypte-
nest vulgge. Guđek olbmulâkkoi lok-
kujuvvujegje Israel manain legje 601,730.
Ja hærra celki Mosesi: dai gasski jukku-
juvvut galgga ædnam arbbeoassen sin
namai lâgo miel. Dam sâkkagâddai,
gutte stuorrab læ, stuorrab arbe addet gal-
gak, ja gutte uceb læ, uceb arbe addet
galgak; olbmui lâgo miel galgga arbbe
addujuvvut. Vuorbbadallam miel galg-
ga ædnam jukkujuvvut, âcidæsek sâkka-
goddi namai miel si arbe oazžot galg-
gek; guđek Levitalažai olbmulâkkoi lok-
kujuvvujegje legje 23,000 âlbmak ma-
nodsazai rajast, æi si læm lokkujuvvum
Israel manai særvvai, dastgo i galggam

sigjidi arbbe addujuvvut Israel manai sækka. Dat olbmulákko læi, maid Moses ja pap Eleasar lágai, go sái lákkamen læiga Israel manaid Moab jalgadasast Jordan guovlost Jeriko buotta, ja dai gaskast i áftáge álmai læm sist, gæid Moses ja pap Aron lákkami læiga, go Israel manaid sái lágaiga Sinai mæcest; dastgo herra cækkam læi: duodairakkan si jabmet galggek mæccai, ige áftage sist baccam heggi æreb go Kaleb, Jephunne barne ja Josva, Nun barne.

27. K a p i t a l.

Ja herra celki Mosesi: goarŋo vare Abarim alá, ja gæca dam ædnám, maid addam læm Israel manaidi; ja go dam oaidnam læk, de dāngis olbmuidad lusa vuolgget galgak, nuftgo du velljad Aron; go æppe dái muo njalme gullam Sin mæcest, go særvvegádde nimmuræmen læi, go dái muo gudniettet galgaidek olbmui cælmí áudast, dat læ Meriba cæcce Kadesest Sin mæcest. Ja Moses sardnogáđi herraí: herra, buok sivnadusa vuáinai Ibmel, asatífci dalle álbma særvvegádde

bagjel, gutte sin ċalmi āudast olgus man-
 namen ja sin ċalmi āudast sisa manna-
 men læ, gutte sin matta olgus doalvot ja
 sisa doalvvot, amas herra sǣrvvegādde
 šaddat nuftgo ællo baimetægjetaga. Herra
 celki Mosesi: valde Josva, Nun barne,
 ālbma, gæn bagjelist vuāiņ āro, ja bieja
 giettad su ala; ja divo su pap Eleasar
 oddi, ja ābba sǣrvvegādde oddi, ja adde
 sunji ravvagid sin ċalmi āudast, ja adde
 sunji du gudne, atte ābba Israel manai
 sǣrvvegādde su gulla, ja divvot sǣn galgga
 ječas pap Eleasar oddi herra ċalmi āudast
 sust ċuovgas duomo jærrat, ja su sane ala
 si olgus mannat galggek, ja su sane ala si
 sisa mannat galggek, sikke sǣn ja buok
 Israel manak suin, vela ābba sǣrvvegādde.
 Moses dagai, nuftgo herra gāccom læi:
 Josva sǣn valdi, divoi su pap Eleasar ja
 ābba sǣrvvegādde oddi, ja gieđaides su
 ala biejai, ja ravvagid sunji addi, nuftgo
 herra sardnom læi Moses boft.

30. K a p i t a l.

Moses celki Israel manaidi buok,
 maid herra sunji gāccom læi, ja Israel

manai oaivamužaidi sán sarnoi: dat læ
 dat sadne, maid herra læ gáčcom: go
 álmai herraí láppadusa dakka, daihe vale
 vuordno, atte sielos sán gædnegassan dak-
 ka, de sane i sán æppebasotet galga, mutto
 buok dai sani mielð sán dakkat galgga,
 mak su njalmest boattam læk.

5 M o s e s g i r j e.

1. K a p i t a l.

Dak læk dak sanek, maid Moses ábba
 Israeli sarnoi, dām bæld Jordan, mæcest,
 jalgadast, mi Suph guovlost læ, áft nubbe
 lákkai bæive matke Horebest. Njællja
 lågad jage, vuostas nubbe lákkai mannod
 algo bæive sarnoi Moses Israel manaidi;
 mannel go vuoitam læi Amoritalažai go-
 nagas Sihon, gutte Hesbonest asai, ja Og,
 Basan gonagas, gutte Astarotest asai Edrei
 guovlost. Dām bæld Jordan Moab ædna-

mest riæmai Moses laga ðilggit: Nuft sarnoi migjidi hærra min Ibmelæmek Horebest: æppet di gukeb darbaš dam varrai agjanet; jarggalækket, gaikkot gā-ðidædek, vuolgget Amoritalažai varrai ja dam guovloidi, jalgadassi, varidi, vuollegis ædnami, ædnami, mi bæive guvllui árró, mærragadde guovloidi, Kananitalažai ædnami, Libanoni, dam stuorra dæno ragjai, Euphrat ragjai; gæc, addam læm digjidi dam ædnam, vuolgget ja oama-stækket dam ædnam, maid hærra lappedam læ din ačidi Abrahami, Isaki ja Jakobi, sigjidi dam addet ja sin manaidi sin maŋŋel. Dam aige mæn nuft digjidi sardnum: áft im mate din guoddet! Hærra din Ibmel din læ ædnanattam, ja gæc, di læppet dal ædnagak nuftgo alme nastek. Hærra, din vanhemitaddek Ibmel, dagaši din vela duhat gærde dam made, go dal di læppet, ja sæn buristsivnediŋci din, nuftgo sæn digjidi cælkkam læ! Mutto moft væjam mæn áft olmuš din vaive, din nådid, din ridoid bagjelassam valddet? Valljit di galggabættet munji vises, jier-

malaš ja doaimalaš álbmaid din sákka-
 goddin, ja de sin asatet aigom oaivamužaid
 din bagjel, ja di munji vastedeidek; siega
 sadne dat læi, maid dán sardnuk, atte
 dakkat aigguk. De oaivamužžan di
 sákkagoddidek bagjel valddim, vises ja
 doaimalaš álbmaid, ja bigjim daid oaiva-
 mužžan din bagjel, essevaldden duhat
 bagjel, essevaldden čuođe bagjel, áudast-
 álbmajen vit láge bagjel, ja áudastálbma-
 jen láge bagjel, ja áudastčuožžon din
 sákkagoddidek áudast; ja de addim dalle
 din duobmaridassadek daid ravvagid:
 gullat di galggábættet daid ášid, mak din
 veljaidædek gaskast læk, ja vanhurskes-
 vuoda di galggabættet dubmit álbma ja
 su velja gasski ja dam veris olbmui,
 gutte din lut læ; æppet di galga allag-
 vuoda bællai gæccat duomo sist; hæjo-
 mus ja alemus di galggabættet gullat;
 æppet di galga ballat guđege olbmust,
 dastgo duobmo læ Ibmel, mutto juokke
 áše, mi digjidi appar stuores læ, muo
 oddi di galggabættet buftet, ja de mán
 gullat aigom. Ja buok, maid di galgaidek

dakkat, mån dalle ravvijim. De Horebest mi vulgimek ja dam stuorra ja suorgadlaš ~~mæcelibcadda~~ ~~mi~~ manaimmek, Amoritalažai vare guvllui, nuftgo hærri min Ibmelæmek gáčcom læi, ja mi bádimmek Kades-Barneai. Ja dam mæcest dán oaidnam læk, moft hærri du Ibmel du gudi, nuftgo álmai manas guodda, ábba dam matke mielđ, maid dán vagjolam læk. Mutto æppet di ásskom hærri ala, din Ibmel ala, gutte din áudast mannamen læi digjidi goattesaje áccat, ikko dála sist digjidi balgga čuvvggit ja bæivveg balva sist. Ja hærri gulai din sani jena, moarati ja vuornoi ja celki: i áftage álmai dain bahha sákkagádde álbmain dam siega ædnam galga oažžot oaidnet, maid vurdnum læm din vanhemidassadek addet, æreb go Kaleb, Jephunne barne, sán galgga dam oažžot oaidnet, go hærri mielđ sán vagjoli. Ja vela muo ala hærri moarati din ditti ja celki: ik dånge galga dam ædnam sisa bæssat. Josva, Nun bardne, du balvvalægje, sán galgga dam ædnam sisa mannat; nane su,

dastgo sãn dam ædnam Israel gasski juogadet galgga arbben; ja din smavva manak, gæi harrai di cellidek: dak salaçen šaddamen læk, ja din barnek, guðek dam bæive æi arved baha æige buore, si galggek dam sisa bæssat; sigjidi dam addam; mutto di, jårggalækket nubbe guvllui, vuolgget mæce guvllui, gæino mielð, mi rufsis merri manna.

2. Kapital.

De nubbos mi jårggalæimek ja mæce guvllui manaimæk gæino mielð rufsis merri, nuftgo hærra munji gáčcom læi, ja gukka aige Seir vare birra mi vagjolæmen læimek. De celki hærra munji: dal di galle jå gukka aige vagjolam læppet dam vare birra; mannat dal davas guvllui; gáčo olbmuid ja cælke: mannat di galggabættet din veljaidædek Esau manai rajadagai boft, guðek Seirast assamen læk, ja dak balost læk din ditti; mutto varotækket jeçaidædek, amaðek di soattat sin vuðsstai, dastgo sin ædnamest im vela juolge vido digjidi adde, dastgo Esau Seir vare addam læm. Bårramušaid ja

vela čace di galggabættet oasstet sist. De vulgimek mi veljaidæmek, Esau manai lut erit, guđek Seir varest assek, ialgadasa gæino mielđ, Eloth ja Esiongeber guovloin, ja mi manaimiek gæino mielđ, mi Moab mæccai manna. De celki hærre munji: ik vaivedet galga Moab, ikge soattai sin vuosstai mannat; dastgo su ædnamest im adde digjidi maidegen; dastgo Ar mæn addam læm Loth manaidi. De bajas dal ja Sared jåga rassta! ja Sared rassta mi manaimiek. Ja min matke Kades-Barneast rajast dam bæive ragjai, go Sared jåga mi rassta manaimiek, 38 jagek legje, dassači go buok dai vægai sakkagåddek nåkkam legje, nuftgo hærre sin ala vuordnom læi; ja hærre gietta læi maida sin vuosstai sin hævatet, dassači go si nokke. Go buok dak vægak nåkkam legje, atte javkkam si legje olhmui gaskast erit, de hærre munji sarnoi: dal mannamen dæn læk Moab rajadagai boft, Ar boft. Mutto go lakkanaddamen dæn læk Ammonitalažai buotta, de ik galga daid vaivedet, ikge soade sin vuosstai riæbmat,

dastgo Ammonitalažai ædnamest im adde dunji maidegen, dastgo Loth manaidi dam addam læm. Likkat bajas! gaikkot gādidek, mannat Arnon fielma rassta, gæc, du gitti addam læm amoritalaš Sihon, Hesbon gonagas, ja su ædnam; riëma dal, valde su ædnam, ja mana soattat su! Dam bæive rajast de algetam balo ja hirmo du áudast biegtat buok olbmui bagjeli ábba alme vuold, atte gullat si galggek du sagaid ja nama, ja ballat ja doargestet si galggek du čalmi-
dad áudast. Dušše Ammonitalažai æd-
nami ik dán galga lakkanet ikge dam guyllui fielma Jabok mietta, ikge bagje-
ædnam gavpugidi.

4. Kapital.

Doallat kærre din Ibmel bakkomid, æppet di galga maidegen lasetet æppetge gæpedet. Din čalmek oaidnam læk, maid hærre dakkam læ Baal Peor, buokaid, guđek Baal-Peor balvvaiegje, hærre din Ibmel javkadam læ din gaskast erit, mutto di, guđek áskaldasak ja bisovažak ároi-
dek hærre din Ibmelædek lut, di buokak

ællebættet! gæc! asatusaid ja lagaid digjidi oapatam læm, nuftgo hærra, muo Ibmel, muo gæcoi, de doallat daid ja dakkat dai mielð, dastgo dat din visesvuotta læ ja din jierbmaivuotta. Varot jeccad, varjal du siellod, amad daid sanid ðan saddat vajaldattet, ja amasek dak sanek du vaimost erit saddat, manaidassad ja du manai manaidi daid ðan bagadet galgak; ðam bæive, go hærra du Ibmel calmi andast ðan cu33uk Horeb guovlost, go hærra munji celki: gæco olbmuid coakkai, muo sanid mân sardnot aigom, maid si oappat galggek, vai must si ballek buok beivid, maid si æðnam ald ellik, ja manaidassasek si galggek daid oapatet, ja di lakkaneidek ja vare vuold cuo3oidek, mutto varre buollemen læi ðalast. Ja ðalast hærra digjidi sardnomen læi; sani suobman di gulaidek, mutto æppet di oaidnam maidegen gævaid. Ja littos sán digjidi gulati, maid sán din gæcoi doallat, daid låge bakkom sanid, ja guoft gæðggetavalidi sán daid cali. Varotækket din sieloidedek, æppet di maidegen muoðoid oaid-

nam daihe gávaid dam bæive, go hærra digjidi dálast sist sardnomen læi Horebest, atte æppet di daga maidegen, mi bahha læ, atte æppet di daga aldsedek maidegen gávaid daihe værdadusaid álbmast daihe nissonest daihe guðege slai luonddogappalagest, mi ædnamest læ, daihe láðdest, mi alme vuollai girdda, daihe maðost, daihe guolest, mi čacest læ, ja amad dán, go čalmidad dán alme guvllui bajasbajedak, ja go bæive dán oainak ja mano ja nastid, buok alme vægaid, amad dán dalle daidi gudnen, rokkusid lákkagoattet ja daid balvvalet. Go boasstovuodaid dán riæmak dakkat, go čuppujuvvum gávaid daihe maidegen værdadusaid aldsid dagak, go dagak, mi bahha læ hærrad du Ibmel čalmi áudast, de alme ja ædnam ádna bæive duodastussan valdam din bagjel. Go áccat di aiggobættet hærra, din Ibmel, de di gavdnabættet su, go ábba vaimostædek di áccat aiggobættet su ja ábba din sielostædek. Go hætte din valdda, de jarggalet galggabættet Ibmel hæradek lusa, ja sán din čuorvvomid gullat aiggo;

dastgo hærre din Ibmel vaimolades Ib-
mel læ, i sán din suppit aigo, i din hæva-
tet aigo, i vajaldattet aigo din vanhemi-
dadek litto. Jærrat dain vassam beivin,
mak legje áudal go di, dam bæive rajast,
go Ibmel sivnedi olbmú ædnam ala,
ja nubbe ravdast nubbe ravddai alme
vuold, jás gullujuvvum læ daggar sadne,
daggar dakko, stuores nuftgo dat! jás
ærra olbmuk gullam læk Ibmel jena
dålast sardnomen, nuftgo di gullam læp-
pet ja baccam læk heggi? Daihe jás Ibmel
boattam ja valddam læ aldsis olbmuid
ærra olbmui gaskast gæccalusai, mærkai,
oavddodagoi ja sådi boft, vægalaš giedain
ja geiggijuvvum giedain, stuorra ja hirb-
mad dagoi boft, nuftgo hærre din Ibmel
dinguin dakkam læ Ægypten ædnamest
din čalmi áudast! Digjidi dat almotuv-
vum læ, vai arvedet galggabættet, atte
hærre læ Ibmel, ja i áftage æreb su! Al-
mest sán addi digjidi gullat su jena, din
bagadet, ja ædnamest sán addi digjidi
oaidnet su vægalaš dala, ja dålast su sanid
di gulaidek; ja go din vanhemið sán rak-

kasen ani, sin manaid sán aldsis valji, ja Ægyptenest din doalvoi su vægalaš fa-
moin, olbmuid erit vuojetet, stuorrab ja
gievrabbo go di, din doalvvot sin ædnam
sisa ja digjidi arbben addet sin ædnam.
De arvedet di galggabættet ádna bæive ja
mieladek vuollai biegiat, atte hærre sán
Ibmel læ bagjen almest ja vuollen ædna-
mest, ja i áftage šat æmbo læk; su bak-
komid ja ravvagid di galggabættet doallat,
maid digjidi ádnabæive gácom, vai burist
digjidi gævva.

Dat læ lakka, maid Moses Israel
manai oddi biejai, ja bakkomak ja ravva-
gak ja asatusak, maid Moses addi Israel
manaidi sin vuolggem mannel Ægypte-
nest, dam bæld Jordan Gai ædnamest
Bethpeor buotta, dam ædnamest, mi Amo-
ritalažai gonagas Sihon læmaš læi, gutte
assam læi Hesbonest, gæn Moses ja Israel
manak gáddam legje, ja vuoittam si legje su
ædnam, ja dam ædnam mi vuluš læi Oggi,
Basan gonagassi, ja guoft Amoritalažai go-
nagasaidi, dam bæld Jordan bæive bagja-
næme guovlost; Aroer rajast, mi Arnon jağa

gadde mietta árro ja Sion vare ragjai, mi maida Hermonen goččujuvvu, ja ábba dam jalgadas ja mæce dam bæld Jordan bæive bagjanæme guovlost rufsis mæra ragjai vare Pisga vuold.

5. Kapital.

Ja Moses čuorvoi ábba Israel ja celki: gula, Israel, daid lagaid ja bakkomid, oappat daid ja adnet daid duokkenædek, atte di dai miel dakkabættet! Hærra min Ibmelæmek littos minguim dagai Horebest. Varest sán digjidi sarnoi gasko dála sist, ja mán hærra ja din gaskast čužžum, dastgo dálast di balaidek, ja æppet di vare ala goarghom, ja nuft sarnoi hærra:

Mán hærra læm din Ibmel.

Ik galga ærra ibmelid adnet go muo.

Ik galga dakkat maidegen gávaid, daihe værdadusaid dast, mi alмест læ du bagjel, daihe ædnamest du vuold, daihe čacest ædnam vuold; ik daid čuorvvot galga, ikge daid balvvalet, dastgo mán hærra du Ibmel læm.

Ik galga valddet hærra du Ibmel

nama dušsalazžan, dastgo herra dam i
rangaŝtkættai luoite gutte, adna su nama
dušsalazžan.

Vuttivalde vuainadem bæive, atte dam
bassen anak, nuftgo herra du Ibmel gac-
com læ.

Gut bæive barggat ja buok dagoidad
dakkat galgak; mutto ciecad bæive vuai-
nadussa læ herra du Ibmeli.

Gudniette accad ja ædnad, nuftgo
herra du Ibmel gaccom læ.

Ik galga gaddet.

Ik galga furuŝet.

Ik galga suoladet.

Ik galga værreduodaŝtusa cælkket
guoibmad ala.

Ik galga anestuvvat guoibmad aka.

Ik galga anestuvvat guoibmad goađe,
daihe ædnam, daihe balvvalegjid, daihe
vuovsa daihe asen, daihe mi nu læžža, mi
su læ.

Daid sanid sarnoi herra abba din
særvvegaddai vareŝt, dala sist, balva ja
sævdnjadasa sist alla jenain. Ja suobman
di sævdnjadasast gulaidek ja vareŝt, mi

dåla sist buli. De vuttivalddet jeçaidædek, atte di dakkabættet, nuftgo hærra din Ibmel gáčcom læ; æppet galga gaidat ålgið æppetge guro bællai! Dam gæino, maid hærra din Ibmel gáčcom læ, dam galgabættet di vagjolet!

6. Kapital.

Gula Israel! hærra min Ibmelæmek, hærra læ åft, ja rakkasen dân adnet galgak hærra, du Ibmel, åbba du vaimostad, ja åbba du sielostad, ja buok du famostad!

Ja buok dak sanek du vaimostad årrot galggek! Manaidad oddi dân galgak daid bagadet, ja daid sardnot galgak, go goaðest çákak, go matkkad miæld vagjolak, go oadðastallamen ja go gáčcastallamen læk, ja mærkkan daid çadnat galgak giettað birra, ja muittobadden dak galggek læt dunji du çalmidad gaskast, ja daid çallet galgak uvsamuora ala du goaðestad, ja du gavpugi portai ala. Varot jeçcad, amad hærra dân vajaldattet! hærrast, du Ibmelest, ballat galgak, su balv-

valet galgak, ja su nama boft vuordnot galgak.

Æppet di galga gæccalet hærra, din Ibmelædek, nuftgo Massast di gæccaleidek su.

Doallat vißsalet hærra, din Ibmelædek, bakkomid ja lagaid, maid sán læ gæccom; ja dakkat di galgabættet, mi vuoiggad ja buorre læ hærra çalmi áudast, ja dat digjidi vanhurskesvuottan galgga læt; barggat viggat doallat buok daid bakkomid hærra, min Ibmelæmek, çalmi áudast.

7. K a p i t a l.

Basse olbmuk di læppet hærrai, din Ibmelassadek; hærra, du Ibmel, valljim læ du aldsis olmuçines. Hærra i læk valljim din damditti go di stuorrab olbmuk læppet, go ærra olbmuk, dastgo uceb di læppet go ærra olbmuk, mutto rakisvuodastes ani hærra din, ja vale doallat aigoi, maid din vanhemidi dakkam læi. Diettet dán galgak, atte hærra, du Ibmel, atte sán læ Ibmel, áskaldas Ibmel, gutte duhat ságai miæld littos ja rakisvuodas sigjidi doalla, guðek rakkasen adnek su, ja guðek

su bakkomid dállik, mutto gutte sin rangast, guðek su vaðotek. Barga dal daid bakkomid doallat, daid ravvagid ja daid lagaid, maid ádnabæive du gæðom dakkat! Go daid lagaid gullabættet ja dakkabættet, de hærri, din Ibmel, din adnet aiggo littostes ja rakisvuodastes, maid din vanhemidi sán láppedi, din rakkasen sán adnet ja din buristsivnedet sán aiggo.

8. K a p i t a l.

Muittet galgak ábba dam gæino, maid hærri, du Ibmel, du gæðom læ vaggjolet daid 40 jagid mæcest, du vuoledet, du gæðcalet ja dävddat, mi læ du vaimost, jás su bakkomid doallat aigok, daihe ik. Sán vuoleði du ja addi du nælge oaidnet, sán addi dunji Manna bárrat, maid ik dán dävddam, æige du vanhemak dävddam læk, dunji addet arvedet, atte olmuš i dušše fal laibest æle, mutto buok dast, mi hærri njalmest boatta. Æi du biftasak nákkam bagjelistad erit, ige báttanam du juolgge dai 40 jagi sist, atte vaimostad galle diedðak, atte hærri, du Ibmel, du bagadam læ, nuftgo

almai barnes bagad; ja doallat galgak
 herra, du Ibmel, bakkomid, atte su gæi-
 noid dân vagiolak, ja atte sust dân balak.
 Bârrat galgak ja gallanet, ja herra, du
 Ibmel, gittet galgak. Vuttivalde ješje-
 čad, amad herra, du Ibmel, dân vajaldat-
 tišgoattet, atte su bakkomid, su ravvagid
 ja lagaid ik dân doala, ja amas du vaib-
 mo ječas bajedišgoattet, ja amad herra,
 du Ibmel, dân vajaldattet, gutte besti du
 Ægyptenest, dam garra balvvalusast erit,
 su, gutte du dam stuorra ja hirbmad mæce
 čada oapesti, dievva gærbmašin ja skor-
 pionain, su, gutte bavtest čacid gāčoi
 dunji gālggat, su, gutte mæcest dunji
 addi Manna bârrat, du vuolede ja gæč-
 čalet ja burid dunji dakkat. Varot ječ-
 čad, amad vaibmosad cælkkegoattet: muo
 gievrvuotta, muo giettam fabmo addam
 læ munji buokrakkan. Herra, du Ibmel,
 muite, dastgo sán dat læ, gutte famo
 dunji adda stuorra dagoid dakkat. Go
 herra, du Ibmel, dân vajaldattak ja æppe-
 ibmeli maŋŋai vagiolak, daid balvvalak,
 daid čuorvok ja rákkadalak, de ádna

bæive mán din áudast duodastam, roap-
panæmen di dalle læppet, ja hævvosædek
di mannabættet.

9. Kapital.

Gula Israel! dal Jordan rassta dán
mannamen læk olbmuid bagjel vuoit-
tet, stuorrab ja gievrabbo, go dán læk.
Diettet galgak ádna bæive, atte hær-ra, du
Ibmel, du áudast mannamen læ nuftgo
duššadægje ja hævatægje dálla. Go hær-ra,
du Ibmel, daid olbmuid olgus vuojetam
læ du áudast erit, de ik dán oažo vaib-
mosad cælkket: muo vanhurskesvuoda
ditti nuft šaddai. I du vanhurskesvuoda
ditti, ige du vaibmod vuoiggadvuoda ditti,
mutto dai olbmui ibmelmættomvuodai
ditti ajet hær-ra daid du áudast erit.
Muite ja ale vajaldatte, mošt hær-ra, du
Ibmel, dán moaratattam læk mæcest,
Ægypten ædnamest vuolggem bæive rajast
ja gid-da ádna dam bæive ragjai Horebest
di hær-ra moaratatteidek, atte miella sust
læi din duššadet. Vare ala mán goarg-
nom legjim gæđggetavalid vuosstaivald-
det, litto tavalid, dam litto, maid hær-ra

dinguim dakkam læi, de 40 bæive ja 40 ia varest mán orrum; laibe im bárram, čace im jukkam. Hærra addi munji guoft gædggetavalid, Ibmelest čallujuvum, ja dai ald legje buok dak sanek, maid hærra digjidi sardnom læi varest, dala sist. Go dak 40 bæivek ja 40 ijak vassam legje, addi hærra munji guoft gædggetavalid, litto tavalid, ja hærra celki munji: čuožžel, vuolge hoapost dast erit; dastgo du olbmuk, gæid Ægyptenest dán dálvvuk, bahast lakkai mænnođam læk, fárgarakkan si dam gæino ald erit hæittam læk, maid mán sigjidi goččum; gáva si læk aldsesek dakkam; ja hærra celki munji: oaidnam læm daid olbmuid, æppegulolaš olbmuk si læk! ale doala muo! duššadet aigom sin, sin namaid alme vuold eritdakkat aigom, du gievrabbo ja stuorrab olbmui aččen dakkat aigom. Ja vare ald mán njegjim, ja varre buli dálast, mutto guabbači litto tavalak muo giedast læiga; ja áidnim, ja gæč; suddodam di læidek hærra vuostai, din Ibmel, galbba di aldsedek Ibmelinæ.

dek læidek dakkam; fārgarakkan di dam
 gæino hæittam læidek, maid hær̃ra digjidi
 ravvim læi! De daid guoft tavalid vald-
 dim ja gugtuid muo giedainam luittim ja
 cuvkkum din oainededin, ja hær̃ra oddi
 ædnami m̃an jecc̃am balkestim, nuftgo
 āudeb have, 40 bæive ja 40 ia; laibe im
 bārram, c̃ace im jukkam; buok din sud-
 doidædek ditti, maid di dagaidek, dagai-
 dedin, mi bahha læi Ib̃mel c̃almi āudast,
 dastgo hirbmastuvvamen legjim dam moa-
 rest, main hær̃ra moaratam læi din ala,
 atte din duš̃sadet aigoi; mutto hær̃ra gulai
 muo maida dam have. Ja hær̃ra maida
 moarest læi Aron ala, ja Aron āudast
 m̃an maida rākkadallim. Dam suddo,
 maid di dakkam læidek, galbba, valddim,
 bālddim dālast ja cuvkkim, dassãci go
 jaffon šaddai, ja daid galbba jafoid jokki
 bālkestim, mi vare ald gālgga. Maida
 Tabgerast ja Massast ja Kibroth-Hatha-
 vast hær̃ra di moarratatteidek. Ja go
 hær̃ra din vuolgati Kades-Barneast, ja
 celki: vuolgget dal, valddet dam ædnam,
 maid m̃an læm addam digjidi, de æppe-

gulolaš di læidek; æppet di ásskom su ala, æppet di gullam su jena. Hærra ċalmi áudast vuolas mán jeċċam luittim œdnami 40 beivid ja 40 iaid, ja rákkadal-lamen legjim.

10. Kapital.

Dam aige de celki hærra munji: ċuopa aldsid guoft gædggetavalid, nuftgo dak áudeb læiga, goarŋo bajas vare ala muo lusa, ja daga muorraarka, de tavali ala ċallet aigom daid sanid, mak dai áudeb ald legje, maid dán cuvkkik, ja daid arka sisa biegtat galgak. De arka dakkim Akasia muorast, ċuppin guoft gædggetavalid, gárgŋum vare ala guoft tavalid giedastam anededin; ja hærra tavali ala ċali damanaga ċallag, nuftgo áudeb have, daid láge bakkom sanid, maid digjidi sardnom læi vare ald dála sist, ja hærra addi munji daid. De vare ald vuolas njegjim, ja bigjim tavalid dam arka sisa, maid dakkam læm, vai dast dak árrob, nuftgo muo gáċcom læi. Ja Israel manak vulgge Jokan manai galdo guovlost Mosera ragjai, ja dasa jami

Aron, ja dasa havdaduvui; mutto su bardne, Eleasar, dagai papamat su sajest. Däst si Gudgodai vulgge, ja Gudgodast Jothbai. Dam aige læi hærre ja valddam Levi såkkagådde hærre litto arka guoddet, ja hærre čalmi áudast čuožžot, su áudast balvvalet, ja su nammi buristsivnadusa sanid lákkat.

Mutto dal Israel, maid gaibed hærre, du Ibmel dust, æreb go atte hærrest, du Ibmelest, dán ballat galgak, atte hærre, du Ibmel, dán balvvalak ábba vaimostad ja ábba sielostad; ja atte hærre bakkomid ja laga doalak. Hærre, din Ibmel, hærrei hærre læ, dat stuorra, dat buokvægalaš, dat suorgadlaš Ibmel, gutte suddogaslaš allagvuoda bællai i gæca, gæn duomost addaldagak æi mate bæsset; gutte oarbasiidi ja læskaidi vuoiggadvuoda adda. Ballat galgak hærrest, du Ibmelest, balvvalet galgak su, adnet galgak ječčad su lut.

11. 12. Kapital.

Rakkasen adnet galgak hærre, du Ibmel, ja buok beivid doallat galgak su

ravvagid, su asatusaid ja bakkomid. Hærrad, du Ibmel, čalmek alelessi gaccamen læk du ala jage algost jage loap ragjai. Varotækket jecaidædek, amasek din váimok šaddat čajadaddat, atte su gæino di hæittebættet, atte hærri moare bagjelassadek di gaccobættet. De biegtat dal buok hærri sanid din mielladek vuollai, ja oapatækket din manaidassadek daid, daid sarnededin, go goadestad læk, ja go matkkad mielð vagjolæmen læk, go vællhanak, ja go bagjanak. Gæc! Buristsivnadusaid ja garrodusaid din oddi biejam, buristsivnadusaid, go hærri, din Ibmelædek, bakkomid di gullabættet, mutto garrodusaid, jås hærri, din Ibmelædek, bakkomid æppet di gula, ja go ærra gæinoid go su di vagjolišgoattebættet. Juokke sane doallat galgak ja dakkat, ik galga maidegen dasa lasetet, ik maidegen dast erit gæpedet.

15. Kapital.

Go olmuš vaivašen šadda du sist, de du vaibmo i galga læt garas, ikke gierrat gidda árrot galga vaivaš velljasad, mutto

giettad ravastet galgak sunji. Varot ječ-
 cad, amasek Belial sanek du vaimost læt,
 ja amas du cælbme bahhan šaddat du
 vaivaš velljad vuostai, atte ik dān adde
 sunji maidegen; go čuorvvomen sān læ
 hærrai du bagjel, de suddon dat dunji
 lokkujuvvut galgga! Buorre mielast sunji
 addet galgak, ja i galga du vaibmo gattat,
 go addak. Alelessi læk vaivaš olbmuk
 ædnamest, damditti gācom mān du ja
 cælkam: ravast giettad velljasad, adde
 arvaset du ædnam vaivašidi ja darbaše-
 gjidi!

16. Kapital.

Vuttivalddet galgak mannod Abib,
 atte bæssačid dān anak hærrad Ibmelad
 āudast; dastgo mannod Abib doalvoi
 hærra, du Ibmel, du Ægyptenest.

Helludakbasid adnet galgak hærrad
 Ibmelad āudast, ja ilost galgak læt hærra,
 du Ibmel, čalmi āudast, dān ja du bardne
 ja du nieid, du balvvalægjek, levitalaš,
 gutte du lut læ, veris ja oarbes olmuš ja
 læsk, gutte du lut læ. Lasstegādi basid
 adnet galgak čiečča bæive, go lagjimest

gærggam læk, ja ilost galgak læt basse
 beividad dån ja du bardne ja du nieid,
 du balvvalægje, levitalas, veris olmuš,
 oarbes ja læsk, gutte du uvsas siske-
 bæld læ.

17. Kapital.

Duobmarak asatuvvut galggek buok
 du gavpugidi, ja vanhurskes duomoin si
 dubmit galggek olbmuid; vuoiggadvuoda
 ik dån galga boadnjat, allagvuoda bællai
 ik galga gæccat; addaldagaid ik galga
 vuosstaivalddet, dastgo addaldagak čuov-
 gatuttek vela vises olbmui čalmid, ja
 vanhurskes olbmui ašid dak moivvijek.
 Vanhurskesvuoda, vuoiggadvuoda bivd-
 det ja dakkat galgak.

Go du gonagas valddegáddes thruono
 ald čákka, de dam laga sán girjasis galgga
 čaletet; ja dam girje lutes sán adnet
 galgga ja buok ællem beivides dam læk-
 kat galgga, vai oappa hærast Ibmelestes
 ballat, ja buok dam laga sanid doallat ja
 buok daid bakkomid, vai dai miel dån
 matta dakkat, amas su vaibmo ječas

aledisgoattet veljaides bagjel, ja amas sán bakkomest erit járralet.

18. K a p i t a l.

Papak ja Levitalažak oase galggek adnet hærria oafferin ja addaldagain, ædnam ja šiveti alggošaddoid addet dán galgak pappi, dastgo hærria, du Ibmel, valljim læ su hærria áudast čuožžot ja su nammi balvvalet.

Du lut i áftage gavdnujuvvut galga, gutte barnes daihe nieidas adda dála čada mannat æppeibmelidi gudnen, i guttege galga læt din lut, gutte noaiddevuođaid vigga dakkat, daihe gutte noaidde olbmuiguim vigga arvvalet, dastgo juokkas, gutte nuft dakka, fastesvuotta læ hærriai, mutto álles galgak læt hærria du Ibmel áudast.

Prophet du gaskast, du veljainad, nuftgo mán læm, hærria, du Ibmel, dunji čuožžaldattemen læ; su di galggabættet gullat. Nuft celki hærria Horebest munji: Prophet sigjidi čuožžaldattam, nuftgo dán læk, ja su njalbmai muo sanid mán

biejam, ja sán sigjidi sardnomen læ buok, maid mán sunji gáčom, ja dakkujuvvt galgga, atte dat olmuš, gutte i gullat aigo muo sanid, maid Sán muo nammi sardno, sán muo duomo vuollai šadda.

19. Kapital.

Ik sirddet galga guoibmad ædnam rajaid.

Guoft daihe gálm duodastegji njalme miel de ašše šadda nanos.

Jás væralaš duodastægje čuožžel muttom vuostai, ja bahaid su ala sardno; de galggaba dak guoft álbmak, gæin ašše læ, hærre čalmi oddi, papai ja duobmari oddi, ja buristrakkan galggek essevaldek cágardet, ja jás duodastægje læ værre duodastægje, gutte giellasid veljas ala duodast, de sunji di galggabættet dakkat, maid sán arvvalam læi guoibmasis dakkat, ja dam baha galgak dán erit valdet du lut erit, vai ærrasak gullek ja balo valddek, amasek si vela daggar fastesvuoda dakkat; ik su sæsset galga.

21. K a p i t a l.

Jås bahha ja æppegulolaš bardne læ, gutte aces ja ædnes i gullat aigo, ja sâi læva bagadam su, mutto i sân gullat aigo sâdno, de valddet galgga ačce ja ædne su, ja buftet sâi galggaba su baike vuorrasi ja baike essevaldde oddi, ja cælkket sâi galggaba: dat mådno bardne bahha ja æppegulolaš læ, i sân mådno gullat aigo, bahhajuonalaš læ ja jukke olmuš læ; de buok baike ålbmak gedgiguim su gâddet galggek, atte jabma, ja dam baha dån biegiat galgak lutad erit, atte åbba Israel gulla ja balo valdda.

22. K a p i t a l.

Ik oaidnet galga velljad vuovsa daihe labba čajadaddamen ja biettalet vækete-mestad, mutto ainasrakkan galgak dån spirid ruoftot doalvvot velljad lusa; ja jås velljad i læk lakka, ja jås ik dån ised diede, de velljad spiri barrasad valddet galgak, ja du lut dat årrot galgga, dassaci go velljad boatta åccat, de sunji dam ruoftot addet galgak. Nuft mænnodeť galgak su spirin, nuft dakkat galgak su

biftasiguim, ja nuft dakkat galgak buok
velljad lappum amiguim, maid san læ
lappam, ja maid dan gavnak. Ik oaz̃o
biettalet.

Ik galga oaidnet velljad asen daihe
vuovsa ædnami gačcam ja ječcad dast erit
dakkat, mutto barggat galgak aŧtanaga
veljainad dam čuožžaldattet. Go lādde
bæse gavnak ja čivgak læk ja manek, ja
ædne čivgaides daihe manides ald arro,
de ik galga valddet sikke ædne ja čivgaid,
ædne galgak addet girddet, ja čivgaid dan
oaz̃ok valddet.

23. 24. Kapital.

Ik galga fuorra læt Israel nissoni
gaskast, ige furuŧægje Israel albmai
gaskast.

Ik vuoto valddet galga veljastad
rudain daihe ælatusain, vai herra du
Ibm̃el du matta buristsivnedet.

Jās guoibmasad luoikak, de ik su
goađe sisa mannat galga pant valddem
ditti; mutto alggon galgak læt, mutto
almai, gæsa dan luoikak, olgus galgga
buftet panta dunji; jās vaivaŧ san læ, ik

dân, de ik dân oažo mannat oadđem sagjasad su pantain; mutto ruoftot dam sunji addet galgak áudal go bæivve illošam læ, vai gavnides ald sán oažžo oadđet, ja vai du sán matta buristsivnedet, ja dat dunji vanhurskesvuottan lokkujuvvut galgga hærra du Ibmel čalmi áudast.

Ik vaivedet galga vaivaš olbmuid, guđek balka áudast barggek, juokke bæivve sunji balkas addet galgak, amas hærrai sán du ala čuorvvot, ja dat dunji suddon šaddat galgga.

Æi galga vanhemak hæggašek ala dubmijuvvut manaidæsek ditti, æige galga manak hæggašek ala dubmijuvvut vanhemidæsek ditti; juokkaš su ječas suddo ditti jabmet galgga.

Ik galga veris daihe oarbes olbmui vuoiggadvuođa moivvit; ik oažo vaivaš læskai biftasid panttan valddet.

Go lagjemen læk ædnamad šaddoid, de baccet galgga virrasidi, oarbbasidi ja læskaidi, vai hærra, du Ibmel, du matta buristsivnedet buok du giedai dagoi sist.

Go álljomuora šaddoid, ja go vidne-

muorra šaddoid dån lagjemen læk, de baccet galgga virrasidi, oarbbasidi ja læskaidi.

www.libtool.com.cn

25. K a p i t a l.

Go ašše læ ålbmai gaskast, ja digge oddi si bättik duomo oažžot, de galgak dån vuoiggadvuođa sunji addet, gæn duokken vuoiggadvuotta læ, ja ašalažžan dam dubmit, gutte ašalaš læ; galgga dat ašalaš olmuš rissijuvvut, de duobmar čalmides åudast su galgga gáččot rissijuvvut su mæddadusa stuoresvuotta miel. Njællja låge rissijumek sunji addujuvvut galggek, æi æmbo, amas velljad šaddat æppegudniettujuvvut du čalmidad åudast.

Ik čadnat galga vuovsa njalme, go barggamen læ.

Ik adnet galga guoftslai viegoid, nubbe låseb, nubbe gæppadabbo; ik adnet galga guoftslai mittoid goađestad, nubbe stuorrab, nubbe ucceb. Ålles ja riefte viegoid adnet galgak; ålles ja riefte mitto adnet galgak. Juokkaš, gutte nuft i daga, juokkaš, gutte verid vigga dakkat, fastesvuotta læ hærrai.

28. Kapital.

Go viſſalet gullat aigok hærra, du Ibmel, sanid, atte buok su bakkomid dån viggak barggat doallat, de hærra, du Ibmel, du aledet aiggo, buok buristsivnaddussa du bagjeli boattet ja dunji dappatuvvut galgga; buristsivneduvvum læk baikestad, buristsivneduvvum mæcest, buristsivneduvvum læ du hægga šaddo, ædnam šaddo, šiveti šaddo; buristsivneduvvum dån læk, go sisa boadlak, buristsivneduvvum, go olgus vuolgak, ja juokke dago sist, maid dån riæmak dakkat. Basse olmučines aiggo hærra du aldis bajasčuožžaldattet, go hærra, du Ibmel, bakkomid dån doalak ja su gæinoid vagjolak, ja buok ædnam olbmuk oaidnet galggek, atte hærra nama mield dån nammad oažžom læk.

Mutto go hærra, du Ibmel, sanid ik dån aigo gullat, go ik barga vuttivalddet ja doallat su bakkomid ja lagaid, de garrodussa du bagjeli boatta. Balo ja hævo hærra du bagjeli bieggia juokke dago sist, maid dån riæmak dakkat, roappanæmen

læk áftanaga buok du bahha dagaidad-
guim; hærri du bagjeli luoittemen læ
jallagvuoda cuoygatesvuoda, vaimo oazok,
mi balla ja doargest; nævrre oase dån
oazok buok gæinodagaidad ald, vaiva-
šuvvum ja bagjelgeččuvvum læk buok
beividad, ja i áftage læk, gutte du bæssta,
damditti go hærri, du Ibmel, ik dån ilo-
lazžan balvvalam læk ja buorre mielast
ja vaimost, go ik vuttivalddet, ik barggat
aigo doallat buok dam laga sanid. Go
balost ja gudnest ik adnet aigo dam
stuurra ja alla nama hærri, du Ibmel, de
rafhe ik dån gavna, vuainadusa i oazo du
juolgge, ja hærri dunji vaimo adda, mi
alelessi ravggamen læ balost, ja balost
árrot galgak ia bæive. Idđedest dån
cælkemen læk: vare ækked ja lifči, ja
ækkedest dån cælkak: vare idđed dal lifči,
du vaibmod balo ja rafhetesvuoda ditti.

29. Kapital.

Dak læk litto sanek, maid hærri
gáčoi Moses Israel managuim dakkat.
Ja Moses čoakkai gáčoi ábba Israel ja
celki: vuttivalddet dam litto sanid, atte

daid di doallabættet, atte nuftgo vises olbmuk di dækkabættet, maid di dakka-bættet.

www.libtool.com.cn

Buokak di ádnabæive čuožžobættet herra din Ibmel čalmi áudast, herra, din Ibmel, litto sisaloaidestet ja su vale ja šiettadusa vuollai ječaidædek bieġjat, maid herra du Ibmel ádna bæive duin dakka, vai ádnabæive olmučines sán du čuožžaldatta, ja vai du Ibmel sán matta læt, nuftgo sán dunji sardnom læ, ja maid sán láppedam læ du vanhemidi Abrahami, Isaki ja Jakobi,

30. K a p i t a l.

Bakkom, maid ádna bæive dunji ravvim, amas i dat læk dunji, ige gukken du lut erit, i dat almest læk, atte cælk-ket fertik: gi min áudast bajasgoargnot aiggo albmaj dam migjidi vuolas viežžat, vai dam mi oazžop gullat ja dakkat; ige dat dām bæld ave læk, atte cælk-ket fertik: gi rassta aiggo mannat dām bællai ave, migjidi dam viežžat, vai oazžop dam gullat ja dakkat; dastgo lakkarak galle dat sadne læ dunji; du njalmestad ja

du vaimostad dat læ, vai dam dakkat galgak.

Gæc! biegham læm ádna bæive du oddi ællem ja mi buorre læ, jabmem ja mi bahha læ, du ádnabæive gáçodedin hærra du Ibmel rakkasen adnet, su gæinoid vagjolet, su lagaid, bakkomid ja ravvagid doallat. Alme ja ædnam mån ádna bæive duodaštægjen valdam din vuostai, atte du oddi biegham læm ællem ja jabmem, buristsivnadusa ja garrodusa, vai ællem dán valjik, atte hærra, du Ibmel, rakkasen dán anak, atte su sanid, su suobman dán gulak, atte su lut dán árok nannosen, dastgo dat læ du ællem.

31. K a p i t a l.

Ja Moses sarnoi ábba Israeli, ja celki: ádnabæive 120 jagid boares læm, im oazō šat gukkeb olgus mannat ja sisa mannat, hærra munji cælkkam læ: dam Jordan ik dán galga rassta mannat.

Ja Moses ravkai Josva, ja ábba Israel. Čalmi áudast sunji celki: læge gievr ja læge irvok, roakad; dastgo dán dai olbmuiguim ædnam sisamannat galgak, maid

hærra sin vanhemidi vuornoi sigjidi addet, ja juogadet dân galgak dam sin gas-ski; hærra du åudast mannamen læ, sån du lut aiggo læt, i sån du guoddet aigo, ige du luoittet; ik dân ballat galga.

Moses laga čali ja addi dam papai, Levi barni, gitti, gudek hærra litto arka guoddemen legje, ja buok Israel boaresamus ålbmai gitti, ja celki: go buok Israel čoakkai boatta hærra du Ibmel čalmi oddi, de dam laga lakkat galgak buok Israel guladedin, čoakkai dân galgak gáččot sikke ålbmaid ja nissonid ja smavva manaid ja vierrasid, gudek du lut læk, vai gullat si åžžuk, ja vai oappat si mattek hærrast, din Ibmelest, ballat, vutti-valddet ja dakkat buok dam laga, vai maida sin manak, gæin dietto i læk, åžžuk gullat ja oappat hærrast, din Ibmelest, ballat buok beividæsek.

Hærra sarnoi Mosesi: gæč! du jabmem bæivve ja læ, ravka Josva, ja boatte dai særvvegådde goađe oddi, ja ravvagi-dam sunji addam! De badi Moses ja Josva ja divoiga ječasga særvvegådde

goađe oddi. De áidnujuvui hærri goađest balvvabaze sist, ja balvvabazze ároi goađe uysa bagiel.

Ja hærri celki Mosesi: gæc, go vanhemidad lut dán vuáinadak, de čuožželæmen læk dak olbmuk, ja dam ædnam æppeibmelid balvvališgoattet, gása si båt-tik, muo lut si vulggek, muo litto si rikkomen læk, maid singuim dakkam læm; dam bæive de muo moarre buollamen læ, sin luoitam, muo čalmid sigjidi čiegam, ja hævvosek valdda sin, ja ædnag oasetesvuodak ja hædek sin bagjeli bättik. De dam bæive si cælkkemen læk: alma dak oasetesvuodak migjidi deivvik, go Ibmel i læk min gaskast? Mutto aibas-rakkan čiekkat aigom čalmidam buok dai bahha dagoi ditti, maid si dakkam læk, go værreibmeli bællai si ječasek jårggalam læk! Mutto dal, čale dal dam lavllag, oapat dasa Israel manaid, ja bia dam sin njalbmai, atte dat lavl duodastussan munji šadda Israel manai vuosstai! Doalvvot galle aigom sin dam ædnami, maid sin vanhemidi vurddum, gást

mielkke gálgga ja honnig, jo si borrik ja gallanek ja buidduk, ja ærra ibmeli bællai si járggališgáttek, ja daid si balvvalek, muo si bagjelgæccamen læk ja muo litto si rikkomen læk! Mutto go ædnag oasetsvuođak ja hæđek sin bagjeli báttik, de dat lavl sin vuostai duodáštet galgga, dastgo vajalduvvut dat i galga sin manai njalmest; dieđam galle dai olbmui jurdagid, mak sin vaimost dal læk, áudal go sin doalvom dam ædnami, maid sigjidi vuordnom læm, de čali Moses dam lavl-lag dam bæive ja oapati Israel manaidi dam.

Ja sán ravvi Josva, Nun barne, ja celki: læge gievr ja roakadlaš, dastgo Israel manaid doalvvot galgak dam ædnami, maid sigjidi vuordnom læm, ja mán du lut aigom læt!

Go Moses čallam læi girjai dam laga sanid loap ragjai, de gáčoi Moses Levitalažaid, guđek guoddemen legje hærri litto arka, ja celki: valddet dam laga girje ja bieggat dam hærri, din Ibmelædek, litto arka balddi, ja dast dat árrot galgga

duođastussan du vuostai; dastgo diedam galle din æppegulolašvuoda ja gažžarvuoda; gæc, ælededinam din lut ádna bæive di æppegulolaš læppet, man sagga æmbodalle, go jabmam læm. Gáčcot munji din sakkagáddi vuorrasid ja din oaivamužaid čoakkai, vai daid sanid sin beljidi mán oazom sardnot, ja vai alme ja ædnam mán oazom čuorvvot duođastægjen sin vuostai; diedam, atte di muo jabmem maŋŋel ječaidædek billedæmen læppet, atte hættemen di læppet dam gæino ald, maid mán digjidi gáčcom læm, ja de oasetesvuotta din bagjeli boattemen læ dai maŋemuš beivi sist, go dakkat di riæbmabættet, mi bahha læ hærra čalmi áudast, ja go di moarratattebættet su giečaidædek dagoi boft! Ja nuft sarnoi Moses dam lavllag sanid ábba Israel særvegádde guladedin.

32. K a p i t a l.

Gullat dal, almek, sardnot mán aigom, gula dán ædnam, maid njalbmam dal sardno;

nuftgo arvve daggar muo oappo,

nuftgo lavtadas daggar muo sanek;
 nuftgo arvve rasid gastad,
 nuftgo arvve urtasid laftad, daggar muo
 sardne;

Jehova nama mån sardnomen læm,
 addet di galggabættet Ibmelassamek gud-
 ne!

Baftamek læ, hærvas su dakko,
 vanhurskes su gæinok.

Åskaldas læ Ibmel ja duodalaš,
 vanhurskes ja vuoiggad.

Aldsesek hæppaden su vuosstai suddodek,
 æi barnek,

baic bahha, æppeaskolaš sakkagáddek.

Lægo dat Jehovamek gittet,
 di jalla, jiermetes suddolažak?

Alma du ačce sán læ, su olmuš dán læk,
 gutte du dagai, gutte du sivnedi?

Mannam aige beivid muittosad gáčo, ja
 vassam sakkagoddi jagid jurddagidad
 vuollai,

ačestad jæra, sán dunji dam cælkka,
 vuorrasin gača, si dunji dam sardnuk.

Go almestes Ibmel addi olbmuidi arbe,
 go olbmuid olbmuin sán æroti,

Israel barni lågo mielð dalle
 sakkagoddidi rajaid sãn mæredi.
 Jehova arbbeoasse su olbmuk læk,
 su ječas olmuš læ Jakob;
 mæcest sãn gavnai su,
 avden baikest mårrašist, čierromen,
 barrasis, gæccosis sãn valdi su,
 varjali su nuftgo su ječas čalme.
 Nuftgo goasskem gæcostes adna su bæse,
 čivgaides ala gaccamen læ,
 soajaides læbbo, dai ala sin valdda,
 ja soajaides ald sin guodda,
 nuft doalvoi su Jehova, sãn åft,
 ærra ibmelid i vækken sãn adnam.
 Sãn doalvoi su ædnam dievai bagjel,
 ædnam šaddoid sãn addi sunji bårrat,
 jugati sin honnigin, maid bavtest sãn
 gålgati,
 åljoin, maid gædgest sãn gåčoi,
 milkin gusain, milkin savcain,
 labbaiguim, mak buoidde læk,
 Basan viercai ja båkkaiguim,
 šiega ja buorre jafoiguim,
 ja vidnemuorje lavtasid dån jugak.
 Go Israel buoiddogådi, go gallasi oažoi,

de vuostai sãn riæmai ċiefċagoattet;
 Ibmel lut sãn vulgi, gutte su sivnedi,
 bestujumes bavte sãn bagjelgæċai.
 Æppeibmeliguim si dakke su angeren,
 fastes dagoidæsekguim si bajasbofte su
 moare;
 Ibmelid si balvvalegje, mak ibmelak æi
 læk,
 mak amas sigjidi legje ja ådda,
 mak lagamuš bakkenædnamin boattam
 legje,
 gæin din vanhemak æi fuollam.
 Bavte, gutte du riegadatti, muitostad sup-
 pik,
 Ibmel, gutte du sivnedi, dãn vajaldattik.
 Jehova dam åini, moarestes
 barnides ja nieidaides sãn supi.
 Ja celki: ċalmidam sigjidi ċiegam,
 oainam galle, maggar sin loap dalle
 šadda;
 arvotes suddolažak dak læk, hævvo sin
 vuordda,
 manak si læk askaldasvuodataga.
 Æppeibmeli balvvalussasek angeren muo
 dagai,

ja unokas miel addi munji sin værre-
vuot;

olbmuiguim, mak olbmuk æi læk, ange-
ren sin dagam,

daiddemættom olbmuiguim unokas miel
sigjidi addam.

Buollam ja læ muo moare dälla,
jabmi aimo ragjai dat buolla,
ædnam ja ædnam šaddoid dat duššad,
vari vuodoid dat boaldda,
oasetesvuodaid sin bagjeli allorak gáčom,
buok muo njuolaidam sin vuostai ba-
čam,

famotuvvum nælgest, goddujuvvum råt-
todavdain ja buoccalvasain,
mæce fuodoi bani vuollai mån biejam
sin,

sárbmašuvvut si galggek mirko gærb-
mačín;

šiljost gáddet galgga miekke,
goađe sist gáddet galgga ballo
sikke barnid ja nieidaid,
smavva manaid ja vuorrasid;
ædnami sin čassket aigom, mån cæl-
kam,

olbmui gaskast sin muito duššen dakka-
 men læm,
 jås sin vašalažai čævllaivuotta i ballamest
 læm,
 atte sin vašalažak riemaši boassto lakkai
 dubmit,
 ja cækket: min giettamek gievrvuotta
 dat læ,
 mi daid dagoid dagai, Jehova dat i læm.
 Hævo arvvalusaid si arvvalek,
 jiermetes, arvotes suddogasak si læk;
 vare si jiermaši ja oapaši fuomašet,
 vare boatte aigid jurddagidæsek oddi si
 biejaši;
 moft šadda, atte åft olmuš duhat matta
 vuoitte,
 atte guoft olbmuk låge duhat batarattaba,
 jås Ibmel i læm sin vuorddam,
 jås Jehova i læm sin suppin.
 I læk Ibmelæmek sin Ibmeli lakkai,
 nuft celkkik vela min vašalažaidæmek;
 Sodoma vidnemuora šaddo sin vidne læ,
 ja Gomora ædnamest dat šaddaduvvum
 læ,
 mirkkomuorjek sin muorjek læk,

ja sorbmemen sin muorjek læ,
 gærbmaši mirkko sin vidne læ,
 nuftgo guvdi ja dæccalaggai sappe,
 alma dat muo lut vurkkijuvvum læ,
 ja muo duokken dat årro.
 Muo giedast sin mafso ja balkka læ,
 go sin juolgek njallakastiſgoattemen læk;
 sin gadotusa bæivve ja lakka læ,
 fakkistaga boatta dat dille, mi vuordda
 sin.

Olbmuides duobmemen læ Jehova,
 balvvaleggjides armetet sán aiggo,
 sin famosek sán oaidna ja nákkam læ,
 mi baccam læi ja duſſas læ mannam.
 Cælkket sán aiggo: gást dat bafte,
 gást dak Ibmelak, mai ald dårvvosek
 ároi?

guðek bárramen legje sin buoides oaf-
 ferid,
 ja jukkamen legje sin jukkamuſ oafferid?
 bagjanekkusek dak digjidi vækken,
 dal dak varjalekkusek din!
 Oaidnet dal, atte mán dat læm, gutte Ib-
 mel læm;
 æreb muo i læk Ibmel;

mån læm, gutte adda ællet ja jabmet,
 mån bavçagattam ja buorredam,
 muo giedast bæssamest i læk.
 Albmai giettam mån bajedam,
 cælkam: nuft duot go agalažžat mån
 ælam,

miekkam aldagas mån bastetam,
 duomo giettasam valdam;
 mavso vašalažaidassam dal addam;
 balkasek dal mavsam muo vašotegjidi!
 sin varaid jukke muo njuolak,
 sin rubmaš bårra muo miekke,
 goddum ja giddavalddujuvvum olbmui
 varaid,

vašalažai oaivamužai galoid.
 Gittet su ja lavllot su, olbmuk!
 balvvalegjides varaid sán mafsá,
 vašalažaidi balkasek sán adda,
 ædnames ja olbmuides soavatet sán aiggo.

Ja Moses bådï ja dam lavllag buok
 sanid sán lågai olbmui guladedin, sán ja
 Nun bardne, Josva; ja go Moses loaftam
 læi dam sarne ábba Israeli, celki sán
 sigjidi: bieggat buok daid sanid mielladek
 vuollai, maid digjidi ádna bæive duodaš-

tam, atte di manaidædek gáccobættet
dam laga sanid dakkat ja doallat; dastgo
guoros sadne dat i læk digjidi, mutto dat
din ællem læ, ja dam sane boft saddek
din bæivek ædnagak dam ædnam sist,
masa di Jordan rassta mannabættet, dam
aldsedek oamastet.

Dam bæive sarnoi hærre Mosesi ja
celki: goarŋo dam vare Abarim ala, Nebo
vare, Moab ædnamest, Jeriko buotta, ja
Kanaan ædnam oaidnet galgak, maid Is-
rael manaidi addam. Jabmet galgak dam
vare ala, man ala goarŋok, ja vuolgget
galgak olbmuidad lusa, nuftgo velljad
Aron vare Hor ala jami ja olbmuides lusa
vulgi; go dái suddo dagaide muo vuosttai
Israel manai gaskast Meribas caci guov-
lost Kádesest, mæcest Sinest, go æppe
dái muo basotam Israel manai gaskast;
ædnam oaidnet galgak áudastad, mutto
boattet ik galga dam ædnami, maid Israel
manaidi addam.

33. Kapital.

Dat læ dat buristsivnadussa, main
Moses, dat Ibmel álmai, Israel manaid

buristsivnedi, áudal go jami, ja sán oelki:
 Sinaist báđi Jehova,
 idi sigjidi Seir varest,
 varest Paranest sán čuvvgemen læ,
 låge duhat basek čuvudegje su,
 su giedast buli sigjidi laga dálla;
 Israel, sákkagoddidad rakkasen sán adna,
 su basse olbmuk du olbmuk læk,
 du julgidad gurast si árromen læk,
 du sanidad vuostai si valddek.
 Moses, sán addi migjidi laga,
 arbbeoase Jakob sárvvegoddidi.
 Israel gonagas sán læi,
 go olbmui oaivamužak čoakkai báttik,
 go čoagganek Israel sákkagáddek.
 Nuftgo Israel Ibmel i áftage læk,
 almest sán manna, dunji vækken boatta
 majestætalašvuodastes balvai ald.
 Agalaš Ibmel lut du bataram sagje læ,
 dabe vuollen barggek su agalaš giedak,
 čudidad áudastad erit sán ajet,
 ja sigjidi cælkka: šaddat duššen;
 oagjebas ja áfto áro Israel,
 jafo ja vidneædnam Jakob čalbme oaidna,
 su almestes vuolas boatta laftas.

Audogas Israel, gi læ nuftgo dân,
 olmuš, gutte hërrast besstujuvvum læ,
 sãn du suogje læ, du vëkke, du famo
 miekke;
 dunji du vašalažak vuollanek,
 sin dievai ald dân mannamen læk.

34. Kapital.

Ja Moab jalgadasast goarņoi Moses
 Nebo vare ala, Pisga oaivvečak ala, Je-
 riko buotta, ja hërra addi sunji oaidnet
 ábba Gilead ædnam Dan ragjai, ja ábba
 Naphthali, Ephraim ja Manasse ædnam
 ja Manasse ædnam ja ábba Juda ædnam
 gaskmëra ragjai, oarja ædnam, jalgadasa,
 læge Palmegavpug Jeriko guovlost Soar
 ragjai. Ja hërra sunji celki: dat læ dat
 ædnam, maid láppedam læm Abrahami,
 Isaki ja Jakobi, go celkkim, manaidassad
 du maņņel dam addet aigom; addam læm
 dunji dam oaidnet čalmidadguim, mutto
 ik galga dam sisa mannat. Ja nuft jami
 Moses, hërra balvvalægje, Moab ædnami,
 hërra sane mielđ, ja sãn havdadi su Moab
 ædnam lækkai Beth-Peor buotta, ja i
 áftage dieđe su havddesaje gidđa dam

bæivvai. Moses 120 jagid boares læi, go jami; i læm su čalme čuovgas sevdnu-dišgoattam, ige læm su fabmo sust erit gæppanišgoattam. Ja Israel manak čierromen legje Moses Moab jalgadasast 30 beivid; Josva, Nun bardne, devddujuvui visesvuoda vuainain, dastgo Moses su ala giedaides bieggam læi, ja Israel manak su guldalegje, ja dakke, nuftgo herra gáčcom læi Moses. Mutto Israeli i čuožželam šat æmbo. prophet, nuftgo Moses, gæn herra didi muođoin muođoidi, buok dai ibmaši ja oavddodagoi dafhost, mai varas herra vuolgatam læi su Ægypten ædnami, Pharaoi ja buok su balvvalægjidi ja ábba su ædnami, ja dam vægalaš gieda dafhost ja buok dai stuorra ja balolaš dagoi dafhost, maid Moses dakkam læi ábba Israel čalmi áudast.

22 David psalmak.

www.libtool.com.cn

1. psalma.

1. Audogas dat ålmai, gutte ibmelmetomi arvvalusai miel*d* i vagjol, ja suddo balggai i boade, ja bilkedegji Čakkam sagjai i mana Čakkanet,

2. gæn vaibmo Jehova laga guvllui årro; gutte jurddagides sist adna su laga ia bæive.

3. Sån nuftgo muorra læ, Čaci gaddai gilvvujuvvum, mi šaddoides aiggasæsek adda, man lastek æi gål*na*; buok, maid sån riæbma dakkat, miela miel*d* man*na*.

4. Æi nuft ibmelmettomak; si nuftgo sàddok læk, maid bie*g* erit bossal.

5. Æi biso ibmelmettomak duomo åu*da*st; æi suddolažak vanhurskes olbmui særvest.

6. Vanhurskasi gæinoid Jehova dietta, ibmelmettomi luodak gađotussi mannek.

2. psalma.

1. Man ditti sutta*je*k bakkenak? man varas arvva*le*k suddogasak dušsid?

2. Ædnam gonagasak cuoŷŷelek, ja oaiv-
vamuŷak arvvalusaid adnek gaskanæsek
hærra ja su vuiddujuvvum vuostai, cæl-
kededin:

3. "Boðkijækkop mi sin badid, ja sup-
pijækkop mi sin lakkid bagjelistamek
erit!"

4. Gutte alмест assa, sãn boagost; hærra
rai bilkkon si læk.

5. Moarestes sãn sigjidi sardnogoatta;
hirmadvuoðastes sãn baldat sin, go sard-
no:

6. "Jeŷ muo gonagassam mãn vuiddim
Zionest, muo basse varest."

7. Hærra arvvalusaid muittalet aigom;
sãn munji celki: dãn muo bardne læk,
ådna bæive du riegadattim.

8. Ravka must; de bakkenid arbbe-
oassen dunji addam, ja åbba ædnam du
halddosad.

9. Ruovddesepterin dãn cuovkak sin,
nuftgo lairrelittid sin doagjalak,

10. Jierbmat dal di gonagasak! valddet
ravvagid vuostai di ædnam duobmarak!

11. Ballat, balvvalækket hærri, balo ja gudne addet sunji!

12. Cubmat barne, amas moarrai sán mannat, ja amadek matkkai di hævvanet; dastgo fárg buollemen læ su moarre. Audogasak buokak, guðek su ala dár-vastek.

3. p s a l m a.

1. David psalma batarussi manadedines Absalon su barne áudast erit.

2. Hærračam, man ædnagak muo vaša-lažak! ædnagak, guðek muo vuostai čuožželek!

3. Ædnagak muo birra sardnuk: Ibmel lut sunji i læk bestujubme.

4. Mutto dán, hærri, muo varjalegie læk, muo gudne, gutte muo oaive bajedak.

5. Adnomin hærri mán čuorvom; ja muo rokkus basse varestes sán gulla.

6. Vælhanam ja oadám ja diervasen márranam, dastgo hærri muo varjalægje læ.

7. Im bala, jáš vela láge duhat vašala-žak muo birrastattaši.

8. Čuožžel hærričam! bæstašik muo,

muo Ibmelam! buok muo vašalažai nie-
raid dān cuvkkik; ibmelmættomi banid
cuovkas dān časskik.

9. Hærra lut bestujubme læ; du olb-
muidad bagjel du buristsivnadusak!

4. p s a l m a.

1. Lavllomāudastčuožžoi; David lavl.

2. Go čuorvom, de gulašik muo, van-
hurskesvuottam Ibmel! hæðestam muo
bestik. Lifčik munji armogas ja gulašik
muo rokkus.

3. Suddogasai manak! man gukka galg-
ga muo gudne læt digjidi bilkkon? Guk-
kago adnebættet di duššid rakkasen? Guk-
kago bivddebættet di duššalašvuodaide?

4. Diettet, Jehova valljim læ su balolaš
balvvalegjid. Hærra gulla, go sunji mæn
čuorvom.

5. Ballat ja suddost erit ječaidædek
varotækket! Dam jurddagidædek vuollai
biegjat oadðem sajestædek, ja årrot jask!

6. Vanhurskesvuoda oafferid oafferuššat
ja hærra ala dārvastækket!

7. Ædnagak læk, guðek sardnuk: gi
migjidi buorre dile adda oaidnet? hær-

račam, bajedifčik du čalmi čuovgas min bagjel!

8. Stuorrab ilo muo vaibmoi dán addak go dat, mi sist læ, go jafok ja vinek sist állø læk.

9. Raffhai mán vælhanam, ja rafhest oadám; dastgo dán áft læk, hærračam, gutte oagjebassan munji addak ællet.

5. p s a l m a.

1. Lavllomáudastčuožžoi, David lavl nekilot miel lavllujuvvut.

2. Hærračam! járggalifčik beljidad muo sanidi, gæčšik muo vaimo jurddagi bællai!

3. Gulašik muo vaiddamušaid, rakis gonagassam ja Ibmelam! du oddi rokkusidam mán bajas biejam.

4. Hærračam! arrad idđedest já gulak muo jena; arrad idđedest du oddi mán vuolgam, ja du giedai bællai mán gæčam.

5. Ik dán læk Ibmel, gutte verulašvuodaid dokkitak; gutte bahha læ, i sán oažžo du lut árrot.

6. Čævlak du čalmi áudast æi biso; buok værredakkid vašest dán anak.

7. Guðek gielastallek dān hævatak; sorbmijægjek ja verulažak fasstesvuotta læk hærrai. www.libtool.com.cn

8. Dārvastedin du stuorra armo ala du vissui mān boadām; du balost mān råk-kadallat aigom du basse tempel sist.

9. Hærračam, oapestifčik muo du vanhurskesvutti muo vašalažaidam ditti, njuolge du gæidnod muo čalmi oddi.

10. Sin njalmest duotvuotta i læk; sin vaimost bahhavuotta læ āllo; ravas havd-de sin čadda læ; njuofčamidæsekguim si buorradallek.

11. Duobme sin, muo Ibmelam! daga sin arvvalusaid dušsen! suope sin sin ædnag suddoidæsek ditti; dastgo vuostaihagolažak si læk du vuostai.

12. Buokak illoi šaddek, guðek du ala dārvastek; ilost si orruk agalažžat; dastgo giettad dān sin bagjel doalak; ja guðek du nama rakkasen adnek, stuorra ilo dān sigjidi addak.

13. Dastgo dān, hærra, vanhurskasid buristsivnedak; armoinad dān birrastattak sin, ja sin varjalak.

6. p s a l m a.

1. Lavllomäudastc̃uož̃oi; David lavl,
lavllujuvvut instrument mielđ, mast gavytse
suonak læk.

2. Hærrac̃am! ale rangast muo moarre-
stad, ja ale bagad muo hirbmadvuoda-
stad.

3. Lifc̃ik munji armogas, hærrac̃am!
vuoimetuvvumen ja læm; buorredifc̃ik
muo, dastgo daytek must doargestek.

4. Ja muo siello saggarakkan balla;
gukkago aigok dān, hærrac̃am, du moare-
stad ārrot?

5. Jārggalifc̃ik jeccad muo bællai, hær-
rac̃am; bæstašik muo sielo; bæstašik muo
du armogasvuoda ditti.

6. Alma jabmem sist du muiitto i læk;
ja gi du gitta jabmi aimost?

7. Šuokkemest ja vaibbam læm; oad-
dem sagjam mān gastadam gæcos ia miet-
ta; gadnjalidamguim oaddem sagjam mān
laftadam.

8. Mārrašist muo habme nubbastuvva;
boaresmuvvum læm muo ædnag vašala-
žaidam ditti.

9. Vuolgget muo áudast erit, di bahha-
juonalaš olbmuk, dastgo herra muo čier-
rom jena gullam læ.

10. Herra muo vuollegis adnomid gul-
lam læ; herra muo rokkus vuostai-
valdda.

11. Hæppad ja balo vuollai buok muo
vašalažak šaddamen læk; hoapost si ruof-
tod guvllui gaidat galggek, ja hæppad sin
juſso šadda.

7. p s a l m a.

1. David vaiddem lavl, maid herraí sán
lavloi Kusk, dam benjaminitalaš olbmuk,
ditti.

2. Herra muo Ibmelam, du ala áskal-
dam; bæstašik muo buok muo vašalažai-
dam giedast erit, ja gajušik dán muo;

3. amasek lægjoní lakkai si sorbmit
muo ja muo gaikkot, go i áftage læk,
gutte gagjo.

4. Herra muo Ibmelam! jáš nuft læm
dakkam; jáš værrevuot muo giedast læ;

5. jáš sigjidi bahaid mán læm dakkam;
gudek rafhe munji addek; jáš su mán

læm rievadam, gutte ȧsetaga vȧsest muo adna;

6. ȧżżus dalle vȧsalȧs muo doarotet ja muo valddet ja ȧdnami muo balkestet ja julgides vuollai muo gudne duolbmat.

7. Bagjaniḟcik, hærrȧcam, moarrasad; biejȧsik jėċcad muo vȧsalȧżaidam vȧse vuosstai; boadȧsik hoapost munji væk-ken; jės dān læk gā̇ċcom vuoiggaḋvuotta dakkujuvvut galgga.

8. Olbmui ċoagganæmek du birrastat-tik; sin ditti manȧsik ruoftod alagassi.

9. Hærra olbmui duobmar læ; dubmi-̇sik muo, hærrȧcam, muo vanhurskesvuoda miel̇d; dakkujuvvu̇si munji muo vuoig-gaḋvuoda miel̇d.

10. Gā̇cȯsik ibmelmættomi bahhavuoda nākkat, ja nanosmattȧsik daid vanhurska-sid, dān, vaimoid ja siskelusaid guoratalle, vanhurskes Ibmel!

11. Muo varjalæbme muo Ibmel lut læ; sin bæsta sān, gu̇dek vuoigadlȧzak læk vaimostæsek.

12. Ibmel vanhurskes duobmar læ, ja

moaratattujuvvu juokke bæive (min vær-redagoidæmek ditti).

13. Jås buoreb gæino mieldd suddogasak æi aigo mannat, de miekes Ibmel bastet, ja davges gældda ja garvasist dam adna.

14. Jametægje værjoid suddogasai vuostai sán rakad; njuolaides buollen sán dakka.

15. Gæc, verid sakkanatta suddogas, ja bahha dagoid sán smietta, dušševuodaid sán riegdatta.

16. Ærrasidi rágge sán læ rággam ja ciegñalen dam dagai; mutto ješ fierralæmen sán læ rággai, maid sán dagai.

17. Su ječas oaive ala maccamen læk su bahha dagok; ja su ječas oaivvečák ala báttik su verudagak.

18. Hærra mán gitam su vanhurskesvuodastes, ja hærra alemus Ibmel nammi gudne lavllagid lavlom.

8. p s a l m a.

1. Lavllomáudastcúozžoi, Higgith mieldd lavllujuvvut, David lavl.

2. Jehova, min hærramek; man hærvas du namma læ ábba ædnam mietta! dán,

gutte majestætalašvuottad almi bagjel bajedak!

3. Manai ja njâmmi njalmest gitosid aldsid dân rakadik, du vašalalažaidad hæppašuttet, du vuosstaicuožžoidad vuolledet, ja sin, guđek bahaid viggek dakkat.

4. Go du albmad oainam, du gieda dagoid, mano ja nastid, maid dân rakadik:

5. de fertim dalle cækket: mi læ olmuš, go su muitak, ja olbmua manna, go su dân oappaladak!

6. Dušše uccanaš engelin vollebun dân bigjik su; gudnin ja hærvasvuodain dân činatik su.

7. Radđijægjen giedaidad dagoi ala dân dakkik su; buokrakan su julgi vuollai dân bigjik:

8. savcaid ja vuovsaid; buok, vela mæce fuodoid;

9. loddid alme vuold, ja gulid avest, mak čaci balggai miel vagjolek.

10. Jehova, min hærramek! man hærvas du namma ábba ædnam bagjel.

9. p s a l m a.

1. Lavllomáudastčuožžoi, Almut Labben, David lavl.

www.libtool.com.cn

2. Ábba vaimostam herra gittet aigom; sardnot aigom buok du ávdulaš dagoid.

3. Du sist illodet ja avvodet aigom; lavllot aigom du nama, muo Ibmelam!

4. Go muo vašalažak ruoftod manne, du čalmi áudast si járralegje ja hævvosæsek si manne.

5. Dastgo bagjelassad dán valddik muo aše; du truonnod ald dán čakkamen legjik, dán, gutte vanhurskasen dubmik.

6. Bakkenid dán rangguk; ibmelmætto- mid dán hævvosæsek luittik, agalažžat ja alelessi sin namaid dán erit sikkuk.

7. Vašalažak, agalaš aiggai sin hævva- tusak dakkujuvvum læk; sin gavpugid dušsen dán læk dakkam; ja sin muitto nákkam læ.

8. Mutto herra agalažžat bisso; truon- nos duobmoi sán rákad.

9. Vanhurskesvuodain mailme sánduob- memen læ, buok vuoiggadvuodain duo- mos sán olbmui ala sardno.

10. Bataram sagje hægjoidi læ hærra;
dårvvom sagje hæðe aigin sån læ.

11. Ja du ala si dårvastek, guðek du
nama dittik; dastgo ik daid dån luoite,
guðek du occik, hærračam!

12. Lavllot hærra, gutte Zionest assa!
sarnedækket olbmuidi su dagoid.

13. Dastgo sån, gutte varaid mavsatalla,
muitostes sin adna; hæðalažai čuorvvomid
i sån vajaldatte.

14. Lifčik munji armogas, hærračam!
gæčasič, maid gillat fertim sist, guðek muo
vašotik; valdašik muo jabmem uvsai raigi
sist erit!

15. Vai buok du gitosid Zion nieida
uvsai sist oažom sardnot; vai du bæsstem
ditti mån avvodam.

16. Dam råggai bakkinak jårralek, maid
si dakke; sin ječaidæsek juolgge šadda
roakkaset dam gilli, maid suollet si bie-
gjam læk.

17. Dåvdos læ hærra, atte vuoiggad-
vuoða sån dakka; giedaidæsek dagoidi
roakkašek ibmelmættomak.

18. Vulggusek ibmelmættomak jabmem

aibmoi; buok suddogasak, guðek Ibmel muitostæsek luittik.

19. Agalažžat i šadda vaivaš vajalduvum, ige alelessi duššamen læk hæðalažai doaiuvo.

20. Čuožželifčik, Jehovačam! amas suddogas ječas aledet. Dubmijuvvusek suddogasak du čalmidad áudast!

21. Bieja balo sin bagjeli, Jehovačam! Adde, atte suddogasak suddogassan ječai-dæsek dovddik.

10. p s a l m a.

1. Man varas, Jehovačam! árok dán nuft gukken? Man varas čiegak dán ješ ječčad hæðe aigin?

2. Ibmelmættomi čævlaivuodast gifsašuvvujek hæðalažak; si roakkasek, sorrujek gielaidi, maid dák hutkkijek.

3. Ibmelmættom rabmen adna su sielos anestumid; ja rievvar ječas buristsivned, ja Jehova bagjelgæčča.

4. Čævlaivuodastes cælkka ibmelmættom: Ibmel i dast fuola. Buok su jurdagak læk: Ibmel i læk.

5. Su miela mielð su gæinok alelessi

åuddanek; du duomok gukken læk su
 åudast erit; buok su vařalažaides sãn
 hasstal.

www.libtool.com.cn

6. Vaibmosis sãn cælkka: mãn im goas-
 segen jårral; sågast sokki i mikkege
 oasetesvuodaid muo fattemen læk.

7. Vuornasin su njalbme dievva læ,
 bettusin ja sluokkesvuodain; su njuofcam
 duokken nævrrevuotta assa ja værrevuotta.

8. Sidain sãn vuidgņa; bæittem sajestes
 vigetes olbmuid sãn gådđa; hæjob olb-
 muid su čalmek vařuk.

9. Bæittem sajestes sãn vuidgņa, nuftgo
 legjon biejestes; varnotes olbmuid giellam
 varas sãn vuidgņa; varnotes olbmuid sãn
 giella, giellasis sin roakasattemen.

10. Ječas sãn uccod, njakka, ja garra
 gazaidesguim hæjob olbmuid sãn doarrot.

11. Vaimostes sãn cælkka: Ibmel dam
 vajaldattam læ; čalmides sãn læ čiekkam,
 ja i åbba agalařvuodast dam oaine.

12. Bagjanifčik, Jehovačam! bajedifčik
 giettad, muo Ibmelam! ale vajaldatte sin,
 guđek hæđest læk.

13. Mannen oažžo ibmelmættom olmuř

Ibmel bagjelgæccat, ja vaibmosis cælkket:
Ik dân dast fuola!

14. Galle dân oainak; hæðe ja varno-
tesvuoda dân oainak; giettasad dam ča-
lak; du ala dârvast hægjovuot; oarbbasi
vække dân læk.

15. Cuvkišik ibmelmættom gieda, ja
dam baha —, dagašik su ibmelmættom-
vuodaid duššen.

16. Jehova gonagas læ agalažžat ja ale-
lessi; su ædnamest bakkinak nokkik.

17. Hæðalažai rokkusid dân gulak, Je-
hovačam! sin vaimoid dân appasmattak;
du bællje galle gulla.

18. Oarbbasidi ja hægjoidi vuoiggad-
vuoda dân addak; amasek vigetes olb-
muk ædnamest erit ajetuvvut.

11. p s a l m a.

Lavllomäudastčuožžoi; David lavl.

1. Jehova ala dârvastam; moft cælkke-
bættet di dalle munji: batar varidassad
lädde lakkai.

2. Dastgo gæč, davgesek ibmelmætto-
mak gelddik; njuolaidæsek si suonai duok-

kai bigjek; sævdnjaden si dai ala bačcek, guđek vuoigadlažak læk vaimostæsek.

3. Go vuoigadvuotta duššen dakkujuvvu, maid galgga dalle vanhurskes olmuš dakkat?

4. Basse tempelestes Jehova læ, almest læ Jehova truonno; su čalmek áidnek, su čalmek suddogasai manaid vuttivaldek.

5. Vanhurskes olbmuid Jehova guorata; mutto ibmelmættomid, ja guđek vækkavalddalašvuodaid viggek dakkat, vašest su siello adna.

6. Aldagasaid, dala ja rišaid ibmelmættomi bagjeli sán arvedatta; ja mirkkobieggak sin oasse šaddek.

7. Dastgo vanhurskes læ Jehova, ja vanhurskesvuoda rakkasen sán adna; su čalmek vuoigadlaš olbmuid áidnek.

12. p s a l m a.

1. Lavllomáudastčuožžoi, lavllujuvvut instrument mielđ, mi gavgte suonaid adna; David lavl.

2. Bæstašik, Jehovačam! dastgo nákk-

men læk ibmelbalolažak, ja gæppanæmen læk askaldasak suddogasai manai gaskast.

3. Vačastalle bāfsamiguim verid si sardnuk nubbe guoibmasis; guoftelaš vaimoiguim si sardnuk.

4. Duššen dagaši, Jehova, buok guoftelaš bāfsamid, njuofčamid, mak čævlas sanid sardnomen læk;

5. daid, guđek celkkik: njuofčamidæmek boft mi vuoittep; min bāfsamidæmek min bæloštægjek læk; gi læ hærre min bagjel?

6. Hædalazašai hæde ditti, vaivaši čierrom ditti, dal čuožželam, sardno Jehova; sin mæn bæstam, guđek bagjelgeččujuvvujek,

7. Jehova sanek čielgas læk nuftgo silbbak, mak muoldast erit čilggijuvvum læk ja čiečča gærde butestuvvum læk.

8. Dæn, Jehova, sin varjalægje læk; dam såkkagädde giedast erit dæn bæstak sin agalažžat.

9. Ibmelmættomak áuddanæme adnek juokke guvllui, ja mi hæppad læ, dat šadda aleduvvut suddogasai manain.

13. p s a l m a.

1. Lavllomáudastc̃uožžoi; David lavl.

2. Gukkago, Jehovačam? Aigokgo agalazžat muo vajaldattet? Gukkago aigok dān čalmidad čiekkat muo áudast erit?

3. Gukkago galgga máraš muo sielo sist árrot, ja bæivalaš havčas muo vaimo sist? Gukkago oazžo muo vašalaš muo ditti čævlaistallat?

4. Gæčašik vuolas almestad! gulašik muo, Jehovačam, muo Ibmelam! varjalifčik muo čalmidam čuovgas, ámam jabmem nakkari gitti mán šaddat oadđet;

5. amas muo vašalaš sardnogoattet: mán vuittim su; amasek muo vuostaičuožžok avvodišgoattet muo járralæme ditti.

6. Du armogasvuoda ala mán dárvaštam; muo vaibmom ilost læ du bæstem ditti; Jehovačam mán lavlom, dastgo burid sán dakkam læ muo vuostai.

14. p s a l m a.

Lavllomáudastc̃uožžoi; David lavl.

1. Ibmelmættom vaimostes cælkka: Ibmel i læk. Bahha, fasstes sin dakko læ; i áftage læk, gutte burid dakka.

2. Almestes Jehova vuolas gæcca sud-dogasai manaid oaidnem ditti, jås guttege læ, gutte jiermalas læ, gutte Ibmel barg-ga áccat.

3. Buokak boassto gæino mielld mannamen læk, buokrakkan jeçaidæsek billedam læk; i áftage læk, gutte burid dakka, i vela áftage.

4. Æigo buoreb diedo vuosstaivalddet aigo si, guðek verid dakkek? guðek muo olbmuid borrek, dego laibe si báraši, guðek Jehova æi čuorvo?

5. Ballo sin valddemen læ, dastgo Ibmel vanhurskasi sakkagádde lut læ.

6. Hæðalažai arvvalusaid bilkkon di adnebættet, mutto Jehova sin dárvo sagje læ.

7. Gi Zionest Israeli bestujume adda? go Jehova olbmuides giddagasast erit ruoftod doalvvo, de Jakob dalle avo oazžo ja Israel ilo.

15. psalma.

David psalma lavl.

1. Jehovačam! gi oazžo du pauluna sist árrot? Gi du basse varest oazžo assat?

2. Gutte mainnetæbmen vagjol, ja vanhurskesvuoda bargga dakkat, ja vaimos duotvuoda sardno;

3. gutte njuofcamines i sælgebæld sar-no, guoibmasis bahaid i daga, gutte guoimes i ane bilkkon;

4. gæn cælmī āudast ibmelmættomak æi mannenge mavse, mutto ibmelbalolažak gudniettujuvvujek; gutte, go aldsis vahagen vale dakkam læ, almaken vales nubbastuttet i aigo;

5. gutte ruđaides i adde stuorra vuoto oaivvai, ja addaldagaid i valde vigetamid dubmim ditti; gutte nuft mænod, sām bisso buok agalašvutti.

16. p s a l m a.

David gallečiq.

1. Varjalifčik muo, rakis Ibmelam! dastgo du ala dārvastam.

2. Muo siello cælkka hærri: dān muo Ibmel læk; dutaga i mikkege burid munji.

3. Basse olbmuid, guđek ædnam sist læk, ja Ibmel balolažaid rakkasen mām anam.

4. Ædnag givsek æppeibmelbalvvalegjid vurddেক; sin varraoafferid, maid si oafferuṣṣek, im aigo, imge sin namaid bāfsamidanguim cækket.

5. Hærra muo arbbeoasse læ ja davaridam; dān muo oase varjalak.

6. Čabba baikid addi munji oasse; rakasen anam mān oassam.

7. Gittet aigom hærram, gutte muo āudast mārraṣ ani; vela igjabāddo adda vaibmo munji ravvagid.

8. Hærra muo čalmidam āudast alelessi anam; sān muo ālgiṣ gieda bæld læ; im dalle jārral.

9. De damditti ilost læ muo vaibmo, ja muo vuāiṇ avvod, ja vela muo rumaṣ oagjebasvuodast ārro.

10. Dastgo muo sielo ik dān jabmi aibmoi luoite, du balolaṣaid ik dān adde guoccagæme oaidnet.

11. Ællem gæinoid dān oapatak munji; hui stuorra ilo adda du čalmi āudast ārrot, ja du giedast ārrot audogasvuotta læ agalaṣṣat.

32. p s a l m a.

David oappolavl.

1. Audogas, gæn værredagok andagassi addujuvvum læk, gæn suddok erit sikkujuvvum læk.

2. Audogas dat olmuš, gæsa hærra suddoid i lågatala, gæn vaimost bættolašvuotta i læk.

3. Javotaga årodedin vela muo davtek borrujuvvujegje muo juokkebæivasas suokkatusaidam ditti.

4. Låssadet åroi muo bagjelist bæive ja ia du gietta, muo rubmaš lavtadas gâikagâdi nuftgo gæse bakasvuodast.

5. De dåvdastim dunji suddodam, værredagoidam im bæittam. Mån celkkim: Værredagoidam dåvdastet aigom hærassam, ja suddoidam bahhavuoda dân andagassi munji addik.

6. Råkkadallamen læk damditti buokbasse olbmuk dunji, nuft gukka go gavdnujuvvumiest dân læk; stuorra čaci ålle sin ragjai i åle.

7. Muo suogjalægje dân læk; hedîn

dån muo varjalak; besstujume ilo dån munji addak.

8. Bagadet aigom du, olmuš, ja gæino oapadet aigom, maid vagjolet galgak; muo čalbme du oapestægje galgga læt.

9. Allet læge nuftgo heppušaak ja asenak, gæin jierbme i læk, gæi ala lavčče ja bagge fertiba bigjujuvvut, go dak du lusa æi aigo.

10. Ibmelmættom olbmui vaimost læ ædnag bavčas, gutte hærre ala åssko arbmo su birrastatta.

11. Illodækket hærradek sist ja avvodækket, di vanhurskesvuoda olbmuk! ilo-stædek lavllot, di buokak, guddek vuoi-gadlažak læppet vaimostædek!

38. p s a l m a.

1. David muto lavl.

2. Hærračam! ale rangašt muo moarestad, ale bagad muo hirbmadvuodastad.

3. Du njuolak muo sist læk, ja saggarak dædda du gietta.

4. I læk mikkege diervasid muo rubmašist du moarrad ditti, i mikkege årrom mašoid muo davtin muo suddoidam ditti.

5. Værrédagoidam muo oaive bagjel mannek, saggarak dak dæddemen læk nuftgo lossis noadde.

6. Muo bukkuin bača hagja læ, ja dak sigjuk muo jallavuoda ditti.

7. Guoggot vazam ja sagga njakkot, mårrašist ælam juokke bæive.

8. Alemak dievva læva; muo rubmašist i mikkege diervasvuodaid.

9. Muo apek nåkkam ja læk, sagga cuvkkijuvvum læm; vaibmom balo ditti mån luaimam.

10. Hærračam! buok muo anestumid dân oainak, dunji čikkujuvvum æi læk muo šuokkatusak.

11. Saggarak ravgga vaibmo must; apidam muo heittik, muo čalmi čuovgas vela datgis ja mannamen læ.

12. Usteoidam ja guimidam muo buotta čužžuk ja áidnik muo givse, gukken muo lut čužžuk muo fuolkek.

13. Guđek muo hægga bivddek gielaid muo oddi bigjik; hævo sanid si sardnuk, guđek muo oasetesvuoda aigguk, ja bæt-tolašvuodaid si hutkkijek buok beivid.

14. Nuftgo bælljetæbme læm, im gula; nuftgo giellatæbme njalbmam im ravast.

15. Læm galle nuftgo sãn, gæst gullo i læk, gæn njalmest vastadus sadne i læk.

16. Dastgo du, hærraçam, mån vuor-
dam, muo rokkus gullat dãn aigok, muo
hærraçam, muo Ibmelam!

17. Råkkadalam: ale adde sigjidi ilo
muo ditti, go juolggam njalakasta, ale
luoite sin rabmadallat muo bagjel.

18. Fårgarakkan de jårrališgoaðam, ja
alelessi læ muo gifse muo åudast.

19. Værredagoidam dâvdastam, ja sud-
dodam ditti mårrašist læm.

20. Mutto muo vašalažak galle ellik, ja
givrruk, ja ædnagak si læk, guđek vaše-
stæsek muo adnek aibas ašetaga.

21. Guđek bahaiguim burid mafsek,
muo vuosstai ječasek bigjik damditti go
bivddemen læm, mi buorre læ.

22. Ale guođe muo, muo hærraçam,
muo Ibmelam! ale læge gukken muo lut!
boaðe hoapost munji vækken! muo hær-
raçam, muo bæstaçam!

51. p s a l m a.

1. Lavllomâudastc̃uožžoi, David lavl,
 2. go Nathan, dat prophet, su lusa boat-
 tam læi, go ællam læi Bathsebain.

3. Lifc̃ik munji armogas, muo Ibme-
 lam! du vaimoladesvuoda miel! erit
 sikušik muo værredagoidam du stuorra
 armogasvuoda ditti.

4. Basašik muo buttasen muo værreda-
 goinam, ja butestifc̃ik muo suddostam
 erit.

5. Dastgo mæddadusaidam mân dâv-
 dam, ja alelessi læk muo suddoidam muo
 âudast.

6. Du, aivestessi du vuosstai suddodam
 læm, ja dakkam læm, mi bahha læ du
 c̃almi âudast, vanhurskes galle dân læk,
 go dân sarnok; butes dân læk, go duomo
 cælkak.

7. Gæc̃! værredakkoi riegadam læm, ja
 suddoi læ muo ædne muo riegadattam.

8. Gæc̃, duotvuoda dân aigok vaimost;
 oapat dalle sistam munji visesvuoda.

9. Butestifc̃ik muo suddoinam isopin,

atte čielgam; basašik muo, vai muottagin
mån vielggadabbun šaddam.

10. Addašik munji ayo gullat ja ilo, vai
davtidam ážžuk avvodet, maid dån læk
cuvkkim.

11. Čiegašik du čalmidad muo suddoin
erit, ja erit sikušik buok muo værreda-
goidam.

12. Sivnedifčik munji butes vaimo,
muo Ibmelam! ja addašik munji áđđa
bisovaš vuáina.

13. Ale suoppe muo du čalmidad áudast
erit, ja ale valde du basse vuáina must
erit.

14. Addašik munji fastain avvodet du
bæsstem ditti; bajas doalaši muo roakad-
laš vuáin!

15. Værredakkidi dalle du gæinoda-
gaidad oapatet aigom, ja du guvllusad
suddolažak ječaidæsek jårggalæmen læk.

16. Bæstašik muo varrasuddostam, muo
Ibmelam! muo besstujubmam Ibmel!
lavllus muo njuofčam du vanhurskes-
vuoda.

17. Hærračam! ravastifčik muo báfsa-

mid, vai muo njalbme du gudne sarne-
difci!

18. Dastgo ik oafferid dān aigo; daid
galle dunji lifcim addet: ikge boalddem-
oafferid dān dato.

19. Ibmeli dākkalaš oaffer læ cuvkki-
juvvum vuain, cuvkkijuvvum ja mārastæ-
gje vaimo ik dān bagjelgæccamen læk,
muo Ibmelam!

20. Dagašik burid Sioni du armogas-
vuoda mield; rakadifcik dān Jerusalem
muraid!

21. De illodæmen læk dākkalaš oaffe-
rin, boalddemoafferin ja ābba oafferin;
de vuovsak dunji altar ala oafferuššujuv-
vujek.

102. p s a l m a.

1. Varnotes olbmū rokkus, gutte stuorra
mārrašistes vaidemušaides Jehovai sardno.

2. Hærracām! gulašik muo rokkus ja
addašik muo cuorvvom du oddi boattet.

3. Ale čiega čalmidad muo āudast erit
hættam bæive, sājatificik bælljad munji
dam bæive go cuorvvom, lifcik fārgad muo
rokkusid gullat!

4. Vassam læk muo bæivek nuftgo suov, ja balddujuvvum læk muo davtek nuftgo raddek.

5. Muo vaibmo časskujuvvum ja gáldnam læ nuftgo rasse, laibbam vela vajaldattam bárrat.

6. Šuokkatusainam darvvanek davtidam nakkai.

7. Mæce ládde lakkai ælam, nuftgo skuolffe avden baikin mán læm.

8. Gáccemen læm ia báddo, ælam nuftgo áftaskas ládde roave ald.

9. Bilkkon adnek vašalažak muo juokke bæive; muo higjedægjek muo nama boft vurdnuk.

10. Gunaid gussto báram nuftgo laibe, ja gadnjalidamguim jukkamušaidam mán sægotam,

11. du moare ja stuorra suto ditti; muo dán aledik ja ædnami dán muo balkestam læk.

12. Suoivvan lakkai læk muo bæivek; gáldnamen læm nuftgo rasek.

13. Mutto dán, hærračam, agalažžat bisok ja du muiitto ságast sokki.

14. Bagjanæmen dån læk; Sion armetet aigok, joavddam læ du armo aigge, boat-tam læ du litto båd̃do.

15. Hallo du balvvalegjinad læ Sion bajasdakkat, su gaččam dak čierromen læk.

16. Buok bakkinak šaddek ballat hær̃ra namast, ja du hærvasvuoda gudnest buok ædnam gonagasak,

17. go hær̃ra bajasdakkam læ Sion ja hærvasvuodastes ječas almotam læ.

18. Oaidnet sån aiggo oarbbasi rokkusi bællai, sin adnomid i sån bagjelgæččat aigo.

19. Lekkus dat boatte sågaidi čallujuv-vum; ja olbmuk, guđek dastmañ̃el siv-neduvvujek, Jehova gittet galggek.

20. Basse allagvuodastes sån vuolas gæčča, almestes oaidna hær̃ra ædnam,

21. olbmuid, guđek gid̃da valddujuv-vum læk, sin šuokkatusaid gullam ja jab-mem olbmuid bæstem varas,

22. vai Sionest hær̃ra nama si sarnedek ja su ramadus Jerusalamest,

23. go olbmuk ja valddegåddek čoak-kai bättik hær̃ra balvvalet.

24. Matkest sán vuoi metutti muo ja oanedi muo beivid.

25. Mutto mán celkkim: muo Ibme-lam! ale valde muo dast erit, go ællem aige bæle dušše ællam læm; agalašvuodai agalašvuodaidi du bæivek bisstemen læk.

26. Dálin aigin ædnam dán vuodđodik, ja almek du giedai dagok læk,

27. dak nokkik, dán bisok, dak oamas-mek nuftgo bivtes, nuftgo biftasid dán daid nubbastuttak, ja dak nubbastuvvek.

28. Mutto dán, nuftgo dán læk, nuft dán bisok, ja æi nága du jagek.

29. Du balvva legidad manak ážžuk árrot, ja sin siebman šadda bisotuvvut du čalmidad áudast.

130. p s a l m a.

Matkkelavl.

1. Čiegnalasast dunji čuorvom, hær-ra-čam!

2. Gulašik, hær-račam, muo jena! Vutti-valdašeiga du bæljek muo rokkusi jena!

3. Jehovačam! jaš dán suddoid muittet aigok, hær-račam! gi dalle bisso?

4. Du lut andagassi addujubme læ, vai olbmuk dust ballek.

5. Hærra ala dâivvum; muo siello doai-
vost âroi, ja su sane ala mân dârvastim.

6. Muo siello hærra halid æmbo go gâccetægjek idded bâddo halidek.

7. Israel! bieja doaivvod hærrad ala; hærra lut arbmo læ, stuorra lânastus su lut.

8. Ja bæsstemen sãn læ Israel buok værredagoines.

143. p s a l m a.

David lavl.

1. Hærračam! gulašik muo rokkus; jârggalifčik beljidad muo vuollegis adnomi bællai; gulašik muo du âskaldasvuoda mielđ, du vanhurskesvuoda mielđ.

2. Ale mana duomo oddi balvvalegjinad; dastgo du âudast i âftage olmuš læk vanhurskes.

3. Vašalaš muo sielo doarrot; muo hæg sãn ædnami časska; sævdnjadasast sãn muo gâččo ârrot odiš aige jabmi lakkai.

4. Sistam vuoimetuvvu vuâignam; balost ârro vaibmom sistam.

5. Vassam beivid muitam; buok, maid dân læk dakkam mân guoratalam; giedaidad dagoid mân jurdašamen læm.

6. Giedaidam du vuosstai geigim; muo siello du ditti gâikost læ nuftgo ædnam, mi ċaccegâikost læ.

7. Boadašik fârg, gulašik muo hærraċam! halostes borrujuvvu muo vuâiŋ, ale ċiega ċalmidad muo âudast erit, amam sin lakkai šaddat, guċek havddai vuolas mannamen læk.

8. Addašik munji fârg du armo fuomašet, dastgo du ala dârvastam; diedetifċik munji gæino, maid vagiolet galgam; du oddi ragjai muo sielo mân bajas bajedam.

9. Bæstašik muo vašalažaidam giedain erit, hærraċam! du lusa mân bataram.

10. Oapatifċik muo dakkat, mi buorre læ du âudast, dastgo dân muo Ibmel læk: du vuâiŋ læ buorre, dâlvuši dat muo njulgis gæino inield.

11. Du nammad ditti, hærraċam! de biŋotifċik muo hæggast; du vanhurskesvuoda ditti dâlvušik muo sielo hæðestes erit.

12. Eritdagašik muo vašalažaid du armogasvuoda ditti, ja hævvosæsek luoite buokaid, gudek muo sielo hättai bigjik, damditti go du balvvalægjad læm.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn